

παιδιά να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της μάθησής τους μέσα στο σχολείο, με φροντίδα της πολιτείας και των καθηγητών. Για να περάσεις -και να περάσεις καλά- αρκεί να προσέξεις τα μαθήματα στην τάξη γιατί πάνω σ' αυτά εξετάζεσαι και αξιολογείσαι. Αν αισθανθείς ότι έχεις κάποια μαθησιακά προβλήματα, υπάρχει ενισχυτική διδασκαλία το απόγευμα που μπορεί να σε βοηθήσει για να καλύψεις τα μαθησιακά κενά, χωρίς φροντιστήριο.

Έτσι λοιπόν, το σύστημα έχει σχεδιασθεί να φροντίζει το ίδιο το σχολείο, η ίδια η πολιτεία για τα προβλήματα του μαθητή. Να τον βοηθήσει να έχει την αναγκαία υποδομή και μετά, ελεύθερος να προχωρήσει εκεί που θέλει να προχωρήσει, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή και αλλού. Μα θα μου πείτε φροντιστήρια δεν γίνονται τώρα; Εγώ θα σας πω, ναι. Γνωρίζω ότι υπάρχει το φαινόμενο των φροντιστηρίων. Αλλά το φροντιστήριο γίνεται μόνο στο βαθμό που η ποιότητα των μαθημάτων μέσα στην τάξη δεν είναι επαρκής, στο βαθμό που η ενισχυτική διδασκαλία δεν έχει ολοκληρωθεί. Αυτό όμως είναι μια κριτική για μέτρα τα οποία πρέπει να πάρουμε για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας μέσα στο σχολείο, για να βελτιώσουμε την ποιότητα. Και εγώ πιστεύω ότι είναι ζήτημα χρόνου μέχρις ότου αναβαθμιστεί η ποιότητα των σπουδών μέσα στο σχολείο, όπου το φροντιστήριο ως κοινωνικό παιδαγωγικό φαινόμενο θα εξαφανιστεί από την ελληνική σκηνή.

Οι βελτιώσεις αυτές δεν έχουν γίνει έτσι στο κενό. Έχουμε πάρει συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία δεν είχαν τολμηθεί στο παρελθόν.

Αυξήσαμε τον αριθμό των εκπαιδευτικών. Ενώ δεν αυξήθηκε ο αριθμός των μαθητών. Αυξήσαμε τις οργανικές θέσεις, μέσα σε τρία χρόνια, κατά δεκαπέντε χιλιάδες. Πήραμε δεκαπέντε χιλιάδες παραπάνω εκπαιδευτικούς για να βελτιώσουμε την ποιότητα της εκπαιδευτικής ζωής μέσα στο σχολείο. Έχουμε δημιουργήσει πεντακόσιες νέες υπερσύγχρονες βιβλιοθήκες στα λύκεια με ηλεκτρονικό εξοπλισμό και έχουμε προγραμματίσει άλλες πεντακόσιες έτσι, που όλα τα λύκεια να έχουν τη δική τους σύγχρονη βιβλιοθήκη.

Έχουμε προγραμματίσει και προχωρούν δύο χιλιάδες πολλαπλά εργαστήρια, εργαστήριο φυσικής, εργαστήριο πληροφορικής και εργαστήριο τεχνολογίας σε κάθε λύκειο. Σε δύο χρόνια, λοιπόν, το λύκειο γίνεται μία σύγχρονη σχολική ομάδα, εξοπλισμένη με περισσότερους εκπαιδευτικούς, με πρόγραμμα σπουδών, με εργαστήρια και με βιβλιοθήκες. Αυτό που πρέπει, λοιπόν, να εκτιμηθεί, δεν είναι τα προβλήματα που ακόμα μένουν, αλλά το μεγάλο κενό που έχουμε καλύψει τόσο γρήγορα μέσα σε δύο χρόνια.

Θέλω να έλθω τώρα σε ένα άλλο παράδειγμα, για το οποίο γίνεται πολύ συζήτηση και που αφορά τα ΤΕΕ. Δεν υπήρχε τεχνολογική επαγγελματική εκπαίδευση πριν.

Γνωρίζετε πολύ καλά την κατάσταση στις ΤΕΣ, την υποβαθμισμένη εκπαίδευση εκεί. Και γνωρίζετε, ότι τα ΤΕΛ δεν ήταν ούτε λύκεια γενικής μόρφωσης ούτε τεχνολογικά εκπαιδευτήρια με την πραγματική έννοια του όρου.

Εμείς τολμήσαμε να ανασυγκροτήσουμε το χώρο της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, δημιουργώντας δύο κύκλους και δίνοντας συγκεκριμένη προοπτική στα παιδιά είτε στην αγορά εργασίας ή αν θέλουν, πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν είχαν πριν αναλυτικά προγράμματα και υπήρχαν εκατό μόνο βιβλία για την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση, τα οποία ήταν τα περισσότερα της δεκαετίας του '70 και λίγα της δεκαετίας του '80, ξεπερασμένα.

Στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές το μάθημα γινόταν με βάση την τεχνολογία της δεκαετίας του '50.

Αυτή ήταν η κατάσταση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πριν από το 1996. Το αλλαξίσαμε αυτό το σύστημα και κάναμε μία μεγάλη κίνηση προς τα εμπρός. Παρουσιάσαμε και κυκλοφορήσαμε το νέο πρόγραμμα σπουδών, που αποτελείται από τέσσερις χιλιάδες σελίδες, όπου δίνει το πλαίσιο του προγράμματος σπουδών σε κάθε ειδικότητα. Δημιουργήσαμε δεκαπέντε τομείς που αναπτύσσονται σε σαράντα δύο συγκεκριμένες ειδικότητες που λειτουργούν τώρα.

Συγγράψαμε τριακόσια νέα εγχειρίδια. Εκατό από αυτά έ-

χουν ήδη διανεμηθεί. Τα άλλα έχουν δοθεί σε κάθε σχολική μονάδα με τη σύγχρονη μορφή του CD ROM και με χρήματα για κάθε σχολική μονάδα, να κάνει την εκτύπωση από μόνη της.

Έγιναν τεράστιες προσπάθειες και είναι στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών που πρέπει να γίνει η κίνηση προς τα μπρος. Αλλά όλα αυτά δεν θα μπορούσαν να τελεσφορήσουν αν παράλληλα δεν γινόταν και μία κίνηση σε επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έγινε μία ήρεμη επανάσταση. Μέσα σε δύο χρόνια δημιουργήσαμε ογδόντα νέα τμήματα σε σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα, στα ΤΕΙ και στα πανεπιστήμια. Αυτό σημαίνει δύο νέα καποδιστριακά πανεπιστήμια, τα οποία προσθέσαμε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γι' αυτό το λόγο μπορούμε να αυξήσουμε τον αριθμό των εισακτέων από τις σαράντα δύο χιλιάδες που ήταν στο παρελθόν στις ογδόντα πέντε χιλιάδες. Αλλά δεν μείναμε εκεί.

Προχωρήσαμε σε νέους θεσμούς που δεν υπήρχαν πριν για τους εργαζόμενους, που δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν, για τεχνικούς λόγους, μαθήματα.

Δημιουργήσαμε τα προγράμματα σπουδών επιλογής για τη διά βίου εκπαίδευση, όπου μπορούν τις βραδυνές ώρες να παρακολουθήσουν μαθήματα κατά ένα ευέλικτο τρόπο, έτσι που να μπορούν και αυτοί να έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επτά χιλιάδες φοιτητές αυτής της κατηγορίας φοιτούν σήμερα στα πανεπιστήμια.

Ξεκινήσαμε το ανοιχτό πανεπιστήμιο για την εξ αποστάσεως μάθηση, για να ανοίξουμε το πανεπιστήμιο σε πολίτες ώριμης ηλικίας που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές, στη νοικοκυριά που έχει χρόνο να διαβάσει, αλλά δεν έχει ευκαιρία να παρακολουθήσει μαθήματα μέσα στο πανεπιστήμιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, τελειώνετε σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σε ένα λεπτό τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ωραία, τελειώνετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνετε επιτέλους, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Λαμπρόπουλε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Γιατί σας ενοχλούν αυτά τα νούμερα, κύριε συνάδελφε; Ακούστε τα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ!

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο οποίο φοιτούν επτά χιλιάδες φοιτητές, σε λίγα χρόνια θα έχει εξήντα χιλιάδες φοιτητές. Το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην κοινωνία είναι το μεγάλο βήμα προς την κοινωνία της γνώσης.

Ανέφερα όλα αυτά ενδεικτικά -θα μπορούσα να αναφέρω και πολλά άλλα- για να δείξω ότι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τα προβλήματα που συνάντησε και συναντά, με έναν τρόπο αποφασιστικό και καλύπτει τα κενά που υπάρχουν με γοργούς ρυθμούς. Αυτό, ίσως ανησυχεί τη Νέα Δημοκρατία. Όχι το ότι υπάρχουν προβλήματα, αλλά το ότι τα προβλήματα λύνονται -και είμαστε αποφασισμένοι να τα λύσουμε- και το έργο αυτό θα ολοκληρωθεί γιατί είναι απαίτηση του ελληνικού λαού. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίαση παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο" τριάντα ένας μαθητές και ένας συνοδός-καθηγητής από το Ενιαίο Λύκειο Καλλιπόλης Πειραιά.

Η Βουλή τους καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα)

Ο Αρχηγός του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Τσοβόλας έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες αυτές τις πέντε μέρες που συζητείται ο κορυφαίος σύμφωνο με το Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους νόμος, ο Προϋπολογισμός, ακούσαμε εκ μέρους της Κυβέρνησης να μιλάνε για πετυχημένη οικονομική πολιτική η οποία έχει δρομολογήσει λύσεις στα μεγάλα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Ακούσαμε να μιλάνε οικονομικοί Υπουργοί για τη βελτίωση των αριθμών και ασφαλώς χρησιμοποιήσαν και αριθμούς που δεν έχουν καμία μα καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Ενώ αυτά έλεγε -και θα ακούσουμε και απόψε να επαναλαμβάνει- ο κύριος Πρωθυπουργός και άλλοι Υπουργοί διαπιστώνουμε στην καθημερινή πράξη ότι αυτές τις μέρες που συζητείται ο Προϋπολογισμός στη Βουλή αλλά και λίγες μέρες πριν από τη συζήτηση και μετά την κατάθεσή του τα πλατιά λαϊκά στρώματα με πρώτη τη νεολαία της πατρίδας μας βρίσκονται στους δρόμους, βρίσκονται σε κινητοποιήσεις. Όπως γνωρίζουμε, αυτές τις μέρες βρίσκονται σε κινητοποίηση διαμαρτυρόμενοι για τα πενιχρά εισοδήματα, για τις χαμηλές δαπάνες στη δημόσια υγεία, για τις χαμηλές δαπάνες στη δημόσια παιδεία. Επίσης, ακούμε διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις συνταξιούχων οι οποίοι λόγω αυτής της πολιτικής των αριθμών που αδιαφόρησε επί έντεκα χρόνια για τον άνθρωπο, για την παραγωγική οικονομία, αντιμετωπίζουν προβλήματα τεράστια επιβίωσης.

Η άποψη του ΔΗ.Κ.ΚΙ. είναι ότι μία πολιτεία με όποια κυβερνητική έκφραση που θέλει να ισχυρίζεται ότι σέβεται το λαό, που θέλει να ισχυρίζεται ότι κάνει την οικονομία της χώρας και τη χώρα ισχυρή και στο διεθνές περιβάλλον αλλά και στην Ευρώπη που είναι ενταγμένη θα πρέπει να δίνει έμφαση στην πολύπλευρη ανάπτυξη της χώρας και όχι μόνο στους αριθμούς.

Ασφαλώς θα ήμουν ο τελευταίος ως διατελέσας οκτώ χρόνια Υπουργός Οικονομικών, που θα υποστήριζα ότι δεν θα πρέπει η όποια κυβέρνηση να στοχεύει με την πολιτική της και στη βελτίωση των αριθμών, στη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, κατ'επέκταση και στη μείωση του δημόσιου χρέους, στη μείωση του πληθωρισμού.

Αλλά η διαφορά μας από τη συντηρητική πολιτική, τη νεοφιλελεύθερη πολιτική, συνίσταται στο εξής, παρ'ότι σκόπιμα το παρακάμπτεται και το νέο Π.Α.Σ.Ο.Κ. και η Νέα Δημοκρατία: Πώς επιδιώκει, πώς μοιράζει το κόστος για να πετύχει τη βελτίωση αυτών των αριθμών, αλλά και τι θεσμούς δημιουργεί, ώστε το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας των παραγωγικών δυνάμεων και των εργαζομένων να μοιράζεται δίκαια μέσα από το εθνικό εισόδημα που θα προκύψει;

Και εμείς ως ΔΗ.Κ.ΚΙ., όπως είναι φυσικό, υποστηρίζουμε ότι πρέπει να μειωθεί ο πληθωρισμός, τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος, αλλά όμως στην εναλλακτική, γνήσια προοδευτική και ανθρωπιστική κυβερνητική πρόταση, πρόταση εξουσίας, λέμε ότι αυτά θα πρέπει να επιτευχθούν, για να στηριχτούν από τις κοινωνικές δυνάμεις και να διασφαλίζεται κοινωνική γαλήνη και εργασιακή ειρήνη, μέσα από μία αναπτυξιακή παραγωγική διαδικασία που θα δίνει προτεραιότητα στην περιφέρεια, που θα κάνει ουσιαστική αποκέντρωση πόρων και εξουσιών, που θα αναβαθμίζει παράλληλα τους θεσμούς λαϊκής συμμετοχής, που θα δημιουργεί έτσι τη βελτίωση της παραγωγής και της παραγωγικότητας με αύξηση της απασχόλησης και με κοινωνική προστασία.

Έτσι μέσα απ'αυτήν τη διαφορετική, τη γνήσια προοδευτική, εναλλακτική κυβερνητική πρόταση στον οικονομικό τομέα, θα μειώνονται τα ελλείμματα, το δημόσιο χρέος και ο πληθωρισμός, όχι συνεπεία, όπως συνέβη σήμερα, μιας παρατεταμένης επί έντεκα χρόνια κοινωνικά άδικης, αντιπαραγωγικής και αναπτυξιακής πολιτικής, που οδήγησε σε αύξηση της καταγεγραμμένης ανεργίας κατά 50% και πλέον. Από 7% που ήταν η καταγεγραμμένη ανεργία το 1989, πήγε κατά την επίσημη δήλωση της Κυβέρνησης στο 11,5% περίπου, ενώ η πραγματική υπερβαίνει το 15%.

Έτσι λοιπόν θα γίνεται η μείωση του πληθωρισμού, αλλά και

η βελτίωση των ονομαστικών οικονομικών δεικτών, χωρίς να πληρώνει το μάρμαρο κατά κοινωνικά άδικο τρόπο ο αγρότης, ο μισθωτός, ο συνταξιούχος, οι νέοι άνθρωποι, που απολαμβάνουν κάθε μέρα την τρομακτική ανεργία, που βλέπουν κάθε μέρα να αυξάνεται η ανεργία, γιατί στην Ελλάδα με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, όπως ξέρετε, ένας στους τρεις νέους είναι άνεργος. Στην Ευρώπη ένας στους πέντε νέους είναι άνεργος.

Έτσι λοιπόν, εμείς μιλάμε για μία τελείως διαφορετική πρόταση οικονομική και πολιτική, που δίνει έμφαση και προτεραιότητα στην παραγωγική ανάπτυξη, στην ανάπτυξη με άλλα λόγια της παραγωγικής και όχι της πλασματικής, της εικονικής οικονομίας των τραπεζιτών και του τζογαδόρικού χρηματιστηρίου, που βλέπουμε πού πάει.

Και η ευθύνη της Κυβέρνησης είναι πάρα πολύ μεγάλη με τις παρεμβάσεις που κάνει από το Σεπτέμβριο και αυτές τις μέρες και εγκλωβίζει εκατοντάδες χιλιάδες μικρομεσαίους επενδυτές ή παίκτες, όπως θέλετε πείτε τους, κάτω από λόγια ψεύτικα, μεγάλα που ακούει ο λαός και από τραπεζίτες κρατικών τραπεζών, αλλά και από δηλώσεις της Κυβέρνησης, με αποκορύφωμα χτες και προχθές τέτοιες απαράδεκτες δηλώσεις -που επεμβαίνουν στο χρηματιστήριο- του Πρωθυπουργού, αλλά και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Σ'αυτήν λοιπόν την άλλη αναπτυξιακή πρόταση που κάνει το ΔΗ.Κ.ΚΙ., θεωρούμε την ανάπτυξη όχι ως μία ουδέτερη τεχνοκρατική διαδικασία, όπως σκόπιμα οι νεοφιλελεύθερες παρατάξεις της Νέας Δημοκρατίας και του νέου ΠΑΣΟΚ προσπαθούν να περάσουν στη νεολαία και στο λαό, αλλά ως μία διαδικασία προγραμματική, που πρέπει να προσεγγίζει -λέει το ΔΗ.Κ.ΚΙ.- ανθρώπινους στόχους, κοινωνικές αξίες.

Σε μια τέτοια ανάπτυξη το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα λέει ότι η αναπτυξιακή πολιτική πρέπει να έχει ως αναπόσπαστο τμήματά της την παιδεία και τον πολιτισμό.

Η παιδεία κατά συνέπεια πριν προχωρήσει η πολιτεία σε συνεργασία και μετά από διάλογο με τους μαθητές, με τους γονείς, με τους εκπαιδευτικούς, με τους κοινωνικούς φορείς θα πρέπει να προσδιορίζει το όραμα που θέλει να δώσει μέσω της παιδείας στο λαό και στη νεολαία. Πρέπει πριν γίνουν οποιεσδήποτε αλλαγές στο εκπαιδευτικό και το εξεταστικό σύστημα να προσδιορίζεται ο τύπος του πεπαιδευμένου ανθρώπου αλλά και το σύστημα κοινωνικών αξιών που θέλουμε και ασφαλώς το ΔΗ.Κ.ΚΙ. λέει ότι ο τύπος του πεπαιδευμένου ανθρώπου δεν είναι αυτός που αντιστοιχεί με τη μηχανή με τον άνθρωπο ο οποίος θα φτιάχνει απλά ισολογισμούς όπως βολεύει το σύστημα να νεοφιλελεύθερο το απάνθρωπο και το βάρβαρο. Αλλά θα πρέπει μέσω της παιδείας να δημιουργούμε τον άνθρωπο της αλληλεγγύης, τον άνθρωπο ο οποίος θα προωθεί μια λογική συλλογικής δράσης μια λογική η οποία θα υπηρετεί και τις πανανθρώπινες αξίες, φιλοπατρία, δημοκρατία, εθνική αξιοπρέπεια, ελευθερία.

Αφού προσδιορίσουμε, λέει το ΔΗ.Κ.ΚΙ., το όραμα, το σύστημα κοινωνικών αξιών και τον τύπο του πεπαιδευμένου ανθρώπου, μετά θα πρέπει να έρθουμε ως πολιτεία σε συνεργασία με όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, με τα κόμματα με τους κοινωνικούς φορείς και να φτιάξουμε το εκπαιδευτικό σύστημα όλων των βαθμίδων από την προσχολική αγωγή, το δημοτικό, τη δευτεροβάθμια, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, που θα δημιουργεί στα πλαίσια αυτού του οράματος αυτής της κοινωνίας και αυτού του ανθρώπου τα στελέχη τα οποία θα οδηγούν και σε μια άλλη κοινωνία η οποία θα είναι ανθρώπινη η οποία θα υπηρετεί το συνάνθρωπο, θα υπηρετεί τον άνθρωπο γιατί μιλάμε για παιδεία για τον άνθρωπο και όχι για τους αριθμούς όχι για τους λίγους όχι για τους τραπεζίτες.

Και εκεί ασφαλώς εμείς λέμε ως ΔΗ.Κ.ΚΙ. ότι θα πρέπει το λύκειο να είναι γενικής εκπαίδευσης και μόρφωσης αλλά όχι μόνοιμο εξεταστικό κέντρο, όπως είναι αυτό που φτιάξατε, κύριε Υπουργέ της Παιδείας, μ'αυτόν τον νόμο της ψευδεπίγραφης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Τι κάνατε μ'αυτόν τον νόμο; Το ζουν οι γονείς και οι μαθητές από πέρυσι. Κάνατε πολύπλοκο το σύστημα, πολλαπλά δαπανηρό και πολλαπλασιάσατε το ψυχικό άλγος και των μαθητών και

των γονιών. Θα τρελάνετε τα παιδιά μ' αυτό το σύστημα και μ' αυτήν τη λογική για να το πω απλά όπως το λέει ο λαός.

Μ' αυτήν τη ψευδεπίγραφη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αυξήσατε σημαντικά την παραπαιδεία, την ιδιωτική παιδεία στο όνομα δήθεν της αναβάθμισης της παιδείας, αλλά εδώ στην πραγματικότητα κάνετε την παιδεία πιασγυρίζοντάς την πολλά χρόνια προνόμιο των λίγων, των εχόντων και των κατεχόντων σε βάρος των πολλών. Υποβαθμίζετε συνεχώς τη δημόσια παιδεία, το δημόσιο σχολείο και δίνετε τη δυνατότητα άνισων ευκαιριών στην προώθηση και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στα παιδιά των οικογενειών που έχουν και κατέχουν εισοδήματα. Αυτά για την παιδεία και όση προσπάθεια και αν κάνετε να φτιάξετε καθοδηγητές πίσω από την αγανάκτηση και την οργή των μαθητών και των γονιών θα πέσουν στο κενό όλες αυτές οι προσπάθειες.

Αποκλειστικά υπεύθυνη γι' αυτήν την έξαρση γι' αυτήν την αντίδραση στο χώρο του σχολείου είναι η κυβερνητική πολιτική.

Θα σας θυμίσω τι έλεγε ο Αριστοτέλης. Η φτώχεια, η μιζέρια, η εξαθλίωση φέρνουν στάσεις και επαναστάσεις, κύριοι της Κυβέρνησης. Μην προσπαθείτε να κρύψετε την πραγματικότητα ότι αυτή γενικότερα η αντεκπαιδευτική, αλλά και η αντιλαϊκή σας οικονομική πολιτική είναι εκείνη που -και το έχουμε επισημάνει κατ' επανάληψη- θα φέρει ανεξέλεγκτες κοινωνικές εκρήξεις νομοτελειακά και όλα τα υπόλοιπα είναι εκ του πονηρού.

Γεωργία: Είναι ανακριβή όσα μας είπαν χθες και ο Υπουργός Γεωργίας, ότι τάχα αυξήθηκαν στον προϋπολογισμό, που συζητάμε, του 2000 κατά 11,5% οι πιστώσεις για την γεωργία. Εδώ, εν γνώσει του ο κύριος Υπουργός και η Κυβέρνηση κάνει ότι παραβλέπει ένα στοιχείο που περιέχεται στον Προϋπολογισμό. Βλέπετε ότι έχετε να κάνετε με άνθρωπο που ξέρει από προϋπολογισμό. Αν αφαιρέσετε τα εκατόν δέκα δισεκατομμύρια επιπλέον που γράφετε για το 2000 στον τομέα γεωργίας, σε σχέση με τη χρονιά που τελειώνει -γιατί προβλέπεται ότι θα είναι αυξημένα τα ποσά των αποζημιώσεων για ζημιές που θα γίνουν στην αγροτική παραγωγή του χρόνου και επίσης για τους συνταξιούχους λόγω της αύξησης κατά δέκα χιλιάδες μηνιαίως της σύνταξης- θα δείτε ότι σε πραγματικούς όρους το ποσόν που γράφεται για την γεωργία είναι ακριβώς το ίδιο με το ποσό της χρονιάς που τελειώνει. Και ήταν χρονιά η οποία οδήγησε σε μεγαλύτερη εξαθλίωση την πλειοψηφία των Ελλήνων αγροτών, οι οποίοι ζουν τα τελευταία χρόνια μία πραγματικότητα -που οφείλεται σ' αυτήν την αντιαγροτική πολιτική που εφαρμόζει και η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και προηγουμένως η Νέα Δημοκρατία- παραδείγματος χάρι τα εσπεριδοειδή, το λάδι, το βαμβάκι, το σιτάρι και μία σειρά άλλα προϊόντα να πουλιούνται αντί πινάκιου φακής, ενώ από την άλλη μεριά το κόστος παραγωγής, τα επιτόκια της Αγροτικής Τράπεζας μετά το 1991 τους έχουν κάνει να χάσουν τον ύπνο τους. Καταχρεωμένοι πλέον στην Αγροτική Τράπεζα είναι οι αγρότες λόγω των υψηλών επιτοκίων. Μη μου λέτε εμένα ότι μειώσατε τα επιτόκια. Να τα πείτε σε εκείνους που δεν ξέρουν μέχρις ότου τα αντιληφθούν.

Σημασία για το διαθέσιμο εισόδημα των αγροτών και των πολιτών, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν έχει η μείωση των ονομαστικών επιτοκίων που γίνεται λόγω της μείωσης του πληθωρισμού, αλλά έχει το πραγματικό επιτόκιο, που είναι η διαφορά μεταξύ του εκάστοτε πληθωρισμού και του τρέχοντος επιτοκίου στη δεδομένη στιγμή.

Αν πάρω αυτά που μου είπε ο Πρωθυπουργός στην Αίθουσα αυτή, όταν πριν κάποιους μήνες μέσα στο 1999 συζητήθηκε επίκαιρη ερώτησή μου στην ώρα του Πρωθυπουργού, ότι μειώθηκαν τα επιτόκια, κύριε Τσοβόλα, διότι ενώ το 1993 δάνειζε η Αγροτική Τράπεζα τους αγρότες με επιτόκιο 22%, τώρα, το 1999, τον δανείζει με 14%. Αυτό σημαίνει όχι μείωση των πραγματικών επιτοκίων, αλλά αύξηση, γιατί το 1993 που δάνειζε με 22% ο πληθωρισμός ήταν 14%. 'Αρα, θεωρητικά το αγροτικό εισόδημα αυξανόταν κατά 14%, όπως το ίδιο του εργάτη, του μισθωτού και του συνταξιούχου. 'Αρα, το πραγματικό επιτόκιο το 1993 ήταν οκτώ μονάδες. Σήμερα που ο πληθωρισμός είναι 2% ή 2,5%, όταν δανείζει η Αγροτική με 14%, σημαίνει ότι το πραγματικό επιτόκιο από το οποίο εξαρτάται διαθέσιμο εισόδημα του αγρότη, αντί για 8%, έχει γίνει 12% κύριοι. 'Αρα για να εξο-

φλήσει το χρέος ο αγρότης -το ίδιο συμβαίνει και με τις άλλες κατηγορίες εργατές κλπ.- το 1993 χρειαζόταν να δώσει εκείνο που επαιρνε αύξηση στο εισόδημά του θεωρητικά λόγω πληθωρισμού και να βγάλει από την τσέπη 8%. Σήμερα πρέπει να βγάλει από την τσέπη 12%, αν θέλετε να μιλάμε σοβαρά με οικονομικά επιχειρήματα και όχι στον αέρα πολιτικολογώντας και αξιοποιώντας την άγνοια του πολύ κόσμου πάνω στα οικονομικά ζητήματα.

'Αρα και την καινούρια χρονιά στοχεύετε στο να δημιουργήσετε προβλήματα στους αγρότες, οι οποίοι βρίσκονται ήδη σε απελπιστική κατάσταση.

Για την άμυνα της χώρας, το ΔΗ.Κ.ΚΙ. για πρώτη φορά φέτος, σε αντίθεση με ό,τι έκανε τα προηγούμενα τρία χρόνια, καταψήφισε και τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής 'Αμυνας, γιατί το 1999 αποκαλύφθηκε πλήρως με τη συνοπτογραφία από την ελληνική κυβέρνηση, του κ. Σημίτη, της απαράδεκτης ΝΑΤΟϊκής απόφασης για βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία, που εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα των ΗΠΑ και τη νέα τάξη πραγμάτων που θέλουν να επιβάλουν οι ΗΠΑ στην περιοχή. Αυτά τα συμφέροντα είναι αντίθετα προς τα συμφέροντα της χώρας μας και θέτουν σε κίνδυνο την εδαφική μας ακεραιότητα και τα εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα.

Επίσης μετά από την άλλη απόφαση που πήρε η Κυβέρνηση که έστειλε δήθεν ειρηνευτική δύναμη με συμμετοχή ελληνικών στρατευμάτων, στο Κοσσυφοπέδιο και Μετόχιο, προκειμένου να εμπεδώσει μια κατάσταση που θέλησαν να δημιουργήσουν οι Αμερικανοί για απόσχιση σιγά-σιγά του Κοσσυφοπεδίου και Μετοχίου από την υπόλοιπη Γιουγκοσλαβία -την οποία θα πληρώσουμε ακριβώς εμείς, με δεδομένο ότι μετά τη συνοπτογραφία του νέου καταστατικού χάρτη του ΝΑΤΟ, που μετατρέπεται το ΝΑΤΟ σε ομπρέλα των ΗΠΑ, σε ένα παγκόσμιο διεθνή τρομοκρατία και χωροφύλακα, παραβιάζοντας διεθνείς αξίες, αλλά και παραμερίζοντας τον ΟΗΕ, αλλά και τις αποφάσεις που πήρατε στη συνέχεια, που καταργείτε τα ελληνικά, εθνικά αεροπορικά κέντρα και τα θέτετε πλέον στην αρμοδιότητα του ΝΑΤΟ- οι δαπάνες που γράφονται στον προϋπολογισμό δεν είναι πλέον για να προστατίσουν οι Ένοπλες Δυνάμεις τα σύνορά μας και τα εθνικά συμφέροντα, αλλά παίρνονται από το υστέρημα του λαού για να εξυπηρετηθούν τα αντίθετα προς τα ελληνικά, συμφέροντα των ΗΠΑ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι ληξέως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος).

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μετά την υπογραφή του Συμφώνου του Ελσίνκι, ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Πρωθυπουργό περιμένοντας να δώσει απάντηση. Αφού ισχυρίζεσθε ότι μετά το Σύμφωνο του Ελσίνκι εξασφαλίζεται πορεία ειρήνης και θα σεβαστεί η Τουρκία τους διεθνείς κανόνες και τις διεθνείς συμβάσεις, σας ερωτώ: Πρώτον, κύριε Πρωθυπουργέ, θα σταματήσετε τώρα πλέον τους εξοπλισμούς τεσσάρων τρισεκατομμυρίων για τη χώρα μας, που προγραμματίσατε και αποφασίσατε στο Υπουργικό Συμβούλιο;

Δεύτερον, αφού, κύριε Πρωθυπουργέ, λέτε ότι δεν υφίσταται η απειλή χρήσης βίας από την Τουρκία και αφού ισχυρίζεσθε ότι η Τουρκία συμφώνησε να σεβαστεί το Διεθνές Δίκαιο, γιατί δεν επεκτείνετε σήμερα τα χωρικά μας ύδατα και τον εθνικό ναερίο χώρο στα δώδεκα μίλια, όπως έχουμε δικαίωμα από το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, με τις συμβάσεις;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι ληξέως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος)

Τρίτον, οι Τούρκοι, κύριε Πρωθυπουργέ, στο Αιγαίο, από δω και πέρα για να εισέλθουν στο FIR Αθηνών, θα υποβάλλουν σχέδια πτήσης στην Ελλάδα εγκεκριμένα από τις ελληνικές αρχές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Τσοβόλα, ο χρόνος πραγματικά μας πιέζει. Είσαθε κοινοβουλευτικός άνδρας χρόνια και πρέπει να ξέρετε ότι φθάνοντας στην τελευταία μέρα του προϋπολογισμού.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Πρόεδρε, τελείωσα. Δώστε μου ένα λεπτό σας παρακαλώ να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, θα σας δώσω ένα λεπτό, αλλά θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Οι S-300 που είναι αποθηκευμένοι θα αναπτυχθούν όπου νομίζει η Ελλάδα; Θα ξαναγίνουν κοινές ασκήσεις Ελλάδας-Κύπρου και αν ναι σε ποια έκταση; Περιμένουμε απάντηση πάνω σε αυτά.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι το εθνικό σύστημα υγείας υποβαθμίζεται. Οι γιατροί βρίσκονται σήμερα σε κινητοποιήσεις, όπως και το προσωπικό. Τα κέντρα υγείας, τα αγροτικά ιατρεία, επίσης υποβαθμίζονται. Μονάδες που έχουν γίνει δεν λειτουργούν, γιατί δεν υπάρχει προσωπικό. Το κράτος πρόνοιας, λοιπόν, έχει υποβαθμιστεί και σταματήστε να λέτε αυτά που λέγατε μέχρι αυτήν τη στιγμή επί πέντε μέρες, κύριοι Υπουργοί και κύριοι Πρωθυπουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου έχει το λόγο.

Θα σας παρακαλέσω να είστε συνεπείς στο χρόνο σας, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 αναμφίβολα αποτυπώνει την εικόνα μιας ισχυρής οικονομίας. Μιας οικονομίας που αποτελεί τη βάση για την κοινωνική πρόοδο της χώρας, για την καλύτερη ζωή των πολιτών της. Μίας οικονομίας που ισχυροποιεί τη θέση της χώρας όχι μόνο στο γειτονικό της γεωγραφικό χώρο, αλλά και διεθνώς.

Για να φθάσουμε εδώ, κύριοι συνάδελφοι, εργαστήκαμε σκληρά όλα αυτά τα χρόνια με πρόγραμμα, με στρατηγικούς αλλά και ενδιάμεσους στόχους.

Διαμορφώσαμε ένα πρόγραμμα, το μόνο αξιόπιστο πρόγραμμα που παρουσιάστηκε ποτέ στη χώρα μας που κινήθηκε με συνέπεια με την ιδεολογία και την πολιτική μας για σταθεροποίηση, ανάπτυξη, κοινωνική προστασία. Και σήμερα δεν έχουμε μόνο μια υγιή οικονομία, αλλά έχουμε και μια ισχυρή κοινωνική προστασία για όλους τους Έλληνες. Και αυτή, αν θέλετε, είναι η κρίσιμη, η ειδοποιός διαφορά μας από τη νεοφιλελεύθερη και φιλελεύθερη ιδεολογία. Για του λόγου το αληθές είδαμε και ζήσαμε το πρόγραμμα σύγκλισης της Νέας Δημοκρατίας, ένα πρόγραμμα σύγκλισης που χρεοκόπησε τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του, που μετεξελίχθηκε σε πρόγραμμα απόκλισης σε όλους τους μακροοικονομικούς στόχους που είχε θέσει και παράλληλα οδήγησε σε πτώση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, στην περικοπή των κοινωνικών δαπανών, στις αλχημείες αν θέλετε του μηδέν συν μηδέν ίσον δεκατέσσερα. Η "μαύρη τρύπα" του 1993 με το 1.300.000.000.000 (1,3 τρις. δρχ.) έλλειμμα τα λέει όλα.

Εμείς αναθεωρήσαμε το πρόβλημα, διαμορφώσαμε το δικό μας πρόγραμμα, ακολουθήσαμε το σοσιαλιστικό δρόμο προς την ΟΝΕ και πετύχαμε. Πετύχαμε τους στόχους της σύγκλισης, τη δημοσιονομική εξυγίανση, τη σταθεροποίηση με παράλληλη γενναία χρηματοδότηση της κοινωνικής πολιτικής, με αύξηση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Κύριοι συνάδελφοι, να συνειδητοποιήσουμε κάτι. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που εντάχθηκε στην ΟΝΕ με αύξηση και όχι μείωση των κοινωνικών δαπανών. Όλες οι άλλες χώρες όχι μόνο μείωσαν τις κοινωνικές δαπάνες, αλλά πάγωσαν ή και μείω-

σαν και τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων.

Και είμαστε σήμερα έτοιμοι να εγκαινιάσουμε την μετά ΟΝΕ εποχή ενδυναμώνοντας την κοινωνική Ευρώπη, κτίζοντας το νέο κοινωνικό κράτος στη χώρα μας. Αυτή είναι η βούλησή μας. Αυτή είναι η πολιτική της σημερινής Ευρώπης, που η πλειοψηφία της είναι σοσιαλιστικές κυβερνήσεις. Αυτό το γεγονός το δέχονται όλοι οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί. Το δέχεται η πλειοψηφία του ελληνικού λαού, τα φτωχότερα στρώματα του λαού και μόνο η Αντιπολίτευση, η στείρα αντιπολίτευση ένθεν και ένθεν εθελοτυφλεί. Και μη έχοντας τι να κάνει παραποιεί τα στοιχεία, παραμορφώνει την πραγματικότητα και δεν είναι λίγες οι φορές που λαϊκίζει, που δημαγωγεί και το είδαμε και σε αυτό το βήμα πριν από λίγο.

Επιμένει η Νέα Δημοκρατία και πολλά στελέχη της στη γκάφα του Αρχηγού της ότι δήθεν τα στοιχεία που δίνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι σωστά, δεν είναι σύμφωνα με τα κριτήρια σύγκλισης, στοιχεία αναγνωρισμένα, όπως είπα, από όλους.

Δεν θα σταθώ σ' αυτό περισσότερο, το έχουν κάνει πολλοί συνάδελφοί μου. Εγώ απλώς και μόνον θα καταγράψω εδώ αυτό που ακούω από πολλούς Έλληνες πολίτες, ότι οι της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι μόνο δεξιοί στην πολιτική είναι και αδέξιοι στους χειρισμούς.

Σκεφθείτε τη γκάφα που κάνετε, κύριοι συνάδελφοι, όταν ισχυρίζεσθε τέτοια ζητήματα και από την άλλη πλευρά έχετε και την απαίτηση να κυβερνήσετε τη χώρα.

Άλλοι πάλι συνάδελφοι επιμένουν ότι έχουμε μείωση των κοινωνικών δαπανών και αρέσκονται να εμφανίζουν τη χώρα μας ουραγό της Ευρώπης.

Και αυτή η εικόνα είναι παραμορφωτική. Κοιτάξτε τα στοιχεία όχι μόνο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, αλλά και της EUROSTAT που είναι στην 126 σελίδα της εισηγητικής έκθεσης.

Και επειδή προηγούμενα ο κ. Τσοβόλας μίλησε για αριθμούς που ευημερούν, θα ήθελα να του πω και να πω και στον ελληνικό λαό και σε εσάς, ότι όταν οι αριθμοί ευημερούν, κύριοι συνάδελφοι, πιθανόν να ευημερούν και οι άνθρωποι. Αλλά όταν οι αριθμοί δεν ευημερούν, τότε σίγουρα δυστυχούν οι άνθρωποι. Αυτή είναι μια σκληρή πραγματικότητα. Και εδώ και οι αριθμοί ευημερούν και οι άνθρωποι είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση απ' ό,τι ήταν χτες.

Αλλά τι κάνει η Νέα Δημοκρατία και οι άλλοι; Επικαλούνται, όσον αφορά τις κοινωνικές δαπάνες, τις δαπάνες των χωρών του Βορρά (της Δανίας, της Σουηδίας, της Γερμανίας) αν και η Ελλάδα από το 1996 βρίσκεται υψηλότερα από όλες τις άλλες χώρες του Νότου με 23,1%. Μια υπεροχή που αυξάνεται σε σχέση με το εθνικό προϊόν, αφού το 1998 είναι στο 24,3%.

Σημειώστε εδώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι το ΠΑΣΟΚ το 1990 παρέδωσε ποσοστό κοινωνικής προστασίας στη Νέα Δημοκρατία 23% και εκείνη το 1993 στο ΠΑΣΟΚ 22,25%, σε σχέση με το ΑΕΠ και μάλιστα τότε το ΑΕΠ ήταν με μηδενική αύξηση. Δηλαδή, είχαμε μια μείωση της τάξης του 0,8%. Εμείς σε λίγα χρόνια το 22,2% το φθάσαμε στο 24,3%. Αυτή είναι η αλήθεια και καταθέτω τον πίνακα από τα επίσημα στοιχεία της EUROSTAT.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

Πίνακας 2
Κοινωνική προστασία στην ΕΕ: Τα στοιχεία ESSPROS

	1990	1993	1996	1998
Χώρες Βορρά				
Ελβετία	26.2%	29.3%	30.1%	
Δανία	30.1%	31.5%	31.6%	
Γερμανία	23.4%	24.1%	24.5%	
Γαλλία	27.7%	31.2%	30.6%	
Λουξεμβούργο	24.5%	25.2%	26.2%	
Ολλανδία	32.5%	33.7%	30.9%	
Αυστρία	23.7%	24.8%	29.5%	
Φιλανδία	25.5%	35.4%	32.1%	
Σουηδία	32.9%	33.6%	34.8%	
Αγγλία	23.1%	24.8%	27.7%	
ΜΟ Βορρά	27.4%	31.4%	30.6%	
Χώρες Νότου				
Ισπανία	23.4%	24.4%	22.4%	
Ιρλανδία	19.1%	20.8%	18.9%	
Ιταλία	24.1%	26.0%	24.8%	
Πορτογαλία	15.5%	21.0%	21.6%	
ΕΛΛΑΔΑ	23.0%	22.2%	23.1%	24.3%
ΜΟ Νότου (Εκτός Ελλάδος)	19.8%	23.1%	21.9%	
ΕΕ-15	25.5%	29.0%	28.7%	

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα σας διαβάσω από τις εκθέσεις της EUROSTAT δύο αποσπάσματα.

Έκθεση 1990-1993. Είναι η Νέα Δημοκρατία στην κυβέρνηση. Λέει: "Η πραγματική δαπάνη για κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυξήθηκε κατά 4% ετησίως. Μόνο η Ελλάδα περιέκοψε τις πραγματικές δαπάνες αυτήν την περίοδο".

Έρχομαι τώρα στην περίοδο 1993-1996. Αναφέρει η σχετική έκθεση: "Τα πρόσφατα χρόνια διαπιστώνεται επιβράδυνση στις πραγματικές δαπάνες για την κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο η Ελλάδα και η Γερμανία σημείωσαν επιτάχυνση των πραγματικών αυξήσεων".

Αυτά είναι τα στοιχεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα προσθέσω και κάτι ακόμα. Είπε προηγουμένως ο συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία, ότι υπολείπομαστε πολύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Βορρά. Αν δείτε την έκθεση, χωρίζει τις χώρες σε Βορρά και σε Νότο και δεν είναι τυχαίος ο διαχωρισμός.

Αλλά το κάνετε αυτό, γιατί ξεχνάτε την αφετηρία, κύριοι συνάδελφοι. Ξεχνάτε από πού ξεκίνησαν. Όταν στην Ευρώπη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και πολλές χώρες πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έκτιζαν κοινωνικό κράτος, οι κυβερνήσεις της Δεξιάς -εγώ θα την θυμάμαι την Δεξιά στη χώρα μου- περί άλλων ετύρβαζαν. Έχτιζαν το αστυνομικό κράτος -όχι το κοινω-

νικό κράτος- που κατέγραψε ο λαός ως κράτος της Δεξιάς. Ξεχνάτε, κύριοι συνάδελφοι, ότι το κοινωνικό κράτος άρχισε ουσιαστικά να χτίζεται στην Ελλάδα το 1981 και εμπνευστής του ήταν ο Ανδρέας Παπανδρέου. Ξεχνάτε ότι μόνο εμείς, λόγω ακριβώς της ιδεολογίας μας και της πολιτικής μας, μπορούμε να υποσχόμαστε και να υλοποιούμε αποτελεσματικά κοινωνικές παροχές.

(Θόρυβος απ'την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εμείς, θα σηκώνουμε τον πήχη και θα υπηρετούμε με αναδιανεμητικές πολιτικές τους χαμηλοσυνταξιούχους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους κοινωνικά αποκλεισμένους.

Θα σας δώσω λοιπόν ένα στοιχείο. Οι δαπάνες για συντάξεις, που αναφερθήκατε προηγούμενα και σχολίασε ο κύριος συνάδελφος, αυξήθηκαν κατά 68,8% την περίοδο 1994-1999, με επίσημη αύξηση 13,8%. Δείτε τη σελίδα 205 της εισηγητικής έκθεσης. Πάρτε παρακαλώ, επειδή δεν έχω άλλο χρόνο, αναλυτικά τα στοιχεία για τις συντάξεις όλων των κατηγοριών.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

Πίνακας 4 Συντάξεις: Σωρευτικές μεταβολές			
	1993-1990	1997-1993	
Συντάξεις σε σταθερές τιμές	-3,8%	16,2%	
Αριθμός συνταξιούχων	6,7%	7,3%	
Κατά κεφαλήν μεταβολή	-10,5%	8,9%	
Αυξήσεις ΚΟ ΙΚΑ	-19,5%	3,0%	
Με ΕΚΑΣ		10,3%	
Αυξήσεις βασικής ΟΓΑ	16,7%	47,2%	
Αυξήσεις ΚΟ ΤΕΒΕ	3,1%	15,2%	
Με ΕΚΑΣ		30,4%	

Στην περίπτωση των συντάξεων (που αντιπροσωπεύουν περί το 50% της κοινωνικής προστασίας) μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε πληροφορίες από άλλες πηγές για να σχηματίσουμε εικόνα:

Ετσι, την περίοδο 1993 - 1990,

- η συνολική δαπάνη σε σταθερούς όρους για συντάξεις μειώθηκε κατά 4%.
- Ο αριθμός συνταξιούχων αυξήθηκε κατά 6,7%.
- Άρα η μεταβολή κατά κεφαλή συνταξιούχου ήταν αρνητική κατά 10%.

- Τα κατώτατα όρια του ΙΚΑ μειώθηκαν κατά περισσότερο από την μέση μεταβολή, ενώ η βασική του ΟΓΑ κατά λιγότερο, όπως και του ΤΕΒΕ.

- Άρα υπάρχουν ενδείξεις ότι η κατανομή άλλαξε σε βάρος των χαμηλών συντάξεων του ΙΚΑ.

Την περίοδο 1997 - 1993:

- Η συνολική δαπάνη σε σταθερούς όρους για συντάξεις αυξήθηκε κατά 16%.
- Ο αριθμός συνταξιούχων αυξήθηκε κατά 7,3%.
- Άρα η μεταβολή κατά κεφαλή συνταξιούχου ήταν θετική κατά 9%.

- Τα κατώτατα όρια του ΙΚΑ επίσης αυξήθηκαν, αν και κατά λιγότερο από την μέση μεταβολή. Όμως, για τους 360 χιλιάδες συνταξιούχους που εισπράττουν το ΕΚΑΣ η κατά κεφαλή αύξηση ήταν υψηλότερη του μέσου όρου.

- Για τις πιο χαμηλές συντάξεις, όπως αυτή του ΟΓΑ ή την κατώτατη του ΤΕΒΕ η αύξηση ήταν θεαματική. (47% για τον ΟΓΑ, 30% στο ΤΕΒΕ με ΕΚΑΣ).

- Άρα υπάρχουν ενδείξεις ότι η κατανομή άλλαξε σε βάρος των υψηλότερων συντάξεων και υπέρ των πολύ χαμηλών συντάξεων, ιδίως αυτών που είναι αρκετά χαμηλές για να δικαιούνται ΕΚΑΣ.

Στην περίπτωση των συντάξεων, άρα υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι οι αυξήσεις δαπανών κατευθύνθηκαν κατά προτεραιότητα στις χαμηλές συντάξεις και ότι αντιπροσωπεύουν αυξήσεις σε πραγματικούς όρους για την πλειοψηφία των συνταξιούχων.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Πόσα λεφτά παίρνουν, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Γιακουμάτο, σας παρακαλώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Την ίδια περίοδο, έκαναν αναδιανεμητικές πολιτικές -δεν θα πάω στις παλιές- τετρακόσια εβδομήντα δισεκατομμύρια (470.000.000.000) δραχμές με φόρους υγιείς, φόρους στις χρηματιστηριακές συναλλαγές, πάταξη της φοροδιαφυγής στις ανώνυμες εταιρείες. Αυτά τα τετρακόσια εβδομήντα δισεκατομμύρια (470.000.000.000) δραχμές αναδιανεμή-

θηκαν στους μισθωτούς, αλλά κυρίως στους ανέργους, στους χαμηλοσυνταξιούχους, στους αγρότες.

Αυτή είναι η πολιτική μας. Αν δεν είναι αυτή σοσιαλιστική πολιτική, τότε ποια είναι; Γιατί τελικά κρίνεται από το πού εισπράττει και πού αναδιανέμει. Στο πεδίο της πρακτικής κρίνεται η πολιτική και όχι μόνο στο πεδίο των διαπιστώσεων, κύριοι συνάδελφοι.

Θα πάω στο μεγάλο ζήτημα της βελτίωσης των συνθηκών κατοικίας. Την περίοδο 1996-1999, ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας διέθεσε τριακόσια πενήντα δύο δισεκατομμύρια (352.000.000.000) δραχμές, το 1999 διακόσια δισεκατομμύρια (200.000.000.000) για τα προγράμματά του. Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε, στη χώρα μας ανεγείρονται εννέα χιλιάδες τριακόσιες κατοικίες σε όλη την Ελλάδα και σε μικρούς δήμους που θα στεγάσουν πενήντα χιλιάδες οικογένειες. Και βέβαια ο Πρωθυπουργός πήρε τη μεγάλη απόφαση το Ολυμπιακό χωριό να το κάνει ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας που σημαίνει ότι μετά το 2004, δύο χιλιάδες πεντακόσιες αναβαθμισμένες κατοικίες θα δοθούν στους εργαζόμενους του λεκανοπεδίου Αττικής.

Έγινε αυτό σε καμιά άλλη χώρα του κόσμου;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Στο Καματερό να φτιάξετε τις κατοικίες γιατί θα πέσουν.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Πηγαίνω σε μια άλλη μεγάλη υπόθεση, κύριοι συνάδελφοι, που αφορά το κοινωνικοασφαλιστικό μας σύστημα. Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση ξεκίνησε στη χώρα μας. Απαντάμε με αίσθημα ευθύνης, χωρίς μεγάλες κοινωνικές αναταραχές στη μεγάλη πρόκληση των καιρών. Ολοκληρώσαμε, στη βάση ενός ειλικρινούς κοινωνικού διαλόγου και ταυτόχρονα αποτελεσματικού, την πρώτη δέσμη μέτρων, μέτρα που αφορούσαν διαρθρωτικές παρεμβάσεις, επίλυση επειγόντων προβλημάτων και διόρθωση μεγάλων αδικιών που έγιναν επί Νέας Δημοκρατίας. Και τώρα, προετοιμαζόμαστε για το δεύτερο μεγάλο βήμα.

Με λίγα λόγια αναφέρομαι στο νέο ΟΓΑ, που λειτουργεί πλέον ως ταμείο κύριας ασφάλισης αγροτών, με μία αισθητή πλέον παροχή υπηρεσιών στους αγρότες, με υπερδιπλασιασμό της βασικής σύνταξης. Και δεν αναφέρομαι στις νέες συντάξεις, αλλά στις παλαιές σε σχέση με -από την ημέρα που αναλάβαμε εμείς τη διακυβέρνηση της χώρας- την τιμαριθμική αναπροσαρμογή και με τις δέκα χιλιάδες από 1.1.2000. Και βέβαια, οι αγρότες διαμορφώνουν σιγά-σιγά ασφαλιστική συνείδηση. Και μου προκάλεσε έκπληξη προηγουμένως ο κ. Τσοβόλας, όταν προσπάθησε να μπλέξει τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με το Υπουργείο Γεωργίας. Και επικαλεστήκατε κιόλας, κύριε Τσοβόλα, και τις γνώσεις σας από το Υπουργείο Οικονομικών. Δεν γνωρίζετε ότι η αύξηση των δέκα χιλιάδων δραχμών δεν συνδέεται με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, αλλά με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας;

Προχωρώ. Άλλη μεγάλη αλλαγή και τομή το ΕΚΑΣ. Στηρίζουμε περισσότερο τους πλέον αδυνάτους. Από την πλευρά του ΚΚΕ, αλλά και από άλλους, ακούω το αίτημα για σύνταξη -λέει- ίση με τα είκοσι ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη.

Για όσους είναι δικαιούχοι του ΕΚΑΣ -και είναι τριακόσιοι πενήντα χιλιάδες οι χαμηλοσυνταξιούχοι, γιατί εμείς κάνουμε πολιτική χαμηλοσυνταξιούχων- είναι πάνω από τα είκοσι μεροκάματα του ανειδίκευτου εργάτη.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Γιατί δεν το κάνετε με νόμο, τότε;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτήν τη στιγμή, λοιπόν, είναι 20,68. Καταθέτω το σχετικό πίνακα και παρακαλώ να αμφισβητηθεί σωστά και όχι φωνασκώντας.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Παπαϊωάννου, καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ Ι.Κ.Α.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Η.Α.Ε. 31-12-1993 : 4.411 δρχ.

Η.Α.Ε. 31-12-1999 : 6.703 δρχ.

Ε.Κ.Α.Σ. 31-12-1999 : 17.850 δρχ.

Ε.Κ.Α.Σ. 1- 1-2000 : 20.885 δρχ.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΓΗΡΑΤΟΣ - ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ (δρχ.)	ΣΕ Η.Α.Ε.
31-12-1993	75.940	17,22
31-12-1999	131.000	19,55
1- 1-2000	138.560	20,68

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΕΤΟΣ	ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ (δρχ.)	ΣΕ Η.Α.Ε.
31-12-1993	68.340	15,50
31-12-1999	119.670	17,86
1- 1-2000	126.778	18,92 ➡)

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Γενικεύστε το τότε σε όλους τους χαμηλοσυνταξιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρακαλώ, κύριε Κολοζώφ. Εσείς είσατε πάντα ευπρεπής.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα ακούσετε τις αλήθειες, κύριοι συνάδελφοι. Ακούστε και κάτι. Είναι εύκολο κανένας να πλησιάζει τα πράγματα επιφανειακά. Εμείς δεν κάνουμε ισοπεδωτική πολιτική όλων των συνταξιοδότητων. Κάνουμε διαφορετική πολιτική για τους χαμηλοσυνταξιούχους από αυτούς που έχουν υψηλές συντάξεις, κύριε Κολοζώφ. Πιστεύω να μη συμφωνείτε ότι ο συνταξιούχος των πεντακοσίων χιλιάδων πρέπει την ίδια αύξηση να πάρει με το συνταξιούχο των εκατό χιλιάδων δραχμών. Μην κάνετε αυτό το λάθος.

Το Ταμείο Αυτοαπασχολούμενων είναι ένα μεγάλο εξυγιαντικό βήμα στο ασφαλιστικό σύστημα, μια ενοποίηση προς τα επάνω. Επιπλέον υπάρχουν αυξήσεις στους αυτοκινητιστές, αναβαθμισμένες ιατροφαρμακευτικές υπηρεσίες στους εμπόρους, αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας περίθαλψης σε όλους τους Έλληνες, ιατροφαρμακευτική κάλυψη για όλους τους ανέργους της χώρας. Ξεχνάτε ότι αυτή τη στιγμή όλοι οι άνεργοι έχουν τουλάχιστον βιβλιário υγείας; Εδώ και δύο χρόνια είχαν ιατροφαρμακευτική κάλυψη όσοι είναι πάνω από τα πενήντα πέντε χρόνια και οι νέοι μέχρι είκοσι εννέα ετών. Δεν το γνωρίζετε, λυπάμαι γι' αυτό.

Να πάμε σε μια άλλη μεγάλη ενότητα. Η αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων. Διαμορφώσαμε νέους όρους επενδυτικής συμπεριφοράς, κανόνες που εγγυώνται την αποτελεσματική και χωρίς ρίσκο αξιοποίησης της περιουσίας των ασφαλιστικών ταμείων. Τα αποτελέσματα; Η συνολική κινητή περιουσία στις 31.10.1993 ανήρχετο σε ένα τρισεκατομμύριο διακόσια εξήντα έξι δισεκατομμύρια (1.266.000.000.000). Στις 31.10.1998 ήταν τρία τρισεκατομμύρια διακόσια πενήντα επτά δισεκατομμύρια (3.257.000.000.000), που σημαίνει 157% αύξηση επί τρία χρόνια και με τα στοιχεία του 1999 θα είναι ακόμη μεγαλύτερη.

Έρχομαι τώρα στο υπ' αριθμόν 1 κοινωνικό πρόβλημα, που είναι η ανεργία. Επισημάνθηκε απ' όλους η σοβαρότητά του. Αλλά κάποιοι έμειναν και μένουν μόνο στις διαπιστώσεις. Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα δεν το κρύψαμε. Το αντιπαλέψαμε στα ίσια και τα αποτελέσματα άρχισαν να φαίνονται.

Μίλησε ο κ. Τσοβόλας για την εγγεγραμμένη ανεργία. Η εγγραφή των ανέργων μητρώα του ΟΑΕΔ είναι μια συνειδητή μας επιλογή. Για να έχει κάποιος συμμετοχή στα είκοσι δύο ειδικά προγράμματα, που σήμερα υλοποιεί ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, από τον Απρίλιο του 1998, προϋπόθεση είναι η εγγραφή στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ. Η ανεργία βέβαια την καλή συνταγή έχει την ανάπτυξη, αλλά εμείς σχεδιάσαμε και υλοποιούμε πολιτικές απασχόλησης, δεν αφήσαμε την ενίσχυση της απασχόλησης μόνο στην ανάπτυξη. Και όλοι οι κυβερνητικοί τομείς συμμετέχουν στη μεγάλη μάχη κατά της ανεργίας.

Σήμερα η χώρα, κύριε συνάδελφε, έχει εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση. Ένα εθνικό σχέδιο δράσης που έχει άξονες, που έχει στόχους, που κινητοποιεί όλες τις υγιείς δυνάμεις του τόπου.

Το 1998 -και αυτά τα στοιχεία τα αποσιωπάτε- η Ελλάδα έχει 3% αύξηση της απασχόλησης, η υψηλότερη της Ευρώπης, εκατόν δέκα τέσσερις χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Τα σεμινάρια χρεώνονται!

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Η Ελλάδα την περίοδο 1994-98 είχε μέση ετήσια αύξηση 1,3% έναντι 0,4% που είχε η Ευρωπαϊκή Ένωση την ίδια περίοδο.

Το 1999 είχαμε εκατόν σαράντα χιλιάδες ανέργους και εκατόν δέκα χιλιάδες εργαζόμενους, που αξιοποίησαν τα προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας.

Πηγαίνω στα ζητήματα που συνδέονται, κύριοι συνάδελφοι, με τις προοπτικές, γιατί αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία. Γίνεται κι εδώ παραμόρφωση των στοιχείων. Η αύξηση της απασχόλησης

στα επόμενα χρόνια, που έρχεται ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης, θα μειώσει και την ανεργία και μάλιστα δραστικά. Γιατί, διότι το 1998 είχαμε μία μεγάλη εισροή ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, λόγω της νομιμοποίησης των οικονομικών μεταναστών και της τεράστιας εισροής του γυναικείου πληθυσμού. Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί. Τουναντίον, εκείνο που συνεχίζεται είναι η αύξηση της απασχόλησης. Άρα, τα επόμενα χρόνια η χώρα τι θα έχει; Ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, μία αναβάθμιση και αποτελεσματική σύνδεση της αρχικής με τη συνεχιζόμενη κατάρτιση, για να μπορεί να εντάξει το ανθρώπινο δυναμικό στις νέες ανάγκες που διαμορφώνει η αγορά εργασίας και κυρίως θα έχει τη στήριξη της μικρής και μεσαίας επιχείρησης. Προσθέτω σ' αυτά τα 15 τρισεκατομμύρια του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, τους αυξημένους πόρους γύρω από τα ζητήματα της απασχόλησης. Αυτές είναι οι βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζουμε τη δική μας εκτίμηση, μία εκτίμηση που οδηγεί, κύριοι συνάδελφοι, στη βεβαιότητα ότι η τετραετία 2000-2004 θα καταγραφεί ως η τετραετία της απασχόλησης για τη χώρα μας.

Εδώ μπαίνει ένα κρίσιμο ερώτημα: Είμαστε ικανοποιημένοι; Ασφαλώς όχι, κύριοι συνάδελφοι. Όσο υπάρχουν ακόμα κι ένας άνεργος, εμείς θα δίνουμε τη μάχη. Είμαστε όμως αισιόδοξοι και αυτήν την αισιόδοξία τη στηρίζουμε σε συγκεκριμένες πολιτικές, σε συγκεκριμένα προγράμματα.

Δύο λόγια μόνο για να θυμόμαστε. Την περίοδο 1990-1993 η ανεργία παρουσίασε μια μεγάλη αύξηση της τάξης του 2,7%. Από 7%, στο 9,7%. Η αρνητική αυτή εξέλιξη παίρνει δραματικές διαστάσεις, κύριοι συνάδελφοι, αν σκεφθείτε ότι εκείνη την περίοδο δημιουργήθηκαν μόνο χίλιες νέες θέσεις εργασίας. Πού είναι οι εκατό χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας της Νέας Δημοκρατίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, τελειώνετε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Την ανοχή που δείξατε και στους άλλους, ένα λεπτό, παρακαλώ. Δεν ζητώ παραπάνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σε ένα λεπτό, παρακαλώ, τελειώστε.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το 1993 φταίει για τη σημερινή κατάσταση;

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μην τρώτε χρόνο, κύριοι συνάδελφοι κι εσείς. Σας παρακαλώ!

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το 1993 φταίει για την ανικανότητά σας; Ντροπή! Τόσο άχρηστοι είστε!

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, θα περιμέναμε μία δημιουργική αντιπολίτευση, για να μεγιστοποιήσουμε το κοινωνικό όφελος. Αλλά, όταν συζητούσαμε τα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση, φεύγατε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή. Δεν είχατε να καταθέσετε καμία πρόταση.

Απλώς και μόνο διαπιστώνετε γεγονότα.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση συνεχίζει να παραμένει στα γεγονότα και να πλειοδοτεί. Μένει όμως στο παρελθόν και εκεί θα μείνει. Από και πέρα εμείς μένουμε στο παρόν και στο μέλλον και δίνουμε φερέγγυες λύσεις. Εμείς ό,τι λέμε το κάνουμε. Μέχρι τις εκλογές και μετά τις εκλογές εμείς θα παραμένουμε η μόνη αξιόπιστη δύναμη στον τόπο, μια αξιόπιστη δύναμη που στηρίζει κυρίως τους αδύνατους, τους φτωχούς, που στοχεύει στη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Και αυτό θα είναι, πέρα από τα άλλα, το μεγάλο μας όπλο για τις εκλογές που έρχονται με νίκη του ΠΑΣΟΚ που όποτε και αν γίνουν οι εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Πρόεδρε παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Οι Βουλευτές διαμαρτύρονται γιατί δεν μπορούν να πάρουν το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Πρόεδρε ένα λεπτό με το ρολόι. Για την τάξη. Γιατί δεν μπορεί ο Υπουργός Εργασίας όταν δεν ξέρει κάποια πράγματα να κά-

νει ότι τα ξέρει και να τα αντιπαράθεται σε άλλον. Αν ρίξει μια ματιά στη σελίδα 104 της έκθεσης που υπογράφει ο κ. Παπαντωνίου, θα πρέπει να ζητήσει συγνώμη αυτήν τη στιγμή γιατί θα διαβάσει, ότι στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας υπάρχουν δαπάνες αποζημίωσης για ζημιές και συντάξεις αγροτών ύψους πεντακοσίων ενενήντα πέντε δισεκατομμυρίων (595.000.000.000) δραχμών έναντι τριακοσίων ογδόντα δύο δισεκατομμυρίων δραχμών (382.000.000.000) το 1998 που είναι για ζημιές του ΟΓΑ για την αύξηση των συντάξεων. Τουλάχιστον σε θέματα που δεν ξέρετε καλό θα είναι να σιωπάτε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Τσοβόλα, ανοίξετε τον προϋπολογισμό και βρείτε τους κωδικούς αριθμούς. Αυτό που αναφέρατε για την εισηγητική έκθεση αναφέρεται στην πρόωρη συνταξιοδότηση όχι στις αυξήσεις που δίνονται κανονικά στις αγροτικές συντάξεις. Θα περίμενα από σας μια και έχετε κάνει Υπουργός Οικονομικών να το γνωρίζετε ή σε κάθε περίπτωση να λέγατε την αλήθεια στον ελληνικό λαό. Πέστε ότι κάνατε λάθος και μην επιμένετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Όχι, κύριε Τσοβόλα, παρακαλώ.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Βουλευτής κ. Τζανής Τζαννετάκης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η Βουλή ενέκρινε.

Ο κ. Αλεξόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο συζητούμενος Προϋπολογισμός παρ' ότι ενταξιακός δεν εξασφαλίζει την πορεία της Ελλάδος στη μετά ΟΝΕ εποχή. Μιλούμε για έναν Προϋπολογισμό που οδηγεί σε νέα φορολογικά βάρη περίπου της τάξεως του μισού τρισεκατομμυρίου δραχμών και σε σχετικά αυξημένη έμμεση φορολογία. Το ακανθώδες πρόβλημα της ανεργίας κινείται σε επίπεδα απογοητευτικά με τάση αυξητική. Περίπου το 11,5 των Ελλήνων είναι σήμερα εκτός απασχόλησης ενώ οι περισσότεροι απ' αυτούς είναι νέοι και αρκετοί μάλιστα με πανεπιστημιακή μόρφωση.

Στην παιδεία η δέθεν εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει ήδη υποβάλει σε ένα μαρτύριο διαρκείας τους μαθητές. Έχει εξουθενώσει οικονομικά τους γονείς τους και συνεχίζει να τρέφει συστηματικά την παραπαιδεία. Προ ολίγου ο Υπουργός Δημοσίας Τάξεως κατελήθων του Βήματος αναφέρθηκε στην εγκληματικότητα και με στατιστικά στοιχεία, ότι δέθεν έχουμε μικρό ποσοστό στην Ελλάδα συγκριτικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Θέλησε να εμπεδώσει το αίσθημα ασφαλείας στους Έλληνες πολίτες.

Κύριε Υπουργέ, ρωτήστε τους Έλληνες πολίτες πόσο ανασφαλείς αισθάνονται. Και για να αντιμετωπίσετε το θέμα χρειάζεται σωστή αποτίμηση και τόλμη. Η μεν εισαγόμενη εγκληματικότητα θέλει σωστή αστυνόμευση και δύναται να αντιμετωπιστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ενώ η ντόπια εγκληματικότητα θέλει σωστή παιδεία και σωστή δικαιοσύνη. Δύο καίριους τομείς τους οποίους έχετε καταστήσει εργαλείο της κομματικής σκοπιμότητας και έχει αποδιοργανώσει το κράτος δικαίου και ασφαλείας για τον Έλληνα πολίτη.

Η ευθύνη είναι καθαρά πολιτική και μάλιστα της Κυβερνήσεώς σας, γιατί φροντίσατε να οδηγήσετε τη νεολαία στα ναρκωτικά και την περιθωριοποίηση, συνεπεία της μεγάλης ανεργίας που μαστίζει κυρίως τη νεολαία μας.

Στην υγεία, πρόνοια και κοινωνική ασφάλιση με τις μικρές αυξήσεις που επιχειρούνται για το 2000 στον Τακτικό Προϋπολογισμό και στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, δεν είναι δυνατόν να ευελπιστούμε για τίποτα καλύτερο. Υπογραμμίζω την απαράδεκτη ελάχιστη αύξηση στα επιδόματα των πολυπαθών πολυτέκνων.

Η Κυβέρνηση δεν πέτυχε να αξιοποιήσει από το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ικανοποιητικό ποσοστό από το πρόγραμμα υγεία και πρόνοια, στο οποίο σημειωτέον η χώρα παρουσιάζει δυστυχώς τη χειρότερη επίδοση.

Τα περισσότερα κέντρα υγείας υπολειπονται, ενώ με την περικοπή πιστώσεων για εφημερίες ειδικευομένων γιατρών, καθίστανται αδύνατα να εξυπηρετήσουν τα επείγοντα περιστατικά.

Αναφερόμενος στην περίθαλψη των ασφαλισμένων του δημοσίου, κατορθώσατε με τον περιφημο αριθμό μητρώου συνταξιούχων να προσδιορίσετε σε ένα εκατομμύριο τριακόσια δεκατρία επτακόσια σαράντα επτά άτομα το σύνολο των Ελλήνων που καλύπτονται από το δημόσιο. Και εμμένετε στο ότι τα τρεις χιλιάδες διπλά βιβλιάρια ήταν η αιτία του κακού για να ματαιώσετε την ασφάλεια των ασφαλισμένων του δημοσίου.

Θα περίμενε κανείς να αξιοποιήσετε σωστά ένα σύστημα το οποίο με την ευθύνη του κράτους περισσότερο από τριάντα πέντε χρόνια αποτέλεσε και αποτελεί τη βάση για την περίθαλψη των ασφαλισμένων των ταμείων.

Λίαν απαράδεκτη είναι η στάση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. απέναντι στο ιατρικό λειτούργημα με την καθήλωση των αμοιβών ιατρικής επισκέψεως στις δύο χιλιάδες διακόσιες (2.200) δραχμές επί δέκα περίπου χρόνια και το ίδιο περίπου γίνεται για τις ιατρικές πράξεις.

Τα δημόσια νοσοκομεία είναι υπερχρεωμένα με ποσό που θα ξεπεράσει τα εκατόν εξήντα δισεκατομμύρια (160.000.000.000) δραχμές, τα οποία θα κληθούν να πληρώσουν τα ήδη βεβαρημένα ασφαλιστικά ταμεία.

Ο κύριος Υπουργός Υγείας κατελήθων του Βήματος προ δύο ωρών έφυγε με πλήρη ικανοποίηση, για το επιτελεσθέν έργο στη δημόσια υγεία. Ο κύριος Υπουργός την αρετή του αυτοελέγχου και της αυτογνωσίας την καθυπέταξε στο κομματικό πάθος. Εθελουφλεί ότι σήμερα όλοι οι φορείς υγείας, γιατροί και νοσηλευτές, βρίσκονται σε πανελλήνια απεργία διαμαρτυρόμενοι για το αδιέξοδο στο οποίο οδηγήθηκε η υγεία από την παρούσα Κυβέρνηση.

Η σοσιαλμανία είχε την άπταιστο εφαρμογή στον τομέα της υγείας, ενώ στους άλλους τομείς συναγωνίζεται κακέκτυπα τη φιλελεύθερη πολιτική της Νέας Δημοκρατίας.

Στην υγεία, πλην ορισμένων, όπως ο σημερινός διοικητής του ΙΚΑ και ο πρώην Υπουργός Υγείας κ. Κρεμαστίνας, οι οποίοι επιτόλμησαν να μιλήσουν για ιδιωτικοποίηση των κρατικών νοσοκομείων, για να στηρίξετε το κομματικό σας κράτος για λόγους εκλογικής σκοπιμότητας, εμμένετε στο αποτυχημένο ΕΣΥ.

Επειδή κατάγομαι και από περιοχή γεωργική θα αναφερθώ για λίγο στη γεωργία. Το εισόδημα των αγροτών μας μειώθηκε κατά 8% σε σχέση με το μέσο κοινοτικό εισόδημα χάνοντας έτσι ένα αξιόλογο και λίαν μεγάλο ποσοστό συγκριτικά με τους ευρωπαίους συναδέλφους τους.

Στην ευρωπαϊκή αγορά τα ελληνικά προϊόντα εξακολουθούν να μην τυγχάνουν δυναμικής υποστήριξης. Τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα, καπνά, λάδι, εσπεριδοειδή, βαμβάκι, είναι καταδικασμένα εξαιτίας της απαράδεκτης έλλειψης δυναμικών διαπραγματεύσεων μέσα στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τιμές, τις επιδοτήσεις και τις ποσοστώσεις.

Οι Έλληνες παραγωγοί ακόμα παραμένουν ανίσχυροι μπροστά στον αδυσώπητο διεθνή ανταγωνισμό. Στην παραγωγή ελαιολάδου μειώθηκε δραστικά η σχετική κοινοτική ενίσχυση, ενώ η χώρα μας χάνει επιδοτήσεις ύψους περίπου εξήντα δισεκατομμυρίων δραχμών. Μιλάμε για μία κατάσταση απογοητευτική.

Περισσότερο από πέντε δισεκατομμύρια επιδοτήσεων χάνει το ελληνικό κράτος ετησίως από την καθυστέρηση καταβολής κοινοτικών ενισχύσεων λόγω της δυσλειτουργίας των αναλόγων υπηρεσιών και του μη οργανωμένου συστήματος διαχείρισης σχετικών κονδυλίων.

Για το λάδι και τα κρασιά δεν έχουν ακόμα διατεθεί οι απαιτούμενες πιστώσεις για την ταχύτερη δυνατή δημιουργία ελαιοκομικού και αμπελοργικού μητρώου.

Η Αγροτική Τράπεζα πρέπει επιτέλους να εξυγιανθεί, να ενισχύσει τους αγρότες μας με λογικά επιτόκια και να μη συμμετέχει στα επαίσχυντα προεκλογικά τεχνάσματα για τη δέθεν ρύθμιση των αγροτικών χρεών και την ελάφρυνση από τα δυσβάσταχτα πανωτόκια.

Επιβάλλεται να γίνει η μείωση του κόστους παραγωγής και η

παροχή άμεσων οικονομικών διευκολύνσεων για την προμήθεια σύγχρονων αγροτικών μέσων και εφοδίων.

Το μητρώο αγροτών πρέπει επιτέλους να φθάσει στην τελική υλοποίηση και ολοκλήρωσή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην ιδιαίτερη εκλογική μου περιφέρεια, το Νομό Αιτωλοακαρνανίας, ο οποίος υποφέρει από τη συνεχή κρατική εγκατάλειψη, παρά τις όποιες κυβερνητικές εξαγγελίες.

Η περίφημη ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου έχει καθυστερήσει χαρακτηριστικά.

Οι αγρότες ακόμη περιμένουν την προμήθεια για την ελαιοπαραγωγή, ενώ αρκετοί ελαιοπαραγωγοί υποφέρουν από τη ληστρική εκμετάλλευση από τους εμπόρους στο θέμα της διάθεσης των προϊόντων τους.

Άγνωστη είναι η τύχη των κονδυλίων, ύψους ενός δισεκατομμυρίου, για την πραγματοποίηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων στους ορεινούς όγκους Ναυπακτίας και Τριχωνίδας.

Σε περιπτώσεις θεομηνίας ο νομός παραμένει ανοχύρωτος, παρά τις όποιες εξαγγελίες των αρμοδίων Υπουργών.

Στον 21ο αιώνα δεν γίνεται να κινούμαστε με την πολιτική νοτοτροπία του παρελθόντος. Πολλά ακούμε, αλλά δυστυχώς λιγότερα γίνονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τελευταίος Προϋπολογισμός αυτής της χιλιετίας θα αποτελέσει και τον τελευταίο Προϋπολογισμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ., καθότι η θητεία του θα λάβει οριστικά τέλος με τις επερχόμενες εθνικές εκλογές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τον εν λόγω Προϋπολογισμό δεν παρουσιάζει έμπρακτα την κοινωνική του ευαισθησία και δεν μπορεί να μας πείσει ότι στο μέλλον θα το επιτύχει. Γι' αυτό και τον καταψηφίζω στο σύνολό του.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρύς έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ας μιλήσουν πέντε λεπτά λιγότερο οι κύριοι Υπουργοί για να προλάβουν να μιλήσουν και οι Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τριάντα λεπτά δικαιούται ο κύριος Υπουργός κύριε συνάδελφε. Θα σας δώσω είκοσι λεπτά, κύριε Υπουργέ, και θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε μέσα στο χρόνο σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κυρίες και

κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 είναι ο σημαντικότερος Προϋπολογισμός των τελευταίων χρόνων, γιατί αποτελεί το εφαλτήριο για την ένταξη της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Είναι επίσης σημαντικός γιατί, εκτός από τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη συνέχιση της καλής πορείας όλων των μακροοικονομικών μεγεθών, καθορίζει τόσο το αναπτυξιακό πρόσωπο της κοινωνίας μας, όσο και το κοινωνικό περιεχόμενο της πολιτικής μας.

Ο Προϋπολογισμός του 2000 είναι ένας δίκαιος Προϋπολογισμός ενός κράτους σε ανάπτυξη. Είναι ένας Προϋπολογισμός με αυξημένη κοινωνική ευαισθησία και προοπτική ευημερίας.

Με τον Προϋπολογισμό αυτόν, κάνουμε το πρώτο βήμα προς τον 21ο αιώνα. Υλοποιούμε τις δεσμεύσεις μας στον ελληνικό λαό. Ακολουθούμε με συνέπεια μία οικονομική πολιτική, η οποία είναι οργανικά δεμένη με τις επιδιώξεις της κοινωνίας μας. Η πολιτική αυτή έχει σχεδιαστεί με βασικό κριτήριο τη δημιουργία της ισχυρής Ελλάδος στο Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίγνεσθαι.

Κρίσιμο μέγεθος για την ολοκλήρωση της προσαρμογής και της εξυγίανσης του δημοσιονομικού μας συστήματος είναι η ποιοτική σύνθεση και το μέγεθος των εσόδων του Προϋπολογισμού.

Από τα έσοδα του Προϋπολογισμού προσδιορίζεται η δυνατότητα και η ικανότητα της Κυβέρνησης, να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της Κοινωνίας και του Κράτους.

Οι δαπάνες για την υγεία, την παιδεία, την πρόνοια, την άμυνα, αλλά και οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους εξαρτώνται άμεσα από το μέγεθος των υγιών εσόδων και κυρίως από το μέγεθος των φορολογικών εσόδων.

Η πορεία των εσόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 1999 είναι ιδιαίτερα θετική. Τα έσοδα αυτά θα αυξηθούν κατά 11%, σε σχέση με το 1998 και θα υπερβούν τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού κατά τετρακόσια ογδόντα δισεκατομμύρια (480.000.000.000) δραχμές.

Καταθέτω σχετικό πίνακα από τον οποίο μπορείτε να διαπιστώσετε τα μεγέθη αυτά.

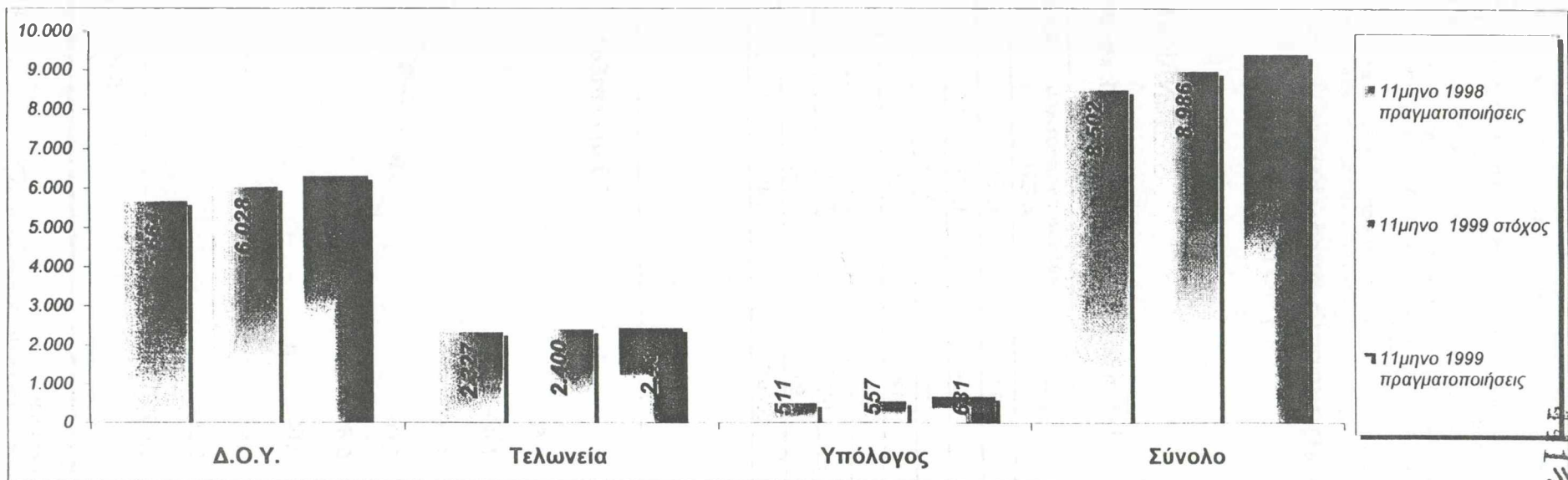
(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρύς καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΩΝ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 11ΜΗΝΟΥ 1999
(Έσοδα 11μήνου '99 έναντι πραγματοποιήσεων '98 και έναντι στόχου.)

	11μηνο 1998 πραγματοποιήσεις	11μηνο 1999 στόχος	11μηνο 1999 πραγματοποιήσεις	11μηνο '99 στόχος σε %	Μεταβολή '99 έναντι '98 σε Δις δρχ.	Μεταβολή '99 έναντι '98 σε %	Μεταβολή '99 έναντι στόχου σε δις δρχ.	Μεταβολή '99 έναντι στόχου σε %
Δ.Ο.Υ.	5.664	6.028	6.304	6,4%	640	11,3%	276	4,6%
Τελωνεία	2.327	2.400	2.431	3,1%	104	4,5%	31	1,3%
Υπόλογος	511	557	681	9,0%	170	33,3%	124	22,3%
Σύνολο	8.502	8.986	9.416	5,7%	914	10,8%	431	4,8%

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ο πίνακας αυτός είναι ο 11ος πίνακας, τον οποίο δίνει στη δημοσιότητα το Υπουργείο Οικονομικών με πρώτο τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους.

Από την ανάλυση των εσόδων του 1999, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Πρώτον, υπάρχει μία ανακατανομή των φορολογικών βαρών μέσα στη φορολογία των φυσικών προσώπων, σε όφελος των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων, λόγω των σημαντικών φορολογικών ελαφρύνσεων.

Δεύτερον, υπάρχει μια μετατόπιση των φορολογικών βαρών στην άμεση φορολογία από τα φυσικά πρόσωπα προς τα νομι-

κά πρόσωπα.

Τρίτον, η μάχη του Υπουργείου Οικονομικών στον αγώνα κατά της φοροκλοπής του ΦΠΑ που γίνεται σε βάρος τόσο των πολιτών όσο και του δημοσίου, φαίνεται από το γεγονός ότι ο ρυθμός αύξησης των εσόδων του ΦΠΑ είναι 7,8% σε ενδεκάμηνη βάση και έχει ρυθμό μεγαλύτερο από την αύξηση του ΑΕΠ, που είναι 6,7%.

Σας δίνω τον πίνακα από τον οποίο φαίνεται το διάγραμμα και η σχέση αυτή την οποία σας ανέφερα.

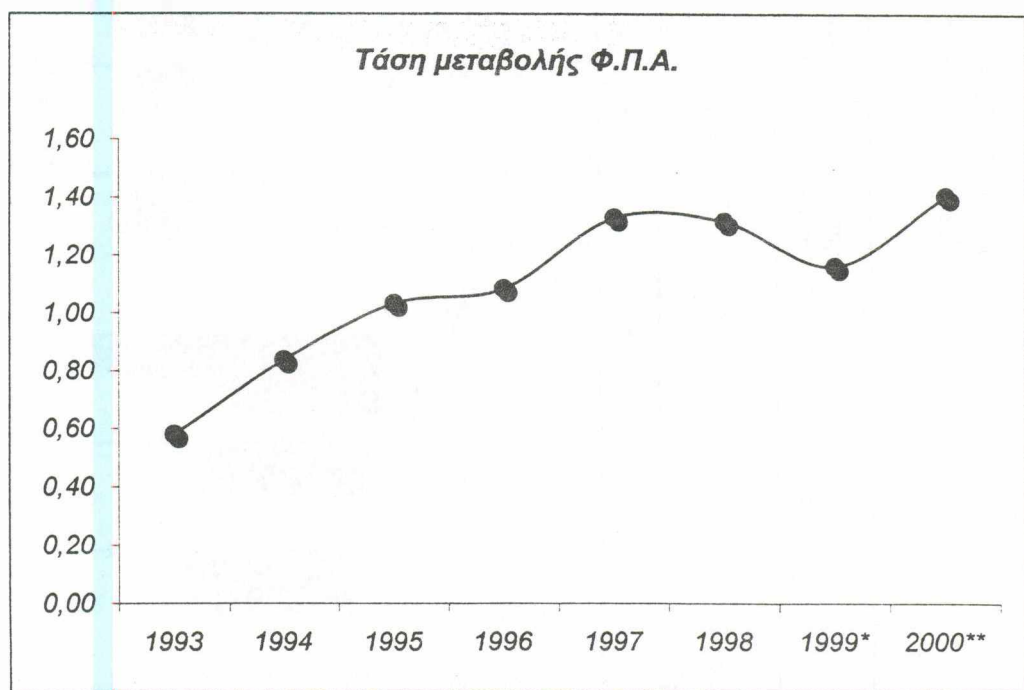
(Στο σημείο αυτό το Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Δρυς καταθέτει για τα πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

« ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

Σχέση ρυθμού αύξησης του Α.Ε.Π. και Φ.Π.Α. για την περίοδο 1993 - 2000

Έτος	Αύξηση ονομαστικού Α.Ε.Π.	Μεταβολή εσόδων Φ.Π.Α.	Τάση μεταβολής Φ.Π.Α.
1993	12,6%	7,3%	0,58
1994	13,5%	11,3%	0,84
1995	12,1%	12,5%	1,03
1996	10,5%	11,4%	1,09
1997	10,3%	13,7%	1,33
1998	8,5%	11,2%	1,32
1999*	6,7%	7,8%	1,16
2000**	6,4%	9,0%	1,41

* Εκτίμηση

Πηγή : Υπουργείο Οικονομικών ➡

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Τέταρτον, από το 1993 ως το 1999 υπάρχει μία σοβαρή μετατόπιση των φορολογικών βαρών από τους έμμεσους φόρους που επιβαρύνουν τους πολίτες ανεξαρτήτου εισοδήματος προς τους άμεσους φορους, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από προοδευτικότητα και φορολογική δικαιοσύνη.

Ειδικότερα παρατηρείται μείωση στο ποσοστό συμμετοχής των έμμεσων φόρων στο σύνολο των φορολογικών εσόδων, η οποία ανέρχεται σε 9,4 ποσοστιαίες μονάδες. Δηλαδή, από εβδομήντα-τριάντα που ήταν το 1993 γίνεται τώρα εξήντα-σαράντα, με την πολιτική την οποία ακολουθεί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Πότε, κύριοι συνάδελφοι, πείτε μου, σε ποιά άλλη χρονική περίοδο υπήρξε αυτή η μείωση των έμμεσων φόρων και η αντίστοιχη αύξηση των άμεσων φόρων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θετική πορεία των εσόδων του Προϋπολογισμού του 1999 καθώς και η δημιουργία για δεύτερη συνεχή χρονιά ενός σημαντικού πλεονάσματος εσόδων, διαμόρφωσε τις προϋποθέσεις ώστε το 2000 η εκτέλεση του Προϋπολογισμού να μην εξαρτάται από την επιβολή νέων φόρων ή την αύξηση παλαιών.

Σας θυμίζω ότι Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ο κ. Παπαντωνίου, είπε το 1998 ότι "θέλω να είμαι ο τελευταίος Υπουργός Οικονομικών όπου θα βάλει νέους φόρους, αλλά μηδέν θα μειώνει τους υπάρχοντες φόρους". Και το κάναμε αυτό εξαιτίας της θετικής εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Η αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για το 2000 εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 6,4%, ενώ το ποσοστό αύξησης των φορολογικών εσόδων του Προϋπολογισμού είναι 5,3%. Τι σημαίνει αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Αυτό σημαίνει ότι η φορολογική επιβάρυνση της οικονομίας θα μειωθεί αφού οι φορολογούμενοι θα πληρώσουν λιγότερους φόρους ως ποσοστό των εισοδημάτων τους.

Συνολικά τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού το 2000 ε-

κτιμάται ότι θα φθάσουν στο ύψος των έντεκα τρισεκατομμυρίων (11.000.000.000.000) δραχμών και θα αυξηθούν έναντι του '99 κατά 5,8%. Πιστεύω ότι η επίτευξη του στόχου αυτού είναι απολύτως εφικτή, κυρίως για τέσσερις λόγους.

Πρώτος λόγος: Η αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος κατά 6,4% το 2000 θα οδηγήσει σε αύξηση των εισοδημάτων, άρα και σε αύξηση των φορολογικών εσόδων.

Δεύτερος λόγος: Η ολοκλήρωση της οργανωτικής αναδιάρθρωσης των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και η εισαγωγή της πληροφορικής σε όλες τις λειτουργίες του. Βασικό στοιχείο της αναδιάρθρωσης αυτής είναι η αποτελεσματική λειτουργία των νέων ελεγκτικών μηχανισμών του Υπουργείου Οικονομικών. Το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, το Εθνικό Ελεγκτικό Κέντρο, τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα, και από τον επόμενο χρόνο τα Τοπικά Ελεγκτικά Κέντρα, θα συμβάλουν σημαντικά στον περιορισμό της παραοικονομίας, καθώς βεβαίως και στη διαμόρφωση πιο συνεπούς φορολογικής συμπεριφοράς εκ μέρους των πολιτών και βεβαίως των επιχειρήσεων.

Τρίτος λόγος: Η αξιοποίηση όλων των δεδομένων που προέρχονται από το σύστημα TAXIS μας δίνουν τη δυνατότητα να εντοπίζουμε πηγές εσόδων οι οποίες μέχρι σήμερα ήταν αδρανείς και οι οποίες βέβαια "βάλωναν" στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες. Ως παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, θα σας αναφέρω ότι τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς το Δημόσιο, ανέρχονται περίπου σε 3,2 τρισεκατομμύρια δραχμές. Στον τομέα αυτό έχουμε εντοπίσει τα προβλήματα και σχεδιάζουμε τρόπους είσπραξης των μη επισφαλών απαιτήσεων, όπου εκτιμάμε ότι ανέρχονται σε 1,5 τρισεκατομμύρια δραχμές.

Σας καταθέτω σχετικό πίνακα, ο οποίος δείχνει αυτά τα μεγέθη.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

MINISTRY OF FINANCE

ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝGENERAL
SECRETARIAT FOR
INFORMATION
SYSTEMS

ΠΙΝΑΚΑΣ

A

Handwritten signature/initials.

Θεσσαλονίκης και Χανδρή 1, 18346 Μοσχάτο, τηλ.:

fax:

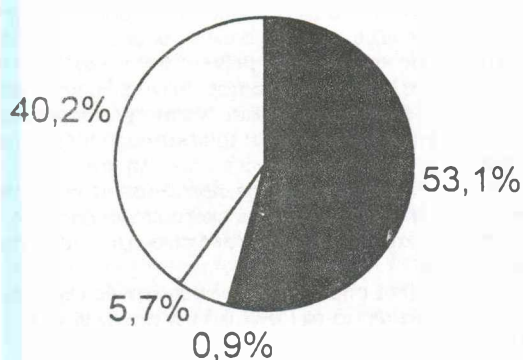
Thessalonikis & Handri 1 str, GR 18346 Moshato, tel.:

fax:

e-mail: gsis@di.uoa.gr http://www.di.uoa.gr/GSIS

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ έως 21/10/1999**Ανοικτό Υπόλοιπο**

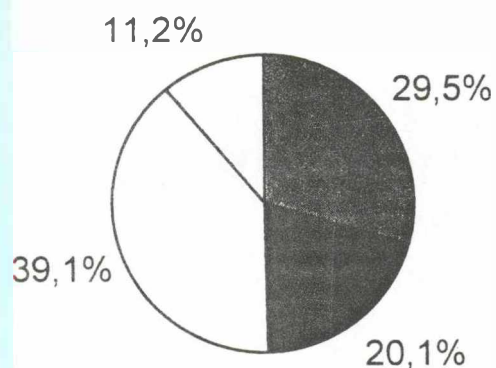
3,478 τρις δραχμές

- Μη Επισφαλείς Απαιτήσεις
- Απαιτήσεις από Προσωρινά Α.Φ.Μ.
- Απαιτήσεις από Πτωχεύσεις
- Απαιτήσεις από Δημόσιους Οργανισμούς - Υπηρεσίες

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ έως 21/10/1999**Ανοιχτές Οφειλές**

1,850 τρις δραχμές

- Άμεσοι Φόροι
- Έμμεσοι Φόροι
- Μη Φορολογικά Έσοδα
- Λοιπά μη Φορολογικά Έσοδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

MINISTRY OF FINANCE

Γ Ε Ν Ι Κ Η
Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ε Ι Α
Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Κ Ω Ν
Σ Υ Σ Τ Η Μ Α Τ Ω ΝG E N E R A L
S E C R E T A R I A T F O R
I N F O R M A T I O N
S Y S T E M SΘεσσαλονίκης και Χανδρή 1, 18346 Μοσχάτο, τηλ.:
Thessalonikis & Handri 1 str, GR 18346 Moshato, tel.:

, fax:

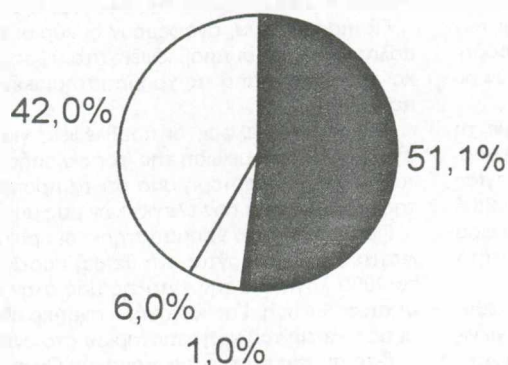
, fax:

e-mail: gsis@di.uoa.gr http://www.di.uoa.gr/GSIS

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ έως 21/10/1999

Ληξιπρόθεσμο Υπόλοιπο

3,185 τρις δραχμές

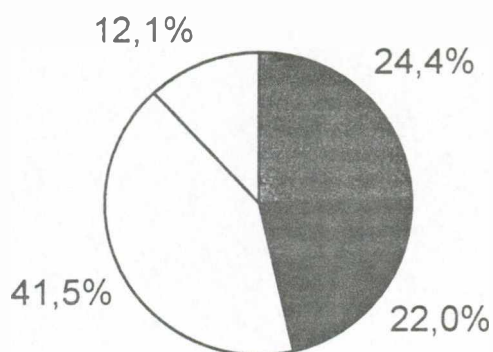

- Μη Επισφαλείς Απαιτήσεις
- Απαιτήσεις από Προσωρινά Α.Φ.Μ.
- Απαιτήσεις από Πτωχεύσεις
- Απαιτήσεις από Δημόσιους Οργανισμούς - Υπηρεσίες

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ έως 21/10/1999

Ληξιπρόθεσμο Υπόλοιπο

1,629 τρις δραχμές

- Άμεσοι Φόροι
- Έμμεσοι Φόροι
- Μη Φορολογικά Έσοδα
- Λοιπά μη Φορολογικά Έσοδα

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Τέταρτον, η αλλαγή που έχει συντελεστεί στη φορολογική συμπεριφορά των επιχειρήσεων. Σήμερα, οι μεγάλες επιχειρήσεις, σε αντίθεση με ό,τι γινόταν στο παρελθόν, επιδιώκουν τον περιορισμό των ελαστικών τους δαπανών και την αύξηση των διανεμομένων κερδών τους, προκειμένου να βελτιώσουν τα οικονομικά τους μεγέθη, με στόχο οι μεν εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις να κάνουν ελκυστικότερες τις μετοχές τους στο επενδυτικό κοινό, οι δε μη εισηγμένες να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την ένταξή τους στο χρηματιστήριο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Ταυτόχρονα, βέβαια, οι δυναμικά αναπτυσσόμενες μεσαίες επιχειρήσεις ετοιμάζονται να ενταχθούν στη Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά και γι' αυτό ενδιαφέρονται να βελτιώσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διατάξεις του νέου φορολογικού νόμου συμβάλλουν σημαντικά στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και δημιουργούν κίνητρα για τη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας. Παράλληλα, απλοποιούν τις φορολογικές διαδικασίες και διευκολύνουν τόσο τους φορολογούμενους πολίτες, όσο και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Ειδικότερα, με τα νέα μέτρα: Πρώτον, κατανέμονται δικαιότερα τα φορολογικά βάρη, με σημαντική ελάφρυνση όλων των φορολογουμένων και ιδιαίτερα των μικρών και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων, καθώς και για πρώτη φορά, των πολυμελών οικογενειών.

Δεύτερον, ενισχύονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους και τη μείωση της φορολογικής τους επιβάρυνσης. Όταν οι συντελεστές φορολογίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μειώνονται από 35% στο 25% αυτό αποτελεί μια σημαντική ώθηση για τις επιχειρήσεις αφού μειώνεται το κόστος τους και αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους.

Τρίτον, συνεπείς με αυτά τα οποία είχε δηλώσει ο Πρωθυπουργός τον Αύγουστο του 1996, καταργήσαμε τα αντικειμενικά κριτήρια. Στη θέση τους εισάγεται η δυνατότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να φορολογούνται με τα πραγματικά τους οικονομικά δεδομένα.

Τέταρτον, συμβάλλουν στην ενίσχυση της απασχόλησης, ό-

πως είναι η έκπτωση από τα κέρδη των επιχειρήσεων του 50% των εργοδοτικών εισφορών του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και η ενίσχυση της απασχόλησης με τηλε-εργασία, μέτρα που λαμβάνονται για πρώτη φορά.

Πέμπτον, υιοθετούνται κίνητρα για την εισαγωγή της πληροφορικής στις επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα η δαπάνη των επιχειρήσεων για αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, η οποία θα αφαιρείται κατευθείαν από τα κέρδη των επιχειρήσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και εφέτος τα κόμματα της Αντιπολίτευσης και κυρίως η Νέα Δημοκρατία, προσπαθώντας να αποκομίσουν μικροκομματικά οφέλη, στην κριτική τους για τον Προϋπολογισμό, καταφεύγουν σε εφευρήματα και λογιστικά τρικ. Η μέχρι τώρα κριτική εστιάζεται κυρίως σε τρία επίπεδα.

Πρώτον, όσον αφορά την άποψη ότι τα μεγέθη που εμφανίζονται στον Προϋπολογισμό είναι πλασματικά, ειλικρινά λυπάμαι. Παρά το ότι έχω προκαλέσει τα στελέχη της Αντιπολίτευσης να παρουσιάσουν έστω ένα στοιχείο από το οποίο να φαίνεται η πλασματικότητα των αναφερομένων μεγεθών του Προϋπολογισμού, ούτε ένας έχει κάνει τον κόπο να παρουσιάσει τα στοιχεία αυτά.

Όσοι υιοθετούν αυτές τις απόψεις, όχι μόνο αγνοούν τα πραγματικά μεγέθη της εθνικής μας οικονομίας, αλλά υπονομεύουν την καλή εικόνα της οικονομίας μας.

Για παράδειγμα, αναφέρουν οι κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ότι οι προβλέψεις στο ύψος των εσόδων του ΦΠΑ και του φόρου από τις χρηματιστηριακές συναλλαγές είναι υπερβολικές.

Κύριοι συνάδελφοι, οι προβλέψεις για τα έσοδα του ΦΠΑ στηρίζονται στη μείωση της φοροκλοπής, η οποία μάλιστα φέτος θα είναι μικρότερη από ότι τα προηγούμενα χρόνια λόγω της αναβάθμισης των ελεγκτικών μας μηχανισμών.

Για το φόρο στο χρηματιστήριο οι προβλέψεις μας είναι ρεαλιστικές και βασίζονται στη θετική πορεία του χρηματιστηρίου το 2000 λόγω και της ένταξης μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Σας καταθέτω σχετικό πίνακα, όπου φαίνονται οι αποδόσεις του χρηματιστηρίου στο εντεκάμηνο του 1999.

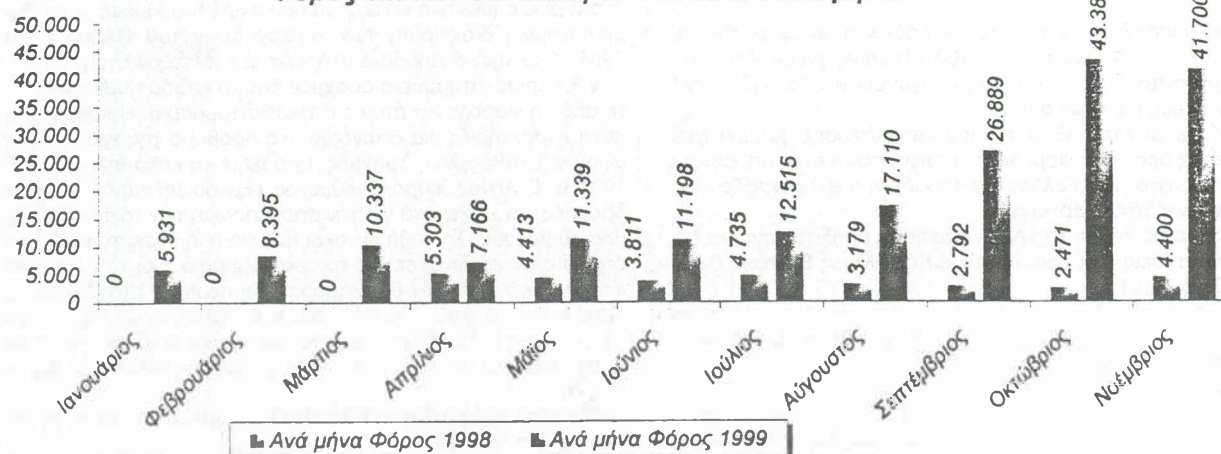
(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

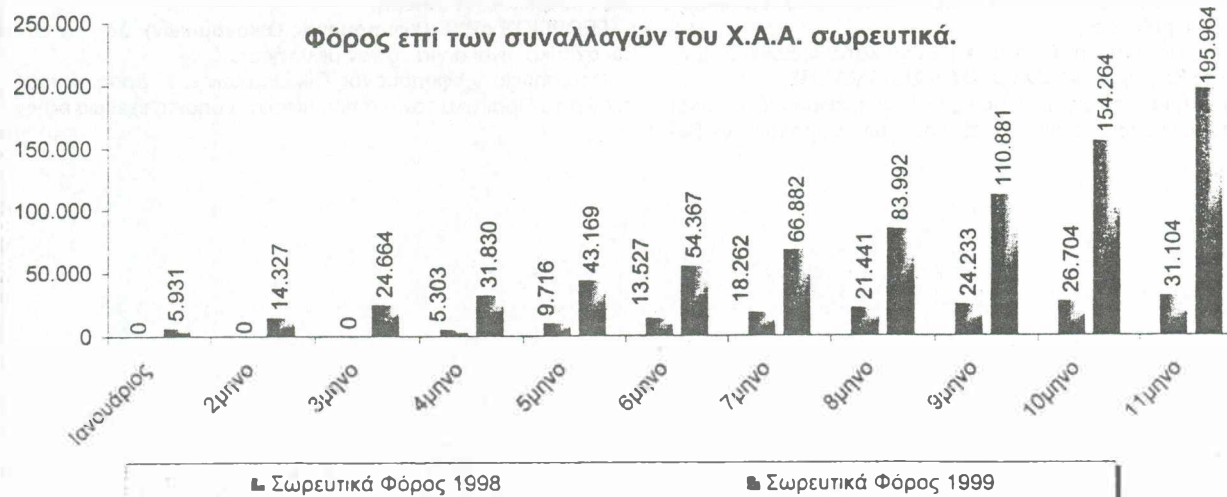
ΠΙΝΑΚΑΣ 48
ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ Χ.Α.Α.
(σε εκατ. Δρχ.)

Μήνες	Ανά μήνα Φόρος 1998	Ανά μήνα Φόρος 1999	Μεταβολή '99/'98	Σωρευτικά Φόρος 1998	Σωρευτικά Φόρος 1999	Μεταβολή '99/'98
Ιανουάριος	0	5.931		0	5.931	
Φεβρουάριος	0	8.395		0	14.327	
Μάρτιος	0	10.337		0	24.664	
Απρίλιος	5.303	7.166	35%	5.303	31.830	500%
Μάϊος	4.413	11.339	157%	9.716	43.169	344%
Ιούνιος	3.811	11.198	194%	13.527	54.367	302%
Ιούλιος	4.735	12.515	164%	18.262	66.882	266%
Αύγουστος	3.179	17.110	438%	21.441	83.992	292%
Σεπτέμβριος	2.792	26.889	863%	24.233	110.881	358%
Οκτώβριος	2.471	43.383	1656%	26.704	154.264	478%
Νοέμβριος	4.400	41.700	848%	31.104	195.964	530%
Σύνολο 11μήνου	31.104	195.964	530%			

Φόρος επί των συναλλαγών του Χ.Α.Α. ανά μήνα.

Φόρος επί των συναλλαγών του Χ.Α.Α. σωρευτικά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Επιτρέψτε μου όμως, κύριοι συνάδελφοι, να σας υπενθυμίσω ότι την ίδια ακριβώς κριτική κάνατε και στον περσινό προϋπολογισμό, τον οποίο η Νέα Δημοκρατία χαρακτήρισε ως προϋπολογισμό "τραβεστί".

Δεν θέλω να πω τίποτα για το χαρακτηρισμό αυτό και πόσο είναι δυνατόν να χαρακτηρίζει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τον Προϋπολογισμό του 1999 "τραβεστί". Ας κάνει επιτέλους την αυτοκριτική του όταν είναι γνωστό ότι ο Προϋπολογισμός του 1999 εκτελέστηκε επ' ακριβώς και όχι μόνο αυτό, θα παρουσιάσει στο τέλος και ένα πλεόνασμα στο σκέλος των εσόδων των τετρακοσίων ογδόντα δισεκατομμυρίων (480.000.000.000) δραχμών.

Επίσης, η Αξιωματική Αντιπολίτευση προκειμένου να δημιουργήσει στην κοινή γνώμη την εντύπωση της υπερβολικής φορολόγησης, ισχυρίζεται ότι "το 1993 ο μέσος φορολογούμενος πλήρωνε λιγότερες δραχμές απ' ό,τι το 1999".

Με αυτά τα επιχειρήματα, κύριοι συνάδελφοι, υποτιμάτε τη νοημοσύνη της κοινής γνώμης. Για να πετύχετε την παραπλάνηση των πολιτών αναφέρεστε από τη μια μεριά στο δραχμικό φόρο και από την άλλη στο μέσο φορολογούμενο. Θα πάρετε, λοιπόν, την κατάλληλη απάντηση.

Όσον αφορά το τριπλό του δραχμικού φόρου, προσπαθείτε να "παραβιάσετε ανοιχτές πόρτες". Γιατί είναι γνωστό, κύριοι συνάδελφοι, ότι η αύξηση του δραχμικού φόρου δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη και αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης. Διότι, πρώτον, όταν η δραχμική αύξηση του φόρου οφείλεται στον πληθωρισμό, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη και αύξηση της πραγματικής φορολογικής υποχρέωσης των πολιτών. Και δεύτερον, όταν η δραχμική αύξηση του φόρου οφείλεται στην αύξηση των πραγματικών εισοδημάτων, δεν σημαίνει ταυτόχρονα και αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης, αφού ισχύει ο κανόνας -νομίζω ότι είναι γνωστός σε όλους- ότι "όσο περισσότερα παίρνω, τόσο περισσότερα δίνω, όσο λιγότερα παίρνω, τόσο λιγότερα δίνω".

Για να αποδείξετε, λοιπόν, τα αναπόδεικτα, αναφέρεστε επίσης στο μέσο φορολογούμενο. Αλλά η κοινή γνώμη ξέρει ότι, με το τρίπλο αυτό, βάζετε τους φορολογούμενους "στο ίδιο σακί" και πλούσιους και φτωχούς.

Τι αξία, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μπορεί να έχει ο μέσος όρος δύο φορολογούμενων όταν ο ένας απ' αυτούς είναι βιομήχανος και ο άλλος για παράδειγμα είναι ένας ξενοδοχοϋπάλληλος στην Κέρκυρα;

Επιβάλλεται, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να δώσετε απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά. Αλλιώς βεβαίως θα είστε έκθετοι πολιτικά.

Ένα τρίτο επίπεδο κριτικής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης είναι ότι "από το 1994 μέχρι σήμερα επεβλήθησαν ογδόντα πέντε νέες φορολογίες".

Κύριοι συνάδελφοι, είστε σίγουροι ότι είναι ακριβή αυτά τα οποία λέτε; Διότι ογδόντα πέντε δεν είναι οι φορολογίες ολόκληρου του φορολογικού μας συστήματος, νέες και παλιές μαζί.

Δεν υπάρχουν, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, νέες φορολογίες. Υπάρχουν, κύριοι, νέες πολιτικές που για να εφαρμοσθούν χρειάζονται ρυθμίσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι ποιες πολιτικές εφαρμόζονται και τι επιπτώσεις έχουν στην ανακατανομή των φορολογικών βα-

ρών και στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Οι φορολογικές αυτές διατάξεις για τις οποίες μας κατηγορείτε και τις οποίες βεβαίως εμείς καθιερώσαμε, σκοπό έχουν:

Πρώτον, την ανακατανομή των φορολογικών βαρών και την αποκατάσταση της φορολογικής δικαιοσύνης, η οποία βεβαίως είναι γνωστό στον ελληνικό λαό, ότι επλήγει βαρύτατα την τραπεζία 1990-1993.

Δεύτερον, τον εκσυγχρονισμό του συστήματος συλλογής των φόρων για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, της φοροκλοπής και του λαθρεμπορίου.

Τρίτον, την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής και την εκπαίδευση του προσωπικού για να αυξηθεί η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών στον πολίτη, να μειωθεί το διαχειριστικό κόστος για το Κράτος, καθώς βεβαίως και να μειωθεί το κόστος των φορολογικών διαδικασιών για τους φορολογούμενους.

Η ανακατανομή των φορολογικών βαρών θα ήταν, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ένας απλός λαϊκισμός, αν όχι και κοροϊδία, αν αφήναμε εντελώς αφορολόγητα και άθικτα τα μεγάλα εισοδήματα, τις εταιρείες αμοιβαίων κεφαλαίων, τα ομόλογα, τις χρηματιστηριακές συναλλαγές ή την υπεραξία των μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών των ανωνύμων εταιρειών.

Θέλω ευθέως να απευθύνω ένα ερώτημα στη Νέα Δημοκρατία: Αν δεν αποβλέπετε πράγματι στη δημιουργία εντυπώσεων, τότε πρέπει να πείτε σήμερα στον ελληνικό λαό ποιες από αυτές τις φορολογίες σκοπεύει να καταργήσει αν ποτέ και όταν η Νέα Δημοκρατία γίνει Κυβέρνηση. Και δεύτερον, σε ποιες οικονομικές τάξεις θα μεταθέσει τα αντίστοιχα φορολογικά βάρη, τα οποία θα αφαιρέσει από τα μεγάλα εισοδήματα και τις μεγάλες επιχειρήσεις; Αν δεν απαντήσει και πάλι η Αξιωματική Αντιπολίτευση στα ερωτήματα αυτά, τότε θα παραμείνει για άλλη μια φορά πολιτικά έκθετη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα ιδιαίτερο σημαντικό επίτευγμα που σχετίζεται άμεσα με τη δημοσιονομική διαχείριση των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Το 1994 το Ελληνικό Δημόσιο πλήρωνε για την εξόφληση των τόκων 3,4 τρισεκατομμύρια δραχμές ενώ τα έσοδα που εισέπραττε από τη φορολογία ήταν 5,2 τρισεκατομμύρια. Η κατάσταση αυτή χαρακτήριζε μία οικονομία στα πρόθυρα της χρεωκοπίας αφού για κάθε χίλιες δραχμές -προσέξτε το καλά- πλήρωνε το 1994 ο Έλληνας φορολογούμενος εξακόσιες σαράντα πέντε δραχμές, αποκλειστικά για την αποπληρωμή των τόκων του Δημοσίου χρέους. Το 2000 οι τόκοι που θα πληρώσει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχονται σε 3,2 τρισεκατομμύρια ενώ το ύψος των φορολογικών εσόδων θα διαμορφωθεί περίπου στα 9,9 τρισεκατομμύρια. Δηλαδή, το 2000 για κάθε χίλιες δραχμές που θα πληρώσει ο Έλληνας φορολογούμενος μόνο οι τριακόσιες είκοσι τέσσερις θα πάνε για την αποπληρωμή των τόκων του Δημοσίου χρέους.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κεφαλαιοποιείτε τους τόκους, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Γιατί ωρύεσθε, κύριε συνάδελφε; Τι συνέβη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας καταθέτω σχετικό πίνακα για να τον μελετήσετε.

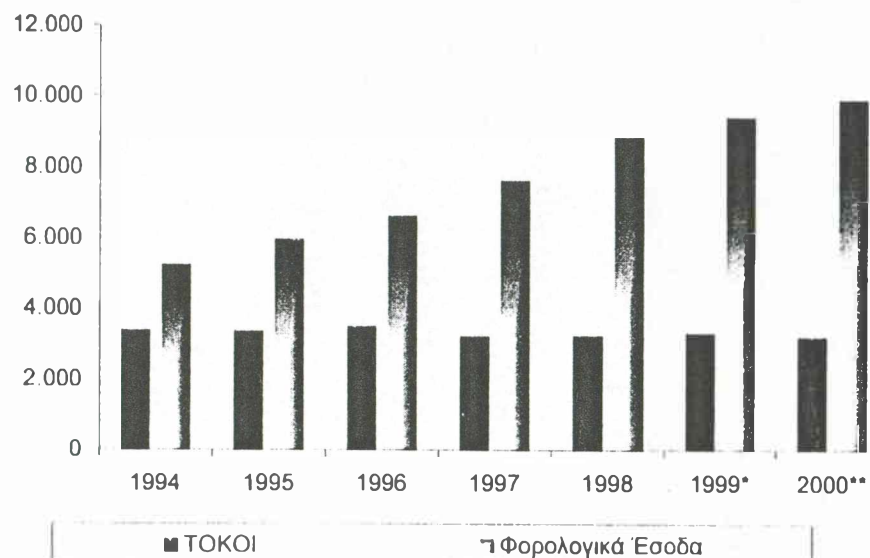
(Στο σημείο ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς, καταθέτει για τα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.

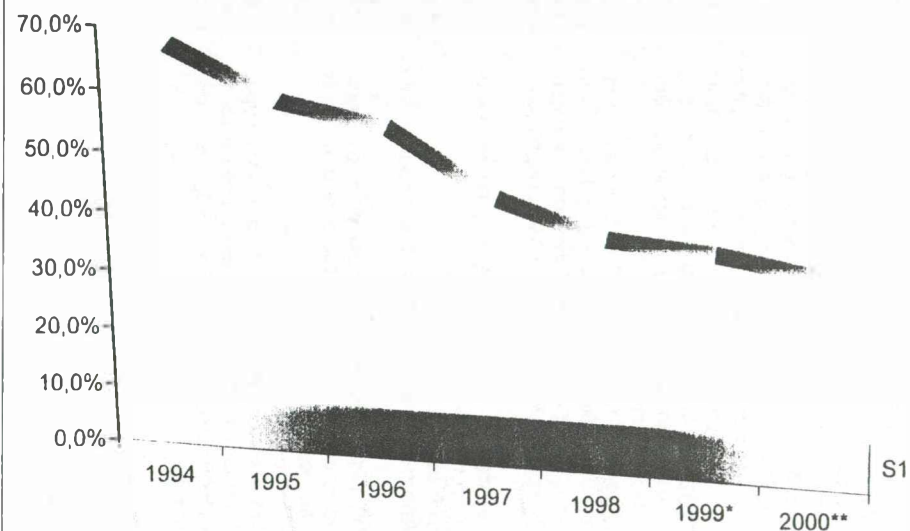
ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1994 ΕΩΣ 2000

ΕΤΗ	ΤΟΚΟΙ	Φορολογικά Έσοδα	Τόκοι ως ποσοστό των Φορολογικών Εσόδων
1994	3.379	5.235	64,5%
1995	3.356	5.968	56,2%
1996	3.501	6.616	52,9%
1997	3.216	7.601	42,3%
1998	3.234	8.839	36,6%
1999*	3.320	9.432	35,2%
2000**	3.220	9.936	32,4%

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΤΟΚΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1994 ΕΩΣ 2000

ΤΟΚΟΙ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

*Εκτιμήσεις

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Είναι φανερό πλέον ότι η Κυβέρνηση με τη συνεπή οικονομική της πολιτική κατόρθωσε να βγάλει τη Χώρα από τη χρεοκοπία. Τονίζω ότι έχει πάψει πλέον μία ολόκληρη κοινωνία να δουλεύει προκειμένου να πλουτίζουν οι διάφοροι θεσμικοί επενδυτές ή οι έχοντες υψηλά εισοδήματα. Σήμερα ο ελληνικός λαός μοχθεί πράγματι και εργάζεται για την τιροκοπή της χώρας μας. Η μεθοδευμένη και βαθμιαία εξυγίανση που πραγματοποιήθηκε τα τελευταία χρόνια στα δύο σκέλη του Προϋπολογισμού, στα έσοδα και στις δαπάνες, οδήγησε στην εδραίωση μιας υγιούς και κυρίως διατηρήσιμης δημοσιονομικής πολιτικής.

Ο επανασχεδιασμός των Υπηρεσιών μας, ο οποίος έχει δρομολογηθεί από το 1995, βρίσκεται σήμερα στο τελικό στάδιο της υλοποίησής του. Οι τομές που έχουν σχεδιάσει εστιάζονται σε τέσσερα διακριτά αλλά ταυτόχρονα αλληλοσυμπληρούμενα επίπεδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Το πρώτο επίπεδο αφορά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ να κλείσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να έχω τριάντα λεπτά, όπως όλοι οι ομιλητές του Υπουργείου Οικονομικών.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τι συμβαίνει, κύριοι συνάδελφοι; Ο Υφυπουργός Οικονομικών είναι. Δεν θα τον ακούσουμε για τον Προϋπολογισμό; Προς Θεού. Κύριε Δρυ, σας παρακαλώ, δύο λεπτά και να κλείσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Δεν μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας είπα από πριν, ότι είκοσι λεπτά θα μιλήσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):

Σε εμένα είκοσι λεπτά, όταν οι άλλοι μίλησαν τριάντα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εν πάση περιπτώσει, κοιτάξτε να μας διευκολύνετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Θα προσπαθήσω να συντομεύσω.

Το πρώτο επίπεδο αφορά την ανάπτυξη Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων, που επιτρέπουν την εισαγωγή του Υπουργείου Οικονομικών για πρώτη φορά πλέον στην "Κοινωνία της Πληροφορίας", με ανάλογη αναδιοργάνωση των τρόπων λειτουργίας. Μέχρι σήμερα έχει παραδοθεί στο Υπουργείο Οικονομικών το σύνολο του εξοπλισμού πληροφορικής, καθώς και το σύνολο των εφαρμογών του συστήματος TAXIS το οποίο λειτουργεί σε διακρίσεις τριάντα ΔΟΥ και οι οποίες καλύπτουν περίπου το 94% του συνόλου των φορολογικών εσόδων. Η σημασία του προγράμματος TAXIS και οι δυνατότητές του έχουν αναβαθμίσει σε μεγάλο βαθμό το φοροελεγκτικό έργο του Υπουργείου Οικονομικών, με την εισαγωγή νέων ελεγκτικών μηχανισμών κεντρικής παρακολούθησης και κυρίως για πρώτη φορά διασταύρωσης των φορολογικών στοιχείων και δεδομένων.

Σας καταθέτω ένα σχετικό πίνακα για τα θέματα αυτά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γ. Δρυς, καταθέτει για τα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Αποτελεσμάτων ελέγχων που πραγματοποιήσαν τα Ελεγκτικά Κέντρα και οι Δ.Ο.Υ. με βάση την ΠΟΛ. 1144/98 από 1/1/1999 μέχρι 30/11/99

ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚ. ΕΤΩΝ					ΑΡΘΡΟ 12			ΛΟΓΩ	ΣΥΝΟΛΟ	Φ.Π.Α.		%	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	
	ΕΙΔΙΚΑ ΣΗΜ. ΕΛΕΓΧΟΥ		ΠΟΥ ΣΥΜΒΙ- ΒΑΣΤΗΚΑΝ		ΚΑΠ.						ΦΟΡΩΝ	Κύριος		Πρόσθ.	Φ.Π.Α.
	ΥΠΟΘ.	ΟΙΚ.ΕΤ	ΥΠΟΘ.	ΟΙΚ.ΕΤ	ΦΟΡΟΣ	ΥΠ.	ΟΙΚ.Ε	ΦΟΡΟΣ	ΚΑΠ.	10]=[5]+[8]+[9]	[11]	[12]	[13]	ΑΝΑ	
														ΥΠΟΘΕΣΗ	ΟΙΚ.ΕΤΟΣ
														[14]=[5]+[8]	[15]=[5]+[8]
	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]	[8]	[9]					/(3)+[6]	/(4)+[7]
ΕΘ.Ε.Κ.	10	31	9	26	471.014	388	1.533	125.211.464	19.900.097	145.582.575	41.233	5.977	10%	316.581	80.617
Π.Ε.Κ. ΑΘΗΝΩΝ	581	2.622	571	2.580	20.873.036	4	4	230.087	113.687	21.216.810	658.180	573.259	6%	36.701	8.167
Π.Ε.Κ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	434	1.900	431	1.881	14.707.509	0	0	0	8.753	14.716.262	818.320	668.180	10%	34.124	7.819
Π.Ε.Κ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	312	1.395	287	1.257	5.905.423	2	4	38.393	0	5.943.816	374.755	268.989	11%	20.567	4.714
Π.Ε.Κ. ΠΑΤΡΑΣ	87	437	86	432	2.475.591	0	0	0	0	2.475.591	124.331	80.537	8%	28.786	5.731
Π.Ε.Κ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	45	214	45	210	1.430.892	0	0	0	0	1.430.892	174.837	68.650	17%	31.798	6.814
Π.Ε.Κ. ΛΑΡΙΣΑΣ	95	482	87	431	2.076.055	0	0	0	32.944	2.108.999	160.053	96.000	12%	23.863	4.817
ΣΥΝΟΛΟ Π.Ε.Κ.	1.554	7.050	1.507	6.791	47.468.506	6	8	268.480	155.384	47.892.370	2.310.476	1.755.615	9%	31.551	7.021
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛ.ΚΕΝΤΡΩΝ	1.564	7.081	1.516	6.817	47.939.520	394	1.541	125.479.944	20.055.481	193.474.945	2.351.709	1.761.592	9%	90.796	20.749
ΣΥΝΟΛΟ ΔΟΥ	9.560	44.633	8.977	41.566	45.085.693	197	575	2.556.812	1.993.047	49.635.552	4.435.661	7.628.797	27%	5.410	1.178
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	11.124	51.714	10.493	48.383	93.025.213	591	2.116	128.036.756	22.048.528	243.110.497	6.787.370	9.390.389	17%	21.933	4.814

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Εντός του 2000 πρόκειται να λειτουργήσουν τα εξής: Η σύνδεση των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με το TAXIS, δεύτερον η σύνδεση του Εθνικού Ελεγκτικού Κέντρου και των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων με το TAXIS. Ανάλογων δυνατοτήτων με το TAXIS είναι το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Τελωνείων το γνωστό "ICIS". Μέχρι την άνοιξη του 2000 θα έχουν παραδοθεί έξι εφαρμογές του. Το πιλοτικό σύστημα ICIS θα ολοκληρωθεί για όλα τα Τελωνεία, έως το τέλος του 2000, ενώ θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά στο τρίτο Τελωνείο του Πειραιά τον Απρίλιο του 2000.

Προς την κατεύθυνση αυτή, κύριοι συνάδελφοι, θα λειτουργήσουν επίσης σε πλήρη παραγωγή από 1/1/2000 η ηλεκτρονική υποβολή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας μέσω του TAXIS-NET καθώς και η ηλεκτρονική έκδοση της Φορολογικής Ενημερότητας.

Και επειδή είναι δύσκολο να τα κατανοήσει η Αξιωματική Αντιπολίτευση, θέλω να τονίσω τούτο: Δύο δίκτυα υπάρχουν στην Ελλάδα, το ένα θα είναι το σύστημα ΔΙΑΣ των Τραπεζών και το δεύτερο θα είναι το TAXIS - NET του Υπουργείου Οικονομικών.

Το Υπουργείο Οικονομικών, κύριοι συνάδελφοι, πραγματοποιεί σήμερα το μεγάλο άλμα προς τον 21ο αιώνα. Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα όσο μπορώ πιο σύντομα να πω τα εξής: Όλη αυτήν την περίοδο βελτιώσαμε τις κτιριακές εγκαταστάσεις των Οικονομικών μας Υπηρεσιών, προωθώντας την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, και εκπαιδεύοντας το προσωπικό μας. Σας λέγω χθες ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας εγκαινίασε τη ΔΟΥ Κηφισιάς. Καλό είναι να επισκεφθείτε τη ΔΟΥ Αγίας Παρασκευής, τη Β' ΔΟΥ Κέρκυρας, τη Β' ΔΟΥ Ηρακλείου, τη ΔΟΥ Κοζάνης, τη ΔΟΥ Μοσχάτου και το Κέντρο Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σας έχουμε καλέσει, κύριοι συνάδελφοι, πάμπολλες φορές να επισκεφθείτε το Κέντρο Πληροφορικής ή μια ΔΟΥ να διαπιστώσετε τι γίνεται. Συνεχώς απόντες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σεβόμενος κυρίως το χρόνο που ο Πρόεδρος μου επισημαίνει, θέλω να πω ότι η εμπιστοσύνη ανάμεσα στους φορολογούμενους και τις φορολογικές αρχές δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενός, επιτέλους, υγιούς φορολογικού περιβάλλοντος και αυτή η σχέση εμπιστοσύνης είναι που δημιουργεί τους κανόνες μιας δημοσιονομικής πειθαρχίας, αντάξιας των αναπτυξιακών φιλοδοξιών της Χώρας μας και των κοινωνικών απαιτήσεων του λαού μας. Και σ' αυτές τις απαιτήσεις και φιλοδοξίες ανταποκρίνεται ο Προϋπολογισμός που καταθέσαμε.

Σας ζητώ λοιπόν την υπερψήφισή του, παραμερίζοντας επιτέλους αυτά που μας χωρίζουν και κρατώντας μόνο αυτά που μας ενώνουν.

Είμαι σίγουρος ότι στη συνειδηση των περισσοτέρων Βουλευτών ο Προϋπολογισμός αυτός υπερψηφίζεται, όπως υπερψηφίζεται και η ανάγκη να πορευτούμε προς τη νέα χιλιετία συμπεριφερόμενοι κατά το εθνικό και όχι βέβαια το κομματικό συμφέρον.

Ας κάνουμε, κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο βήμα στον 21ο αιώνα ενωμένοι, υπηρετώντας έτσι τα συμφέροντα του τόπου, του έθνους και του λαού. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτείας και Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνομαι την ανάγκη, εισαγωγικά, να προσθέσω και εγώ την έκφραση της οδύνης μου για την απώλεια ενός εκλεκτού συναδέλφου, του Δημήτρη Τσενινέ, και να εκφράσω τα βαθύτατα συλλυπητήρια στους οικείους του, στους συμπολίτες του και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα τον τελευταίο Προϋπολογισμό, που καταθέτει η σημερινή Κυβέρνηση. Τον πρώτο Προϋπολογισμό, που θα κληθεί να εφαρμόσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Με αυτήν προφανώς τη σκέψη ο Πρωθυπουργός και το οικονομικό επιτελείο του αποφάσισαν να παρουσιάσουν έναν Προϋπολογισμό του αέρα, έναν Προϋπολογισμό, που υποτιμά τα έξοδα και υπερεκτιμά τα έσοδα. Έναν Προϋπολογισμό, που μεταθέτει τα προβλήματα για την επομένη των εκλογών, όπως ακριβώς είχε γίνει και στην προεκλογική περίοδο του 1996.

Κύριοι της Κυβέρνησης, αντί να μοιράζετε ωραιολογίες και αντί να κάνετε το άσπρο μαύρο, θα έπρεπε σήμερα να απολογείσθε για εκείνα που είπατε να κάνετε και δεν τα κάνατε. Για εκείνα που είχατε αποκλείσει και είναι τα μόνα που χαρακτηρίζουν την πολιτική σας.

Βελτιώθηκαν κάποιοι δείκτες, που υπέδειξε το Μάαστριχτ. Οφείλετε, όμως, αν είσθε ειλικρινείς, να αναγνωρίσετε ότι επιδιώκατε πολλούς άλλους δείκτες, τους πιο ζωτικούς, αυτούς που αφορούν στα βάρη της ελληνικής οικονομίας, όπως για παράδειγμα το διπλάσιασμό του δημόσιου χρέους και τη διεύρυνση του χάσματος στο ισοζύγιο συναλλαγών, αυτούς τους δείκτες προπαντός, που αφορούν στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας και πλήττουν την πλειοψηφία των Ελλήνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάτε για μείωση του δημόσιου χρέους και των υποχρεώσεων, που προκύπτουν από το δημόσιο χρέος. Επιχειρείτε να συγκαλύψετε την αλήθεια, προποιούμενοι ότι ξεχάσατε την προειδοποίηση του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου ότι είτε θα αφανίσουμε το χρέος, είτε το χρέος θα αφανίσει το έθνος. Παραποιήσεις, όμως, η πραγματικότητα δεν επιδέχεται. Και αφού αρέσκεσθε στους αριθμούς, να τους λέτε όλους. Πείτε, λοιπόν, καθαρά, ότι το δημόσιο χρέος ήταν είκοσι δύο τρισεκατομμύρια το 1996 και είναι σαράντα τέσσερα τρισεκατομμύρια σήμερα.

Επειδή, λοιπόν, δεν μπορούσατε να βελτιώσετε με ουσιαστικά αποτελέσματα την οικονομία, να πιάσετε τους ουσιαστικούς δείκτες, καταφεύγετε σε τερτίπια. Για να δείξετε ότι συγκρατείτε τα ελλείμματα, τι κάνετε; Κεφαλαιοποιείτε τους τόκους, τους φορτώνετε στο χρέος και, αφού απαλλάσσασθε από αυτούς, ισχυρίζεσθε ότι πετύχατε συγκράτηση των ελλειμμάτων.

Πράγματι, τα τεχνάσματα αυτά αποβλέπουν στην επίτευξη του στόχου της ΟΝΕ. Πράγματι, τα χρησιμοποίησαν εν μέρει και άλλοι. Πρέπει, όμως, να ξέρετε ο κόσμος - γιατί εσείς το ξέρετε καλά - ότι μεταθέτετε ένα ακόμα σοβαρότατο πρόβλημα στις επόμενες γενεές. Κάθε Έλληνας χρωστά σήμερα για λογαριασμό του κράτους περίπου τεσσαράμισι εκατομμύρια δραχμές. Αυτή είναι η αλήθεια. Βάλτε την, λοιπόν, και αυτή στα επιτεύγματα σας.

Σε ό,τι αφορά τα στοιχεία, που προκύπτουν για την περίοδο που διανύουμε, σας υπενθυμίζω ότι το ενδοκυβερνητικό χρέος αυξάνεται από το 1999 στο 2000 κατά πεντακάσια τριάντα έξι δισεκατομμύρια (536.000.000.000) δραχμές, ότι οι κεφαλαιοποιημένοι τόκοι, που μεταφέρονται σε άλλες χρήσεις, ανέρχονται στο ένα τρισεκατομμύριο οκτακάσια δισεκατομμύρια (1.800.000.000) δραχμές και ότι, πέρα από αυτά, υπάρχει και το αφανές δημόσιο χρέος, που εκτιμάται στα επτά με οκτώ τρισεκατομμύρια (7 με 8.000.000.000.000) δραχμές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς στηρίζαμε και στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις την πολιτική επιδίωξη για ένταξη στην ΟΝΕ. Εμείς, άλλωστε, εντάξαμε τη χώρα στην ΕΟΚ, όταν εσείς, κύριοι της Κυβέρνησης, πολεμούσατε τη στρατηγική αυτή επιλογή, τον ιστορικό αυτό στόχο.

Αποχωρούσατε από τη Βουλή, εμείς όμως ήμασταν εκείνοι, ως παράταξη, που υπογράψαμε την ιδρυτική πράξη της ΟΝΕ. Και βέβαια, αν είχατε στοιχειώδη υπευθυνότητα, θα αναγνωρίζατε ότι, σε αντίθεση με σας, ασκήσαμε πάντα δημιουργική αντιπολίτευση.

Θέλω όμως να σας θυμίσω και κάτι ακόμα. Τότε που εμείς βάλαμε την Ελλάδα στην ΕΟΚ, η οικονομία μας πληρούσε όλους τους όρους, που έθεσε αργότερα το Μάαστριχτ για την ΟΝΕ. Εσείς, λοιπόν, καταστήσατε τη χώρα ουραγό στην πορεία αυτή, εσείς υπονομεύσατε τη θέση της χώρας. Για μας η Ελλάδα μπορούσε και έπρεπε να βρίσκεται στην ΟΝΕ εδώ και καιρό. Βρισκόμαστε τώρα στο παρά πέντε, ακόμα και τώρα όμως αναγκάζεσθε να καταφεύγετε σε τερτίπια, σε αλχημείες, να κάνετε ψιλάτι χρήση της εξωραϊστικά λεγόμενης δημιουργικής λογι-

στικής. Υποχρεώνεστε να επιστρατεύετε έκτακτα μέτρα, όπως η μείωση ορισμένων ειδικών φόρων και τιμολογίων, για να πιάσετε την τελευταία στιγμή τους στόχους, που δεν έπιασε η αντιπληθωριστική σας πολιτική.

Αφού δεν μπορέσατε να φθάσετε στα αναγκαία επίπεδα, κάνετε αυτό. Καλά κάνετε, αφού δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Μην παρουσιάζετε όμως τα έκτακτα αυτά μέτρα σαν κοινωνική ευαισθησία. Ομολογήστε ότι ο Προϋπολογισμός αυτός μεταφέρει, όπως και οι προηγούμενοι, σημαντικά προβλήματα, τεράστια προβλήματα, που αφορούν σ' ολόκληρη την ελληνική κοινωνία στην αμέσως μετά-ΟΝΕ περίοδο. Και αυτό υπήρξε και εξακολουθεί να παραμένει ένα από τα τεράστια λάθη της πρακτικής σας. Ποτέ δεν κοιτάξατε μπροστά. Αρκεστήκατε στην ονομαστική σύγκλιση. Δεν προχωρήσατε στις αναγκαίες διαρθρωτικές τομές. Μόνο δευλά βήματα και αυτά σημειωτών.

Δεν αποκρτικοποιήσατε την Ολυμπιακή, τις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, την Εμπορική Τράπεζα. Δεν απελευθερώνατε εγκαίρως τις αγορές, την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες. Ακόμα και σήμερα είστε δέσμοι της ιδεοληψίας σας και του κομματικού σας στρατού.

Απομένει μόλις ένας χρόνος ως την κυκλοφορία του ευρώ και δεν υπάρχει ούτε πρόβλεψη ούτε σχεδιασμός για τη νέα πραγματικότητα. Και τα ερωτήματα που απασχολούν τους πολίτες, τα ερωτήματα που απασχολούν τη χώρα είναι κρίσιμα. Ποιοι κίνδυνοι υπάρχουν και ποιες ευκαιρίες δημιουργεί η ΟΝΕ; Τι θα συμβεί με το παραγωγικό και το εργατικό δυναμικό; Ποια προβλήματα θα αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις, οι βιομηχανίες, οι βιοτεχνίες; Ποιες θα είναι οι συνέπειες στους τομείς του εμπορίου, του τουρισμού, της ναυτιλίας, που θα είναι εκτεθειμένοι περισσότερο από κάθε άλλον στο διεθνή ανταγωνισμό; Τι θα συμβεί στον τραπεζικό τομέα μετά την αναμενόμενη εισβολή ξένων τραπεζών;

Βέβαιο είναι ότι ο ανταγωνισμός θα γνωρίσει νέα ένταση και οι τιμές θα υποστούν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο πιέσεις εξίσωσης, αλλού προς τα πάνω και αλλού προς τα κάτω. Τι θα σημαίνει αυτό; Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στον πληθωρισμό; Πώς θα μοιραστεί η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών; Τι θα γίνει με τους μισθούς;

Πότε θα τα δούμε όλα αυτά; Ποιος θα τα δει; Πάντα πίσω από τα γεγονότα θα τρέχουμε; Η συστηματική μελέτη και, ακόμα λιγότερο, ενημέρωση του κόσμου δεν υπάρχει.

Ο δημόσιος τομέας, ακόμα και οι άμεσα επηρεαζόμενοι τομείς, έχουν βαθιά μεσάνυχτα. Το πιο μεγάλο πρόβλημα αφορά στην απασχόληση. Αφορά στον κίνδυνο εξάρσης της ανεργίας. Και ο κίνδυνος αυτός στην πρώτη φάση της μετά-ΟΝΕ εποχής είναι εξαιρετικά μεγάλος. Έτσι που πάτε, η ανεργία μπορεί, δυστυχώς, να φθάσει το 20%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαρακτηρίσαμε τον Προϋπολογισμό αυτόν ως Προϋπολογισμό του αέρα -και επιμένουμε- διότι υπερεκτιμά τα έσοδα και υποτιμά τα έξοδα.

Είναι αλήθεια ότι υπήρξε κατά τα τελευταία χρόνια μια αύξηση των δημοσίων εσόδων. Πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι η αύξηση αυτή οφείλεται σε δύο κυρίως λόγους. Πρώτον, στο διπλασιασμό των φορολογικών βαρών. Και δεύτερον σε πρόσκαιρους ή συγκυριακούς λόγους. Αναφέρω σαν παραδείγματα τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, την αύξηση των εσόδων από το χρηματιστήριο, τα έσοδα από κάποιες αποκρτικοποιήσεις.

Ο Προϋπολογισμός λοιπόν του 2000 προβλέπει αύξηση των φορολογικών εσόδων κατά πεντακάσια (500.000.000.000) δισεκατομμύρια. Αυτό όμως έρχεται, πρώτα απ' όλα, σε πλήρη αντίφαση με την προσπάθεια της Κυβέρνησης να δημιουργήσει την εντύπωση ότι προχωρεί σε φορολογικές μειώσεις.

Διατείνεται βέβαια το οικονομικό επιτελείο σας ότι όλα αυτά θα προέλθουν από το διπλασιασμό του φόρου των συναλλαγών στο χρηματιστήριο. Αλλά ούτε αυτό είναι ακριβές και, πάντως, σίγουρα δεν είναι ασφαλές. Γιατί, για να φθάσουν οι φόροι από τις συναλλαγές του χρηματιστηρίου τα εξακόσια επτά δισεκατομμύρια (607.000.000.000) δρχ. που υπολογίζει -και μάλιστα με τέτοια θαυμαστή ακρίβεια- η Κυβέρνηση, το ύψος των χρηματιστηριακών συναλλαγών δεν πρέπει να πέσει ούτε μέρα κάτω από τα τετρακάσια δισεκατομμύρια (400.000.000.000) δρχ.

Εδώ κι ένα μήνα όμως τέτοιο ύψος το χρηματιστήριο δεν έχει πιάσει ούτε μια μέρα.

Ανάλογες υπερεκτιμήσεις γίνονται και με τον Φ.Π.Α. Για να υπάρξουν τα έσοδα που αναφέρετε, χρειάζονται νέοι φόροι. Εάν αυτή είναι η πρόθεσή σας, πείτε το ανοιχτά. Μην κρύβεστε πίσω από αριθμούς και τεχνάσματα. Εμάς αυτό δεν μας εκφράζει. Μας βρίσκει απόλυτα αντίθετους.

Ταυτόχρονα όμως ο Προϋπολογισμός αυτός υποτιμά τα έξοδα. Προβλέπεται βέβαια ότι οι δαπάνες θα αυξηθούν κατά τετρακάσια εξήντα δισεκατομμύρια (460.000.000.000) δρχ., γεγονός που επισημαίνει την αδυναμία της Κυβέρνησης να προχωρήσει στις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές.

Δεδομένων ωστόσο των δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει η ίδια η Κυβέρνηση, θεωρείται βέβαιο ότι τα έξοδα θα ξεπεράσουν το 20,75% του ΑΕΠ, θα είναι σαφώς περισσότερα από όσα αναφέρατε. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό. Αφού το ξεπερνούν το 1999, που δεν ήταν προεκλογική χρονιά, πολύ περισσότερο είναι βέβαιο ότι θα το ξεπεράσουν το 2000. Το έχουμε ξαναδεί, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το έργο.

Στο σημείο αυτό επιβάλλεται να υπογραμμίσω ότι, όπως προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία, οι δαπάνες για τις αποδοχές του προσωπικού σημείωναν μια υπέρβαση των 100 δις. Και ερωτούμε: Γιατί άραγε; Τι είναι εκείνο που έγινε χωρίς να προβλεφθεί; Πόσα επιπλέον μοιράστηκε ο κομματικός στρατός, που στιβάζεται στα κυβερνητικά γραφεία; Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται καθαρά ότι από τη μια δεν εξασφαλίζονται τα προβλεπόμενα έσοδα και από την άλλη είναι βέβαιο πως θα υπάρξει υπέρβαση εξόδων. Κατά συνέπεια, μόνο στα χαρτιά ισορροπεί αυτός ο Προϋπολογισμός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βασική αδυναμία του νέου Προϋπολογισμού είναι τα λογιστικά τετρίπια, που ωραιοποιούν την εικόνα, αλλά δεν μπορούν να μεταβάλουν την πραγματικότητα. Αντίθετα μάλιστα -και αυτό είναι το σημαντικό- σωρεύουν προβλήματα για το μέλλον. Αναφέρομαι σ' αυτό που είπαμε και ευσεχώς λέγεται δημιουργική λογιστική, κυρίως μάλιστα στα τεχνάσματα που χρησιμοποιούνται, για να εμφανίσουν μείωση των ελλειμμάτων με τη μετατροπή των βραχυπρόθεσμων εντόκων γραμματίων σε μακροπρόθεσμα ομόλογα, με την κεφαλαιοποίηση των τόκων, που μεταθέτουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις στις πλάτες των επόμενων γενεών, με τους αστερίσκους που παραπέμπουν άμεσες υποχρεώσεις κάπου μετά τις εκλογές ή στη μετά ΟΝΕ εποχή. Στα χαρτιά που αραδιάζει η Κυβέρνηση παρουσιάζεται μια ωραιοποιημένη εικόνα, η οποία όμως είναι ξένη με την πραγματικότητα. Αυτή είναι η αλήθεια. Μια εικόνα που επιστρατεύεται από την Κυβέρνηση για την παραπληροφόρηση και την εξαπάτηση των πολιτών.

Κεντρικό χαρακτηριστικό της οικονομικής πολιτικής σας τα τελευταία χρόνια ήταν και είναι η φοροληστρική επιδρομή. Εξαπατήσατε τους Έλληνες, όταν πήρατε την εξουσία, με τη διαβεβαίωση ότι δεν χρειάζονται νέα οικονομικά μέτρα και ότι δεν θα επιβάλατε νέους φόρους. Από την επομένη, επιδοθήκατε σε χαριστικές ρυθμίσεις προς τους έχοντες, όπως αρέσκεσθε να τους ονομάζετε, και σε μια ανελέητη φοροεπιδρομή κατά των πολλών. Στην εξαιτία 1994-1999 ψηφίστηκαν συνολικά δεκαέξι φορολογικοί νόμοι και επιβλήθηκαν ογδόντα πέντε νέες φορολογίες. Διπλασιάστηκαν τα φορολογικά έσοδα. Η μέση ελληνική οικογένεια επιβαρύνθηκε με επιπλέον φορολογικά βάρη ύψους 1.350.000 δραχμών το χρόνο. Και ακόμη πιο πολύ επιβαρύνθηκαν τα μεσαία εισοδηματικά στρώματα. Επισημαίνω απλά ότι, ενώ οι έχοντες μεσαία εισοδήματα αποτελούν το 23% του πληθυσμού, εντούτοις πληρώνουν το 53% των φόρων. Μην τρέφει λοιπόν κανένας αυταπάτες. Θα μείνετε στην πολιτική ιστορία του τόπου ως η Κυβέρνηση των φόρων. Δεν μπορεί να αλλάξει αυτό!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Με "μερεμέτια" της τελευταίας στιγμής δεν διορθώνεται το αντικοινωνικό κυβερνητικό πρόσωπο. Και κάτι ακόμη. Προσπαθείτε να παρουσιάσετε τις τελευταίες μειώσεις κάποιων ειδικών φόρων και κάποιων τιμολογίων σαν κοινωνικά μέτρα. Το είπα πριν και θέλω να το υπογραμμίσω έντονα. Πείτε επιτέλους, έστω και τώρα, την αλήθεια. Τα μέτρα αυτά δεν προβλέπονται

στην πολιτική σας και στο πρόγραμμά σας. Δεν υπαγορεύονται από ευαισθησία. Είναι έκτακτα μέτρα, που επιβάλλει η αποτυχία της αντιπληθωριστικής σας πολιτικής. Από ανάγκη γίνεται, από αδυσώπητη ανάγκη και όχι από ευαισθησία. Δείχνετε έτοιμοι να δεχθείτε, ότι αποκλείατε μέχρι τώρα. Μοιράζετε υποσχέσεις παντού. Καταφεύγετε σε αποσπασματικά και περιστασιακά παλώματα.

Σε ό,τι μας αφορά, επαναλαμβάνω, παραμένουμε σταθεροί στις αρχές, στις ιδέες και τις προτάσεις μας. Έχουμε σχεδιάσει και είμαστε έτοιμοι να εφαρμόσουμε άμεσα μια φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή κατεύθυνση προς όφελος όλων των πολιτών - και κυρίως των χαμηλόμισθων, των συνταξιούχων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Οι κεντρικές δεσμεύσεις μας, σε ό,τι αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση, αφορούν στη δημιουργία ενός σταθερού και απλού φορολογικού πλαισίου με οριζόντια τετραετία, στην αύξηση του αφορολόγητου και την άρση των αδικιών που εμφανίζονται σε ειδικές περιπτώσεις, στην κατάργηση και όχι απλά τη μετονομασία των αντικειμενικών κριτηρίων, στη φορολόγηση των κερδών των ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων εταιρειών με βάση τη φορολογική κλίμακα και τη φορολογική εξομίσωση των ανωνύμων εταιρειών, που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, με τις εισηγμένες, στη δραστική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών με την εγκαθίδρυση αξιοκρατίας και διαφάνειας, αλλά και στην ταχεία ολοκλήρωση του TAXIS -όσο και να απολογείστε γι' αυτό, ξέρουμε όλοι την αλήθεια, δέσμευση υπήρχε για τον Απρίλη του 1997, φθάσαμε στο 2000 και ακόμη έχετε ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση, πέρα των τεραστίων θεμάτων που έχουν ανακύψει, με το απαραιτούμενο λογισμικό- στην κατάργηση του ΕΦΤΕ, στην πλήρη φορολογική απαλλαγή των πολυτέκνων για τα εισοδήματα μέχρι το ύψος, στο οποίο επιβάλλεται ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής, στην επαναφορά του συστήματος κινήτρων, όπως ίσχυε πριν την αλλαγή του αναπτυξιακού νόμου, με στόχο την ανάπτυξη της σήμερα χειμαζόμενης ελληνικής περιφέρειας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θέλω, παράλληλα, να τονίσω ότι ένας από τους πρωταρχικούς στόχους μας είναι η ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας στην ύπαιθρο. Είναι μια νέα αγροτική και περιφερειακή πολιτική. Και κρίσιμο σημείο εδώ είναι η αποτελεσματική υλοποίηση του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Προτεραιότητα για μας έχουν η ενίσχυση των υποδομών της περιφέρειας με νέα μεγάλα έργα, η εισαγωγή της πληροφορικής στα σχολεία όλης της χώρας, οι ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε κάθε μια από τις καθυστερημένες περιφέρειες της χώρας.

Η πολιτική σας, όπως ανάγλυφα συνάγεται και από το νέο προϋπολογισμό, αγνοεί, παντελώς αγνοεί, περιφρονεί, ξεπερνά τα προβλήματα της καθημερινότητας, τα προβλήματα των πολιτών, τα προβλήματα των πολιτών, την ανεργία, τη διεύρυνση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων, το δημογραφικό, την ερήμωση της υπαίθρου, την καταρράκωση του αγροτικού τομέα, την ασφυξία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τα προβλήματα του τουρισμού και της ναυτιλίας, τη χαώδη κατάσταση στην παιδεία, τη χρεοκοπία και την κατάρρευση του συστήματος υγείας, την έξαρση της εγκληματικότητας.

Η πολιτική σας είναι καταστροφική σε ό,τι αφορά τις αυξανόμενες δημόσιες δαπάνες, τις τρομακτικές δαπάνες για τον κομματικό στρατό, τα συνεχιζόμενα ελλείμματα.

Κάποιους τομείς καίριους και ευαίσθητους, όπως το ασφαλτικό και τις αστικές συγκοινωνίες, ούτε καν τα αγγίζετε. Σε κάποιες δράσεις, όπως οι αναθέσεις έργων και προμηθειών του δημοσίου, η προστασία και η αξιοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας, η διαχείριση των κοινοτικών πόρων, γίνετε εξαιρετικά επιπόλαιοι στους χειρισμούς.

Η αδιαφάνεια και η διαπλοκή συνδιαμορφώνουν το πιο αντικοινωνικό μείγμα για την κυβέρνησή σας. Αγνοήσατε καίριους τομείς της οικονομίας, για να φτιάξετε αριθμούς σε βάρος των ανθρώπων, για να βελτιώσετε εικόνες, όχι όμως πραγματικές καταστάσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίμονα και συστηματικά, εδώ

και τρία χρόνια, επισημαίνουμε την ανάγκη ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, γιατί είναι ανάγκη να αντισταθούμε στην πολιτική που συνεπάγεται ολοένα και μεγαλύτερη συγκέντρωση πλούτου σε ολοένα και λιγότερους. Γιατί μια ρωμάλια οικονομική ανάπτυξη μπορεί μονάχα να επιτευχθεί, αν στηρίζεται στους πολλούς και όχι μόνο στους λίγους. Γιατί ακόμη οι επιχειρήσεις αυτές μπορεί να αποτελέσουν αποτελεσματικό μοχλό ανάπτυξης, αντιμετώπισης της ανεργίας. Η διεθνής εμπειρία αποδεικνύει ότι επτά στις δέκα νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται από τη δραστηριότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Και αυτό δεν πρέπει ούτε να λησμονείται ούτε να παραγνωρίζεται. Κωφεύετε επίμονα στις προτάσεις μας για κατάργηση του 35% και των δήθεν αντικειμενικών κριτηρίων. Δεν διανοηθήκατε ποτέ να προχωρήσετε στη λήψη μέτρων για την ενίσχυση του χώρου αυτού.

Παρακολουθούσατε αδρανώς την καταστροφή ενός ολόκληρου κόσμου. Τα στοιχεία του 1999 δείχνουν ότι εννέα επιχειρήσεις την ημέρα καταθέτουν αίτηση πτώχευσης. Το ποσό των ακύρωτων και απλήρωτων επιταγών εγγίζει τα διακόσια ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια (285.000.000.000) δραχμές. Τίποτα δε σας ακουμπά; Τίποτα δεν σας αγγίζει;

Σήμερα, για να μπορέσει μία επιχείρηση να ενταχθεί στα προγράμματα χρηματοδότησης, πρέπει να έχει τζίρο πάνω από εβδόμητα εκατομμύρια (70.000.000) δραχμές. Μα, το περισσότερο από το 90% των επιχειρήσεων έχουν μικρότερο τζίρο. Αποκλείετε ουσιαστικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από κάθε χρηματοδότηση. Σπάτε ανάληψη τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής παραγωγής και αυτό είναι εγκληματικό λάθος σε βάρος της οικονομίας και της κοινωνίας.

Οι δικές μας θέσεις είναι γνωστές, δεδομένες και δεσμευτικές. Ανοίγουμε το δρόμο για την πρόσβαση των μικρομεσαίων στις χρηματοδοτήσεις. Θεσπίζουμε χρηματοδοτικά κίνητρα για συγχωνεύσεις, αλλά και για συνεργασίες ικανές να οδηγήσουν στη μείωση του λειτουργικού κόστους και την τόνωση της δράσης τους. Διευκολύνουμε με κρατικές εγγυήσεις την πρόσβαση τους στο τραπεζικό σύστημα. Καταργούμε οριστικά τα αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία η Κυβέρνηση απλώς μετονομάζει, για να εξαπατήσει τους πολίτες εν όψει εκλογών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αποτυχία της πολιτικής σας απεικονίζεται ξεκάθαρα και στον αγροτικό τομέα. Ενώ η χώρα έχει όλες τις δυνατότητες για μία ρωμάλια αγροτική ανάπτυξη, και ενώ το 20% του πληθυσμού απασχολείται στον τομέα αυτό, αδιαφορήσατε προκλητικά. Περιφρονήσατε έναν ολόκληρο κόσμο και τον θέσατε υπό διωγμό, στην ουσία.

Γνωρίζετε πολύ καλά τη συνεχή διεύρυνση του ελλείμματος στο αγροτικό ισοζύγιο. Η Ελλάδα δαπανά ολοένα και περισσότερα και εισπράττει ολοένα και λιγότερα στον αγροτικό τομέα. Αυτό σημαίνει καίριο πλήγμα στην οικονομία της. Σημαίνει προπάντων πλήγμα στον κόσμο της ελληνικής περιφέρειας.

Τα τρία τελευταία χρόνια οι Έλληνες αγρότες είδαν το εισόδημά τους να υποχωρεί περισσότερο από 12%. Αντιμετώπισαν κλειστές πόρτες, όταν προσπάθησαν να αναπτύξουν τις θέσεις τους.

Μόλις τώρα, πριν τις κάλπες, ευδόκησε ο Υπουργός Γεωργίας να ανακοινώσει τη μείωση των επιτοκίων της Αγροτικής Τράπεζας. Αργήσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, και είναι φανερό ποια είναι και τα κίνητρά σας. Όταν ξεκινούσατε, το μόνο που αποφασίζατε ήταν οι χαριστικές ρυθμίσεις σε χρεοκοπημένους, στις περισσότερες περιπτώσεις, παρασιτικούς συνεταιρισμούς και σε ημέτερα "χέλια". Τώρα που τελειώνετε, είδατε ότι είναι εγκληματικό το ύψος των επιτοκίων και παράταιρο σε σχέση με όσα ισχύουν σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Είστε επτά χρόνια στην εξουσία, σας τα είπαμε επτά χιλιάδες φορές. Πού ήσασταν τόσον καιρό; Επτά χρόνια η ελληνική επαρχία ρημάζει. Επτά χρόνια ο αγροτικός κόσμος βρίσκεται σε απόγνωση και διαμαρτύρεται απελπισμένα. Εσείς τι κάνατε; Επιχειρήσεις βουλκανιζατέρ, για να μην ξανασηκώσουν κεφάλι, και ποινικές διώξεις. Κανένα μέτρο για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, τον εκσυγχρονισμό των καλλιεργειών, τη μείωση του κόστους, την ενίσχυση του ανταγωνισμού, την προώθηση των εξαγωγών.

Από καιρό έχουμε εξαγγείλει μία ολοκληρωμένη παρέμβαση. Το Υπουργείο Γεωργίας γίνεται Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αποκεντρωμένες υπηρεσίες και παράλληλα δημιουργείται οργανισμός προώθησης των αγροτικών προϊόντων.

Στις άμεσες προτεραιότητες του κυβερνητικού μας προγράμματος εντάσσεται η μείωση του κόστους παραγωγής, με κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης καυσίμων, η μείωση της τιμής του ρεύματος, η μείωση του ΦΠΑ στα αγροτικά μηχανήματα από 18% σε 8% και η ουσιαστική μείωση των επιτοκίων. Δεσμευόμαστε ακόμα για μείωση της φορολογίας στις μεταβιβάσεις αγροτικής γης, για οριστική ρύθμιση του αίσχους με τα πανωτόκια, για έντοκη καταβολή κάθε αποζημίωσης ή επιδότησης προς τους αγρότες, που καθυστερεί περισσότερο από τρεις μήνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κυβερνητική πολιτική αγνόησε και τις ανάγκες στον πιο ευαίσθητο, στον πιο κρίσιμο τομέα, στον τομέα της παιδείας. Δεν θα μπω στα ειδικότερα ζητήματα σήμερα, παρά μόνο, για να επαναλάβω ότι ο πλούτος του αύριο είναι συνώνυμος με τη γνώση. Ότι εάν θέλουμε να κατακτήσουμε την εποχή που έρχεται, οφείλουμε να επενδύσουμε στον ανθρώπινο παράγοντα, στη νέα γενιά, στους νέους ανθρώπους.

Τέτοια επένδυση δεν έχουμε δει μέχρι σήμερα. Αντιθέτως μάλιστα παρακολουθούμε προχειρότητες και πείσματα. Ο ένας Υπουργός διαγράφει, ό,τι ξεκίνησε ο άλλος και από 'κει και πέρα αλαζονεία και αυταρχισμός.

Εισάγετε μια δήθεν μεταρρύθμιση. Μόνοι σας την έχετε σχεδόν πάρει πίσω. Γιατί δεν έχετε την παλικαριά να πείτε, "Ήταν μια προσπάθεια που ξεστράτισε, απέτυχε" και να συμφωνήσετε μαζί μας στην πρόταση, που σας έχουμε κάνει;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όχι για να σας επιβάλουμε κατ' ανάγκη τις απόψεις μας, αλλά σε μια κορυφαία πρόταση για εθνικό διάλογο. Και εμποδίζεται αυτή από την επίμονη, τη στείρα άρνησή σας για συναίνεση. Σκοντάφτει στην αλαζονεία σας.

Η δήθεν δωρεάν παιδεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατήντησε, ειδικά την τελευταία πενταετία, το μεγαλύτερο οικονομικό βάρος για κάθε ελληνική οικογένεια. Αυτή είναι η αλήθεια. Δαπανώνται δισεκατομμύρια στα φροντιστήρια για την ιδιωτική εκπαίδευση και, την ίδια ώρα, εξαιτίας των δογματισμών σας, φεύγουν τεράστια ποσά για σπουδές στο εξωτερικό. Αναγκάζετε τους Έλληνες να χρηματοδοτούν θέσεις εργασίας στα πανεπιστήμια όχι μόνο της Δύσης, αλλά και των Βαλκανίων ακόμη. Πλήττετε πέρα απ' όλα τα άλλα και την ελληνική οικονομία.

Και αυτό, τη στιγμή που θα έπρεπε η Ελλάδα να έχει ως μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα αυτόν το χώρο, της παιδείας και του πολιτισμού. Να μπορεί να παράγει παιδεία, να προσφέρει υπηρεσίες παιδείας, να εισάγει και όχι να εξαγει φοιτητές και συνάλλαγμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμη πιο αλγεινή είναι η πραγματικότητα στο χώρο της υγείας. Είναι χρεοκοπημένα τα δημόσια νοσοκομεία της χώρας. Το σύστημα καταρρέει. Οι εικόνες που επικρατούν είναι τριτοκοσμικές. Προσβάλλουν και τον άνθρωπο, και την κοινωνία μας, και τον πολιτισμό μας. Έχουμε το χειρότερο και ταυτόχρονα το πιο ακριβοπληρωμένο σύστημα υγείας στην Ευρώπη. Και αυτό, την ώρα που η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετικό επιστημονικό και νοσηλευτικό δυναμικό.

Γιατί άραγε συμβαίνουν αυτά; Γιατί το χειρότερο; Γιατί το πιο ακριβοπληρωμένο; Πώς γίνεται να συμβαίνουν και τα δύο αυτά; Μήπως υπερηφανεύεσθε και γι' αυτό; Δεν υπάρχει ευθύνη και μάλιστα αποκλειστική ευθύνη για το κατάντημα;

Εμείς πιστεύουμε ότι μπορεί να αποτελέσει πρότυπο η Ελλάδα στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Μπορεί ακόμη να αποτελέσει κέντρο υψηλής περιθαλψής για την ευρύτερη περιοχή μας. Μπορεί και ο τομέας της υγείας να προσθέτει, αντί να αφαιρεί στην οικονομία της χώρας. Μπορεί προπάντων -και αυτό είναι καίριο- να σταματήσει η ντροπή που παρακολουθούμε στα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα, όπου καταρρακώνεται η αξιοπρέπεια των συμπολιτών μας. Δεν έχουμε τίποτε με τους εύπορους, δεν έχουμε τις δυνατότητες να ζητήσουμε άλλες λύσεις.

Αλλά μια πολιτεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα κράτος,

μία κυβέρνηση κρίνεται από το ποιο επίπεδο υπηρεσιών προσφέρει στους πολλούς, στους πολίτες, στις Ελληνίδες και στους Έλληνες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης απεικονίζονται ξεκάθαρα στη διεύρυνση των περιφερειακών και κοινωνικών ανισοτήτων, στις παρέες των νεόπλουτων και τις στρατιές των νεοπτωχών, στην έξαρση της ανεργίας.

Η πιο φτωχή ευρωπαϊκή επαρχία είναι η δική μας η Ήπειρος και από κοντά ακολουθούν τα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου, η Δυτική Μακεδονία, η Θράκη, η Πελοπόννησος. Περισσότεροι από δύομισι εκατομμύρια Έλληνες βρίσκονται κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Σύμφωνα με επίσημες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το χάσμα πλούσιων και φτωχών διευρύνεται στη χώρα μας με μεγάλη ταχύτητα. Ανοίγει η ψαλίδα και αυτό δεν είναι υγιές φαινόμενο. Καταλάβετε το, επιτέλους!

Εμείς είμαστε η παράταξη, που με συνέπεια πιστεύει στην ελεύθερη κοινωνία, στην οικονομία της αγοράς, με ένα στόχο: να βελτιώνονται οι όροι ζωής για τους πολλούς. Αυτή είναι η μόνη καταξίωση κάθε πολιτικής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κατρακυλήσαμε κιόλας στην προτελευταία θέση μεταξύ των δεκαπέντε. Και οι τάσεις αυτές είναι εφιαλτικές. Επιφυλάσσουν μια ανεξέλεγκτη κοινωνική διχοστοασία.

Το πρόβλημα της ανεργίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνει πια εκρηκτικές διαστάσεις. Σε όλη την Ευρώπη πια υποχωρεί. Στη χώρα μας αυξάνει και μάλιστα ραγδαία.

Εσείς το ανεβάζετε στο 11%. Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης το φθάνει στο 14% και την υποαπασχόληση στο 25%. Ένας στους δύο νέους κοντεύει να είναι άνεργος σήμερα. Η ανεργία χτυπάει σχεδόν κάθε ελληνική οικογένεια. Εκατόν τριάντα χιλιάδες σχεδόν επιστήμονες μάταια ψάχνουν να βρουν θέση εργασίας. Έτσι θα υποδεχθεί το 2000 ένας ολόκληρος κόσμος;

Και ερωτούμε: έτσι θα πάμε στο νέο αιώνα; Έτσι θα κατακτήσουμε τη νέα εποχή; Έτσι θα φτιάξουμε την ισχυρή Ελλάδα; Ας συμφωνήσουμε επιτέλους σε κάτι και αυτό θα είναι καίριο.

Μια κοινωνία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δεν δίνει ευκαιρίες σε όλα της τα παιδιά, είναι μια κοινωνία που δεν έχει μέλλον, που δεν δικαιούται να κοιτάει προς τα εμπρός με αισιοδοξία. Αυτό πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα όλων μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι καιροί απαιτούν άλλες πολιτικές. Υπαγορεύουν μια οικονομική πολιτική, που θα εγγυάται αφ' ενός ένα δυναμικό αναπτυξιακό άλμα και αφ' ετέρου θα δημιουργεί ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους, για τις γυναίκες, τους ανθρώπους των ειδικών κατηγοριών, που πλήττονται πιο πολύ.

Με ακούτε συχνά να μιλώ για ένα νέο αναπτυξιακό άλμα. Μπορούμε να το κάνουμε. Το κάναμε σε πολύ χαλεπούς καιρούς, όταν δεν υπήρχαν ούτε πακέτα Ντελόρ ούτε πακέτα Πρόντι. Το κάνουν σήμερα άλλες κοινωνίες, με τις οποίες υποτίθεται ότι είμαστε στην ίδια ομαδοποίηση των χωρών της συνοχής, αλλά εκείνες τρέχουν προς τα μπρος και εμείς είμαστε στο βήμα σημειωτόν.

Η πολιτική της Κυβέρνησης και ο σχεδιασμός που ακολουθεί εξαντλείται στο άμεσο διάστημα. Κρύβετε την αλήθεια, γιατί στοχεύετε να ρίξετε σε μας το βάρος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, που μεταθέτετε στο αύριο. Το ξέρουμε, τα παρακολουθούμε και έχουμε τις λύσεις για την απελευθέρωση της οικονομίας, για την ενίσχυση του χρηματιστηρίου, χωρίς παρεμβάσεις άνωθεν, για την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, για τη δημοσιονομική εξυγίανση, για την τόνωση του τουρισμού και της ναυτιλίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Οι αγκυλώσεις του παρελθόντος βλάπτουν την οικονομία. Το βασικό ωστόσο πρόβλημα, μπροστά στο οποίο εμφανίζεται παντελώς ανήμπορη η Κυβέρνηση είναι το δημόσιος τομέας. Είναι ένα κράτος παγερά αδιάφορο, απόμακρο από τον πολίτη, το ο-

ποίο λεηλατεί, καταδυναστεύει, κατασπαταλά, ταλαιπωρεί και εκβιάζει τους πολίτες. Αν ο πολίτης δεν έχει μέσο ή αν δεν καταφύγει σε άλλες ανομολόγητες μεθόδους, αντιμετωπίζεται ως ιθαγενής. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Είναι το κράτος της μιζέριας, της αδιαφάνειας και της εξάρτησης. Είναι οι συναλλαγές που πλήττουν τον πολίτη, που υπονομεύουν τον υγιή ανταγωνισμό στον επιχειρηματικό κόσμο και, σε τελική ανάλυση, τροφοδοτούν μια υποχθόνια απειλή σε βάρος της ίδιας της δημοκρατίας.

Παρά τις κυβερνητικές αλχημείες, η πραγματικότητα είναι ότι το νοσηρό κατεστημένο που δημιουργήσατε και επιμένετε να συντηρείτε συνεχίζει να δημιουργεί ελλείμματα σε ασφαλιστικά ταμεία και στους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ιδιαίτερα προκλητική για έναν κόσμο που στενάζει κάτω από τα φορολογικά βάρη, κάτω από την ανεργία, είναι η σπατάλη στους συγκοινωνιακούς οργανισμούς, στην Ολυμπιακή, στις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας, στον ΟΣΕ, στα κρατικά μονοπώλια, στα δημόσια νοσοκομεία, κυρίως όμως στα υπουργικά και διευθυντικά γραφεία, όπου έχει τη βάση του ο πολύ ακριβοπληρωμένος σήμερα κομματικός στρατός.

Η σπατάλη του δημόσιου χρήματος ξεπερνά κάθε όριο φαντασίας. Η διαφθορά νοσοκομεία κάθε προσπάθεια νοικοκυρέματος του κράτους. Η εξάρτηση πλήττει την τεράστια πλειοψηφία του επιχειρηματικού κόσμου. Χάνονται δισεκατομμύρια, όπως ομολογούν τα ίδια τα κυβερνητικά στελέχη. Δεν είναι μόνο δική μας διαπίστωση και καταγγελία. Τα ίδια τα ανώτατα στελέχη της Κυβέρνησής σας, νυν ή πρώην, τα έχουν πει επανειλημμένα αυτά δημοσίως. Η ισόρροπη, δυναμική, υγιής οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να επιτευχθεί κάτω από τέτοιες συνθήκες.

Εμείς αγωνιζόμαστε για την αντιμετώπιση των παρακαμιακών φαινομένων, που καθηλώνουν τον τόπο στην εξάρτηση και τη μιζέρια. Και δεν θα σταματήσουμε, γιατί δεν έχουμε κανένα λόγο να σταματήσουμε. Το χρωστάμε στους πολίτες. Έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις, που δυστυχώς τις αρνείσθε και δεσμευόμαστε να τις υλοποιήσουμε έναντι οιοδήποτε τιμήματος.

Η διαφάνεια, η διαύγεια πρέπει να λάμψουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε πολλές φορές -και στη συζήτηση αυτή και πιο πριν- τα στελέχη της Κυβέρνησης να ομολογούν σημαντικές αδυναμίες και ταυτόχρονα να ρίχνουν ευθύνες στη Νέα Δημοκρατία. Πάγια επωδός, γνωστό το τροπάριο.

Πρώτα απ' όλα, τι θα πει ομολογούν σημαντικές αδυναμίες. Μια Κυβέρνηση, η οποία, διαδοχικά, κυβερνά τόσα πολλά χρόνια, έρχεται σήμερα να ομολογήσει αδυναμίες; Και ποιος φταίει γι' αυτές τις αδυναμίες;

Σε ό,τι αφορά το άλλο, εδώ πλέον γίνεται κωμικό. Όλα όσα κάνουν οι κυβερνήσεις οι δικές σας, είναι σωστά. Για όλα τα στραβά φταίνε όλοι οι άλλοι. Επιτέλους, όμως, κυβερνάτε δεκαεπτά από τα είκοσι τελευταία χρόνια. Ε, φτάνει πια η υποκρισία. Σας είδαμε, σας μάθαμε, σας ξέρουμε. Και το κυριότερο, σας ξέρουν οι πολίτες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Η χώρα δεν αντέχει άλλο τη σημερινή πραγματικότητα. Δεν μπορεί να μεταθέτουμε τα προβλήματα στο μέλλον. Δεν αντέχουμε άλλο τη σπατάλη, την αδιαφάνεια και την εξάρτηση. Γινατε κατεστημένο. Μόνη έννοια σας είναι η συντήρηση. Και η συντήρηση της σημερινής πραγματικότητας είναι απειλή τελικά για το μέλλον του τόπου.

Η Ελλάδα έχει ανάγκη από ένα δυναμικό, αναπτυξιακό άλμα στο αύριο, από ένα νέο ξεκίνημα. Εσείς το μόνο που κάνετε για το αύριο είναι να το φορτώνετε καινούρια προβλήματα. Αυτό αποκαλύπτει και ο τελευταίος Προϋπολογισμός, ο τελευταίος της Κυβέρνησής σας και γι' αυτόν τον καταψηφίζουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι η νέα εποχή, ο νέος αιώνας που ανατέλλει, η καινούρια πραγματικότητα και οι δυσκολίες που διαγράφονται, επιβάλλουν τη συνεργασία και τη συστράτευση των δυνάμεών μας για τα σημαντικά και για τα μείζονα.

Υπάρχουν τομείς κρίσιμοι για την πορεία της χώρας. Σε αυ-

τούς τους τομείς η κοινωνία, οι πολίτες, επιζητούν τη συναίνεση μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Ο Πρωθυπουργός αρνείται τη συνεννόηση, απορρίπτει τη συνεργασία που του προσφέρουμε, που του προτείνουμε και θεσμικά συχνά. Δεν αποδέχεται τη συναίνεση στους κρίσιμους για το μέλλον του τόπου τομείς, που η μεγάλη πλειοψηφία, η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών, ασχέτως κομματικών προτιμήσεων, επιθυμεί. Επιμένετε αλαζονικά σε μια τακτική, σε μια συμπεριφορά του χθες, του παρελθόντος, στη μονοκομματική, μοναχική και στείρα άσκηση πολιτικής.

Ο τρόπος, με τον οποίο ενεργείτε και συμπεριφέρεσθε μέχρι σήμερα, συνιστά μείζον πολιτικό πρόβλημα.

Επιστημόναμε, συνεπώς, από την αρχή ότι κυρίαρχη παράμετρος των αποφάσεών μας είναι η ανάγκη επίλυσης του πολιτικού προβλήματος, γιατί υπάρχει μείζον πολιτικό πρόβλημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μείζονα πτυχή του πολιτικού προβλήματος αποτελεί η άρνηση του Πρωθυπουργού για συνεργασία, για συναίνεση στη χάραξη μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής, παρά τη μονότονα επαναλαμβανόμενη πρότασή μας. Σε αντίθεση μάλιστα και με τον ίδιο τον Υπουργό Εξωτερικών, ο Πρωθυπουργός αλαζονικά επιμένει στην απόρριψη της πρότασης για Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Ακόμα και τη σύγκληση του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε κρίσιμες για τη χώρα στιγμές την αρνείσθε. Μείζονα ακόμα πτυχή του πολιτικού προβλήματος αποτελεί η κατάσταση, που επικρατεί στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και ειδικότερα στις συναλλαγές του, στις συμβάσεις, στις προμήθειες, στα έργα του δημοσίου. Όλοι συμφωνούμε -τουλάχιστον έτσι λέτε- στην ανάγκη διαφάνειας. Το ίδιο το κυβερνών κόμμα, στις προεκλογικές εξαγγελίες του, πρότασε τη δέσμευση να συγκροτήσει ανεξάρτητη διοικητική αρχή για τον έλεγχο των συμβάσεων για έργα και προμήθειες του δημοσίου. Ε, μπαίνουμε στο 2000 και είναι τουλάχιστον θλιβερό να εκβιάζεται ο πολίτης, για να κάνει τη δουλειά του.

Την ώρα που η χώρα έχει ανάγκη και μπορεί να πετύχει ένα δυναμικό αναπτυξιακό άλμα, την ώρα που η ανεργία ξεπερνάει κάθε προηγούμενο, είναι τουλάχιστον απαράδεκτο να καταδικάζονται εκατοντάδες επιχειρήσεις, μόνο και μόνο γιατί η Κυβέρνηση επιμένει να αναθέτει τα πάντα σε λίγους εκλεκτούς της.

Επιπρόσθετα, επιβάλλεται από την ίδια τη δημοκρατία η διασφάλιση εντίμων και διαφανών κανόνων στην πολιτική για τη διαμόρφωση όρων, που θα βάλουν φραγμό σε κάθε προσπάθεια νόθευσης του πολιτικού βίου και της βούλησης των πολιτών.

Στην κατεύθυνση αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο -και το ξέρουμε όλοι- ότι μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά οι προτάσεις μας για την κατανομή του τηλεοπτικού χρόνου, τον αποτελεσματικό έλεγχο των δαπανών κομμάτων και υποψηφίων και βεβαίως ένα σταθερό εκλογικό σύστημα, ένα σταθερό εκλογικό νόμο, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τροποποιείται για τις επόμενες εκλογές.

Η παιδεία βρίσκεται σε κατάσταση αποσύνθεσης. Τους πρόσχαιρους πειραματισμούς τους πληρώνουν γονείς και παιδιά. Σε ένα σκληρά ανταγωνιστικό κόσμο οι νέοι μας δεν έχουν τα εφόδια, που τους οφείλουμε ως κοινωνία. Και στην παιδεία αρνείσθε την πρότασή μας για διάλογο για μια εθνική πολιτική παιδείας με ορίζοντα εικοσαετίας. Προσθέστε σε αυτά την ανεργία, την εγκληματικότητα, τις κοινωνικές ανισότητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ίδιοι άνθρωποι που κυβερνούν τόσα χρόνια έχουν γίνει αλαζονικοί. Έχουν αποκοπεί από το μέσο πολίτη, έχουν γίνει κατεστημένο, αυτή είναι η αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτά, δεν είναι υγιή φαινόμενα για το πολιτικό μας σύστημα, για την ίδια την κοινωνία. Γι' αυτό και τα όποια σωστά έγιναν στις δεκαετίες αυτές -ασφαλώς έγιναν και κάποια σωστά, εμείς δεν είμαστε ούτε ολετήρες ούτε ισοπεδωτές- επισκιάζονται από τα σημερινά μεγάλα κοινωνικά αδιέξοδα, που συσσωρεύονται καθημερινά και μεγαλώνουν.

Τα παραπάνω είναι οι μείζονες πτυχές του πολιτικού προβλή-

ματος και είναι υποχρέωση όλων μας να εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Γι' αυτό πρέπει επιτέλους να ξεκαθαρίσει το πολιτικό πρόβλημα και ένας τρόπος υπάρχει, για να ξεκαθαρίσουν δημοκρατικά τα προβλήματα, οι εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ο κ. Σημίτης δήλωσε πρόσφατα πως βλέπει εκλογές στις 26 Μαρτίου. Πρωθυπουργός και κυβερνητικά στελέχη διατείνεσθε πως δε φοβάστε τις πρόωρες εκλογές. Σας λέμε λοιπόν: δεσμευθείτε εδώ και τώρα για εκλογές στις 26 Μαρτίου και πιο νωρίς, αν θέλετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ελάτε να θέσουμε το πολιτικό πρόβλημα στο λαό, ώστε οι πολίτες, το συντομότερο δυνατόν, να αποφασίσουν ποιος θα οδηγήσει τη χώρα στη μετά-ΟΝΕ εποχή. Ας προχωρήσουμε, λοιπόν, σε εκλογές απεμπλεκόντάς τες από την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και έρχομαι τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο μείζον ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η όλη υπόθεση και οι διαστάσεις, που έδωσε ο Πρωθυπουργός με απολειστική του ευθύνη, αποδεικνύουν τον τρόπο που αντιλαμβάνονται τους θεσμούς και το ρόλο τους στην εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματός μας. Επιλέξατε να ξεκινήσετε την κουβέντα γύρω από την Προεδρία της Δημοκρατίας έναν ολόκληρο χρόνο πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής ψηφοφορίας στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Υπάρχει κανείς που να αναρωτιέται για ποιο λόγο το κάνατε; Είναι προφανές ο λόγος. Επιλέξατε να χρησιμοποιήσετε το θεσμό σαν κομματικό εργαλείο. Αυτή είναι η αλήθεια και την ξέρουν όλοι. Δεν σας απασχόλησε η φθορά του. Δεν ενδιαφερόσαστε καν για την παραφιλολογία που αναπτύξατε γύρω από ένα πρόσωπο, το οποίο συγκεντρώνει το σεβασμό όλων μας. Το μοναδικό σας μέλημα ήταν η δημιουργία εντυπώσεων. Και τι κάνατε, όταν σας εναντιώθηκε σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος της χώρας; Τι κάνατε, όταν σας υποδείξαμε το γεγονός ότι ποτέ στη σύγχρονη κοινοβουλευτική ιστορία δεν ανακινήθηκε τόσο πρόωρα το θέμα; Δεν κάνατε τίποτε απολύτως.

Αντίθετα συνεχίσατε το θεσμικό σας κατήφορο, ακόμα και όταν κανένας άλλος δεν σας ακολουθούσε. Πρόσφατα μάλιστα - και αυτό πλέον ξεπερνάει κάθε όριο - ο εκπρόσωπός σας, ο Υπουργός Τύπου, έδωσε την πλήρη διάσταση της φιλοσοφίας σας, της στενής και μικροκομματικής φιλοσοφίας σας, για ένα τέτοιο μεγάλο ζήτημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Χωρίς καμία περιστροφή χαρακτήρισε την υπερψήφιση του κ. Στεφανόπουλου, ψήφο εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση. Αν είναι δυνατόν!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτή είναι υπεύθυνη, εθνικά και πολιτικά, στάση; Ή μήπως με αυτούς τους τραγέλφους θα επιτύχετε τη δήθεν συναίνεση;

Κρυφτήκατε πίσω απ' το θεσμό και με την πρωτόγνωρη συμπεριφορά σας το αποδείξατε και στους πλέον ανύποπτους. Επιλέξατε να σύρετε το θεσμό, να εμπλέξετε το πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας, με γνώμονα μόνο το κομματικό σας συμφέρον. Αυτή είναι η αλήθεια.

Και τολμάτε να κατηγορείτε εμάς, επειδή δεν ακολουθήσαμε την απαράδεκτη πρακτική σας;

Εμείς, κύριε Πρωθυπουργέ, ενεργούμε με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πολίτες, που αξιώνουν σεβασμό και πίστη στις αξίες και τους θεσμούς. Και σ' αυτό είμαστε αμετακίνητοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αλλά και έναντι του νυν Προέδρου, με τον οποίο, αν μη τι άλλο, συμπίπτουμε και συμβαδίζουμε πολιτικά, και αυτό το ξέρουν όλοι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ψηφίστε τον!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): ...σ' αυτήν την επιλογή, σ' αυτό το μικροπολιτικό ολισθήμα, μείνατε μόνοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία είναι υπεύθυνη πολιτική δύναμη. Για μας, το πολιτικό πρόβλημα είναι ένα

μείζον ζήτημα. Αλλά δεν σας χαρίζουμε έναν επιτυχημένο Πρόεδρο Δημοκρατίας, που προέρχεται άλλωστε από τα σπλάχνα αυτής της παράταξης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας-Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

...και ο οποίος, πάνω απ' όλα, τιμά το θεσμό του Προέδρου και υπηρετεί το εθνικό συμφέρον.

Η ιστορία αυτής της παράταξης, η συνείδηση του καθενός από μας, η νοοτροπία μιας νέας γενιάς πολιτικών, που δεν έχει σχέση με νοοτροπίες άλλων εποχών, δεν μας επιτρέπει να αρνηθούμε έναν επιτυχημένο Πρόεδρο, έναν Πρόεδρο που θέλουν οι πολίτες. Εμείς αφουγκραζόμαστε τη λαϊκή βούληση και απερίφραστα δηλώνουμε: και τον κ. Στεφανόπουλο θα ψηφίσουμε ως Πρόεδρο και εκλογές ζητάμε στις 26 Μαρτίου ή και νωρίτερα, αν θέλετε.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πότε θα τον ψηφίσουμε όμως;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία! **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ** (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Ζητούμε σήμερα, ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, αλλά και των πολιτών, η Κυβέρνηση να απαντήσει στις δικές μας πράξεις ευθύνης με τη δική της πράξη ευθύνης. Να πορευθούμε έτσι και στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και σε εκλογές τον Μάρτιο του 2000.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Η θέση μας είναι κρυστάλλινη, δεν έχει καμία σκιά. Δεν επιδέχεται παρερμηνείες και δεν μας ενδιαφέρουν τα κομματικά παιχνίδια. Πήραμε μια απόφαση ευθύνης, με γνώμονα τη συνείδησή μας και καλούμε την Κυβέρνηση να συμπεριλάβει με όλη την Αντιπολίτευση, τα άλλα Κόμματα, στο να γίνουν πρόωρες εκλογές, αφού πριν έχουμε εκλέξει από κοινού Πρόεδρο Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο κατώφλι του 21ου αιώνα, πρέπει στην πολιτική να πορευθούμε με άλλες αντιλήψεις. Γιατί μόνο έτσι θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία της πολιτικής. Και ζητώ από την Κυβέρνηση να μας ακολουθήσει στις αντιλήψεις αυτές.

Ζητώ από την Κυβέρνηση να μας ακολουθήσει στις αντιλήψεις αυτές, ζητώ από την Κυβέρνηση να ενισχύσει και όχι πάλι να υπονομεύσει τη συναίνεση, μία συναίνεση που θα συμβάλει και στο υψηλό επίπεδο του πολιτικού, του προεκλογικού αγώνα, ιδίως εάν συμφωνήσετε να τις κάνουμε τις εκλογές.

Άλλωστε, το ζητούμενο στη μετά-ΟΝΕ εποχή είναι, πάνω απ' όλα, η συναίνεση. Γι' αυτό επίμονα ζητώ Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία. Τα σχόλια αργότερα. Εκτός εάν θέλετε να κάνουμε διακοπή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Γι' αυτό ζητώ εθνική στρατηγική για την παιδεία.

Προτείνουμε, λοιπόν, και την εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας και εκλογές για το μείζον πολιτικό πρόβλημα.

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τι θα πράξει η Κυβέρνηση, αφορά στην ίδια. Ας αναλάβει τις ευθύνες της. Η παράταξη, που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, έχει ήσυχη τη συνείδησή της. Αυτήν την ώρα δεν κάνουμε τίποτε άλλο, παρά μόνον το καθήκον μας. Και από το πώς κάνουμε το καθήκον μας απέναντι στον τόπο, θα ζητήσουμε να κριθούμε από τους πολίτες στις εκλογές που έρχονται, εκλογές που ζητάμε το συντομότερο δυνατόν, εκλογές που, όπως και τις δύο προηγούμενες, είναι βέβαιο ότι θα κερδίσουμε.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ξέρετε τι θα κάνατε; Θα βάζατε εμπόδια, για να προχωρήσουμε στην ΟΝΕ.

Εμείς σας επισημαίνουμε λάθη και σας σπρώχνουμε στη σωστή κατεύθυνση. Επιτέλους, αναγνωρίστε το! Δεν θέλετε; Μην το αναγνωρίζετε. Το αναγνωρίζουν οι πολίτες αυτής της χώρας.

Και όπως και να έχει το πράγμα, ξέρουμε όλοι -και το ξέρετε και εσείς- ότι αυτός ο ρόλος είναι που εγγυάται και την απρόσκοπτη πορεία στην ΟΝΕ και, κυρίως, την επόμενη μέρα της μετά-ΟΝΕ εποχής.

Έρχομαι τώρα στο θέμα που επιχειρήσατε, στρεψόδικα, να περιπλέξετε. Μιλήσατε για συναλλαγές.

Συναλλαγές, κύριε Σημίτη, φαντάζεται εκείνος που είναι εξοικειωμένος με συναλλαγές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Καμία συναλλαγή και καμία υπεκφυγή.

Εμείς λέμε πολύ απλά και καθαρά: εκτιμούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Έκανε καλά τη δουλειά του. Έχει την εκτίμηση της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών.

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ ησυχία. Θα κολλήσετε και εσείς τώρα να κάνετε φασαρία;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Τώρα θα το πούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όχι όταν διασύρετε το θεσμό ένα χρόνο εσείς! Τώρα θα το πούμε. Τώρα είναι η ώρα να το πούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και γι' αυτόν το λόγο, αποφασίζουμε να υπερψηφίσουμε τον κ. Στεφανόπουλο για Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεν σας τον χαρίζουμε. Δεν θα σας αφήσουμε να κρύβετε τη γύμνια σας την πολιτική πίσω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί αυτό επιχειρείτε να κάνετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Από κει και πέρα, υπάρχει πράγματι πολιτικό πρόβλημα και ζητούμε εκλογές. Δεν το θέτουμε σε συνάρτηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί σεβόμαστε και το θεσμό, εκτιμάμε και το πρόσωπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ζητούμε εκλογές. Και επειδή μιλάτε για υπεκφυγές, υπεκφυγή είναι η δική σας. Σας έγινε η πρόταση, σας απευσηθήκε η πρόκληση και δεν είπατε τίποτε. Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε. Εδώ είναι απλά τα πράγματα. Πείτε τώρα να κάνουμε εκλογές. Είπατε για 26 Μαρτίου; 26 Μαρτίου. Θέλετε νωρίτερα; Θέλουμε νωρίτερα. Πείτε, δεσμευθείτε όμως. Δεν λέτε τίποτε. Γιατί; Τις φοβάστε τις εκλογές;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τολμήστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χαίρομαι γιατί ο κ. Καραμανλής αισθάνθηκε την ανάγκη να γίνει σαφής. Χαίρομαι για την απόφασή του ότι, το Φεβρουάριο, όταν γίνει η ψηφοφορία για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η Νέα Δημοκρατία θα ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο. Το θεωρώ πολύ θετικό, το θεωρώ ότι εκφράζει την ενότητα της Βουλής, του έθνους και το θεωρώ θετικό για τη χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Όλα τα άλλα, κύριε Καραμανλή, θα γίνουν όπως το επιτάσσει το Σύνταγμα, όπως το προβλέπει το Σύνταγμα, με τις διαδικασίες που προβλέπει το Σύνταγμα. Δεν πρόκειται, όσο να προτείνετε και να επιμένετε, εμείς να κάνουμε αυτήν τη σύνδεση, που θέλετε να κάνετε εσείς, για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για τον τόπο και θα έλεγα και για συνέπεια στην πολιτική ζωή, συνέπεια, την οποία δείξατε σήμερα ότι δεν έχετε. Είναι σωστό για τον τόπο ότι δεν την έχετε, αλλά ας μην το ξεχνάμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δη-

μοκρατίας): Μία λέξη μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Είναι προφανής η αμηχανία, στην οποία έχετε περιέλθει, κύριε Σημίτη. Προφανέστατη!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Εμείς κάνουμε μία τομή και δεν παίζουμε με τους θεσμούς. Και σας λέμε "Ελάτε να συμφωνήσουμε και για εκλογές". Και δεν το θέλετε, γιατί τις φοβάστε. Δεν τολμάτε να συμφωνήσετε για εκλογές, γιατί ξέρετε ότι θα τις χάσετε. Αυτή είναι η απλή αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καταθέτουν σχέδιο νόμου: "Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών".

Επίσης, οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας καταθέτουν σχέδιο νόμου: "Προσαρμογή του ελληνικού δικαίου στον 29826 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων".

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές.

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόο-
δου κ. Κωνσταντόπουλος, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Πρόοδου): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την εκλογή του Προέδρου Δημοκρατίας που έγινε απόψε, στα πλαίσια της συζήτησης για τον Προϋπολογισμό, αποδεικνύει μία απλή αλήθεια, ότι και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Νέα Δημοκρατία χειρίζονται το θέμα της εκλογής του Προέδρου με μικροκομματικά κριτήρια. ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Νέα Δημοκρατία ερίζουν για το ποιος θα οικειοποιηθεί το πρόσωπο του Προέδρου ως προεκλογικό χαρτί.

Και έχει μεγάλη ευθύνη και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία, γιατί έτσι οδηγούν σε πρωτοφανή φθορά και το θεσμό και το πρόσωπο και γενικότερα το πολιτικό σύστημα της χώρας.

Επιτρέψτε μου να μιλήσω για μια αποθέωση της δικομματικής υποκρισίας απόψε. Η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία έκαναν το θεσμό και το πρόσωπο του Προέδρου, με δική τους επιλογή, επίκεντρο της κομματικής και πολιτικής αντιμαχίας. Θα έλεγα ότι έκαναν το θεσμό κλωτσοσκούφι στο όνομα μικροκομματικών σκοπιμοτήτων.

Η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας θέλουν τον Πρόεδρο ως παραταξιακή τους σημαία. Ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Πρόοδου αισθάνεται δικαιωμένος, απέναντι στην κοινωνία πολιτικά και ιστορικά, γιατί όταν άρχισε η πρόωγη προεδρολογία, με εμφανείς τις επιλογές σκοπιμότητας, εμείς είπαμε με πολιτικά κριτήρια, ότι δεν συμπράττουμε σε αυτές τις μεθοδεύσεις. Είπαμε τότε: πενήντα χρόνια μετά τον εμφύλιο στο γύρισμα του αιώνα, γιατί όχι Πρόεδρος από την αριστερά; Δεν ακολουθήσαμε την τακτική άλλων κομμάτων, που εισώπησαν και σιωπούν μέχρι σήμερα. Δεν ακολουθήσαμε την τακτική άλλων κομμάτων, που σκοπίμως δεν είπαν τη θέση τους περιμένοντας, "με το βλέποντας και κάνοντας". Δεν ακολουθήσαμε την τακτική άλλων κομμάτων, που υιοθέτησαν την πολιτική και κομματική μπλόφα σε κρίσιμα τέτοια ζητήματα. Είπαμε ευθαρσώς και με ευθύνη την πολιτική μας πρόταση και σήμερα δικαιούμαστε να ελέγχουμε και την Κυβέρνηση και τη Νέα Δημοκρατία, γιατί έκαναν το πολιτικό σύστημα χαρτοπαίγνιο με μπλόφες και κρυφούς άσσους τακτικής.

Η Κυβέρνηση ξεκίνησε μια μεθοδευση για να εγκλωβίσει τη Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία επιχειρεί να εγκλωβίσει την Κυβέρνηση. Αυτή είναι η κατάντια του πολιτικού μας συστήματος στα πλαίσια της δικομματικής νοοτροπίας. Αντιμετάθεση εκβιαστικών διλημάτων, για τη νομή της εξουσίας και μόνο, σε βάρος των θεσμών και της ιστορικής συγκυρίας. Είναι, όμως, πέρα από αυτά, σε ένα δεύτερο επίπεδο, αυτές οι κινήσεις, κινήσεις που οδηγούν την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας σε μια σύμπτωση, στη σύγκλιση ενός σταθερού άξονα κεντροδεξιάς, που θα αποτελεί πλαίσιο αναφοράς της πολιτικής μας ζωής στο έμπα του 21ου αιώνα.

Αυτό είναι που σήμερα αποκαλύπτεται με τακτικές κινήσεις προσαρμογής και πίεσης. Τα δύο μεγάλα κόμματα ενδιαφέρο-

νται να κρατήσουν σταθερό τον άξονα της κεντροδεξιάς, ως σημείο στήριξης του δικομματικού πολιτικού συστήματος της χώρας.

Δεν ξέρω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιος δρομολόγησε εξ αρχής τη συναλλαγή. Εάν θελήσω να απαντήσω στο ερώτημα ποιος δρομολόγησε τη συναλλαγή, τότε θα πω ότι είναι η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, της Κυβέρνησης. Δεν ξέρω ποιος οδηγήθηκε, εκ των υστέρων, στην αναζήτηση της όποιας συναλλαγής. Εάν πρέπει να απαντήσω στο ερώτημα, ποιος εκ των υστέρων οδηγήθηκε σε αυτήν τη συναλλαγή, θα πω τότε ότι είναι η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας. Δεν ξέρω εάν πίσω από τους θεσμούς και τις δομές του πολιτικού μας συστήματος, άλλοι υπέρτεροι μηχανισμοί, αξίωσαν αυτό το πλαίσιο της σύγκλισης των δύο κομμάτων και της συναλλαγής. Αν πρέπει να απαντήσω σ' αυτό το ερώτημα, ποιοι ενδεχομένως πίσω από τους θεσμούς και τις δομές του συστήματος, έσπρωξαν και ενδιαφέρθηκαν γι' αυτό το πλαίσιο συναλλαγής, τότε θα απαντήσω ότι είναι τα εξωθεσμικά κέντρα, οι μηχανισμοί που υπερτερούν τούτη την ώρα έναντι των δημοκρατικών μας θεσμών.

Κυρίες Πρωθυπουργέ και κύριε Αρχηγέ της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, με τούτα και με τ' άλλα, θα την πάτε πιο χαμηλά την πολιτική αξιοπιστία. Θα την κάνετε πιο βαθιά την πολιτική κρίση. Θα απομακρύνετε ακόμη περισσότερο τη λειτουργία του δημοκρατικού μας συστήματος από τις απαντήσεις των καιρών και από τις ανάγκες των πολιτών και της κοινωνίας.

Πίστεψε η ηγεσία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι θα βρει ένα βασικό σημείο διαχωρισμού από τη Νέα Δημοκρατία στην εκλογή του Προέδρου, δεδομένου ότι στα άλλα σημεία οι διαφορές σας είναι ασήμαντες. Η Νέα Δημοκρατία θέλησε να μη χαρίσει ως σημείο διαφορισμού αυτό που αναφέρεται στην εκλογή του Προέδρου.

Εμείς, από την πλευρά του Συνασπισμού, της Αριστεράς και της Προόδου, λέμε πως αυτό θυμίζει στον απλό πολίτη, ότι τα επικοινωνιακά και πολιτικά σας επιτελεία, κύριοι, παραπέμπουν σε εκείνο που ο λαός καταγράφει σε στιγμές ανευθυνότητας και αναξιοπιστίας με την αποστροφή "τα παιδιά παίζει".

Από την πλευρά του Συνασπισμού, αντιμετωπίζουμε το θέμα στη βάση αρχών, με ιδεολογικά και πολιτικά κριτήρια. Εμείς σας είπαμε, γιατί η Βουλή να μην εκλέξει νέο Πρόεδρο, που να αντιστοιχείται με τη μεγάλη κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία, γιατί όχι Πρόεδρος από την Αριστερά!

Η ηγεσία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιλέγει την κεντροδεξιά σύγκλιση. Η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας σπρώχνει προς την ακροδεξιά σύγκλιση. Εμείς προτείνουμε την εκλογή Προέδρου από το χώρο της Αριστεράς, γιατί δεν είναι κανένα θεσμικό άβατο, που μπορεί τούτη την ώρα να ταλαιπωρεί, στο γύρισμα του αιώνα, την ευρύτερη Αριστερά στον τόπο μας. Γι' αυτό και προτείναμε με υπεύθυνο και συνεπή τρόπο την πρότασή μας για το Λεωνίδα Κύρκο.

Όσο για τις εκλογές, δεν μας ενδιαφέρει το εάν θα γίνουν το Μάρτιο ή αν θα γίνουν το Σεπτέμβριο ή αν θα γίνουν ενδιάμεσως ή ωρύτερα. Πάλι με πολιτική ευθύνη είπαμε στον ελληνικό λαό ότι το θέμα είναι από τις εκλογές να προκύψουν οι νέοι συσχετισμοί, να προκύψει το νέο πολιτικό σκηνικό, η νέα κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία, που θα παραμερίσει τις πολιτικές που εφαρμόζονται και δεν θα επιτρέψει αυτές τις κεντροδεξιές συγκλίσεις, που γίνονται στο όνομα άλλων σκοπιμοτήτων και άλλων προτεραιοτήτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να λοιπόν πώς είμαστε σήμερα μάρτυρες ενός πολιτικού θεάτρου που παίζεται μόνο και μόνο για τις εντυπώσεις. Και εμείς από την πλευρά μας δεν συμπράττουμε σε τέτοιες πρακτικές. Εξηγείστε στον ελληνικό λαό όλες αυτές τις μεθοδεύσεις σας, γιατί ο ελληνικός λαός έχει περισσότερη κρίση από εκείνη την οποία υπολογίζουν τα επικοινωνιακά σας επιτελεία και όλοι οι μηχανισμοί που στηρίζουν τη διαιώνιση και την ανακύκλωση, την ανασύνδεση και την αναδιάρθρωση των δυνάμεων του δικομματισμού. Έτσι εγκλωβίζετε την κοινωνία, έτσι αιχμαλωτίζετε τον κοινωνικό και πολιτικό δυναμισμό της χώρας, έτσι οδηγείτε σε φαινόμενα τα οποία καμία ωριοποίηση δεν μπορεί σήμερα να διασκεδάσει.

Γιατί και ο Προϋπολογισμός του 2000, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ένα βασικό χαρακτηριστικό που τον προσδιορί-

ζει, είναι προεκλογικός Προϋπολογισμός, Προϋπολογισμός συνέχισης της μονόδρομης πολιτικής. Και εδώ που τα λέμε, αυτό το παιχνίδι, με την μπλόφα του ενός εις βάρος του άλλου, σας φέρνει και τους δυο σε δυσχέρεια και θα καταναλώσετε πολύ χρόνο ακόμη για να εξομαλύνετε τα πράγματα έτσι όπως τα έχετε διαμορφώσει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Εμείς λέμε ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι προεκλογικός Προϋπολογισμός και επιβεβαιωνόμαστε σε εκείνο που είπαμε εξ αρχής ότι η Κυβέρνηση εντάσσει τα πάντα στην προεκλογική της τακτική, από την εκλογή Προέδρου μέχρι τον Προϋπολογισμό, από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης μέχρι και τους Ολυμπιακούς του 2004, από το χρηματιστήριο μέχρι και την πολιτική συμφωνία στο Ελσίνκι.

Στα λόγια ισχυρίζεται η Κυβέρνηση ότι δεν επιθυμεί πρόωρες εκλογές. Στην πράξη επιδιώκει την προσφυγή στις κάλπες. Γι' αυτό και έχει κηρύξει με δική της επιλογή την πιο μακρόχρονη προεκλογική περίοδο. Η σημερινή τακτική κίνηση της Νέας Δημοκρατίας θα σας οδηγήσει και τους δύο σε αναπροσαρμογές της τακτικής σας.

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση θέλει να αξιοποιήσει προεκλογικά την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, όσο η ίδια η ένταξη θα εκκρεμεί. Η Κυβέρνηση θέλει να προλάβει τις διαδικασίες αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας και τις οδηγίες για την ακολουθητέα οικονομική πολιτική, που θα διατυπώσουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στις αντίστοιχες εκθέσεις τους το Μάιο του 2000.

Αυτές οι συστάσεις θα κάνουν φανερό ότι είναι ακάλυπτες οι μεταχρονολογημένες επιταγές ευφορίας, που απλόχερα μοιράζει σήμερα η Κυβέρνηση για λόγους προεκλογικής σκοπιμότητας. Οι συστάσεις και οι οδηγίες για τη συνεχιζόμενη προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στις συνθήκες της ζώνης του ΕΥΡΩ, θα κάνουν πιο ασφικτικά, πιο σκληρά τα πλαίσια της περιόδου που έρχεται μετά την ΟΝΕ. Παίζεται, λοιπόν, για μια φορά ακόμη το ίδιο παλαιοκομματικό παιχνίδι. Προεξοφλούνται εντυπώσεις, δεν λέγονται τα πράγματα με το όνομά τους, τα συνθήματα κυριαρχούν και εμποδίζουν τη συζήτηση επί της ουσίας. Δεν προετοιμάζεται σωστά η οικονομία και η κοινωνία, μόνο και μόνο για να περάσουν τα κόλλα για την όποια κυβερνητική αυτοδυναμία.

Και μετά; Μετά τις εκλογές η ίδια τακτική. Για όποιον και αν κερδίσει τις εκλογές, το εκλογικό αποτέλεσμα θα είναι το άλλο-θι για τη συνέχιση των πολιτικών του μονόδρομου, της κοινωνικής αδικίας και αναληθσίας, της ρηχής και επιπλαστής σύγκλισης των αριθμών, της εγκατάλειψης της πραγματικής οικονομίας και της πραγματικής κοινωνίας στις ασφικτικές πιέσεις των αγορών και των εκπροσώπων τους.

Ήδη από τώρα σε αυτήν την προεκλογική περίοδο έχουν δείξει το πραγματικό τους πρόσωπο, το γνωστό τους χαρακτήρα, οι παραδοσιακές παρεκτροπές της αυτοδυναμίας κυβερνητικής ισχύος, παρεκτροπές πολιτικής αληθείας, αλαζονείας και αναληθσίας, αυταρχισμού και τακτικισμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας φτάσαμε στο 2000. Ας αλλάξει σε λίγες μέρες ο αιώνας, όπως θεωρείται. Τι και αν αλλάζουν οι αιώνες; Το μόνο που παραμένει αναλλοίωτο, σε τούτο τον τόπο, είναι, το πολιτικό σύστημα, οι πρακτικές του και οι μεθοδεύσεις του. Το αποδεικνύει άλλωστε και ο τρόπος, με τον οποίο έγινε η σημερινή συζήτηση, το αποδεικνύει και ο τρόπος, με τον οποίο συντάσσεται και συζητείται ο Προϋπολογισμός.

Έτσι, λοιπόν, μέσα σε αυτά τα πλαίσια της δικομματικής καθήλωσης, του κυβερνητικού κομματισμού και του εξωθεσμικού εγκλωβισμού, εύλογα εγείρεται το ερώτημα: Ποια ανάπτυξη προωθείται; Ποια κοινωνική πρόοδος συντελείται και ποια πολιτική πράγματι παράγεται;

Μιλάμε για την Ελλάδα του 2000. Πενήντα χρόνια μετά τον εμφύλιο, είκοσι έξι χρόνια μετά τη δικτατορία, είκοσι χρόνια μετά την ένταξη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, δέκα χρόνια μετά την αποτυχία των καθεστώτων του λεγόμενου "υπαρκτού", σοσιαλισμού, ένα χρόνο πριν από την αναμενόμενη ένταξη στην ΟΝΕ. Ο απλός πολίτης ξέρει πολύ καλά ότι η χώρα μας αλλά

και η ζωή του, έπρεπε να βρίσκονται σε καλύτερα επίπεδα. Ξέρει ο Έλληνας πολίτης, πάρα πολύ καλά, ότι, τα χρόνια, τις θυσίες και τα χρήματα, οι εναλλασσόμενες Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, δεν τα αξιοποίησαν με κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες. Ξέρει ότι άλλες χώρες με δυσμενέστερους όρους ή με παρόμοιες συνθήκες προς την Ελλάδα, πέτυχαν και πετυχαίνουν περισσότερες, σταθερότερες και αποτελεσματικότερες κατακτήσεις.

Είκοσι έξι χρόνια μετά τη δικτατορία, η μεταπολίτευση των ισχυρών και εναλλασσόμενων κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας οδήγησε, από τον ενθουσιασμό για την αποκατάσταση της δημοκρατίας, στην απογοήτευση και της αναξιοπιστία, στην υποταγή και στην εξουθένωση της πολιτικής από τα ποικιλώνυμα μέσα. Από τη μεγάλη κοινωνική παρέμβαση και το έντονο συλλογικό ενδιαφέρον, στη σημερινή αδιαφορία και απόρριψη, από τα κοινωνικά κινήματα και την αγωνιστική τους έξαρση, στις πελατειακές σχέσεις και στους κομματικούς στρατούς του δικομματικού παραγοντισμού εξουσίας.

Έχετε ευθύνη, κύριοι της Κυβέρνησης, έχετε ευθύνη, κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί συμπληρώνετε εσείς προσωπικά ολόκληρη τετραετία στη διακυβέρνηση. Και αντί να τολμήσετε διαρθρωτικές αλλαγές στις πολιτικές δομές και λειτουργίες της χώρας, το μόνο που κάνετε είναι να προσθέσετε στη λιτανεία των αχρηστευμένων και μεταλλαγμένων εννοιών και την έννοια του εκσυγχρονισμού. Δουλεύετε με τα ίδια εργαλεία και τις ίδιες λογικές. Δεν βελτιώσατε το πολιτικό κλίμα. Δεν ανορθώθηκε ούτε επί των ημερών σας η πολιτική ζωή του τόπου.

Μιλώ γι' αυτά, γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση δεν θέλησε εγκαίρως να υπάρξει δεσμευτική ρύθμιση με κυρώσεις για το όριο των προεκλογικών δαπανών, ώστε να μη γίνεται το γνωστό όργιο των δεκάδων δισεκατομμυρίων, από φανερά και αφανείς πηγές, που σκορπιούνται στις επικοινωνιακές προεκλογικές εκστρατείες και τροφοδοτούν τη φαυλότητα και τη διαφθορά.

Γιατί δεν θελήσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, να υπάρξει πλαίσιο ελέγχου της προβολής και διαφήμισης στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, που παίζουν πια πρωταγωνιστικό ρόλο, παραβιάζοντας κάθε αρχή δημοκρατικής ισοτιμίας και δεοντολογίας; Γιατί δεν θελήσατε εγκαίρως να αλλάξετε το σχιζοφρενικό και ανέντιμο εκλογικό νόμο, που ισχύει και προκαλεί πια θεσμική και πολιτική παραμόρφωση της χώρας, αφού πλαστογραφεί τους εκλογικούς συσχετισμούς και αλλοιώνει τις πολιτικές λειτουργίες, μέσα και έξω από τη Βουλή;

Μιλώ γι' αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί ξέρετε πολύ καλά εσείς στην Κυβέρνηση ότι το πολιτικό σύστημα, το κυβερνητικό μοντέλο αποφάσεων και διαχείρισης των πόρων, μαζί με την κοινωνική συνοχή και προστασία, είναι αποφασιστικές προϋποθέσεις για την πραγματική ανάπτυξη και τη συλλογική πρόοδο της χώρας.

Μιλώ γι' αυτά, γιατί και ο σημερινός Προϋπολογισμός επιβεβαιώνει εκείνο που μέχρι σήμερα έχει αποκαλυφθεί στα μάτια της ελληνικής κοινωνίας, ως ακλόνητη και οδυνηρή βεβαιότητα. Αυτό το σύστημα αποφάσεων και διαχείρισης στα πλαίσια του δικομματισμού -και το ευρύτερο πολιτικό σύστημα με τη συμμετοχή όλων των δυνάμεων- στάθηκε ανίκανο να συνειδητοποιήσει εγκαίρως και να αφομοιώσει αποτελεσματικά την περίοδο ένταξης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, με τις δυνατότητες και τις πιέσεις που έφερε. Άλλες χώρες το μπόρεσαν και γι' αυτό έκαναν συντονισμένα και πριν από μας τις ωφέλιμες προσαρμογές.

Το ελληνικό κυβερνητικό και κρατικό μοντέλο του παραγοντισμού, του συγκεντρωτισμού και των πελατειακών σχέσεων, δεν μπόρεσε να απορροφήσει ορθολογικά και να διαχειριστεί με κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες τους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους. Άλλες χώρες, κύριοι της Κυβέρνησης, το κατόρθωσαν, εξασφαλίζοντας τις χρήσιμες υποδομές ανάπτυξης και κοινωνικής πολιτικής, που στην Ελλάδα λείπουν δραματικά ακόμα και σήμερα.

Το ίδιο σύστημα είναι που δεν μπόρεσε να οδηγήσει την Ελλάδα στην ΟΝΕ εγκαίρως, χωρίς το μονόδρομο της διαρκούς και εξουθενωτικής λιτότητας, που μεγαλώνει υπέρμετρα το κοι-

νωνικό κόστος και το κατανέμει άδικα σε βάρος εκείνων που δεν κατέχουν, που δεν έχουν και δεν αντέχουν.

Το ίδιο, τέλος, σύστημα είναι που δεν προετοιμάζει την οικονομία, την κοινωνία, τη χώρα, για τη μετά ΟΝΕ εποχή. Απεναντίας προετοιμάζει τον ίδιο μονόδρομο, που μας φέρνει στις έντονες κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες, στην εξάπλωση της ανεργίας και των αποκλεισμών, στη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, στη διασπάθιση του δημοσίου χρήματος και στη φαυλότητα του δημοσίου βίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση επιδιώκει την εν λευκώ διαχείριση της μετά ΟΝΕ εποχής. Για το λόγο αυτό και το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης του 1999-2002 που υπέβαλε στην ευρωπαϊκή επιτροπή την περασμένη Τετάρτη, εκτός από αισιόδοξο είναι και ελλειμματικό, θα έλεγα ψευδελπίγραφο. Αποκρύπτει τις ακριβείς προθέσεις της Κυβέρνησης στα δύο σημαντικότερα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, την ανεργία και το ασφαλιστικό. Στη σελίδα 32 αυτού του προγράμματος η διατύπωση είναι σαφής: "Η δεύτερη φάση της μεταρρύθμισης της κοινωνικής ασφάλισης είναι στην ημερήσια διάταξη της επόμενης Βουλής, με στόχο τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης".

Αυτός είναι ο κεντρικός στόχος της επόμενης Βουλής. Γιατί αποφύγατε τη συζήτηση αυτού του προγράμματος; Γιατί δεν το φέρατε στη Βουλή; Γιατί επαναλάβατε την ίδια πρακτική της εν κρυπτώ ονομαστικής κατάρτισης; Γιατί αποφύγατε το δημοκρατικό και κοινωνικό διάλογο; Γιατί αποφεύγατε ακόμα και σήμερα αναφορά στα σχέδιά σας; Ερωτώ, κύριοι Υπουργοί, έφυγε ο κύριος Πρωθυπουργός: Δεν έχει η Κυβέρνηση διαμορφωμένη άποψη, τουλάχιστον για τις βασικές παραμέτρους της αναμόρφωσης του ασφαλιστικού συστήματος; Αν έχει, γιατί δεν τη διατυπώνει ρητά, γιατί δεν τη λέει ανοιχτά από τώρα; Μήπως γιατί βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο και εν όψει του ενδεχόμενου πολιτικού και εκλογικού κόστους, από τη δημοσιοποίηση των θέσεων της για το ασφαλιστικό, προτιμά να κρύβεται πίσω από το ΚΕΠΕ και τους εξειδικευμένους διεθνείς οίκους; Μήπως επιδιώκει να νομιμοποιήσει κοινωνικά και πολιτικά τις θέσεις της για το ασφαλιστικό, ως έναν ακόμα μονόδρομο στις πολιτικές της;

Είναι χαρακτηριστικό -και θα το πω- ότι μόλις την Πέμπτη το ΚΕΠΕ αποφάσισε την προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για την πρόσληψη ξένου συμβούλου, ο οποίος θα πρέπει να υποβάλει τις προτάσεις του για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού σε διάστημα έξι μηνών, δηλαδή, μετά τις εκλογές που είχατε προγραμματίσει για τις 26 Μαρτίου.

Και ο κύριος Πρωθυπουργός ως Πρωθυπουργός της χώρας, αλλά και όλοι σας κύριοι Υπουργοί είσθε υπεύθυνοι. Εφόσον δεν επιθυμείτε να αποκαλύψετε προεκλογικά τους στόχους σας και τους σχεδιασμούς σας, τουλάχιστον να δεσμευθείτε -μπορείτε να δεσμευθείτε τώρα- ότι δεν θα προωθήσετε τη μερική ιδιωτικοποίηση του ασφαλιστικού συστήματος, την ιδιωτικοποίηση των υποδομών άσκησης κοινωνικής πολιτικής, τη δημιουργία ασφαλιστικών παροχών δύο ή περισσότερων ταχυτήτων ότι δεν θα δρομολογήσετε τη μετατόπιση πρόσθετων δαπανών από το κράτος στους ίδιους, τους εργαζόμενους και στους άνεργους για τη συνταξιοδότησή τους και την περιθαλψή τους.

Ο κύριος Πρωθυπουργός μιλώντας προ καιρού σε μια ακόμη κομματική εκλογική σύσκεψη, στον τομέα συνδικαλισμού του ΠΑΣΟΚ, είχε πει επί λέξει: "Ένας καλά εφοδιασμένος νέος εργαζόμενος μπορεί από κει και πέρα να αναλάβει περισσότερο ο ίδιος της ευθύνης για την ασφάλισή του, τη στέγασή του και την υγειονομική του περιθαλψή, με αντίστοιχη μείωση (όχι κατάργηση) των ευθυνών του κράτους". Τι προοιωνίζεται αυτή η δήλωση σε σχέση με τις κυοφορούμενες αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα; Μήπως αυτό που διατύπωσε προηγουμένως ως ερώτημα; Ότι δηλαδή οι αλλαγές θα περιλάβουν και την ανακατανομή της ευθύνης και των δαπανών, για ασφάλιση και υγειονομική περιθαλψή, από το κράτος στους πολίτες, στους ώμους των προσώπων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αποτελεσματικό τρόπο στην οικονομική βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος,

αλλά και στη σταθερότητα της οικονομίας, συμβάλλουν οι πολιτικές για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης. Όπως επισημαίνουν ειδικοί επιστήμονες "οι επιπτώσεις της ανεργίας στην κοινωνική ασφάλιση -και το ξέρετε πολύ καλά- είναι σημαντικότερου βαθμού απ' αυτές των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων". Δυσμενέστερες οι επιπτώσεις από την ανεργία απ' ό,τι οι αρνητικές δημογραφικές εξελίξεις.

Η Κυβέρνηση, όμως, σύμφωνα με αυτά που στο πρόγραμμα σύγκλισης αποκαλύπτονται, αντιμετωπίζει την ανεργία ως μικροοικονομικό φαινόμενο και με μέτρα που κάνουν πιο μεγάλη την ελαστικότητα της εργασίας. Δηλαδή, αντιμετωπίζει την ανεργία με την ασάθεια της εργασίας και τον κοινωνικό αποκλεισμό με την απειλή του κοινωνικού αποκλεισμού.

Εμείς απορρίπτουμε αυτήν τη λογική και έχουμε αντιπροτείνει συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία εσείς δεν τολμάτε να αντιμετωπίσετε επί της ουσίας. Αντιπροτείνουμε μια ενεργητική και κοινωνική στρατηγική, για την αντιμετώπιση της ανεργίας και τη διεύρυνση της απασχόλησης, με αιχμή τη σταδιακή καθιέρωση εργασίας τριάντα πέντε ωρών, χωρίς παράλληλη μείωση των αποδοχών.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι, μόλις στις αρχές αυτού του μήνα, η Κυβέρνηση απέρριψε τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία του Συνασπισμού. Και ο αρμόδιος Υπουργός κ. Παπαϊωάννου τη χαρακτήρισε "ως επικίνδυνο άλμα που θα πλήξει το επενδυτικό κλίμα της χώρας". Ουσιαστικά δηλαδή, αρνείσθε την πολιτική ευθύνη να πάρετε μια απόφαση. Παραπέμπετε το θέμα στη διαδικασία των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Το θέτετε, δηλαδή, υπό την κρίση της εργοδοσίας για να απορριφθεί.

Αν η Κυβέρνηση συναινούσε, στη νομοθετική πρωτοβουλία του Συνασπισμού, να οφείλι στην απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας, από τη σταδιακή εφαρμογή της εργασίας των τριάντα πέντε ωρών την εβδομάδα, από 1.1.2000, θα ήταν πάρα πολύ σημαντικά. Εκτιμάται ότι θα είχε ως άμεσο αποτέλεσμα τη δημιουργία εκατόν τριάντα χιλιάδων θέσεων και τη διάσωση άλλων πενήντα χιλιάδων θέσεων εργασίας. Επιπλέον, δεν θα επιβάρυνε το κόστος εργασίας και την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, δοθέντος ότι στη χώρα μας το κόστος εργασίας ανέρχεται στο 17% του συνολικού κόστους των προϊόντων, έναντι του 30% ως 37% στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρνείται η Κυβέρνησή σας, η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη, η σοσιαλιστική κυβέρνηση, όπως λέτε, να συναινέσει σε αυτό, που με δική της νομοθετική πρωτοβουλία, με δύο νόμους της Μαρτίν Ομπρύ, πράττει αυτήν τη στιγμή η Γαλλική κυβέρνηση.

"Η επανάσταση των τριάντα πέντε ωρών", όπως τη χαρακτηρίζει η MOND της περασμένης Παρασκευής, ξεκινάει σε λίγες μέρες στη Γαλλία, από 1/1/2000, σε όλες τις επιχειρήσεις, που απασχολούν περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους, χωρίς φυσικά να προβλέπεται μείωση των αποδοχών τους.

Δεν ευελπιστούμε βεβαίως ότι η Κυβέρνηση θα μεταβάλει την πολιτική της και στην άλλη πρόταση νόμου του Συνασπισμού για την προστασία ειδικών κατηγοριών ανέργων, για την καταβολή συνταξιοδοτικού δικαιώματος στους ηλικιωμένους άνεργους, με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κατώτατη σύνταξη γήρατος του ΙΚΑ, για τη σταδιακή αύξηση του επιδόματος της ανεργίας στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργατή, για επιμήκυνση της διάρκειας χορήγησης του επιδόματος ανεργίας πέραν του δωδεκάμηνου, καθώς και για τη σύσταση λογαριασμού κοινωνικής αλληλεγγύης, με σκοπό τη στήριξη, με ένα ελάχιστο εισόδημα, όσων δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Αυτές οι δυο νομοθετικές πρωτοβουλίες του Συνασπισμού, αποτελούν αξιόπιστες και άμεσα εφαρμόσιμες εναλλακτικές προτάσεις. Σας ρωτάμε λοιπόν, γιατί δεν τις δέχεσθε, γιατί δεν τις επιλέγετε, γιατί δεν τις εφαρμόζετε.

Έρχεστε εδώ, δια στόματος του κυρίου Υπουργού και παινίζετε ιαχές θριάμβου για την προώθηση του εθνικού σχεδίου για την απασχόληση, την ώρα που η ανεργία στην Ελλάδα καλπάζει και είμαστε η μοναδική χώρα, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παρατηρείται αυτή η αύξηση.

Θα ήθελα ακόμη να επισημάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελ-

φοι, ότι η ανατίμηση της τρέχουσας ισοτιμίας της δραχμής έναντι του ευρώ, ως προς την κεντρική ισοτιμία της, θα έχει και αυτή αρνητικές συνέπειες, τόσο στην πραγματική οικονομία, όσο και στα εισοδήματα των μισθωτών και των συνταξιούχων, μετεκλογικά. Θα διαταράξει ακόμα περισσότερο τις εύθραυστες βάσεις της ονομαστικής σύγκλισης και θα υποσκάψει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, η οποία ήδη έχει τρωθεί από το μείγμα οικονομικής πολιτικής που εφαρμόζετε αδιατάρακτα την τελευταία δεκαετία.

Γι' αυτό και εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επισημαίνουμε ότι η επικείμενη πραγματική ανατίμηση της δραχμής, έχει δύο όψεις με διαμετρικά αντίθετες καταστάσεις. Την προεκλογική όψη, για να διευκολύνει την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, τη μείωση των επιτοκίων, και να στηρίξει την προσοδοκία της Κυβέρνησης ότι η μείωση αυτή θα είναι σε τέτοια έκταση, ώστε να αντιστρέψει το κλίμα στην αγορά και να αναζωογονήσει το χρηματιστήριο. Να λειτουργήσει δηλαδή, ως προεκλογικό μέρισμα για την ίδια την Κυβέρνηση.

Έχει βεβαίως και τη μετεκλογική όψη, οπότε θα γίνει ορατό ότι η προαναγγελία της πραγματικής ανατίμησης της δραχμής, ισοδυναμεί με προαναγγελία έντασης της μονόπλευρης λιτότητας. Και αυτό το ξέρετε και δεν το λέτε.

Είναι φανερό ότι η επικοινωνιακή πολιτική της Κυβέρνησης πανηγυρίζει. Αξιοποιεί τα αποτελέσματα της ονομαστικής σύγκλισης και θέλει να δημιουργήσει παραισθήσεις ευημερίας, με τη συνέργεια βέβαια σημαντικής μερίδας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Η πραγματική υστέρηση και απόκλιση εκτοπίζεται στο περιθώριο του δημόσιου προβληματισμού, ωσάν να μην είναι αυτή η απόκλιση που προσδιορίζει την καθημερινή ζωή των πολιτών, την αγοραστική τους δύναμη και την ευημερία τους.

Ξέρετε ποια είναι η εικόνα που συνθέτουν τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της EUROSTAT και άλλων φορέων, ως προς τη διεύρυνση, τόσο των εισοδηματικών, όσο και των περιφερειακών ανισοτήτων. Επιβεβαιώνουν τη διαπίστωση ότι η πορεία της χώρας μας προς την ONE συνδυάστηκε με την αποκρουστικότητα στο εσωτερικό της κοινωνίας μας, δομών κοινωνίας των 2/3, με τον κοινωνικό αποκλεισμό του πιο αδύναμου μέρους του ελληνικού πληθυσμού.

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτήν την έκτη περιοδική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και την ανάπτυξη των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης -δόθηκε τώρα το 1999 στη δημοσιότητα- η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο πραγματικά κατά κεφαλήν εισόδημα μεταξύ των δεκαπέντε χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά την περίοδο 1986-1999, η Ελλάδα απέκλινε από τις υπόλοιπες τρεις χώρες της συνοχής, αυξάνοντας το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημά της, με ρυθμό που υπολείπεται της μέσης ανόδου των χωρών της συνοχής. Προς τα εκεί να κάνετε τη σύγκριση.

Οκτώ από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας συγκαταλέγονται στις είκοσι πέντε φτωχότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ήπειρος παραμένει η φτωχότερη περιφέρεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κατά κεφαλήν εισόδημα που αντιστοιχεί στο 44% του μέσου κοινοτικού. Το Βόρειο Αιγαίο είναι η έκτη φτωχότερη περιφέρεια, με εισόδημα ίσο προς το 52% του μέσου κοινοτικού.

Μόνο τρεις περιφέρειες της χώρας έχουν κατά κεφαλήν εισόδημα, ως ποσοστό του μέσου κοινοτικού, υψηλότερο από το εθνικό μέσο όρο, όπως είναι η Αττική, το νότιο Αιγαίο και η Κρήτη. Τρεις περιφέρειες της χώρας, η Ήπειρος, η Στερεά και η Πελοπόννησος αποκλίνουν, σε σύγκριση με το 1986, δηλαδή, σε σύγκριση με το εισόδημά τους, πριν από την εφαρμογή των συστημάτων διαρθρωτικών πολιτικών της κοινότητας.

Δέκα από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας παρουσιάζουν μείωση των ποσοστών απασχόλησης σε σχέση με το 1988. Η ανεργία των νέων στη δυτική Μακεδονία έχει εκτοξευθεί στο 45%, στο 43% στην Ήπειρο, στο 42% και πλέον στη Στερεά Ελλάδα. Σε οκτώ περιφέρειες της χώρας οι μακροπρόθεσμα άνεργοι, δηλαδή οι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι, για διάστημα μεγα-

λύτερο από δώδεκα μήνες, υπερβαίνουν το 50% του συνόλου των ανέργων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτοί οι δείκτες της περιφερειακής ανισότητας και στασιμότητας, συμπληρώνονται δυστυχώς από ανάλογους δείκτες κοινωνικής αποδιάρθρωσης και αποκλεισμού. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της EUROSTAT πάλι, το 21% του πληθυσμού ζει σε συνθήκες φτώχειας.

Το εισόδημα του πλουσιότερου 20% των Ελλήνων είναι κατά 6,5 φορές μεγαλύτερο από εκείνο του ασθενέστερου 20%. Το φτωχότερο 10% των Ελλήνων απολαύει μόλις του 2,2% του εθνικού εισοδήματος, ενώ το πλουσιότερο 10% καρπώνεται το 26,3% του εθνικού εισοδήματος. Οι αμοιβές των εργαζομένων το 1998, σε πραγματικές τιμές, βρίσκονται στο επίπεδο του 1984.

Η πραγματική αύξηση των μισθών κατά το 1998 αντιστοιχούσε μόλις στο 66% της αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας, εντείνοντας την αναδιανομή του εισοδήματος από τον κόσμο της μισθωτής εργασίας στην εργοδοσία.

Αυτή είναι η εικόνα της πραγματικής Ελλάδας, καθώς μπαίνουμε στον επόμενο αιώνα.

Εσείς μπορείτε να πανηγυρίζετε ως κυβερνητικό επιτελείο. Έπρεπε όμως να κυριαρχεί και σε σας κλίμα περισυλλογής και ευθύνης, πρώτον, γιατί η Ελλάδα δεν είναι ακόμη μέλος της ΟΝΕ, με ευθύνη των πολιτικών που εφαρμόστηκαν. Δεύτερον, επειδή η Ελλάδα θα είναι η τελευταία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασημαίνοντας θα μπει στην ΟΝΕ με υπέρμετρο και άδικο κοινωνικό κόστος και τρίτον, γιατί η Ελλάδα, στο σύνολό της, δεν έχει προετοιμασθεί και δεν προετοιμάζεται για τη μετά ΟΝΕ εποχή.

Ταυτίσατε κύριοι της Κυβέρνησης, τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές με τις ιδιωτικοποιήσεις και μετοχοποιήσεις δημοσίων επιχειρήσεων. Έτσι, ουσιαστικά δώσατε το μήνυμα ότι, αν κάτι πρέπει να αλλάξει στην ελληνική οικονομία, αυτό είναι να εισαχθούν στο χρηματιστήριο ή να πουληθούν κάποιες επιχειρήσεις.

Αυτή η πολιτική που κυριάρχησε τα τελευταία χρόνια μπορεί να σας έδωσε έσοδα, αφού εκποιήθηκαν κερδοφόρα τμήματα της ελληνικής οικονομίας. Δεν απέδωσε όμως σε όρους ανασυγκρότησης, ανασύνταξης, επέκτασης της παραγωγικής βάσης της χώρας και της ανταγωνιστικότητας.

Το σύνολο της παραγωγικής βάσης της χώρας δεν ωφελήθηκε, γιατί έμεινε έξω από τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς. Εξακολουθούν να παραμένουν οι διαρθρωτικές αδυναμίες της παραγωγικής διαδικασίας, που περιορίζουν την αναπτυξιακή προοπτική και μεγιστοποιούν το κοινωνικό κόστος.

Θα ήθελα να αναφέρω ορισμένα χαρακτηριστικά δείγματα που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς αυτούς. Μόλις προχθές ανακοινώθηκε από την ICAP η κατάσταση για την ελληνική βιομηχανία. Αντιπροσωπεύει μόλις το 14% του ενεργητικού της ελληνικής οικονομίας, έχοντας συρρικνωθεί σημαντικά από το 1974, που αντιπροσώπευε το 24%.

Την ίδια περίοδο αντίστοιχη συρρίκνωση γνώρισε και ο αγροτικός τομέας της οικονομίας. Και ξέρετε ότι το αποτέλεσμα της συρρίκνωσης της βιομηχανίας και του αγροτικού τομέα της οικονομίας, είναι η διαρκής μεγέθυνση της ανεργίας, που ξεπερνά πλέον το 11,5%. Αλλά και από τα πρόσφατα στοιχεία του ΚΕ-ΠΥΟ για τα εισοδήματα του '98 προκύπτει ότι το 22% των Ελλήνων πολιτών ζει με εισοδήματα μικρότερα από το ανεκτό επίπεδο διαβίωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν επιδιώχθηκε η δημοσιονομική εξυγίανση σε αντίθεση με αυτά που διακηρύσσει η Κυβέρνηση. Είναι φανερό η εισοδηματική καθήλωση για μια ολόκληρη δεκαετία. Είναι δεύτερη η Ελλάδα μετά την Πορτογαλία στις εισοδηματικές ανισότητες.

Οι μισθωτοί, που αποτελούν το μέσο του ενεργού πληθυσμού, παραμένουν η μεγαλύτερη ομάδα φορολογουμένων. Αρνησθε πεισματικά τη γνήσια φορολογική μεταρρύθμιση. Η φορολογική μεταρρύθμιση δεν αποτελεί επιλογή σας. Απεναντίας, με φορολογικά νομοσχέδια, επιλογή σας έγινε η φορολογική επιβάρυνση, με αποτέλεσμα το σύνολο του φόρου που κατέβαλαν τα φυσικά πρόσωπα να αυξάνεται διαρκώς την τελευταία

πενταετία, με ετήσιους ρυθμούς που φθάνουν το 28%.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι δεν μπαίνει για την Κυβέρνηση σε μια διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών η φορολογική μεταρρύθμιση. Δεν υπάρχουν σήμερα στις επιλογές της Κυβέρνησης οι προϋποθέσεις, για να εξασφαλιστεί έστω η αρχή μιας δίκαιης κατανομής των βαρών, η αρχή της σταθερότητας στη σχέση μεταξύ έμμεσων και άμεσων φόρων, με αλλαγή του σημερινού συσχετισμού που τροφοδοτεί την ανισορροπία, την ανισότητα και την αδικία.

Είναι φανερό, επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μ' αυτές τις επιλογές περιορίζονται οι δυνατότητες για την αποκατάσταση των απωλειών, που υπέστησαν οι πολυπληθείς ομάδες των μισθωτών και των συνταξιούχων.

Χαρακτηριστικό είναι το φαινόμενο ότι στη Διάσκεψη Κορυφής οι Κυβερνήσεις των χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπόρεσαν να συμφωνήσουν σε μια απόφαση για τη φορολόγηση των ομολόγων. Αυτή η απροθυμία και η αδυναμία δείχνει ότι η πορεία για τη φορολογική εναρμόνιση στις χώρες της ζώνης της ΟΝΕ και του ΕΥΡΩ δεν θα ενθαρρύνει τις αυξήσεις στη φορολογία του κεφαλαίου. Απεναντίας θα εμποδίζει την αναδιανομή και ανακατανομή εισοδημάτων και πλούτου υπέρ των κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερων ομάδων και τάξεων.

Γι' αυτό κι εμείς σας προτείνουμε επίμονα και με συνέπεια την ανάγκη της ουσιαστικής φορολογικής μεταρρύθμισης. Πανηγυρίζετε την ώρα που καλπάζει η ανεργία, την ώρα που η αβεβαιότητα διακατέχει τους εργαζομένους, τους συνταξιούχους και τους μισθωτούς για το ασφαλιστικό σύστημα, την ώρα που είναι φανερό η φορολογική αδικία. Πανηγυρίζετε για "μεταρρύθμιση στην παιδεία", την ώρα που η παιδεία αναστατώνεται και συγκλονίζεται από τα αποσπασματικά μέτρα, τα οποία εφαρμόζετε.

Οι τολμηρές και ουσιαστικές αλλαγές δεν έχουν δει ακόμη το φως της πολιτικής ζωής. Οι πρόσφατες αποφάσεις, ακόμα και του Συμβουλίου της Επικρατείας έδειξαν τον αναποτελεσματικό και μη χρηστό τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων στον τομέα της παιδείας.

Πρέπει να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των κοινοτικών πόρων. Γιατί θα ρωτήσω, κύριοι της Κυβέρνησης: Τόσα κονδύλια και τόσα χρήματα, σαν αυτά που έχετε στον Προϋπολογισμό για την παιδεία από το πρώτο και το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, γιατί δεν έκαναν αισθητές τις αλλαγές στην ελληνική εκπαίδευση; Γιατί δεν οδήγησαν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος;

Το ίδιο συμβαίνει και με την υγεία, η οποία σταδιακά γίνεται ιδιωτικό αγαθό. Καθελώνονται οι δημόσιες δαπάνες. Υπάρχει στασιμότητα των κοινωνικών δαπανών για την υγεία, που εξηγείται μόνον ως συνέπεια της πολιτικής μείωσης των δαπανών για τη μείωση των ελλειμμάτων.

Τρεις φορές επιχειρήσατε σ' αυτήν την περίοδο μια δήθεν εξυγίανση του Ε.Σ.Υ. Αποτύχατε και στον οργανωτικό τομέα και στην αναβάθμιση των δομών και του περιεχομένου της δημόσιας υγείας. Γι' αυτό και έχει αφεθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας μονάχα στην ευσυνειδησία και την επαγγελματική επάρκεια των λειτουργών της δημόσιας υγείας, την ίδια ώρα που παρατηρείται έξαρση των δαπανών στον τομέα της ιδιωτικής υγείας.

Άλλοι συνάδελφοι και ο γενικός εισηγητής και ο ειδικός αγορητής και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και Βουλευτές του Συνασπισμού αναφέρθηκαν στα προβλήματα εξουθένωσης του αγροτικού τομέα, στα προβλήματα εκείνα που είναι συναρτημένα με τη στήριξη των αγροτικών εισοδημάτων αλλά και με τη συνολική αναδιάρθρωση της υπαίθρου.

Θέλω να τελειώσω, μνημονεύοντας ένα ακόμα σημείο. Την περίοδο από το 1996 μέχρι το 2000 η Κυβέρνηση, για τις ανάγκες του εξοπλιστικού προγράμματος, δαπάνησε πάνω από τέσσερα τρισεκατομμύρια (4.000.000.000.000) δραχμές, δεκατρία δισεκατομμύρια (13.000.000.000) δολάρια.

Κατανοούμε την ανάγκη για μια αποτρεπτική πολιτική, εκτιμούμε όμως ότι αυτή η αποτρεπτική πολιτική μπορούσε να έχει μικρότερο ύψους δαπάνες, κατανεμημένες με ορθολογικότερο τρόπο.

Οι συνεχείς "αγορές του αιώνα" επεβάρυναν καταλυτικά το πρόγραμμα σύγκλισης της χώρας και αυτές απετέλεσαν έναν από τους κύριους παράγοντες, για την επιβολή τέτοιας έκτασης θυσιών στον ελληνικό λαό. Στέρησαν πολύτιμους πόρους από τις συντάξεις, την παιδεία, την υγεία και την κοινωνική πολιτική.

Ακούμε ότι είναι στα σκαριά ένα άλλο σχέδιο για την περίοδο 2000-2005 τεσσάρων τρισεκατομμυρίων, άλλων δεκατριών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Οκτώ τρισεκατομμύρια σε μια δεκαετία αποτελούν παράλογη πρόκληση. Και σας ερωτώ κύριοι της Κυβέρνησης, ερωτώ και τον κύριο Πρωθυπουργό: Θα επιτρέψετε να γίνει μια τέτοιας έκτασης σπατάλη; Οι μόνοι ωφελημένοι είναι εκείνοι οι οποίοι επιδιώκουν την ένταση, τον ανταγωνισμό των εξοπλισμών. Οι μόνοι κερδισμένοι είναι όσοι κερδοσκοπούν και αποθησαυρίζουν από τα οπτικά συστήματα.

Εμείς είπαμε ότι, στα πλαίσια της εθνικής στρατηγικής, χρειάζεται μια πολιτική άμυνας εξορθολογισμένη. Στα πλαίσια αυτής της εθνικής στρατηγικής, το κρίσιμο ερώτημα είναι, ποιοι και πώς αποφασίζουν να επιβάλουν τέτοια προγράμματα, που γονατίζουν την οικονομία και την κοινωνία. Μόλις διακόσια δισεκατομμύρια απαιτούνται για να γίνει ανθρώπινη η αγροτική σύνταξη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Κωνσταντόπουλου)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν έκανα χρήση ούτε του δικαιώματος παρέμβασης ούτε της δευτερολογίας.

Με τριακόσια δισεκατομμύρια, επιλύεται οριστικά το στεγαστικό πρόβλημα της παιδείας. Με πεντακόσια δισεκατομμύρια, οι σεισμόπληκτοι της Αττικής θα ένιωθαν ουσιαστική βοήθεια από το κράτος για την ανοικοδόμηση του νοικοκυριού τους. Με τριακόσια έως τετρακόσια δισεκατομμύρια, μπορούν να ενισχυθούν προγράμματα για τη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των εμπόρων, των βιοτεχνών, που είναι και για την ενίσχυση της απασχόλησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Υπερκαλύψατε το χρόνο σας, κύριε Πρόεδρε. Θα παρακαλέσω να τελειώσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Αυτή η παράλογη κατασπατάληση των πόρων πρέπει να περιορισθεί. Και εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού είπαμε την πρόταση. Πρωτοβουλία της ελληνικής Κυβέρνησης για αμοιβαία και ισόρροπη μείωση των εξοπλιστικών προγραμμάτων και των στρατιωτικών δαπανών, ώστε να εξοικονομηθούν πόροι, προκειμένου η χώρα να δώσει προτεραιότητα στην κοινωνική ανάπτυξη και την κοινωνική στήριξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού με ευθύνη και τεκμηρίωση αντικρούουμε τον πραγματικό χαρακτήρα της πολιτικής σας, τις πραγματικές συνέπειες των επιλογών σας. Πρέπει να περαμεριστεί αυτή η πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώστε. Υπερβήκατε το χρόνο σας κατά πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Πρέπει να ηττηθεί αυτή η πολιτική τόσο στην εκδοχή του ΠΑ.ΣΟ.Κ., όσο και στην εκδοχή της Νέας Δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά έχουμε περιορισμένα τα όρια του χρόνου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε. Δεν έκανα χρήση κανενός δικαιώματος, όπως ξέρετε, ούτε δευτερολογίας ούτε παρέμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ναι, αλλά δεν έχουμε χρόνο. Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε δύο λεπτά.

Με ευθύνη και ρεαλισμό εμείς σας είπαμε ότι η ένταξη της χώρας στη ΟΝΕ καθιστά ακόμα πιο αναγκαίο το διαφορετικό σχεδιασμό της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, τις ριζικές αλλαγές στους κρατικούς και κυβερνητικούς θεσμούς, πραγματική περιφερειακή αποκέντρωση και ορθολογική αξιοποίηση του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στη βάση νέων προτεραιοτήτων. Δεν μπορείτε και το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης να το χειριστείτε ως κυβερνητικό ταμείο και ως οικογενειακή σας υπόθεση. Ζητάμε να έρθουν στην πρώτη γραμμή οι κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες, η αντιμετώπιση της ανεργίας, η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, η ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, η φορολογική δικαιοσύνη, η μείωση της περιφερειακής ανισότητας, η ενίσχυση του αγροτικού τομέα, η ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, η εξασφάλιση οικονομίας ανθεκτικής στο νέο ανταγωνιστικό πλαίσιο.

Ο Προϋπολογισμός του 2000 κινείται με διαφορετική λογική και με άλλες προτεραιότητες. Γι' αυτό και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου θα τον καταψηφίσει στο σύνολό του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν λίγη ώρα στην Αίθουσα αυτή συντελέστηκαν δύο πολύ σημαντικά, αλλά διαφορετικής τάξεως πολιτικά γεγονότα. Πρώτον, επιβεβαιώθηκε πλήρως και πανηγυρικά η σταθερή, απλή και καθαρή θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πως η Βουλή αυτή και δικαιούται και οφείλει να αναδείξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας επανεκλέγοντας το σημερινό Πρόεδρο τον κ. Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο, που έχει ασκήσει άψογα και υποδειγματικά τα καθήκοντά του, που συγκεντρώνει την εμπιστοσύνη όλου του ελληνικού λαού, που συμβολίζει την εθνική ενότητα, που προσωποποιεί το συναινετικό κλίμα μέσα στο οποίο μπορεί να κινηθεί και οφείλει να κινηθεί ο τόπος αυτός.

Πρέπει να σας πω ότι είναι πολύ σημαντικό το γεγονός να αποδεικνύουμε πως μπορούμε να συναινούμε, έστω και αν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, η συναίνεση που δείχνετε είναι συναίνεση εξαναγκασμένη, έστω και εάν οφείλεται στην πίεση που ασκήθηκε μέσα από την ίδια την εξέλιξη του συσχετισμού των πολιτικών δυνάμεων.

Η Νέα Δημοκρατία αποδέχεται το αναπάντητο την ανάγκη φιλοτιμίας ποιούμενη. Αποδέχεται την επανεκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας και το αποδεχόμαστε και το χαιρετίζουμε αυτό, γιατί έχει βρεθεί σε διηνεκή θέση, γιατί απορία ψάλτου βηξ, γιατί η αμχανία πια είναι τεράστια και απόλυτη και έπρεπε να γίνει ένας ελιγμός απεγκλωβισμού της Νέας Δημοκρατίας και του Προέδρου της προσωπικά από τη διηνεκή θέση, στην οποία έχει περιέλθει. Αλλά αυτό που είναι κακό για τη Νέα Δημοκρατία, είναι ευτυχώς καλό για το πολιτικό κλίμα, είναι καλό για το πολιτικό σύστημα της χώρας. Είναι καλό γιατί το φρόνημα του ελληνικού λαού, είναι αυτό που τελικά επέβαλε τη λύση αυτή και την επέβαλε μέσα από τις στάσεις που έχουν καταγραφεί και τις οποίες γνωρίζει πάρα πολύ καλά ο κ. Καραμανλής, ο οποίος συνηθίζει να διαμορφώνει την πολιτική του επί τη βάση των καταγραφών αυτών και όχι επιχειρώντας να καθοδηγήσει τα πολιτικά γεγονότα.

Το δεύτερο όμως μεγάλο συμβάν της σημερινής βραδιάς, είναι πως για πρώτη φορά εδώ και πολλά χρόνια, στη μεταπολιτευτική ιστορία της χώρας αυτής, εμφανίζεται ο Αρχηγός του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ενώπιον της Βουλής και καταθέτει τα αντιπολιτευτικά του όπλα, δηλώνει πως αποδέχεται την έλλειψη πρωτοβουλίας πολιτικών κινήσεων.

Ο κ. Καραμανλής εμφανίστηκε εδώ και ουσιαστικά έκανε αυτό που ο λαός με τη θυμοσοφία του λέει το "στρίβειν δια του αρραβώνος". Διότι ενώ επέμενε στην ανάγκη επίσημης των εκλογών, ενώ είχε οικοδομήσει όλη την πολιτική του και ιδίως όλη την εσωκομματική τακτική του για τον έλεγχο του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας και μετά την επικείμενη εκλογική ήττα, αναγκάστηκε, θυσιάζοντας τους ενδοκομματικούς συσχετισμούς και τις εσωκομματικές σχέσεις, στενοχωρώντας προφανώς, προφανέστατα τον κ. Μητσοτάκη και όλη την άλλη ομάδα των υποψηφίων Προέδρων της Δημοκρατίας που ευδοκίμουν

στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, αναγκάστηκε να αποδεχθεί το απλό γεγονός πως όλη η στρατηγική της Νέας Δημοκρατίας απέτυχε, πως κατέρρευσε το οικοδόμημα. Πως η αλαζονική στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -επειδή έκανε παρερμηνεία και παρανόληση του αποτελέσματος των ευρωεκλογών- οδήγησε σε απόλυτο αδιέξοδο. Και έρχεται τώρα ο κ. Καραμανλής με έναν τρόπο ο οποίος είναι παιδαριώδης να διατυπώσει με τη μορφή δήθεν εκβιαστικού διλήμματος, την άποψή του. Να πει, δηλαδή, ότι εάν θέλετε να εκλέξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από κοινού, πανηγυρικά, συναινετικά, δεσμευθείτε ότι η χώρα θα οδηγηθεί σε εκλογές. Αλλά είναι και προσχηματικό και υποκριτικό αυτό που λέει, διότι ο κ. Καραμανλής φοβάται τις εκλογές και αναγκάστηκε -και ορθώς έκανε- να μεταβάλει την πολιτική γραμμή του κόμματός του, να τη μετατρέψει σε μια παραδοχή επικείμενης ήττας, σε μία γραμμή ηττοπαθής, ακριβώς επειδή γνωρίζει ποιος είναι ο πραγματικός συσχετισμός των δυνάμεων.

Ουσιαστικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα δύο πολιτικά γεγονότα, που συνέβησαν πριν από λίγη ώρα στην Αίθουσα αυτή, συγκροτούν μία διπλή πολιτική νίκη του ΠΑΣΟΚ. Και βεβαίως συγκροτούν μία πολύ σημαντική θεσμική και πολιτειακή νίκη της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, γιατί επιτέλους άκουσα η Νέα Δημοκρατία αναγκάζεται να παραδεχθεί το αυτονόητο, ότι δεν μπορούσε να έχει διαφορετική άποψη ως προς την επανεκλογή του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας.

Και μόνο σε έλλειψη εμπειρίας, σε αστοχία εν τη ρήμη του λόγου του κ. Καραμανλή, αποδίδω τη φράση του πως ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας συμφωνεί πολιτικά και ιδεολογικά με το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέχθηκε το 1995 με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ, η Νέα Δημοκρατία τον κατεψήφισε και δεν συμπιπτει πολιτικά και ιδεολογικά με κανένα κόμμα, ούτε με το ΠΑΣΟΚ ούτε με τη Νέα Δημοκρατία. Εκφράζει την ενότητα και την ομοψυχία του ελληνικού λαού. Και εν πάση περιπτώσει όταν αναγκάζεσθε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να αντιστρέψετε τη λογική σας, να κάνετε στροφή 180 μοιρών, καλό είναι αυτό να το κάνετε με τη σεμνότητα που επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Διότι, ποιο είναι το πολιτικό συμπέρασμα όλης αυτής της συζήτησης; Τι καταλαβαίνει ο πολίτης; Καταλαβαίνει πάρα πολύ απλά ότι η Νέα Δημοκρατία διαθέτει ένα όπλο. Είχε μία πρωτοβουλία κινήσεων, επειδή η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία. Είχε μία βαρύνουσα και κρίσιμη ψήφο. Και τη δίνει την ψήφο αυτή, τώρα πια, μετά τις διευκρινίσεις που αναγκάστηκε να δώσει ο κ. Καραμανλής καθαρά, άνευ όρων, άνευ αιρέσεων, άνευ προϋποθέσεων υπέρ της επανεκλογής του κ. Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου και ορθώς αναγκαστικά κάνει. Αλλά ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι την πρωτοβουλία των κινήσεων πλέον την έχει η Κυβέρνηση και η κοινοβουλευτική πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ στη Βουλή. Αυτό σημαίνει αντιστροφή των δεδομένων, σημαίνει πως στο πολιτικό σκηνικό η πολιτική συγκυρία πλέον διαγράφεται με διαφορετικό τρόπο. Τα πράγματα είναι απλά. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας μη γελοιάστε. Εάν η Νέα Δημοκρατία είχε διαφορετική πρόγνωση για το εκλογικό αποτέλεσμα, εάν πίστευε στις δυνάμεις της, εάν είχε κάτι να πει και να προτείνει στον ελληνικό λαό, τότε δεν θα είχαμε αυτήν την ευπρόσδεκτη και καλοδεχούμενη εκ του αποτελέσματος, αλλά πάντως εξαναγκασμένη, συναίνεση της Νέας Δημοκρατίας. Έτσι πλέον τα πράγματα διαγράφονται πολύ επώδυνα για το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Και δεν ξέρω πώς θα εκληφθεί στο εσωτερικό του κόμματος η σημερινή πρωτοβουλία του κ. Καραμανλή, η οποία ήταν πρωτοβουλία βεβαίως του κόμματος, αλλά και της ηγετικής του ομάδας η οποία πρέπει να διαμορφώσει, όπως είπα και προηγουμένως, τις προϋποθέσεις του ελέγχου του κόμματος, του κοιμματικού οργανισμού και μετά την προδιαγεγραμμένη πλέον και ομολογημένη εκ των προτέρων ήττα στις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

Και πρέπει να σας πω επιπλέον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όλα όσα είπε ο κ. Καραμανλής στο πρώτο μέρος της ομιλίας του, ουσιαστικά εξηγούν το γιατί βρέθηκε στην ανάγκη

να μετατρέψει, ουσιαστικά να αναποδογυρίσει τη γραμμή του κόμματός του σε σχέση με το μείζον πολιτικό ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Δεν διαμορφώνει ο ελληνικός λαός τυχαία τη στάση του. Τα όσα είπε ο κ. Καραμανλής για την εικόνα της χώρας, για την κατάσταση του τόπου, για τον Προϋπολογισμό, για το μεγάλο στόχο της ΟΝΕ είχαν ουσιαστικά απέναντί τους έναν τοίχο. Έναν τοίχο που συγκροτεί η ίδια η κοινή γνώμη. Δεν υπάρχει πλέον στις μέρες μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανένας Έλληνας πολίτης που να μην αντιλαμβάνεται τι συμβαίνει, που να μην ξέρει πως εξελίσσονται τα μακροοικονομικά και τα δημοσιονομικά μεγέθη, που να μην αντιλαμβάνεται ότι εφαρμόζεται μια οικονομική πολιτική με αρχή, μέση και τέλος, που βελτιώνει το επίπεδο διαβίωσης όλου του ελληνικού λαού, που ανεβάζει το δείκτη της κοινωνικής ανάπτυξης, που μετατρέπει την εικόνα της χώρας, που αποδίδει αποτελέσματα. Όλοι ξέρουν τι συμβαίνει.

Όταν, λοιπόν, έρχεται κάποιος και περιγράφει μία εικόνα η οποία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα αυτή, τότε βρίσκεται αντιμέτωπος με πολίτες που κατοικούν στον τόπο αυτό, που γνωρίζουν τι συμβαίνει στην καθημερινότητά τους, που γνωρίζουν τι μεταβολές έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια, πώς αλλάζει το κλίμα.

Διότι πάντοτε λέγαμε -και επαναλαμβάνουμε- ότι η ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, δηλαδή ο στόχος να μειωθεί ο πληθωρισμός στα πρωτοφανή για τα ελληνικά δεδομένα επίπεδα του 2% και ακόμα λιγότερο, ο στόχος της μείωσης των επιτοκίων, ο στόχος της μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, η πτωτική τάση του δημοσίου χρέους και άρα η μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, όλα αυτά, δεν είναι μία υπόθεση των εθνικών λογαριασμών του κράτους, των μεγάλων επιχειρήσεων, των χρηματαγορών, αλλά είναι μία υπόθεση όλου του ελληνικού λαού.

Ο στόχος της ένταξης στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση λέγαμε πάντα και αποδείχθηκε ότι ήταν μία μεγάλη λαϊκή υπόθεση. Και αυτό ο κ. Καραμανλής και η Νέα Δημοκρατία δεν το κατανόησαν. Και ουσιαστικά, παρά τις υπεκφυγές, έχουν αυτο αποκλειστεί πολιτικά από την επιδίωξη, αλλά και από την επίτευξη ενός πολύ σημαντικού πολιτικού στόχου, όπως είναι η ένταξη της χώρας στη ζώνη του ΕΥΡΩ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον κάθε Έλληνα πολίτη, για τον κάθε οικογενειακό προϋπολογισμό. Διότι ο πληθωρισμός δεν είναι αφηρημένο μέγεθος. Πληθωρισμός σημαίνει ότι εξωβελίζεται η ακρίβεια από το δημόσιο λόγο και από το καθημερινό λεξιλόγιο, ότι υπάρχει σταθερότητα τιμών.

Τα αντιπληθωριστικά μέτρα, δεν είναι μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης. Είναι μέτρα που ενισχύουν το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, είναι μέτρα που ενισχύουν τον κάθε πολίτη.

Η μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους δεν είναι μία αφηρημένη μαθητική έννοια. Είναι κάτι πολύ συγκεκριμένο που αφορά τα πρωτογενή πλεονάσματα του Προϋπολογισμού και το πώς αυτά κατανέμονται.

Και αν θέλετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να εξετάσουμε τη συνολική άποψη του κ. Καραμανλή για τον Προϋπολογισμό του 2000, πώς συνοψίζεται η άποψή του αυτή; Η άποψή του συνοψίζεται στην πάρα πολύ εύληχη φράση "Προϋπολογισμός του αέρα". Αυτά είναι δυστυχώς λόγια του αέρα, διότι η ομιλία του κ. Καραμανλή ήταν μια ομιλία αρχείου. Το βασικό χαρακτηριστικό της ήταν ότι είχε ανασυρθεί από το αρχείο των κοιμματικών στερεοτύπων. Είχε πλήρη έλλειψη αίσθησης της ιστορίας και ιδίως πλήρη έλλειψη αίσθησης της οικονομικής πραγματικότητας.

Διότι εάν υπάρχουν δύο χαρακτηριστικά στον Προϋπολογισμό του 2000 αυτά είναι τα εξής: Πρώτον, ότι πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό που αντιστοιχεί με την πραγματική οικονομία, που έχει την όψη του και το στόχο του στραμμένο στην πραγματική οικονομία και δεύτερον, πως πρόκειται για έναν Προϋπολογισμό ανακατανομής του κοινωνικού πλεονάσματος, για έναν Προϋπολογισμό που έχει ως ακροατήριό του συνολικά την ελληνική κοινωνία, την ελληνική κοινωνία των 3/3, την αέρινη κοινωνία, την κοινωνία της συνοχής και της ασφάλειας και

όχι επιλεκτικά ορισμένες κοινωνικές κατηγορίες.

Το πρόβλημα της Αντιπολίτευσης είναι πως δεν αντιλαμβάνεται ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με αυτά που κάνει ουσιαστικά διατυπώνει ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό, ευθύβολο λόγο περί γενικού συμφέροντος της ελληνικής οικονομίας, του ελληνικού λαού, της ελληνικής κοινωνίας, του τόπου αυτού συνολικά. Διότι μόνο όταν υπάρχει η αίσθηση της ισορροπίας, η αίσθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, μόνο τότε γίνονται αντιληπτά και δικαιώματα τα μέτρα αυτά.

Πρέπει να σας πω επίσης, ότι το άλλο βασικό χαρακτηριστικό του Προϋπολογισμού αυτού είναι πως για πρώτη ίσως φορά στη δημοσιονομική μας ιστορία πρόκειται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για έναν Προϋπολογισμό ο οποίος είναι προαποδεδειγμένος. Διότι είναι ένας Προϋπολογισμός που έρχεται προς ψήφιση ενώ ήδη έχει ψηφιστεί το φορολογικό νομοσχέδιο, ενώ ήδη έχουν ανακοινωθεί όλα τα κρίσιμα μέτρα κοινωνικής κυρίως πολιτικής, που ανακατανέμουν τον κοινωνικό πλούτο που έχει συγκεντρωθεί, ενώ ήδη έχουν εξαγγελθεί μέτρα τα οποία είναι πολύ σημαντικά για κατηγορίες όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι αγρότες, οι άνεργοι και ιδίως οι νέοι και οι γυναίκες.

Αυτά έχουν πολύ μεγάλη σημασία διότι κατά έναν εξαιρετικό γοητευτικό και σχεδόν αυτόματο τρόπο, μετά την επισημοποίηση της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ και στη ζώνη του ΕΥΡΩ, μετακινώμαστε αναγκαστικά στο πεδίο της πραγματικής οικονομίας. Εκεί πρέπει να αναζητήσουμε το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας. Και ο Προϋπολογισμός αυτός στηρίζει δημοσιονομικά το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας, ένα μεταβιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται όχι απλά και μόνο στην κοινωνία της πληροφορίας, αλλά στην κοινωνία της γνώσης, δηλαδή, σε φυσικά πλεονεκτήματα που έχει ο ελληνικός λαός, η ελληνική οικονομία, όπως είναι η ευελιξία, η ικανότητα να διατυπώνονται καινοτομικές προτάσεις για έξυπνα αγαθά και έξυπνες υπηρεσίες.

Γι' αυτό, τομείς όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στις οποίες προαναφέρθηκε, βρίσκονται στο στόχαστρο, στο επίκεντρο της προσοχής της κυβερνητικής πολιτικής.

Έχουν εξαγγελθεί, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, όλα τα σημαντικά μέτρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όλα τα κρίσιμα οριζόντια μέτρα. Έχουν εξαγγελθεί, αποφασιστεί, ψηφιστεί και εφαρμόζονται τα μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης. Τα μέτρα ελάφρυνσης, ως προς τις κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις. Και έχουν αποφασιστεί και ανακοινωθεί τα μέτρα, που διευκολύνουν την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ιδίως των μικρών επιχειρήσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, με τη νέα ιδέα, με την καινοτομία του Εγγυητικού Κεφαλαίου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που επιτρέπει να διακινηθούν κεφάλαια περίπου ενός τρισεκατομμυρίου, ειδικά προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εγγυημένα σε μέσο ποσοστό 50%, από αυτό το εγγυητικό κεφάλαιο, που συγκροτεί η Κυβέρνηση χάρη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Και φυσικά αυτό αποδεικνύεται από τη σημασία που δίνουμε σε τομείς, όπως η ψηφιακή οικονομία και το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου μπορεί να διαπρέψει η μικρή επιχείρηση, ιδίως η μικρή και ευέλικτη ελληνική επιχείρηση. Σε τομείς όπως ο τουρισμός, που είναι το μεγάλο γεωφυσικό, ιστορικό, πολιτιστικό πλεονέκτημα της χώρας. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός, ότι υπάρχει ένα νέο δόγμα τουριστικής πολιτικής για τουρισμό υψηλής ποιότητας, δωδεκάμηνης διάρκειας, με πολλές θεματικές επιλογές. Έχουν υπερδιπλασιαστεί, σχεδόν τριπλασιαστεί, τα κονδύλια του τουρισμού στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, προκειμένου να διευκολυνθεί η συνολική και οριζόντια αναβάθμιση των τουριστικών υποδομών και των τουριστικών υπηρεσιών σε όλη τη χώρα.

Θα μπορούσα να μιλάω επί ώρα για το τι συμβαίνει στο χώρο της πραγματικής οικονομίας, τι συμβαίνει στον τομέα της ενέργειας, με νέες επενδύσεις, με μία εξαιρετικά διεισδυτική ενεργειακή διπλωματία, που αποδίδει αποτελέσματα και για τη χώρα και για την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Για το τι συμβαίνει στον τομέα της βιομηχανικής παραγωγής, όπου όλοι οι δείκτες έχουν κινηθεί φέτος σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα. Για το

τι καινοτομίες έχουν εφαρμοστεί τον τελευταίο καιρό στην αγορά, στον τομέα του εμπορίου, στις κρατικές προμήθειες, στη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, στη νομοθεσία περί μισθώσεων, σε όλα όσα διέπουν τη διακίνηση και την εμπορία των υγρών καυσίμων.

Θα μπορούσα να αναφερθώ επί ώρα στο μεγάλο γεγονός, που έχει πια συμβεί και που αλλάζει τα δεδομένα της αγοράς και που είναι η απελευθέρωση και η ανασυγκρότηση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Θα μπορούσα να αναφερθώ στο νέο περιβάλλον, που διαμορφώνεται, όχι μόνο στον ενεργειακό τομέα, αλλά και στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

Αυτά όλα τι σημαίνουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Σημαίνουν κάτι, που αδυνατούν να αντιληφθούν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Και λυπάμαι που το λέω αυτό. Σημαίνουν ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα με προβλήματα, ναι, με σημαντικά προβλήματα. Υπάρχουν προβλήματα. Υπάρχουν κοινωνικές ανισότητες, υπάρχουν διεκδικήσεις. Υπάρχουν αξιώσεις. Η ιστορία δεν σταματάει ποτέ και όλοι θέλουν να βελτιώσουν το κοινωνικό τους επίπεδο. Αυτή είναι η γοητεία και η βαθύτερη λογική της ιστορίας. Όμως, το θέμα είναι από ποια αφετηρία ξεκινάς, ποια διαδρομή έχεις ακολουθήσει, με ποιους συγκρίνεις τον εαυτό σου.

Και η Ελλάδα -το επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά από το βήμα αυτό- είναι δέκατη όγδοη χώρα στον παγκόσμιο δείκτη κοινωνικής ανάπτυξης, μεταξύ όλων των χωρών του κόσμου, χωρίς να συνυπολογίζονται τα μεγέθη της ανεπίσημης οικονομίας της, της παραοικονομίας της, με μόνο το επίσημο οικονομικά της μεγέθη. Και τελικά τα πάντα κρίνονται σε αυτόν τον ενιαίο και σύνθετο δείκτη της κοινωνικής ανάπτυξης.

Βεβαίως υπάρχουν προβλήματα. Υπάρχουν προβλήματα συσσωρευμένα εδώ και δεκαετίες. Αλλά έχουμε μπροστά μας τη μεγάλη ευκαιρία, όλες τις διαρθρωτικές μειονεξίες της ελληνικής οικονομίας, το μεγάλο αγροτικό τομέα, το μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να τις μετατρέψουμε σε συγκριτικά πλεονεκτήματα μέσα στη νέα εποχή.

Και σε τελευταία ανάλυση, ας μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι έβδομη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση πληθυσμιακά, ότι έχουμε μία εντυπωσιακή άνοδο του ακαθάριστου κατά κεφαλήν εισοδήματος, ότι έχουμε τη δυνατότητα να παίξουμε ρόλο με όλες τις περιφερειακές μας ταυτότητες: την ευρωπαϊκή, τη βαλκανική, τη μεσογειακή, την παραεξέινη. Ότι η Ελλάδα βεβαίως διεκδικεί πολλά. Οι Έλληνες διεκδικούν πολλά. Δεν είναι ικανοποιημένοι. Και αλίμονο αν ήταν ικανοποιημένοι. Αλλά ας σκεφθούμε πού ήμασταν και πού είμαστε. Και κυρίως, ας σκεφθούμε πού έχουμε τη δυνατότητα να πάμε.

Αυτή είναι η πραγματική αιτιολογία για την οποία ο κ. Καραμανλής αναγκάστηκε να συρθεί στην αποδοχή της επανεκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αναγκάστηκε, ουσιαστικά, να απορρίψει αναδρομικά τον προηγούμενο εαυτό του. Και αυτό είναι ευχάριστο, το υποδεχόμαστε, το χαίρεται, το αποδέχεται τον ελληνικό λαό που το επέβαλε, αλλά βεβαίως, αυτό δε δικαιώνει τη Νέα Δημοκρατία. Την καθιστά έκθετη σε μια κριτική η οποία είναι και ενδοκομματική, αλλά κυρίως είναι μια κριτική πολιτική, ιστορική, κοινωνική. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Σιούφα, έχει ζητήσει το λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας. Σας παρακαλώ να μιλήσετε για τέσσερα λεπτά, γιατί δεν έχουμε περιθώριο χρόνου. Ορίστε, κύριε Κολοζώφ, έχετε το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Θα προσπαθήσω να είμαι και πολύ πιο σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα έπαιρνα το λόγο αν δεν γινόμασταν θεατές εδώ πέρα ενός ρεσιτάλ υποκρισίας ...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα παρακαλώ το "κόμμα" του κ. Μάνου να μη θορυβεί.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ: Για τον Πρόεδρο λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καλώς.

Ορίστε, κύριε Κολοζώφ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα έπαιρνα το λόγο γιατί καταλαβαίνω πόσο ο χρόνος είναι πολύτιμος και υπάρχουν και Βουλευτές που δεν μπόρεσαν να μιλήσουν. Όμως, γίναμε μάρτυρες εδώ πέρα ενός ρεσιτάλ υποκρισίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μεταξύ του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας.

Από τη μια μεριά η Κυβέρνηση να προσπαθεί να πείσει τη Νέα Δημοκρατία να μην αλλάξει θέση για να πάμε στις εκλογές το Μάρτιο και απ' την άλλη μεριά η Νέα Δημοκρατία να προσπαθεί να κερδίσει τις εντυπώσεις γύρω από το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και η ταμπακιέρα ποια είναι; Ακριβώς αυτή, το ποιος από τους δύο θα κερδίσει πόντους, θα κερδίσει τις εντυπώσεις πηγαίνοντας προς τις εκλογές.

Θα ξαναπώ, κύριε Πρόεδρε, αυτό που είπα και στην ομιλία μου. Η φιλολογία περί σεβασμού των θεσμών είναι μόνο για τους αφελείς. Εδώ υπάρχει ένα πολιτικό πρόβλημα, υπάρχει ένα πολιτικό ζήτημα. Προβλέπει το Σύνταγμα πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα, το Σύνταγμα προβλέπει ότι αυτή η διαδικασία έχει δύο λύσεις. Η μια είναι να εκλεγεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας από τα κόμματα, με τους προβληματισμούς που έχουν, με το πώς κρίνουν την κατάσταση, με το ποιες θεωρούν ότι είναι οι ανάγκες της χώρας. Και η δεύτερη λύση είναι να προχωρήσει σε εκλογές, εφόσον τα κόμματα δεν συναινούν και δεν μπορούν να βρουν λύση για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Όλα αυτά είναι μέσα στο Σύνταγμα, όλες αυτές οι διαδικασίες σέβονται το Σύνταγμα και σέβονται το θεσμό της δημοκρατίας, γιατί ακριβώς αυτός ο θεσμός προβλέπει και την ασυμφωνία μεταξύ των κομμάτων που είναι θεμιτή. Και φαίνεται και η στάση των κομμάτων γύρω απ' αυτό το ζήτημα στην προκειμένη περίπτωση.

Άλλα κόμματα όπως εμείς βάλαμε ανοικτά το ζήτημα. Είναι θέμα αυτή η Κυβέρνηση να μην προχωρήσει τη θητεία της, να ανατραπεί όσο το δυνατόν πιο γρήγορα γιατί είναι επικίνδυνη για τη χώρα. Άλλα κόμματα βρήκαν έναν άλλο τρόπο να πουν ότι δεν συναινούν, προτείνοντας το δικό τους υποψήφιο, γνωρίζοντας καλά ότι δεν μπορεί να υπάρχει συναίνεση γύρω απ' αυτόν.

Είναι θεμιτές αυτές οι επιλογές που κάνουν τα κόμματα. Και δεν μπορεί να έρχεται εδώ πέρα η Κυβέρνηση και να μας κάνει μαθήματα περί σεβασμού των θεσμών και δεν συμμαζεύεται. Νομίζω ότι αυτό είναι το πολιτικό ζήτημα σήμερα, αυτό το παιχνίδι παίζουν και είναι καλό να το ξέρει ο ελληνικός λαός ότι μ' αυτά τα ζητήματα προσπαθούν να κλέψουν την ψήφο τους τα δύο μεγάλα κόμματα και πρέπει να τα καταδικάσει και τα δύο στις επόμενες εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Σιούφα, θα σας δώσω για ένα λεπτό το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Για δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων δεν έχει μιλήσει, κύριε συνάδελφε. Θα του δώσουμε πέντε λεπτά, εν συνεχεία θα μιλήσει η κυρία Υπουργός και ο Πρωθυπουργός.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Θα είχαμε ήδη τελειώσει. Δύο λεπτά μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Σιούφα, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο μόλις κατελθών απλό το Βήμα Υπουργός Ανάπτυξης ο κ. Βενιζέλος, με όλη την πληθωρική του και τη ρητορική του δεινότητα ανέλαβε να εκφωνήσει τον υπέρ αδυνάτου λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Τον παγγυρικό της ημέρας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Αντιλαμβάνεσθε τι εννοώ.

Προσπάθησε να καλύψει την αδυναμία του Πρωθυπουργού, που αιφνιδιάστηκε πριν από λίγο, αποδιοργανώθηκε, τα έχασε, από το διπλό νок άουτ που υπέστη από τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας.

Και τώρα που έφυγε το προκάλυμμα της δημοτικότητας του

Προέδρου της Δημοκρατίας και απεδείχθη η γύμνια του ίδιου και της Κυβέρνησής του, δεν ανταποκρίνεται σ' αυτό που μέχρι χθες έσπρωχνε και προετοιμαζόταν το ΠΑΣΟΚ, τις εκλογές. Εκλογές στις 26 του Μάρτη ανακοίνωνε από το Ελσίνκι. Τώρα, που "του έριξε το γάντι" ο κ. Καραμανλής "άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε" έκανε ότι δεν καταλαβαίνει. Αυτό απέδειξε πόσο γυμνός είναι, πόσο έντρομη είναι η Κυβέρνηση και πώς "το έβαλαν στα πόδια" και μόνο στο άκουσμα της λέξης "εκλογές".

Δύο πράγματα είναι το συμπέρασμα της αποψινής συζήτησης, κύριε Πρόεδρε. Ο κύριος Πρωθυπουργός απέδειξε ότι "τα χάνει", όταν πρόκειται να χειριστεί κρίσιμα θέματα. Γι' αυτό σχεδόν τραυλίζοντας προσπάθησε να αποφύγει το θέμα των εκλογών, για το οποίο μάλιστα προχθές ανακοίνωσε ότι ετοιμάζει και την επιτροπή εκλογικού αγώνα που κάπως περιέργως διέρρευσε από τα υπόγεια του Μαξίμου και χθες και σήμερα "σφάζονταν" στο ΠΑΣΟΚ για να δουν γιατί απεκαλύφθη και αυτό και εκείνο το οποίο ο κ. Ρέππας με την καθημερινή του συνομιλία στο press room αποκάλυψε τους πραγματικούς στόχους της Κυβέρνησης, ότι αν ψηφίσει η Νέα Δημοκρατία τον κ. Στεφανόπουλο, θα είναι ψήφος εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση και αυτό πλέον ως απόδειξη των επιχειρημάτων που χρησιμοποιήσαμε, έδειξε ότι η Κυβέρνηση φοβάται τις εκλογές και χρησιμοποίησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το θεσμό για να καλύψει τη γύμνια και την αδυναμία της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο για τέσσερα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω με τη σειρά μου κατ' αρχήν να εκφράσω τη βαθιά μου θλίψη και οδύνη για το χαμό του συντρόφου του συναδέλφου και φίλου Δημήτρη Τσετίνη και να συλλυπηθώ θερμά τους οικείους του.

Συζητούμε όλες αυτές τις μέρες τον Προϋπολογισμό του 2000 ο οποίος πρωτίστως είναι ένας ενταξιακός προϋπολογισμός. Άκουσα πολλές από τις τοποθετήσεις των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα εκείνων της Νέας Δημοκρατίας και αναλογίζομαι αν πραγματικά σ' αυτήν τη Αίθουσα υπάρχει κάτι που μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι πήγε καλά.

Ειλικρινά σας ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, δεν πήγε τίποτα καλά για σας στην οικονομία τα τελευταία έξι χρόνια; Δεν βλέπετε τι λένε οι διεθνείς οργανισμοί; Δεν βλέπετε τι λένε τα θεσμοθετημένα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Πριν από λίγο καιρό επισκέφθηκε τη χώρα μας ο Πρόεδρος των ΗΠΑ. Δεν ακούσατε πώς εκφράστηκε για την ελληνική οικονομία; Πιστεύω ότι έχετε αποδυσθε σε μια στεία αντιπολιτευτική τακτική η οποία δεν βοηθά τη χώρα, αλλά ούτε και σας. Η πολιτική που ακολουθείτε είναι λαθεμένη. Ακόμα και εδώ απόψε αποδείχθηκε ότι η Νέα Δημοκρατία δεν παίρνει στο σωστό χρόνο τις σωστές αποφάσεις. Θα ήταν ευφυής η κίνησή σας εάν τότε που το ΠΑΣΟΚ πρότεινε ξαφνικά ως Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας τον Κώστα Στεφανόπουλο, να πείτε και εσείς "ναι". Πράγματι θα είχατε κερδίσει πόντους.

Σήμερα όμως, προσπαθείτε να βγείτε απ' το αδιέξοδό σας. Συρτήκατε στην επιλογή του ΠΑΣΟΚ ουσιαστικά και προσπαθείτε να ποιήσετε την ανάγκη φιλοτιμίας. Όμως, όπως κρίνεται η Κυβέρνηση, κρίνεται και η Αντιπολίτευση. Ο ελληνικός λαός σήμερα έχει κρίση και κρίνει σωστά, αγαπητοί συνάδελφοι.

Έχω την εντύπωση ότι δεν πολιτεύεσθε σωστά, και ότι η σύγκριση του σήμερα με το χθες είναι καταλυτική σε βάρος σας.

Το 1993 η χώρα μας παρέπαιε οικονομικά, ο τιμάρθμος ήταν στα ύψη, τα ελλείμματα τεράστια και το χρέος αυξανόταν επικίνδυνα. Τα 2/3 των εσόδων ήταν δεσμευμένα για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους. Η παραγωγή ήταν στάσιμη και τα επιτόκια ήταν στα ύψη.

Σήμερα, μετά από επίπονη προσπάθεια έξι ετών, ανορθώσαμε την οικονομία και επιτύχαμε όλους τους στόχους που είχαμε βάλει. Ο πληθωρισμός όπως ξέρετε, έχει κατακλυήσει στο 2,2%. Οι τιμές σταθεροποιούνται. Τα χαμηλά εισοδήματα ανασταίνονται.

Θυμηθείτε τι λέγατε για τον πληθωρισμό πριν από δύο και τρία χρόνια. Δεν πιστεύατε ότι θα φθάσουμε σ' αυτές τις επιτυ-

χίες. Παραδεχθείτε τουλάχιστον έστω και τώρα ότι αυτό ήταν η μεγαλύτερη προσφορά κυβερνητικού κόμματος στον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα στα μικρά εισοδήματα.

Θα μπορούσε κανείς να πει πολλά. Για την αγροτική οικονομία, όμως, επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να πω δυο λόγια.

Πιστεύω ότι η ελληνική γεωργική οικονομία είναι μια επιδοτούμενη οικονομία κατά 50% περίπου. Όμως, εμείς δεν θέλουμε μια επιδοτούμενη γεωργία, θέλουμε μια ανταγωνιστική γεωργία, μια βιώσιμη γεωργία και πρέπει να εκμεταλλευτούμε τις άριστες ποιότητες που έχουμε σε όλα τα αγροτικά προϊόντα.

Ο χρόνος είναι ελάχιστος. Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να μην κλείσω με ένα μεγάλο ζήτημα που έχει αναδειχθεί πάλι με πρωτοβουλία των Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Είναι το μεγάλο κοινωνικοοικονομικό ζήτημα των παντοκίων, του ανατοκισμού των τόκων. Κυβερνητικοί Βουλευτές, ο υποφαινόμενος με τροπολογία του εμπρόθεσμη, που συζητήθηκε πρώτη φορά στη Βουλή και ο κ. Μπεντενιώτης έκανε επίκαιρη ερώτηση, έφεραν αυτό το μεγάλο θέμα.

Κύριε Μητσotάκη, δεν έχει συζητηθεί ξανά τροπολογία γ' αυτό το θέμα, άλλο στο παρελθόν με ερώτηση νομίζω που είχατε κάνει εσείς.

Όμως, είμαι βέβαιος ότι και αυτό το μεγάλο ζήτημα η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα το λύσει. Και η λύση που θα δώσει θα είναι οριστική, θα είναι ορθολογιστική. Θα είναι μια λύση που δεν θα ανταποκρίνεται στα τοκοτεχνάσματα των τραπεζών, αλλά στην επίλυση του μεγάλου αυτού κοινωνικοοικονομικού ζητήματος.

Για όλους αυτούς τους λόγους και για χίλιους άλλους που είχαν Βουλευτές και Υπουργοί της Συμπόλιτευσης, δίνω θετική ψήφο στον Προϋπολογισμό και καλώ και εσάς να δώσετε θετική ψήφο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Βάσω Παπανδρέου, έχει το λόγο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ' αρχήν να εκφράσω τη θλίψη για το θάνατο του συναδέλφου και συντρόφου Δημήτρη Τσετινέ, που η μοίρα θέλησε να αφήσει σ' αυτό εδώ το βήμα την τελευταία του πνοή. Είναι μια σημαντική απώλεια και για τη Ροδόπη και για το Κοινοβούλιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο αιώνας που έρχεται βρίσκεται την Ελλάδα σε μια θέση που δεν είχε ποτέ στο παρελθόν. Μέσα από μια δύσκολη διαδρομή με πολέμους, με εμφύλιο, με φτώχεια, με υπανάπτυξη, με καταπίεση η χώρα μας συγκαταλέγεται σήμερα στον όμιλο των ισχυρών αυτού του κόσμου.

Η κοινωνία μας έχει ανεβάσει σημαντικά το βιοτικό της επίπεδο. Οι Έλληνες πολίτες ζουν περισσότερο και ζουν πολύ καλύτερα σε σχέση με το παρελθόν.

Η Ελλάδα κατακτά με το σπαθί της τη θέση της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Ο ρόλος της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή είναι πλέον σεβαστός απ' όλους.

Και όλα αυτά τα κατακτήσαμε τα τελευταία χρόνια με την πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και με τις μεγάλες θυσίες του ελληνικού λαού. Θα ήταν όμως λάθος σε μια τέτοια συζήτηση να περιοριστούμε στην αυταρέσκεια του απολογισμού, θα ήταν λάθος να μείνουμε στην παράθεση των όσων θετικών έγιναν τα τελευταία χρόνια. Δεν έχουμε την πολυτέλεια του εφησυχασμού, δεν έχουμε την πολυτέλεια της θριαμβολογίας, γιατί το αύριο δεν περιμένει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία χρόνια ρίξαμε το βάρος στην οικονομία, ρίξαμε το βάρος στην ανόρθωση της Ελλάδας και αυτό έπρεπε να κάνουμε. Τώρα είναι χρέος μας να ρίξουμε το βάρος στην κοινωνία. Η νέα τετραετία, θα είναι η τετραετία του πολίτη.

Από το 1993 ως σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ., η Κυβέρνηση και η ελληνική κοινωνία έδωσαν ένα μεγάλο αγώνα για να μπορέσει τώρα να πάρει το εισητήριο της νέας εποχής. Σ' αυτόν τον αγώνα απαιτήθηκαν θυσίες. Δεν τις καταναίμαμε ίσως πάντοτε με το δικαιότερο τρόπο. Ήρθε, λοιπόν, η ώρα της νέας ανακατανομής

του πλούτου. Ήρθε η ώρα να ξαναδώσουμε εκείνους και εκείνες που έμειναν πίσω, που κτυπήθηκαν στην πορεία της ελληνικής κοινωνίας προς την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό. Ήρθε η ώρα του άνεργου και της άνεργης, του αγρότη και της αγρότισσας, του μικρομεσαίου, όλων εκείνων που έκαναν τις μεγαλύτερες θυσίες για να προχωρήσει η Ελλάδα στον 21ο αιώνα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Όλους εκείνους για τους οποίους η μέριμνα του κράτους σ' αυτήν τη δύσκολη πορεία ήταν βεβαίως υπαρκτή. Όχι όμως στο βαθμό που θα θέλαμε, γιατί δεν μπορούσαμε. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν, είναι και θα είναι το κόμμα του μη προνομιούχου. Είμαστε το κόμμα της ελπίδας, αλλά είμαστε και το κόμμα της σοβαρότητας και της αξιοπιστίας. Η νέα τετραετία θα είναι η τετραετία της κοινωνικής δικαιοσύνης. Κυρίως όμως θα είναι η τετραετία της ποιότητας και σ' αυτό θέλω να επιμείνω. Έγιναν πολλά όλα αυτά τα χρόνια για την καθημερινή ζωή του Έλληνα και της Ελληνίδας. Ήταν όμως λίγα μπροστά σ' αυτά που έπρεπε να γίνουν. Ήταν λίγα για να μειωθεί η απόσταση που μας χωρίζει από τις άλλες ισχυρές κοινωνίες. Η Κυβέρνησή μας όμως δεν είχε τη δυνατότητα να διαθέσει περισσότερους πόρους για την εξυπηρέτηση του πολίτη, για τη Δημόσια Διοίκηση, για την αυτοδιοίκηση, για την υγεία, για την παιδεία, για τον πολιτισμό. Οι προτεραιότητές μας ήταν αναγκαστικά άλλες, από τη στιγμή που η Νέα Δημοκρατία μας παρέδωσε μία οικονομία ουσιαστικά κατεστραμμένη. Όμως τώρα μπορούμε. Η Ελλάδα τώρα μπορεί γιατί η οικονομία μας μπορεί. Η νέα τετραετία θα είναι η τετραετία της ποιότητας. Να ξεφύγουμε επιτέλους από τη μιζέρια, την εγκατάλειψη, τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους πολίτες στην καθημερινή τους ζωή.

Ήρθε η ώρα να δεσμευθούμε για εξάλειψη της ουράς στις δημόσιες υπηρεσίες, για εξάλειψη της διαφθοράς, για καλύτερες συγκοινωνίες, για καλύτερη υγεία, για πραγματικά δημόσια σχολεία, για ασφαλείς πόλεις και χωριά. Η νέα τετραετία θα είναι η τετραετία του συγκεκριμένου, θα είναι η τετραετία της καθημερινότητας, η τετραετία της ποιότητας. Και για μια τέτοια τετραετία προετοιμαζόμαστε.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι έτοιμο να δώσει τη μάχη της ποιότητας. Μια μάχη πολύ δύσκολη, πολύ πιο δύσκολη από όλες εκείνες που δώσαμε ως σήμερα, επειδή ακριβώς είναι πολλές φορές ένας αγώνας με τους ίδιους μας τους εαυτούς. Μάχη με τις κατεστημένες αντιλήψεις και νοοτροπίες, μάχη με την κατεστημένη μιζέρια, μάχη με το "δε βαριέσαι".

Και προς αυτήν την κατεύθυνση ήδη έχουμε κάνει σημαντικά βήματα. Έχουμε ήδη βάλει τα θεμέλια για τη ριζική μεταρρύθμιση στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης και της αυτοδιοίκησης. Τελικούς μας στόχος είναι η δημιουργία ενός μικρού και ευέλικτου κράτους-στρατηγίου και ταυτόχρονα ισχυρών μονάδων περιφερειακής διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Αποκεντρώσαμε ένα μεγάλο μέρος αρμοδιοτήτων, πόρων, ανθρώπινου δυναμικού προς τις περιφέρειες. Αναμορφώνουμε τους οργανισμούς των κεντρικών υπουργείων για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Δημιουργούμε ανεξάρτητες διοικητικές μονάδες στις περιφέρειες. Βρίσκεται σε εξέλιξη ένα ολόκληρο πρόγραμμα ώστε οι περιφέρειες να γίνουν αυτόνομες μονάδες για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Όλες αυτές οι ενέργειες στοχεύουν αφ' ενός να αποσυμφωρύνουν την κεντρική διοίκηση και τα Υπουργεία και αφ' ετέρου να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για αποτελεσματικότερο δημοκρατικό προγραμματισμό και εξυπηρέτηση του πολίτη.

Ενισχύσαμε και δημιουργήσαμε νέους ελεγκτικούς μηχανισμούς για να αντιμετωπίσουμε μία πάγια αδυναμία του ελληνικού κράτους. Τον έλεγχο υλοποίησης των νόμων, των αποφάσεων, των μέτρων πολιτικής, τη διαφύλαξη της αξιοπρέπειας του πολίτη.

Ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη, η αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων, το Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, το Σώμα Οικονομικού Ελέγχου, το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων κλπ., αρχίζουν να έχουν προφανή θετικά αποτελέσματα για την εξυπηρέτηση του πολίτη και τη διαφανή διαχεί-

ριση του δημοσίου χρήματος.

Με το ν. 2190 κάναμε ένα μεγάλο βήμα στον αγώνα για την εξάλειψη της πελατειακής σχέσης. Ήταν ένα μεγάλο βήμα στον τομέα αυτό, αλλά πολύ μικρό μπροστά σε όλα όσα πρέπει να γίνουν, για να έχει ο Έλληνας πολίτης αυτό που του αξίζει, μια καλύτερη ζωή.

Εμείς, όχι μόνο στηρίζουμε και θα εξακολουθούμε να στηρίζουμε το νόμο Πεπονή αλλά τον βελτιώσαμε έτσι ώστε να είναι πιο αποτελεσματικός.

Με ικανοποίηση διαπιστώνω τελευταία ότι και η Αντιπολίτευση κινείται στη γραμμή στήριξης του συγκεκριμένου νόμου. Δεν αρκεί αυτό. Θέλουμε την ευρύτερη δυνατή στήριξη στο μεγάλο αγώνα για την ποιότητα. Το θέλει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το θέλει η ελληνική κοινωνία.

Όπως αποδείχθηκε και στην περίπτωση του ν. 2190, όταν προχωρούμε σε μία τομή δεν κερδίζει ένα κόμμα, κερδίζει ολόκληρο το πολιτικό σύστημα. Μειώνεται η απαξίωση της πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήμουν ο τελευταίος Έλληνας πολίτης σ' αυτήν την Αίθουσα που θα μπορούσε να ισχυρισθεί ότι όλα βαίνουν καλώς, ότι όλη αυτή η προσπάθεια είναι χωρίς προβλήματα ότι δεν έχουμε αδυναμίες ότι δεν κάνουμε λάθη. Όμως από την άλλη πλευρά υπάρχει το έργο μας, υπάρχει η χειροπιαστή πραγματικότητα που δεν δικαιούται κανείς να την αγνοεί και να την υποβαθμίζει.

Ιδιαίτερα στο χώρο της αυτοδιοίκησης έχουμε προχωρήσει σε ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις που επέφεραν καίριο πλήγμα στον υδροκεφαλισμό του κράτους.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω τη σφοδρή αντίδραση της Νέας Δημοκρατίας σε κάθε προσπάθεια αποκέντρωσης, σε κάθε προσπάθεια ενίσχυσης της αυτοδιοίκησης.

Καταψηφίσατε το νόμο για τη δημιουργία αυτοδύναμων περιφερειακών μονάδων. Καταψηφίσατε το νόμο που καθιέρωσε το θεσμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Καταψηφίσατε το νόμο για τη μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ". Και μάλιστα ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Καραμανλής, πριν λίγες εβδομάδες στο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ τόλμησε να πει ότι, αν τυχόν έλθει στην κυβέρνηση, θα καταργήσει το νόμο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ". Το συνέδριο της ΚΕΔΚΕ ομόφωνα του έδωσε την απάντηση ότι στηρίζει το νόμο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ". Το ίδιο έκανε και στο επόμενο συνέδριο της ΕΝΑΕ, που αρνήθηκε να υποστηρίξει την προσπάθεια που καταβάλλει η Κυβέρνηση για την ολοκλήρωση της διοικητικής δομής και λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Και ομόφωνα η ΕΝΑΕ στήριξε την προσπάθεια που καταβάλλει η Κυβέρνηση για να ολοκληρώσει διοικητικά το θεσμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Είναι βέβαια γνωστό ότι η συντηρητική παράταξη στην ιστορική διαδρομή βρέθηκε απέναντι και εξακολουθεί να βρίσκεται με όλες εκείνες τις δυνάμεις για την αποκέντρωση και το δημοκρατικό προγραμματισμό που ιστορικά στη χώρα μας εξέφρασε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε ένα χρόνο από την εφαρμογή του νόμου "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" και η μεταρρύθμιση αυτή υποστηρίζεται συστηματικά από την εφαρμογή προγραμμάτων που έχουν ως στόχο την ενίσχυση των δήμων. Για τη λειτουργία των καποδιστριακών δήμων έχουμε διαθέσει μηχανολογικό εξοπλισμό, επιστήμονες, όλα τα μέσα και προχωρήσαμε για πρώτη φορά στην κατανομή κονδυλίων για μακροχρόνιο προγραμματισμό των δήμων. Ήδη έχουμε κατανείμει εκατόν πενήντα δισεκατομμύρια (150.000.000.000) δραχμές και τις επόμενες εβδομάδες θα κατανείμουμε άλλα τριακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (350.000.000.000) δραχμές στους δήμους της χώρας για τα προγράμματα που έχουν και μπορούν να υλοποιήσουν τα επόμενα χρόνια. Επίσης, προωθούμε προγράμματα κοινωνικής πολιτικής, γιατί εμείς πιστεύουμε στην αποκέντρωση, πιστεύουμε στην αυτοδιοίκηση.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο μόνος χώρος, που παρά τη δύσκολη πολιτική που είχαμε για την ανασυγκρότηση της οικονομίας τα τελευταία χρόνια, οι πόροι προς αυτήν μεταξύ των ετών 1994-1999 υπερδιπλασιάστηκαν

και θα υπάρξει σημαντική αύξηση και για την επόμενη χρονιά της τάξης των εβδομήντα πέντε δισεκατομμυρίων (75.000.000.000) δραχμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής διοίκησης, αλλά και της αυτοδιοίκησης ήταν εμφανής και σε δύο πρόσφατα προβλήματα που κληθήκαμε να απαντήσουμε οργανωμένα και αποτελεσματικά. Και αναφέρομαι στην πολιτική για την πρόληψη και καταστολή των πυρκαγιών και βέβαια στο πρόβλημα της αντιμετώπισης των καταστροφών από το σεισμό που έπληξε το Λεκανοπέδιο. Ήταν δύο προκλήσεις τις οποίες η κρατική μηχανή αντιμετώπισε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Κερδίσαμε και τα δύο στοιχεία και αυτό οφείλεται στην προσπάθεια που έχουμε αναλάβει για να βελτιώσουμε τη συνεργασία της κεντρικής διοίκησης με την αυτοδιοίκηση.

Πετύχαμε ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα, δώσαμε εξετάσεις κάτω από έκτακτες συνθήκες και τις περάσαμε με καλό βαθμό. Όμως οφείλουμε να μη σταματήσουμε εδώ, να κεφαλαιοποιήσουμε όλη αυτήν την εμπειρία, να βγάλουμε τα απαραίτητα συμπεράσματα, που θα μας οδηγήσουν στη μεγιστοποίηση της απόδοσής μας.

Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι η Κυβέρνηση έχει πάρει όλα τα δυνατά μέτρα που αφορούν το πρόβλημα του ιού του 2000. Όμως δεν εφησυχάζουμε. Χρειάζεται η επαγρύπνηση και η εγρήγορση από όλους τους φορείς, έτσι ώστε να μπορέσει η χώρα μας να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τυχόν προβλήματα που κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει. Για τη νέα Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το κεφάλαιο της Δημόσιας Διοίκησης και αυτοδιοίκησης παραμένει ανοικτό. Εάν η τετραετία που διανύουμε μπορεί να χαρακτηριστεί ως η τετραετία του άλματος στον τομέα της οικονομίας, η τετραετία που έρχεται μπορεί και πρέπει να είναι η περίοδος των μεγάλων τομών στην ευρύτερη Δημόσια Διοίκηση και στην περαιτέρω ενίσχυση της αυτοδιοίκησης. Η διοικητική δομή της χώρας δεν έχει ολοκληρωθεί. Θέματα όμως για παράδειγμα τα μητροπολιτικά κέντρα, η δομή και η διοίκησή τους, είναι υπό εξέταση. Πρέπει να διαμορφώσουμε τη χάρτα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του 21ου αιώνα. Προχωρούμε για να αποκτίσουμε μία Δημόσια Διοίκηση στόχων και αποτελεσμάτων, όπου η αποκέντρωση του συστήματος λήψης των αποφάσεων συνοδεύεται από τον εξοπλισμό του κάθε επιπέδου διοίκησης και αυτοδιοίκησης, με τα μέσα και τις δεξιότητες εκείνες που χρειάζονται για να αναλάβει πλήρως το ρόλο του.

Με την ταυτόχρονη ανάπτυξη ενός συστήματος μετρήσεως της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του συνόλου των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα και της αυτοδιοίκησης, η αποκέντρωση θα διευρυνθεί, η αυτοδιοίκηση θα ενισχυθεί με πόρους και αρμοδιότητες, αλλά και αποτελεσματικότερο διοικητικό και κοινωνικό έλεγχο. Μπορούν και πρέπει να γίνουν πολλά. Έχουμε τις δυνατότητες να πετύχουμε πολλά, γιατί είμαστε στο σωστό δρόμο. Άλλωστε από τη μέχρι τώρα συζήτηση, εκείνο το οποίο αποδεικνύεται περίτρανα είναι ότι δεν υπάρχει άλλη πρόταση ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Αυτό αυξάνει τις υποχρεώσεις μας και το βάρος της ευθύνης που θα αναλάβει η Νέα Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ όποτε και εάν γίνουν οι εκλογές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς, το ΠΑΣΟΚ, μπορούμε να κοιτάξουμε τον ελληνικό λαό στα μάτια, γιατί ο ελληνικός λαός θέλει καθαρές θέσεις και καθαρές προτάσεις, χωρίς υπολογισμούς και τεχνάσματα, θέλει τις θέσεις του ΠΑΣΟΚ. Ο κ. Καραμανλής προσπάθησε για να δικαιολογήσει τη στροφή των εκατόν ογδόντα μοιρών που απόψε κάνει αναγκαστικά, να μας πει τάχα ότι το ΠΑΣΟΚ φοβάται τις εκλογές.

Απαντάμε στον κ. Καραμανλή, ότι το ΠΑΣΟΚ ήταν, είναι και θα είναι έτοιμο για εκλογές. Ο κ. Καραμανλής αποφάσισε ότι τώρα δεν τον συμφέρουν οι εκλογές. Να ξέρεi ότι δεν θα τον συμφέρουν και αύριο οι εκλογές, αλλά τότε δεν θα έχει τη δυνατότητα να τις αποτρέψει με μία τότε υπαναχώρηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ είναι έτοιμο ανά πάσα στιγμή για εκλογές, όχι για να ικανοποιηθούμε επικρατώντας απέναντι στην χωρίς αρχές, χωρίς ιδέες και χωρίς πρόγραμμα Νέα Δημοκρατία, αλλά για να ανανεώσουμε την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού, στην πολιτική του ΠΑΣΟΚ, εν όψει των ι-

διαίτερα κρίσιμων προβλημάτων που έχει να αντιμετωπίσει η κοινωνία μας.

Ο κ. Καραμανλής σήμερα μεταξύ της ήττας και του ευτελισμού, προτίμησε τον ευτελισμό. Είναι ακατάλληλος να κυβερνήσει αυτήν τη χώρα, γιατί είναι αναξιόπιστος και ανακόλουθος. Μας έλεγε και έλεγε προς τον ελληνικό λαό ότι τον Ιανουάριο θα αποφασίσει και θα ενημερώσει τον ελληνικό λαό για τις επιλογές του με βάση τις τελευταίες εξελίξεις στο πολιτικό κλίμα και στο εσωτερικό του κόμματός του. Έφερε νωρίτερα την ενημέρωση προς τον ελληνικό λαό το Δεκέμβριο.

Μας έλεγε και έλεγε προς τον ελληνικό λαό ότι προέχει το πολιτικό ζήτημα να φύγει αυτή η ανίκανη Κυβέρνηση. Σήμερα μας είπε ότι προέχει το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Αποδείχθηκε με τη δήλωση του κ. Μητσοτάκη του επίτιμου Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας ότι δεν είχε ενημερώσει ούτε τα βασικά στελέχη του κόμματός του και αυτό δείχνει ότι η παράταξή του είναι σε πανικό αλλά δείχνει και τον πανικό ενός άπειρου πολιτικού.

Μας είπε και έλεγε προς τον ελληνικό λαό ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν ζητάει εκλογές γιατί αυτό είναι δικαίωμα της Κυβέρνησης. Σήμερα, αποδεικνύεται ανακόλουθος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση είναι πλήρως κυρίαρχη του πολιτικού σκηνικού στη χώρα μας. Οι εκλογές θα γίνουν σύμφωνα με αυτά που επιτάσσει το Σύνταγμα, είτε την εξαντλήση της τετραετίας είτε για εθνικούς λόγους. Εμείς σεβόμαστε τους θεσμούς και η πρωτοβουλία ανήκει στην Κυβέρνηση. Ο κ. Καραμανλής έχει το θλιβερό προνόμιο να σύρεται συνεχώς πίσω από τις εξελίξεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λέει ο κ. Καραμανλής ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. φοβάται τις εκλογές. Εγώ θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι όχι μόνο τον κ. Στεφανόπουλο θα ψήφιζε για να αποφύγει τις εκλογές, αλλά και τον Προϋπολογισμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα υπεργήφιζε εάν χρειαζόταν προκειμένου να αποφύγει αυτό που φοβάται πιο πολύ απ' όλα, τις εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Αλλά και αυτό το ποτήρι δεν πρόκειται να το αποφύγει όταν έρθει η ώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι και η Νέα Δημοκρατία σήμερα δεν έχει κανένα λόγο να μην υπερψηφίσει τον Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2000 τον οποίο συζητούμε, συμβολίζει μια ιστορική στιγμή για την Ελλάδα. Είναι ο Προϋπολογισμός εκείνος ο οποίος σφραγίζει τους μεγάλους στόχους που θέσαμε το 1996.

Πρώτον, είναι ο Προϋπολογισμός της εισόδου μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η Ελλάδα το 2000 θα βρεθεί ισότιμα στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμμετοχή μας στην ΟΝΕ θα εξαλείψει τα σημαντικότερα στοιχεία αβεβαιότητας κινδύνου και πρόσθετου κόστους που χαρακτηρίζουν κατά κανόνα τη λειτουργία της οικονομίας μιας μικρής χώρας.

Δεύτερον, ο Προϋπολογισμός που επισφραγίζει και δίνει νέα ώθηση στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας, είναι αυτός ο Προϋπολογισμός τον οποίο θα ψηφίσουμε.

Από το 1996 έως σήμερα και από σήμερα έως το 2004 μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι η Ελλάδα θα διαθέτει έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Η ελληνική οικονομία κινείται σήμερα σε μια διαδικασία συνεχούς μετασχηματισμού που παράγει όλο και πιο στέρεα αναπτυξιακά αποτελέσματα. Τη χαρακτηρίζει αυτήν την οικονομία εξυγίανση, σταθεροποίηση, αναδιάρθρωση, επενδύσεις, νέες υποδομές, εκσυγχρονισμός θεσμών, ιδιωτικοποιήσεις. Όλα αυτά είναι μερικές από τις σημαντικές αλλαγές οι οποίες πραγματοποιούνται στην οικονομία.

Το τρίτο είναι ότι ο Προϋπολογισμός του 2000 επικυρώνει τη θεμελιώδη επιλογή που εξαγγείλαμε στις προγραμματικές δηλώσεις του 1996. Είπαμε τότε ότι οι έχοντες και κατέχοντες θα κληθούν να προσφέρουν αναλογικά στην κοινωνική και φορολογική δικαιοσύνη. Στα τέσσερα αυτά χρόνια τα οποία πέρασαν εμπεδώσαμε μια πολιτική κοινωνικής αλληλεγγύης και ασφαλίσαμε και επεκτείναμε το κράτος-πρόνοιας.

Κέντρο της πολιτικής μας είναι οι ασθενέστερες τάξεις του πληθυσμού μας.

Από το 1996 ως σήμερα η πολιτική μας αποσκοπεί συστηματικά σε μια δικαιότερη αναδιανομή του πλούτου και των εισοδημάτων.

Στόχοι μας είναι η εμβάθυνση της κοινωνικής συνοχής, η δημιουργία μιας κοινωνίας αλληλεγγύης, μιας κοινωνίας όπου υπάρχει κοινωνική δικαιοσύνη και η προοπτική για τους ασθενέστερους είναι μια προοπτική θετική. Στο μέτωπο της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης πετύχαμε ήδη πολλά. Αλλά στα χρόνια που έρχονται το 2000 με το 2004 θα ολοκληρώσουμε τις πολιτικές πρόνοιες μέσω του κοινωνικού προϋπολογισμού συνολικού ύψους σαράντα πέντε τρισεκατομμυρίων (45.000.000.000.000) δραχμών από δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια.

Την τετραετία 1996-2000 αντιστρέψαμε -και θέλω να το τονίσω, αυτή η Κυβέρνηση αντέστρεψε- μία πορεία στασιμότητας ή επιδείνωσης η οποία υπήρχε σε σχέση με την κοινωνική θέση των ασθενεστερών. Σήμερα η Ελλάδα -και το δείχνουν όλοι οι αριθμοί- συγκλίνει όχι μόνο οικονομικά με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά συγκλίνει και κοινωνικά.

Όπως ακούσαμε η Αντιπολίτευση προσπαθεί να μειώσει την αξία αυτής της επιτυχίας. Διαστρέφει τα δεδομένα, δεν διστάζει μπροστά σε δημαγωγικούς χειρισμούς αλλά τα στοιχεία είναι αδιάψευστα. Επιστημαίνω ορισμένες πτυχές της πολιτικής μας:

Οι κοινωνικές δαπάνες ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος παρουσιάζουν τα τελευταία χρόνια συνεχή ανοδική πορεία και συγκλίνουν με το μέσο επίπεδο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυξάνονται.

Οι πραγματικές αυξήσεις των μισθών μόνο στα τρία τελευταία χρόνια είναι της τάξης του 8,5% ενώ σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων οι αυξήσεις είναι μεγαλύτερες.

Αντίστοιχες βελτιώσεις πραγματοποιήθηκαν στις συντάξεις ιδίως στους χαμηλοσυνταξιούχους. Υπενθυμίζω το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης που αντιπροσωπεύει μια επιπρόσθετη σημαντική βελτίωση του εισοδήματος κατά 20% περίπου.

Θέλω να σημειώσω επίσης ότι οι φόροι τους οποίους καταβάλλουν οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι με εισόδημα κάτω των επτάμισι εκατομμυρίων (7.500.000) δραχμών το χρόνο αντιπροσωπεύουν μόλις το 3,7% στα συνολικά φορολογικά έσοδα, δηλαδή, πολύ λίγο.

Η φορολογική πολιτική έγινε πιο δίκαιη και αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι η σχέση άμεσων προς έμμεσους φόρους άλλαξε σημαντικά και αυξήθηκαν οι άμεσοι φόροι το οποίο δείχνει ένα βήμα κοινωνικής δικαιοσύνης.

Θέλω επίσης να θυμίσω επειδή η Αξιωματική Αντιπολίτευση μίλησε για φορολογική λαίλαπα ότι αυτή η φορολογική λαίλαπα αφορά τη μεγάλη ακίνητη περιουσία τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και τις τράπεζες και είχε αναδιανεμητικό χαρακτήρα. Προφανώς η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν θέλει τέτοιες αναδιανεμητικές πολιτικές.

Το μερίδιο της εργασίας στο εθνικό εισόδημα αυξήθηκε από τις αρχές της δεκαετίας μέχρι σήμερα από το 36% στο 38% περίπου. Η εργασία είναι εκείνη η οποία παίζει μεγαλύτερη σημασία στο εισόδημα. Αντίστοιχα μειώθηκε το μερίδιο των εισοδημάτων από τόκους και η μείωση αυτή του μεριδίου των εισοδημάτων από τόκους σημαίνει ότι μέσα στα τελευταία τέσσερα -πέντε χρόνια δύο τρισεκατομμύρια (2.000.000.000.000) δραχμές δεν δόθηκαν στους κατόχους κεφαλαίων υπό τη μορφή μερισμάτων ή τόκων. Τα χρήματα αυτά πήγαν σε πολιτικές σταθεροποίησης, ανάπτυξης, κοινωνικές πολιτικές.

Έχουμε επανειλημμένα μιλήσει για τις μειώσεις των φόρων κατανάλωσης, στο πετρέλαιο θέρμανσης και στη βενζίνη. Ακού-

σαμε σήμερα ότι αυτά τα κάναμε μόνο και μόνο για τον πληθωρισμό. Μα, δεν είναι όμως για όποιο σκοπό και αν τα κάναμε, που χωράνε πολλές συζητήσεις, μια σημαντική βελτίωση του εισοδήματος εκείνων οι οποίοι ζουν από το μισθό τους ή από τη σύνταξή τους; Δεν είναι μία βελτίωση της κοινωνικής τους και εισοδηματικής τους θέσης;

Και τέλος, θέλω να αναφέρω ότι το Σεπτέμβριο πήραμε μέτρα για την ενίσχυση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που επλήγησαν από το σεισμό. Το πρόγραμμα αποκατάστασης προχωράει σύμφωνα με τους στόχους. Έχουμε παραδώσει έξι χιλιάδες τετρακόσιους λυόμενους οικίσκους, που καλύπτουν όλους τους δικαιούχους. Και αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν μια πολύ μεγάλη προσπάθεια, την οποία εκτελέσαμε μέσα στο χρονοδιάγραμμα που είχαμε διαγράψει και βοηθάει ανθρώπους που επλήγησαν. Να μην το ξεχνάμε.

Υπάρχει, λοιπόν, στην πολιτική μας ένα πολύ μεγάλο τμήμα που αφορά την αναδιανομή του εισοδήματος και την κοινωνική δικαιοσύνη. Αυτή η προσπάθεια είναι ένα κύριο χαρακτηριστικό της πολιτικής μας. Και αυτό το χαρακτηριστικό συμβιώνει, συμβαδίζει με τα άλλα χαρακτηριστικά της πολιτικής, που είναι η σταθερότητα και η ανάπτυξη. Και χάρη σ'αυτήν τη σταθερότητα που επιδιώξαμε και την ανάπτυξη, μπορούμε τον επόμενο Μάρτη να υποβάλουμε αίτηση για την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Η οικονομία μας ήδη καλύπτει τα τέσσερα από τα πέντε κριτήρια. Άκουσα εκπληκτος από τη Νέα Δημοκρατία σήμερα το βράδυ ότι δεν καλύπτει το κριτήριο του δημοσίου χρέους -και αυτό ενάντια σε όλες τις διαπιστώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση- ότι το δημόσιο χρέος αυξάνεται σε απόλυτους αριθμούς κατά ιλιγγιώδη τρόπο. Θα ήθελα να συστήσω στη Νέα Δημοκρατία να κοιτάξει και να διαπιστώσει ότι το δημόσιο χρέος μετριέται ως ποσοστό του ΑΕΠ και η αύξηση ή η μείωση του δημοσίου χρέους μετριέται επίσης σε ποσοστά του ΑΕΠ. Κανείς ποτέ στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είχε εφαρμόσει τους τρόπους μέτρησης της Νέας Δημοκρατίας. Και γι'αυτό λέμε ότι δεν καταλαβαίνει.

Έχουμε πει ότι ως προς το κριτήριο του πληθωρισμού θα έχουμε μία πορεία γεμάτη πιέσεις και δυσκολίες μέχρι τέλους. Είναι γνωστό ότι το πετρέλαιο αυξήθηκε και η αύξηση αυτή του πετρελαίου ήταν πάρα πολύ μεγάλη. Ήταν τόσο μεγάλη που δεν είχε υπολογισθεί από καμία χώρα στον κόσμο. Αλλά παρ' όλα αυτά, θα καλύψουμε και το κριτήριο του πληθωρισμού, θα πετύχουμε το στόχο μας και η Ελλάδα τη 1-1-2001 θα συμμετέχει στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Θα ολοκληρώσουμε έτσι μία τεράστια προσπάθεια του ελληνικού λαού, γιατί αυτή η προσπάθεια των τεσσάρων χρόνων ήταν προσπάθεια του ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Ακούσατε και πάλι σήμερα μία από τις τυποποιημένες επικρίσεις της Αντιπολίτευσης ότι οι προοπτικές της οικονομίας μας μέσα στη ΟΝΕ δεν είναι καλές. Φθάσαμε εδώ που φθάσαμε με μαιμουδιά και δημιουργική λογιστική. Αλλά τα είπα και τα ξαναλέω για να τα θυμόσαστε, γιατί τα ξεχνάτε. Θα ήταν ευχής έργο να αναγνωρίσετε ότι έγινε μία προσπάθεια, γιατί η στάση σας είναι απέναντι στον ελληνικό λαό μία στάση που δεν τον τιμά και πρέπει να τον τιμάτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Τι θα γίνει μετά, μας λένε. Τι θα συμβεί, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν ενταχθούμε στην ΟΝΕ; Όπως μέχρι τώρα, η πορεία μας θα είναι σταθερή με ταχύτερη ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη. Υπάρχουν προβλέψεις και δικές μας και αν οι δικές μας δεν αρέσουν, οι προβλέψεις των άλλων, για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας ότι η ελληνική οικονομία θα κινηθεί με ρυθμούς αύξησης, οι οποίοι θα υπερβαίνουν το 4%.

Η μετά την ΟΝΕ εποχή θα είναι εποχή ακόμα μεγαλύτερης βελτίωσης των συνθηκών ζωής.

Θα χαρακτηρίζεται από σημαντικά μεγαλύτερη νομισματική σταθερότητα, γιατί νόμισμά μας θα είναι το νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ευρώ, από μεγάλη μείωση επιτοκίων, γιατί έχουμε υποχρέωση, εντασσόμενοι στην ΟΝΕ, να μειώσουμε τα επιτόκια στο επίπεδο των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θυμίζω για παράδειγμα ότι το επιτόκιο, όσον αφορά την αγορά του χρήματος εδώ στην Ελλάδα, αυτήν τη στιγμή κυμαίνεται περίπου στο 9% με 10%, στην Ευρωπαϊκή Ένωση κυμαίνεται γύρω στο 4% με 5%. Αυτή η μείωση από το 9% μέχρι το 5% θα γίνει.

Αυτό σημαίνει ενίσχυση της παραγωγής, των επενδύσεων, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, αλλά ταυτόχρονα σημαίνει και μείωση του κόστους χρηματοδότησης των νοικοκυριών για την κάλυψη των καταναλωτικών και επενδυτικών τους αναγκών. Πολύ απλά, τα στεγαστικά δάνεια, για παράδειγμα, θα γίνουν φθηνότερα. Σημαίνει επίσης ότι επειδή θα πληρώνουμε λιγότερους τόκους, θα έχουμε περισσότερους πόρους για τη χρηματοδότηση της κοινωνικής μας πολιτικής, υγεία, κοινωνική πρόνοια, παιδεία κλπ.

Τέλος, επειδή η οικονομική πολιτική θα εντάσσεται στο σύνολο της οικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το μακροοικονομικό πλαίσιο αναφοράς θα είναι σταθερό, οι επιχειρήσεις θα ξέρουν να προγραμματίζουν, να σχεδιάζουν, θα υπάρχει βεβαιότητα. Αυτό που ταλάνιζε την ελληνική οικονομία, η αβεβαιότητα σε σχέση με το μέλλον, θα μειωθεί στο ελάχιστο, γιατί θα συμβαίνει σε μας ό,τι θα συμβαίνει και στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η επιτυχία μέχρι σήμερα δεν είναι αποτέλεσμα τύχης βέβαια. Δεν είναι αποτέλεσμα, όπως ισχυρίζεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση, ενός αυτόματου πιλότου, που δεν ξέρω πού υπάρχει. Χωρίς σχέδιο, χωρίς σωστές επιλογές, χωρίς συνέπεια στην εφαρμογή, το αποτέλεσμα δεν είναι δεδομένο και δεν είναι κανένα αποτέλεσμα δεδομένο χωρίς προγραμματισμό, σχέδιο και σοβαρή δουλειά. Και πάλι θα εξακολουθήσουμε να έχουμε σχέδιο, πρόγραμμα.

Προβλήματα βεβαίως υπάρχουν, θα υπάρχουν, όπως υπάρχουν και σήμερα στις χώρες, οι οποίες είναι ενταγμένες στην ΟΝΕ, όπως υπάρχουν και σε άλλες χώρες του κόσμου. Θα είμαστε όμως -και αυτό είναι το πιο σημαντικό- πιο δυνατοί, πιο αποτελεσματικοί στην αντιμετώπισή τους.

Η Ελλάδα θα έχει μια πιο δυνατή οικονομία, η Ελλάδα θα είναι πιο ισχυρή. Να το πούμε καθαρά. Κανένας κίνδυνος δεν υπάρχει στην ΟΝΕ, παρά μόνον οφέλη, όταν βέβαια κάποιος γνωρίζει πώς να εκμεταλλευτεί τις μεγάλες ευκαιρίες, που του διανοίγονται.

Εμείς στο ΠΑΣΟΚ οδηγήσαμε τη χώρα με σταθερό χέρι στην πορεία προς την ΟΝΕ. Εμείς στο ΠΑΣΟΚ έχουμε το σχέδιο, τη γνώση, την εμπειρία και το όραμα για την Ελλάδα στο νέο περιβάλλον. Έχουμε το σχέδιο και τη γνώση, ώστε από το 2000 μέχρι το 2004 να υπάρχει μία νέα αναπτυξιακή ώθηση.

Και έχουμε σχεδιάσει πολλά. Έχουμε σχεδιάσει, για παράδειγμα, οι μεγάλες επενδύσεις του δεύτερου και του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης να δράσουν πολλαπλασιαστικά. Εξασφαλίζουμε ένα πλέγμα υποδομών στις μεταφορές, στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στην εκπαίδευση, στη βιομηχανία, στον τουρισμό, στον αγροτικό τομέα, ώστε να αποδώσουν πολλαπλάσια από σήμερα.

Αλλά δεν θέλω να μπω στις λεπτομέρειες. Ακούστηκε ως ένσταση στα όσα λέει η Κυβέρνηση ότι η πραγματική οικονομία ακολουθεί μια άλλη πορεία, ότι μιλάμε μόνο με αριθμούς. Η πραγματική οικονομία, πρώτα απ' όλα βέβαια, φαίνεται από αριθμούς. Δεν φαίνεται μέσα από διαισθήσεις, γι' αυτό και η πραγματική οικονομία σε όλες τις χώρες του κόσμου μετριέται με βάση ορισμένα στατιστικά δεδομένα, τα οποία αρνείται η Αντιπολίτευση.

Θέλω να τονίσω ότι όποιος παρακολουθήσει την αγορά και την εξέλιξη της οικονομίας, θα διαπιστώσει ότι γίνονται εκατοντάδες συγχωνεύσεις, συμμαχίες, κοινές δράσεις ότι υπάρχει μεγάλη κινητικότητα ότι γίνονται διαρθρώσεις ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις γνωρίζουν πολύ υψηλούς ρυθμούς, ψηλότερους από άλλοτε ότι υπάρχει ένα συνεχές ενδιαφέρον Ελλήνων και ξένων επενδυτών για επενδυτικά σχέδια και ευκαιρίες ότι οι επιχειρήσεις επενδύουν στον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού τους εξοπλισμού, σε νέες τεχνολογίες αιχμής, στην πληροφορική, κατακτούν νέες αγορές μέσω εξαγωγών και επενδύσεων στις χώρες της Βαλκανικής και όχι μόνο.

Αυτές τις παρατηρήσεις, σε σχέση με την εξέλιξη της πραγματικής οικονομίας, δεν τις κάνει μόνο η Κυβέρνηση. Δεν είναι μια ωραιοποίηση της Κυβέρνησης. Αν καλέσουμε όσους αμφισβάλουν και αμφισβητούν αυτήν την πορεία, θα διαπιστώσουν τις εκθέσεις των διεθνών οργανισμών, τις εκθέσεις των εγκύρων διεθνών οίκων, οι οποίοι βαθμολογούν την ελληνική οικονομία, τις διαπιστώσεις των φορέων της οικονομίας. Όλοι το δέχονται. Οι μόνοι οι οποίοι δεν το δέχονται είναι η Αξιοματική Αντιπολίτευση και τα κόμματα της ελάσσονος Αντιπολίτευσης. Αλλά αυτό είναι ένα μόνιμο φαινόμενο, η αχρωματοψία, ιδίως ως προς τη Νέα Δημοκρατία. Και αυτό το φαινόμενο δεν εκπλήσσει κανέναν.

Κυρίες και κύριοι, η αναδιάρθρωση που επήλθε στην οικονομία μας τα τελευταία χρόνια έχει την πιο παραστατική της έκφραση στο τραπεζικό σύστημα και την κεφαλαιαγορά. Υπάρχει μια μεγάλη εξέλιξη. Έχουμε φροντίσει να υπάρχει ένα πλαίσιο το οποίο βοηθάει τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, την άντληση κεφαλαίων.

Θέλω να επισημάνω ορισμένους αριθμούς. Από το 1994 μέχρι σήμερα εισήχθησαν στην κύρια και παράλληλη αγορά εκατό νέες επιχειρήσεις. Όλες τις προηγούμενες δεκαετίες ήταν μόνο εκατόν πενήντα οκτώ. Οι απασχολούμενοι στις εταιρείες που συμμετέχουν πια στην αγορά κεφαλαίων φθάνουν τις εκατόν πέντε χιλιάδες περίπου και τα 2/3 των εταιρειών αυτών είναι μικρομεσαίες μονάδες.

Τι δείχνουν όλα αυτά; Δείχνουν ότι υπάρχει μια δυναμική στην οικονομία, δείχνουν ότι μέσα από την αγορά κεφαλαίων, όπως διαργανώθηκε, οι τράπεζες, το χρηματιστήριο, η παράλληλη αγορά αντλούν νέες επιχειρήσεις, κεφάλαια, επενδύουν και πραγματοποιούν την ανάπτυξη.

Θέλω να αναφέρω επίσης ότι στα Βαλκάνια πάνω από τρειςμισι χιλιάδες (3.500) ελληνικές επιχειρήσεις έχουν ιδρύσει αυτοτελώς ή σε συνεργασία με εγχώριους επενδυτές θυγατρικές μονάδες. Υπάρχουν σημαντικές εξαγορές στις τράπεζες, στα πετρέλαια, στις τηλεπικοινωνίες. Είναι ένα φαινόμενο που δεν έχει προηγούμενο. Πότε άλλοτε η Ελλάδα είχε τέτοια παρουσία στη Βαλκανική; Σήμερα συμβαίνει αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Η Θεσσαλονίκη και η βόρειος Ελλάδα γνωρίζουν ένα συνεχή δυναμικό μετασχηματισμό της θέσης τους. Όλα αυτά είναι πρωτόγνωρες αλλαγές για τη χώρα μας.

Εμείς πιστεύουμε ότι στο νέο περιβάλλον, το οποίο διαμορφώνεται, η Ελλάδα θα πάει μπροστά με καθαρές πολιτικές προτάσεις, με σχέδιο, με όραμα, με μέθοδο και προοπτική, με υπεύθυνη εργασία και όχι με ανεύθυνες κραυγές, με γόνιμη δημιουργικότητα και όχι με στείο αρνητισμό.

Επειδή τα κάναμε όλα αυτά, το 2000 ο ελληνικός λαός θα δώσει πάλι την εντολή σε μας, γιατί έχουμε μια καθαρή πολιτική πρόταση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Θα δώσει σε μας την εντολή για ασφάλεια, πρόοδο και κοινωνική αλληλεγγύη, για την ισχυρή και ισότιμη Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ευρώπη.

Το 2000 όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο η χρονιά στην οποία η ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ θα φθάσει στο κορυφαίο σημείο της απόφασης και οι κόποι και οι θυσίες πολλών ετών θα βρουν τη δικαίωσή τους. Είναι επιπλέον μια χρονιά που ανοίγουν νέες συνθήκες σταθερότητας και προοπτικών στο συνολικό περιβάλλον της χώρας.

Είχαμε συζητήσει πριν λίγο καιρό το θέμα των εξωτερικών εξελίξεων, την απόφαση για το Ελσίνκι και δεν θα επεκταθώ σ' αυτό το θέμα. Όμως, χρειάζεται εδώ να επαναλάβουμε κάτι γιατί η πορεία της οικονομίας δεν εξαρτάται μόνο από επενδύσεις, εξαρτάται και σε μεγάλο βαθμό από το διεθνές περιβάλλον το οποίο δημιουργούμε για να κινηθεί η οικονομία. Ανοίγει ένα νέο μεγάλο κεφάλαιο, όχι μονάχα για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αλλά για την πορεία της χώρας γενικότερα. Δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις οι οποίες εφ' όσον αξιοποιηθούν σωστά απ' όλες τις πλευρές, θα εξασφαλίσουν ένα κλίμα ομαλότητας, ένα συναίσθημα ασφάλειας στην περιοχή, το οποίο είναι πολύ σημαντικό. Η σημασία μιας τέτοιας αλλαγής θα είναι πο-

λύ σοβαρή για την οικονομία, τόσο στην ευρύτερη περιοχή, όσο και συνολικά στην Ευρώπη. Η ενίσχυση της διεθνούς θέσης της χώρας έχει όμως και μια αντίστροφη όψη. Οι επιδόσεις που πετύχαμε στην οικονομία, ό,τι κάναμε αυτά τα χρόνια ήταν πολύ σημαντικό για τις εξωτερικές μας σχέσεις, γιατί το αποτέλεσμα του Ελσίνκι, η στάση των άλλων δεκαεσσάρων εταίρων, δεν είναι αποτέλεσμα μιας διαπραγμάτευσης που διεξάγεται σημειακά για ένα μόνο θέμα. Είναι αποτέλεσμα της γενικής εικόνας την οποία έχει μια χώρα και αυτήν τη γενική εικόνα, την αποκτά βέβαια με τις οικονομικές και κοινωνικές επιδόσεις της, την αποκτά με την όλη πορεία της. Και έχουμε καταφέρει στη φάση αυτή να ακολουθήσουμε μια πορεία που θα ωφελεί τη χώρα γενικότερα.

Η επόμενη χρονιά, το 2000 συνδέεται πέρα απ' αυτά που ανέφερα και με άλλες σημαντικές εξελίξεις. Πρώτη σημαντική εξέλιξη, είναι ότι εφαρμόζουμε πια το τρίτο σχέδιο ανάπτυξης. Έχουμε πει ότι έχουμε δεκαπέντε τρισεκατομμύρια (15.000.000.000.000) δραχμές περίπου για το σχέδιο αυτό ανάπτυξης, αυτήν τη στιγμή η διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχωρά και σύντομα θα εγκριθεί αυτό το τρίτο σχέδιο ανάπτυξης, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Και με αυτό το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, θα προχωρήσει περαιτέρω ο οικονομικός και κοινωνικός μετασχηματισμός της χώρας και της υπαίθρου. Τα μεγάλα έργα που εκτελούνται θα ολοκληρωθούν και θα επεκταθούν σημαντικά. Ενδεικτικά αναφέρω το δυτικό άξονα, τη διπλή ηλεκτροκίνηση του σιδηροδρομικού άξονα Αθήνας-Θεσσαλονίκης, τη γέφυρα Ρίου - Αντίρριου, την ολοκλήρωση της Εγνατίας, του αεροδρομίου των Σπάτων, των οδικών αξόνων της Αττικής, το μετρό της Θεσσαλονίκης, η σημαντική επέκταση του μετρό Αθήνας και πολλά άλλα σημαντικά έργα σε λιμένα, αεροδρόμια, νοσοκομεία, στην ενέργεια, στον αγροτικό τομέα, στον πολιτισμό, στις περιφέρειες όλης της χώρας.

(Θόρυβος απ' την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν καταλαβαίνω γιατί δυσανασχετείτε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Αυτά είναι προς όφελος της χώρας, αυτά θα γίνουν και θ' αλλάξουν τη χώρα όπως την αλλάξαμε μέχρι τώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης συμπυκνώνει τις πολιτικές επιλογές μας για μια ισόρροπη κατανομή της ευημερίας στην Ελλάδα και θέλω να το τονίσω, μια ισόρροπη κατανομή της ευημερίας. Το 80% αυτών των έργων, αφορά την περιφέρεια και γι' αυτό θα είναι και μια μεγάλη στιγμή για την ανάπτυξη της περιφέρειας.

Το δεύτερο σημαντικό για το 2000, αφορά τις αποφάσεις που πήρε η Κυβέρνησή μας τον περασμένο Σεπτέμβριο, σε θέματα φορολογίας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Οι αποφάσεις αυτές τις οποίες πήραμε το Σεπτέμβριο, στηρίχθηκαν στη διαπίστωση ότι η πολιτική που εφαρμόσαμε, οδήγησε σε μια βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών της χώρας, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα μιας αναδιανομής εισοδήματος και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Είχαμε πει ήδη από το 1996 ότι στο τέλος αυτής της προσπάθειας θα υπάρχουν πολύ ευρύτερα πλαίσια για να προχωρήσουμε σε αναδιανομή. Και πήραμε τα μέτρα. Θέλω να θυμίσω μερικά. Ο διπλασιασμός του αφορολογήτου ορίου, η κατάργηση των αντικειμενικών κριτηρίων, η μείωση της φορολογίας κερδών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι σοβαρές αυξήσεις στις αγροτικές συντάξεις και του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης στους χαμηλοσυνταξιούχους, οι μειώσεις φόρων σε είδη μαζικής κατανάλωσης. Όλα αυτά σημαίνουν μία πραγματική διοχέτευση προς τους φορολογουμένους τετρακοσίων πενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών περίπου.

Ο διπλασιασμός του τέλους των χρηματιστηριακών συναλλαγών αποτέλεσε μία πράξη επίσης δίκαιης αναδιανομής και αλληλεγγύης. Τα αφορολόγητα οφέλη του τομέα αυτού, τώρα ενισχύουν ιδίως τις πιο αδύναμες ομάδες του πληθυσμού. Όλες αυτές οι αποφάσεις που πήραμε αφορούν κατά το μεγαλύτερο τους τμήμα το 2000 και δημιουργούν ένα ευνοϊκότερο κλίμα στην οικονομία και στην κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσπάθησα πολύ συνοπτικά να περιγράψω ορισμένες εξελίξεις και πιστεύω ότι η παράταξή μας μπορεί να κάνει έναν υπερήφανο απολογισμό του έργου της. Πετύχαμε τους στόχους μας. Ακόμα πιο συγκεκριμένα πετύχαμε τους πιο δύσκολους στόχους στην οικονομία. Ανατρέψαμε τα πλαστά διλήμματα. Σταθεροποιήση-ανάπτυξη. Προχωρούμε και στα δύο μέτωπα. Πετύχαμε το δικό μας στόχο και ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη.

Πέρυσι σ' αυτήν την Αίθουσα στην ίδια συζήτηση ακούστηκαν πολλά και εύκολα από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, τα οποία επανέλαβαν και φέτος.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση διαβεβαίωνε τον ελληνικό λαό ότι η χώρα βρίσκεται σε περίοδο παρατεταμένης κοινωνικής και οικονομικής παρακμής ότι με αλχημείες παρουσιάζουμε βελτιωμένες επιδόσεις ότι αναφορικά με την ΙΟΝΙΚΗ οδηγήσαμε σε ένα φιάσκο ότι εγώ προσωπικά αδυνατώ να διαπραγματευθώ το θέμα των πόρων της ΚΑΠ όπου σας θυμίζω ότι στο Βερολίνο, το Μάρτη, εξασφαλίσαμε εννέα τρισεκατομμύρια (9.000.000.000.000) δραχμές, τόσο για επιδοτήσεις στη γεωργία, όσο και για την ανάπτυξη της υπαίθρου.

Ο κ. Κωνσταντόπουλος, διαβεβαίωνε τον ελληνικό λαό ότι θα ενταχθούμε στην ΟΝΕ με μία οικονομία εξουθενωμένη ότι η Κυβέρνηση είναι εγκλωβισμένη στη λογική της κάλυψης των ονομαστικών δεικτών ότι οι κινήσεις μας στην οικονομία υπακούουν σε εσωκομματικές ανάγκες, στις ανάγκες των ευρωεκλογών και των γενικών εκλογών. Απόδειξη όμως οι επιδόσεις μας, που δείχνουν ότι δεν είναι έτσι.

Η κ. Παπαρήγα, μίλησε για θρασύτατη επίθεση στις εργατικές και λαϊκές κατακτήσεις, για ανάπτυξη που όχι μόνο δεν διασφαλίζει τις θέσεις εργασίας, αλλά τις μειώνει, για τον ψευδο-θνικό στόχο της ΟΝΕ.

Ο κ. Τσοβόλας, διαβεβαίωνε ότι υποθηκεύσαμε το μέλλον της Ελλάδας, του ελληνικού λαού, της ελληνικής νεολαίας ότι είναι ανάληψη η οικονομική μας πολιτική ότι είναι καταστροφική για την ελληνική οικονομία μας ότι κάναμε δημοσιονομική αφαίμαξη.

Πιστεύω ότι κάποτε οι πολιτικοί πρέπει να είναι υπόλογοι για την αξιοπιστία των λόγων τους. Πρέπει να εξηγήσουν στο λαό ποια είναι η σχέση της καταστροφολογίας την οποία εδώ επανειλημμένα έχουν κάνει με τα όσα πραγματοποιήθηκαν. Ένα χρόνο μετά ο κάθε πολίτης μπορεί να διαπιστώσει εύκολα ότι τα πράγματα συνεχώς αλλάζουν και παρ' όλα αυτά η Αντιπολίτευση μένει στο φαύλο κύκλο της μιζέριας και της άρνησης. Δεν μπορεί να κάνει προτάσεις δημιουργικές. Έχει πέσει στην παγίδα ενός διάχυτου και μόνιμου αρνητισμού.

Η χώρα πάει μπροστά, η κοινωνία πάει μπροστά. Φυσικά και υπάρχουν ακόμα αδυναμίες στο ένα ή στο άλλο μέτωπο της μάχης. Η Κυβέρνηση, όμως, κάνει συνεχώς προσπάθειες να βελτιώσει τις αδυναμίες αυτές, να ενισχύσουμε την αποτελεσματικότητα. Και ζήσαμε παραδείγματα αυτό το χρονικό διάστημα. Το καλοκαίρι με τις πυρκαγιές, το φθινόπωρο με τους σεισμούς.

Η Κυβέρνησή μας διαθέτει ένα συνολικό όραμα, διαθέτει αισθητήριο, τι χρειάζεται, τι ζητά ο ελληνικός λαός. Προσπαθεί συνεχώς με όλες τις δυνάμεις να δημιουργήσει μία νέα Ελλάδα, μία Ελλάδα ανανεωμένη, ικανή να πηγαίνει μπροστά σύμφωνα με τις απαιτήσεις των καιρών, μία Ελλάδα περήφανη, μία Ελλάδα δυναμική. Αυτό προσπαθούμε και αυτό καταφέρνουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόσφατα ολοκληρώσαμε την ανεμόρφωση του προγράμματος σύγκλισης της οικονομίας μας για τα χρόνια μετά το 2002. Στο πρόγραμμα αυτό αποτυπώνονται οι εκτιμήσεις και οι στόχοι της Κυβέρνησης για τα βασικά οικονομικά μεγέθη στα επόμενα χρόνια.

Μίλησα για την αύξηση με ετήσιο ρυθμό περίπου 4,1% όσον αφορά την ανάπτυξη. Οι επενδύσεις θα αυξάνονται κατά 9,2% αντίστοιχα. Η απασχόληση θα αυξηθεί κατά εκατόν εβδομήντα χιλιάδες άτομα περίπου στα τρία επόμενα χρόνια. Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα εξαλειφθεί πλήρως.

Ακούσατε πολλές φορές την επισήμανση ότι τα πράγματα δεν πάνε καλά στο μέτωπο της απασχόλησης ότι η ανεργία μα-

στίζει τη χώρα. Ανεργία υπάρχει. Θέλω, όμως, να επαναλάβω ότι η ανεργία είναι πρόβλημα και είναι πρόβλημα σημαντικό για την Κυβέρνηση. Αλλά εμείς, τα χρόνια αυτά, από το 1996 μέχρι το 2000 αυξήσαμε κατά εκατόν ενενήντα πέντε χιλιάδες τις θέσεις εργασίας και η αύξηση της απασχόλησης είναι πάνω από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τώρα, εσείς επειδή σχολιάζετε, είχατε υποσχεθεί κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής σας εκατό χιλιάδες θέσεις εργασίας και αν θυμάμαι καλά ξεπεράσατε κατά λίγο τις χίλιες. Υπάρχει, λοιπόν, κάποια διαφορά ανάμεσα στις εκατόν ενενήντα πέντε χιλιάδες και στις χίλιες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Θέλω να πω ότι υπάρχει σχέδιο και γι' αυτό. Οι προοπτικές που διαμορφώνονται δίνουν τη βεβαιότητα ότι θα υπάρξει μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης τα επόμενα χρόνια. Είναι το σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, οι μεταρρυθμίσεις οι οποίες γίνονται στον οικονομικό τομέα, η στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004, οι οποίοι θα οδηγήσουν σε ένα διαφορετικό αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσπάθησα σε σύντομο χρονικό διάστημα να περιγράψω τι έγινε, ποια είναι η άμεση προοπτική.

Η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό σήμερα στράφηκε και σε μία άλλη κατεύθυνση, την κατεύθυνση της αντιμετώπισης του πολιτικού προβλήματος της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και η συζήτηση αυτή έδωσε ένα ανέλπιστο θετικό αποτέλεσμα. Την αναγνώριση από τη Νέα Δημοκρατία ότι η άρνηση της υπερψήφησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου ήταν αδιέξοδη. Την εγκατέλειψε την άρνηση. Τη δήλωσε ότι θα ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο έκανε η Νέα Δημοκρατία ότι θα ψηφίσει χωρίς όρους, χωρίς προϋποθέσεις.

Η υπαναχώρηση αυτή της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύει και επιβεβαιώνει ότι ο κ. Στεφανόπουλος είναι πρόσωπο κοινής αποδοχής. Η προσπάθεια της Νέας Δημοκρατίας να παρουσιάσει ότι ο κ. Στεφανόπουλος, ως στέλεχος της, δεν χαρίζεται σε κανέναν -γιατί έτσι άκουσα- είναι μία δικαιολογία, η οποία δείχνει το αδιέξοδο στο οποίο είχε οδηγηθεί. Τώρα το θυμήθηκε ότι δεν θα τον χαρίσει σε κανέναν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Και θέλω να τονίσω ότι ο κ. Στεφανόπουλος δεν ανήκει σε κανέναν και δεν αρμόζει να μιλάμε με αυτόν τον τρόπο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Έδειξε, επίσης, η υπαναχώρηση αυτή τη θέση που είχαμε. Εμείς λέγαμε ότι η Βουλή μπορεί να εκλέξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και δεν είχαμε ακούσει για πολλούς μήνες κάτι αντίστοιχο.

Εμείς, για πολλούς μήνες, είχαμε ακούσει ότι η Κυβέρνηση είναι επικίνδυνη και πρέπει να πάμε σε εκλογές. Το αυτονόητο που λέχθηκε σήμερα, έπρεπε να είχε λεχθεί προ πολλού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Επιβεβαιώθηκε σήμερα ότι ένα πρόσωπο ευρύτατης αποδοχής, όπως ο κ. Στεφανόπουλος, μπορεί και πρέπει να εκφράσει την ενότητα. Και εξέφρασε η διαδικασία αυτή την ενότητα, τη θέληση συνεννόησης, την κοινή πορεία των πολιτικών δυνάμεων, όπως την επιδιώκει το Σύνταγμα.

Επαναλαμβάνω ότι χαιρετίζω αυτήν την απόφαση της Νέας Δημοκρατίας. Χαιρετίζω, για έναν ιδιαίτερα λόγο. Η κοινή πεποίθηση του ελληνικού λαού επέβλεπε την επιλογή ενός άξιου προσώπου, κόντρα στη μικροπολιτική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Ήταν η νίκη του εθνικού συμφέροντος απέναντι στη μικροκομματική λογική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Ήταν η νίκη της καθαρής γραμμής απέναντι στους ελιγμούς. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Ήταν η νίκη της συνέπειας απέναντι σε εκείνους, οι οποίοι βλέπουν μέρα με τη μέρα την πολιτική και δεν βλέπουν το συμφέρον της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Και γι' αυτό πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή ήταν μια μεγάλη πολιτική στιγμή. Μια μεγάλη πολιτική στιγμή, που θύμισε στον ελληνικό λαό ποιο είναι το σωστό, ποια είναι η σωστή πορεία. Και είναι μια πορεία η οποία επιβάλλεται από το λαό. Γιατί ο λαός ξέρει ποιο είναι το εθνικό συμφέρον.

Στο θέμα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Νέα Δημοκρατία άργησε να κατανοήσει τις εξελίξεις, όπως και στο θέμα της οικονομίας. Γιατί, τώρα -όπως είπα πριν- ανακάλυψε το χρέος της -το χρέος της είπε- να ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο; Τόσους μήνες πριν ένα χρέος δεν ήταν προφανές; Πού βρισκόταν αυτό το χρέος και δεν φαινόταν;

Γιατί τώρα ανακάλυψε την ανάγκη της συναίνεσης; Τόσους μήνες η ανάγκη της συναίνεσης δεν φαινόταν επιτακτική; Δεν μπορούσε να βγει, να πει τι θα κάνει; Τι μεσολάβησε; Μεσολάβησε ίσως το Ελσίνκι, ίσως η αποτυχία της πανστρατιάς η οποία δηλώθηκε, ίσως η στροφή στην απήχηση της κοινής γνώμης, ίσως η συναίσθηση "αν συνεχίσουμε έτσι, επέρχεται μία ήττα".

Λυπάμαι ότι την τελευταία στιγμή πριν από την απόφαση, επιχειρήθηκε εδώ μία πολιτική συναλλαγή με την ασάφεια με την οποία παρουσιάστηκαν τα πράγματα. Η συναλλαγή ήταν: Η υποστήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας, έναντι της προκήρυξης εκλογών. Τέτοιες συναλλαγές ούτε με το Σύνταγμα αρμόζουν ούτε με την επιδίωξη να τηρήσουμε ψηλά, όπως πρέπει, το κύρος του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Η πολιτική πρωτοβουλία, σύμφωνα με το Σύνταγμα, ανήκει στην Κυβέρνηση. Δεν τη διαπραγματευόμαστε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Κυβέρνηση θα εξακολουθεί να καθορίζει τις πολιτικές εξελίξεις με γνώμονα το συμφέρον του τόπου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Επαναλαμβάνω ότι το Φεβρουάριο θα γίνει η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως είχε προαναγγελθεί. Και οι εκλογές θα γίνουν σύμφωνα με τους όρους του Συντάγματος.

Επειδή πριν άκουσα φωνές για εκλογές, θέλω να σας πω ότι η συζήτηση την οποία θα προσπαθήσετε τώρα να κάνετε για εκλογές είναι άσκοπη για τη χώρα, για την προσπάθεια που κάνει, για την προσπάθεια ένταξης στην ΟΝΕ.

Το κλίμα το οποίο θα προσπαθήσετε να καλλιεργήσετε, δεν βοηθάει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας. Και μας είπατε ότι το ΠΑΣΟΚ φοβάται τις εκλογές, το φωνάζατε.

Σας διαβεβαιώνω ότι το ΠΑΣΟΚ θα κερδίσει τις εκλογές, όποτε και αν γίνουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Θα μου πείτε γιατί; Θα σας πω απλούστατα ότι θα κερδίσει τις εκλογές γιατί ο ελληνικός λαός τις μέρες αυτές διεπίστωσε δύο πράγματα: 'Οτι από τις "μαϊμουδιές" και την "τραβεστί" οικονομία, φθάσαμε σε μία αναγνώριση της προσπάθειας και το ρίξαμε αλλού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Ήταν ακατάλληλη η Αξιωματική Αντιπολίτευση να προβλέψει. Δεν μπορεί να προβλέψει, δεν μπορεί να σχεδιάσει και ο ελληνικός λαός βλέπει ότι γι' αυτό δεν μπορεί να κυβερνήσει τον τόπο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Αλλά σήμερα, είδαμε επιπρόσθετα ότι όχι μόνο στην οικονομία -εκεί μπορεί να εθελοτυφλούν ή να μην ξέρουν- αλλά ακόμη και στα βασικά θέματα της πολιτικής είναι ακατάλληλοι διότι δεν μπορούν να προβλέψουν, δεν έχουν αισθητήριο, τι θέλει ο ελληνικός λαός και δεν μπορούν να αναγνωρίσουν αλήθειες, ότι ο ελληνικός λαός αναγνωρίζει την αξία και έχουν και αυτοί χρέος να αναγνωρίσουν την αξία. Το έκαναν με το ζόρι, εξαναγκασμένοι και γι' αυτό είναι ακατάλληλοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Το συμπέρασμα; Στις εκλογές του 2000 ο λαός θα δώσει πάλι την εντολή στο ΠΑΣΟΚ για να συνεχιστεί η πορεία προς την πρόοδο, την ανάπτυξη, την ευημερία, για να συνεχιστεί η πορεία προς την κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη, για μια πιο δίκαιη κοινωνία για τους ασθενέστερους, για τον Έλληνα εργαζόμενο, τον Έλληνα αγρότη, για την καταπολέμηση της ανεργίας, για να ανοίξουν οι ορίζοντες στην ελληνική νεολαία.

Οι Έλληνες είναι εκείνοι που θα ωφεληθούν κυρίως από το

νέο περιβάλλον της χώρας που δημιουργούμε, για να συνεχιστεί η πολιτική ασφάλειας και σταθερότητας στη χώρα μας, για να πάει η Ελλάδα μπροστά, με σχέδιο, όραμα, αποφασιστικότητα.

Γι' αυτό σας καλώ να υπερψηφίσετε τον Προϋπολογισμό του 2000, τον προϋπολογισμό ενός έτους τομή στην πορεία της χώρας μας, τον προϋπολογισμό ενός έτους που θα νικήσει πάλι το όραμα και η υπευθυνότητα. Θα νικήσει το έργο και η προοπτική, θα συντριβεί ο ευκαιριακός, παραπλανητικός και λαϊκιστικός λόγος, η ανευθυνότητα και ο καιροσκοπισμός.

Σας καλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δώσετε σήμερα ψήφο εμπιστοσύνης στον Προϋπολογισμό του 2000 για να ανοίξει ο δρόμος για τη συνέχιση της πορείας της αλλαγής της Ελλάδας 2000 με 2004 για τη νίκη στις επόμενες εκλογές. Για να φτιάξουμε μία Ελλάδα που μας κάνει όλους υπερήφανους. Για να φτιάξουμε μία Ελλάδα που δίνει στους Έλληνες προοπτική και στη νεολαία προοπτική. Για να συνεχίσουμε αυτήν την πορεία μας, την πορεία της αλλαγής, του εκσυγχρονισμού, της μεταρρύθμισης, της νέας Ελλάδας.

(Όρθιοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η πενήντημη συζήτηση για τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τους Προϋπολογισμούς ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000, όπως και για τον Ισολογισμό και Απολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 1998 και θα προχωρήσουμε τώρα στην ψηφοφορία.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής η ψήφιση του Προϋπολογισμού γίνεται με ονομαστική ψηφοφορία που διεξάγεται ταυτόχρονα και με χωριστούς καταλόγους και ψηφολέκτες για τα έσοδα και τις δαπάνες κάθε Υπουργείου. Όπως είναι γνωστό, όλα τα Υπουργεία έχουν μόνον έσοδα και μόνο το Υπουργείο Οικονομικών έχει με τον προϋπολογισμό έσοδα.

Συνεπώς για τα έσοδα του Υπουργείου Οικονομικών θα γίνει ιδιαίτερη ψηφοφορία, ενώ για όλα τα άλλα Υπουργεία που είναι δεκαεννέα θα γίνει ψηφοφορία για τα έξοδά τους.

Επίσης, θα γίνει χωριστή ψηφοφορία και για τα έξοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Στον Προϋπολογισμό περιλαμβάνεται και ο Προϋπολογισμός της Βουλής, αλλά δεν θα τεθεί και πάλι υπόψη του Σώματος, γιατί ο Προϋπολογισμός της έχει ήδη ψηφιστεί από την Ολομέλεια του Σώματος στη συνεδρίαση της 19ης Οκτωβρίου 1999, είναι κατά τον Κανονισμό υποχρεωτικά εκτελεστές και έχει ενσωματωθεί στον Προϋπολογισμό του Κράτους χωρίς καμία μεταβολή.

Όπως προαναφέρθηκε, η ονομαστική ψηφοφορία θα γίνει ταυτόχρονα. Δηλαδή κατά την εκφώνηση των ονομάτων των Βουλευτών από τους συναδέλφους επί του καταλόγου, οι ψηφολέκτες που θα οριστούν για τα έσοδα κάθε Υπουργείου, τα έσοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας και τα έσοδα του Υπουργείου Οικονομικών, θα σημειώνουν την ψήφο που δίνεται από κάθε Βουλευτή στο χωριστό κατάλογο του Υπουργείου για το οποίο ορίστηκαν.

Το ερώτημα που τίθεται έχει ως εξής: Εκείνοι που αποδέχονται τα έσοδα κάθε Υπουργείου και της Προεδρίας της Δημοκρατίας λένε "ΝΑΙ". Εκείνοι που δεν τα αποδέχονται λένε "ΟΧΙ". Είναι αυτονόητο ότι μπορείτε να ψηφίσετε "ΝΑΙ" για ένα Υπουργείο και "ΟΧΙ" για κάποιο άλλο.

Παρακαλούνται να προσέλθουν επί του καταλόγου οι Κοσμητορες, Βουλευτές, κύριοι Αθανάσιος Αλευράς από το ΠΑΣΟΚ και Αναστάσιος Καραμάνος από τη Νέα Δημοκρατία.

Παρακαλώ επίσης τους συναδέλφους που κάθονται στις έξι πρώτες σειρές της δεύτερης και της τρίτης πτέρυγας να μετακινήθούν και να παραχωρήσουν τις θέσεις τους στους ψηφολέκτες.

Παρακαλώ επίσης να κάνετε ησυχία για να ακουστούν τα ονόματα των ψηφολεκτών, οι οποίοι παρακαλούνται να καταλάβουν ανά δύο τις αντίστοιχες θέσεις, αρχίζοντας από την αρχή των σειρών των εδρών της δεύτερης και τρίτης πτέρυγας.

Για τα έσοδα του Προϋπολογισμού, οι κύριοι Δημήτριος Κα-

τακόπουλος από το ΠΑΣΟΚ και Λεωνίδας Κουρής από τη Νέα Δημοκρατία.

Για τα έξοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, οι κύριοι Ευάγγελος Αργύρης και Νικόλαος Τσιαρτσιώνης.

Για το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, οι κύριοι Αθανάσιος Μάτης και Σπυρίδων Σπύρου.

Για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, οι κύριοι Δημήτριος Θάνος και Παναγιώτης Καμμένος.

Για το Υπουργείο Εξωτερικών, οι κύριοι Δημήτριος Κουτσόγιωργας και Ιωάννης Λαμπρόπουλος.

Για το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, οι κύριοι Ιωάννης Γιαννάκης και Αχιλλέας Κανταρτζής.

Για το Υπουργείο Οικονομικών, οι κύριοι Ιωάννης Θωμόπουλος και Αθανάσιος Δαβάκης.

Για το Υπουργείο Ανάπτυξης, οι κύριοι Ευάγγελος Μαλέσιος και Παναγιώτης Μελάς.

Για το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, οι κύριοι Παναγιώτης Φωτιάδης και Γεώργιος Αλεξόπουλος.

Για το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, οι κύριοι Ιωάννης Καραμακίδης και Γεώργιος Τρυφωνίδης.

Για το Υπουργείο Γεωργίας, οι κύριοι Ιωάννης Κουράκης και Ηλίας Βεζδρεβάνης.

Για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι κύριοι Νικόλαος Κοκκίνης και Χαράλαμπος Αγγουράκης.

Για το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, οι κύριοι Χρήστος Σμυρλής-Λιακατάς και Σπυρίδων Δανέλλης.

Για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η κ. Ελένη Ανουσάκη και ο κ. Γεώργιος Καλός.

Για το Υπουργείο Πολιτισμού, η κ. Ελεωνόρα Κατσέλη και ο κ. Ιωάννης Δημαράς.

Για το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, οι κύριοι Φώτης Χατζημιχάλης και Αναστάσιος Νεράντζης.

Για το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, οι κύριοι Πέτρος Κατσιλήρης και Αθανάσιος Νάκος.

Για το Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης, οι κύριοι Χρήστος Θεοδώρου και Βασίλειος Μιχαλολιάκος.

Για το Υπουργείο Αιγαίου, οι κύριοι Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος και Ελευθέριος Παπαγεωργόπουλος.

Για το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, οι κύριοι Εμμανουήλ Φραγκιαδουλάκης και Παναγιώτης Σκανδαλάκης.

Για το Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, οι κύριοι Βασίλης Παπανικόλας και Θεόδωρος Σκρέκας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ ψηφίζοντας να μην αποχωρήσετε, γιατί θα επακολουθήσει ψηφοφορία με έγερση για τους προϋπολογισμούς των περιφερειακών υπηρεσιών, των Δημοσίων Επενδύσεων και προσαρτημένων προϋπολογισμών, καθώς και για τους προϋπολογισμούς των ειδικών ταμείων και υπηρεσιών, που αναφέρονται στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου: "Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000".

Θα επακολουθήσει ψηφοφορία με έγερση για την "Κύρωση του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998".

Σας ανακοινώνω επίσης ότι οι συνάδελφοι Χρήστος Ροκόφυλλος, Θεόδωρος Κατσάνεβας και Νικόλαος Αναστασόπουλος αδυνατούν, όπως μας γνωστοποίησαν για λόγους διαφόρων κωλυμάτων να λάβουν μέρος στην ψηφοφορία, αλλά θα ψήφισαν, αν ήταν παρόντες, τις θέσεις των κομμάτων, στα οποία ανήκουν.

Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η ψηφοφορία.

Παρακαλώ τους επί του καταλόγου συναδέλφους να αρχίσουν την εκφώνηση των ονομάτων και ο πρώτος εκφωνών κ. Αλευράς να επαναλαμβάνει το "ΝΑΙ" ή "ΟΧΙ" κάθε συναδέλφου που ψηφίζει.

(Ψ Η Φ Ο Φ Ο Ρ Ι Α)

(Κατά τη διάρκεια της πρώτης ανάγνωσης του καταλόγου την

Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρακαλώ να επαναληφθεί η ανάγνωση του καταλόγου ως προς τους απόντες.

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Υπάρχει κάποιος συνάδελφος να μην άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κύριοι συνάδελφοι, τελείωσε η εκφώνηση του καταλόγου και κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία για τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τους Προϋπολογισμούς ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000.

Παρακαλούνται οι κύριοι ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και να υπογράψουν τα σχετικά πρωτόκολλα, τα οποία θα παραλάβουν οι υπηρεσιακοί παράγοντες, για να ανακοινωθεί στη συνέχεια το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και να καταχωριστεί στα Πρακτικά.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

Στο μεταξύ όμως, για τη συντόμευση του χρόνου της συνεδρίασης, αν δεν έχετε αντίρρηση, θα παρακαλούσα να προχωρήσουμε με έγερση στην ψηφοφορία επί του Προϋπολογισμού των Δημοσίων Επενδύσεων και των Προσαρτημένων Προϋπολογισμών, επί των προϋπολογισμών των Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών και επί του Προϋπολογισμού Περιφερειακών Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000.

Τα Ειδικά Ταμεία και οι Υπηρεσίες είναι τα εξής:

1. Ταμείο Εθνικής Άμυνας.
2. Ταμείο Εθνικού Στόλου.
3. Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας.
4. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας.
5. Εθνικά Κληροδοτήματα.
6. Υπηρεσία Κρατικών Λαχείων.
7. Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών (Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.)
8. Κεφάλαια Σποροπαραγωγής (Α' Παράρτημα Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.)
9. Υπηρεσία Εγγείων Βελτιώσεων (Β' Παράρτημα Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.)
10. Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων.
11. Λογαριασμός Πετρελαιοειδών.

Ερωτάται η Βουλή: Δέχεται τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και Προσαρτημένων Προϋπολογισμών του οικονομικού έτους 2000;

Παρακαλώ, όσοι τον αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ)

Προφανώς ηγέρθησαν υπέρ της αποδοχής οι περισσότεροι. Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Ερωτάται, επίσης, η Βουλή: Δέχεται τον Τακτικό Προϋπολογισμό Περιφερειακών Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000;

Παρακαλώ, όσοι τον αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Προφανώς ηγέρθησαν υπέρ της αποδοχής οι περισσότεροι. Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Ερωτάται η Βουλή: Δέχεται τους Προϋπολογισμούς των Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών οικονομικού έτους 2000, τα οποία μνημόνευσα προηγουμένως και τα οποία αναγράφονται στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου: "Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 2000";

Παρακαλώ, όσοι τους αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Προφανώς, ηγέρθησαν υπέρ της αποδοχής οι περισσότεροι. Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Ερωτάται, επίσης, η Βουλή: Δέχεται το νομοσχέδιο: "Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998;"

Παρακαλώ, όσοι το αποδέχονται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: "Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998" έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση και έχει ως εξής:

✈ Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1998

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Απολογισμός Εσόδων και Εξόδων του Κράτους οικονομικού έτους 1998, που είναι ο παρακάτω:

Έσοδα:

Φορολογικά.....	δρχ.	8.775.568.137.460
Μη Φορολογικά	»	624.711.281.097
Μεταβιβάσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από Κράτη-μέλη, καθώς και έσοδα που εισπράττονται γι' αυτή	»	98.201.724.337
Σύνολο Τακτικών	»	9.498.481.142.894
Πιστωτικά.....	»	9.991.581.270.043
Σύνολο Τακτικών και Πιστωτικών	»	19.490.062.412.937
Από Δημόσιες Επενδύσεις	»	23.123.072.892
Από Δάνεια.....	»	962.999.542.242
Λοιπά	»	901.831.912.258
Σύνολο εσόδων	»	21.378.016.940.329

Έξοδα:

Τακτικός Προϋπολογισμός

α) Υπουργεία

Προεδρία της Δημοκρατίας.....	δρχ.	799.164.737
Βουλή των Ελλήνων	»	26.540.585.809
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης.....	»	378.801.689.126
» Εξωτερικών	»	93.912.309.255
» Εθνικής Άμυνας.....	»	1.122.724.178.947
» Εθνικής Οικονομίας	»	31.860.841.972
» Υγείας και Πρόνοιας	»	258.903.334.843
» Δικαιοσύνης.....	»	113.027.624.445
» Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων	»	1.042.948.703.694
» Πολιτισμού	»	47.240.377.904
» Οικονομικών	»	13.337.748.488.445
» Μακεδονίας - Θράκης.....	»	6.093.285.124
» Αιγαίου.....	»	4.359.029.643
» Γεωργίας	»	181.763.319.160
» Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων.....	»	48.839.342.117
» Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.....	»	1.031.088.753.811
» Ανάπτυξης	»	82.581.899.419
» Μεταφορών και Επικοινωνιών	»	99.805.068.820
» Εμπορικής Ναυτιλίας.....	»	157.362.542.735
» Δημόσιας Τάξης.....	»	329.442.297.576
» Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	»	17.811.277.539
Σύνολο	»	18.413.654.115.121

β) Γενικές Γραμματείες Περιφερειών

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.....	δρχ.	53.785.745.814
» Κεντρικής Μακεδονίας.....	»	159.156.660.257
» Δυτικής Μακεδονίας	»	21.955.402.646
» Ηπείρου	»	40.642.922.026
» Θεσσαλίας	»	56.002.546.892
» Ιονίων Νήσων.....	»	18.097.236.190
» Δυτικής Ελλάδος	»	60.260.127.494
» Στερεάς Ελλάδος	»	35.284.746.647
» Αττικής.....	»	336.691.463.945
» Πελοποννήσου.....	»	42.751.383.745
» Βορείου Αιγαίου	»	18.102.897.806
» Νότιου Αιγαίου	»	22.374.934.626
» Κρήτης	»	60.800.707.295
Σύνολο	»	925.906.775.383

γ) Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων

Νομού Απωλοσακρνανίας.....	δρχ.	1.330.124.242
» Αργολίδας	»	1.263.725.842
» Αρκαδίας	»	506.473.118
» Άρτας.....	»	839.095.647
Νομαρχίας Αθηνών.....	»	67.362.350.002
» Πειραιά.....	»	7.961.752.001
» Ανατολικής Αττικής	»	1.485.943.731
» Δυτικής Αττικής	»	495.856.905
Νομού Αχαΐας.....	»	2.543.771.390
» Βοιωτίας	»	1.827.211.846
» Γρεβενών	»	300.676.058
» Δράμας	»	1.318.556.205
» Δωδεκανήσου	»	4.272.510.722
» Έβρου	»	1.399.026.589
» Εύβοιας	»	908.203.413
» Ευρυτανίας.....	»	115.659.761
» Ζακύνθου.....	»	846.745.409
» Ηλείας.....	»	916.815.682
» Ημαθίας	»	1.841.697.252
» Ηρακλείου	»	3.311.839.647
» Θεσπρωτίας	»	348.777.275
» Θεσσαλονίκης	»	27.546.357.743
» Ιωαννίνων.....	»	894.812.985
» Καβάλας	»	1.841.233.880
» Καρδίτσας	»	981.597.362
» Καστοριάς	»	511.720.383
» Κέρκυρας	»	869.177.097
» Κεφαλληνίας	»	288.190.632
» Κιλκίς	»	1.368.712.912
» Κοζάνης	»	852.089.468
» Κορινθίας.....	»	1.025.009.359
» Κυκλάδων	»	956.036.331
» Λακωνίας	»	666.837.373
» Λάρισας	»	4.685.682.053
» Λασιθίου	»	497.454.115
» Λέσβου	»	678.189.060
» Λευκάδας.....	»	111.900.620
» Μαγνησίας.....	»	2.322.866.203
» Μεσσηνίας.....	»	1.091.159.105
» Ξάνθης.....	»	878.392.319
» Πέλλας.....	»	1.337.029.742
» Πιερίας	»	1.057.198.468
» Πρέβεζας.....	»	581.446.474
» Ρεθύμνου.....	»	541.150.290
» Ροδόπης	»	1.029.196.051
» Σάμου	»	225.681.793
» Σερρών	»	1.644.692.674
» Τρικάλων	»	1.083.405.696
» Φθιώτιδας.....	»	1.526.743.851
» Φλώρινας.....	»	521.528.151
» Φωκίδας.....	»	48.577.092
» Χαλκιδικής	»	781.602.720
» Χανίων.....	»	1.060.387.387
» Χίου.....	»	269.823.107
Νομαρχιακού Τομέα Ανατ. Αθήνας	»	12.675.435
» » Δυτ. Αθήνας	»	954.555
» » Νοτ. Αθήνας	»	1.711.808
Σύνολο	»	160.988.037.031
Σύνολο Εξόδων Τακτικού Προϋπολογισμού	»	19.500.548.927.535

δ) Δημόσιες Επενδύσεις

Υπουργεία και Περιφέρειες

Υπουργείο Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης.....	δρχ.	175.722.259.568
Υπουργείο Εξωτερικών	»	1.207.083.052
» Εθνικής Οικονομίας.....	»	284.698.675.590
» Υγείας και Πρόνοιας	»	47.807.671.936
» Δικαιοσύνης.....	»	4.126.900.000
» Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων	»	159.323.965.052
» Πολιτισμού.....	»	40.502.194.207
» Οικονομικών	»	11.772.738.749
» Μακεδονίας - Θράκης.....	»	4.437.999.918
» Αιγαίου.....	»	4.998.524.768
» Γεωργίας	»	172.558.924.298
» Περιβάλλοντος, Χωροτ. & Δημ. Έργων	»	550.222.881.997
» Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	»	9.003.334.775
» Ανάπτυξης	»	214.629.041.086
» Μεταφορών και Επικοινωνιών	»	171.541.013.415
» Εμπορικής Ναυτιλίας	»	13.104.396.322
» Δημόσιας Τάξης.....	»	2.322.812.566
» Τύπου & Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.....	»	625.944.000
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	»	3.801.234.374
» Θεσσαλίας.....	»	2.728.420.177
» Πελοποννήσου	»	923.128.189
» Κρήτης.....	»	1.408.868.755
Σύνολο	»	1.877.468.012.794
Σύνολο Εξόδων.....	»	21.378.016.940.329

(ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ερωτάται η Βουλή: Δέχεται το σχέδιο νόμου: "Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 1998";

Παρακαλώ, όσοι το αποδέχονται να εγερθούν.
(Εγείρονται οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: "Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 1998", έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση και έχει ως εξής:

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους του οικονομικού έτους 1998

Άρθρο Μόνο

Κυρώνεται ο Ισολογισμός του Κράτους του οικονομικού έτους 1998, ο οποίος έχει ως εξής:

Α' ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Δημόσιο Ταμείο.....	δρχ.	666.600.780.564
Λογαριασμοί Ενεργητικού Δημοσίου Ταμείου.....	»	11.515.608.197.049
Αποτελέσματα Λογαριασμού Κρατικής Περιουσίας	»	<u>32.898.597.518.277</u>
Σύνολο	»	45.080.806.495.890
Λογαριασμοί Τάξεως		
Δάνεια τα οποία καλύπτονται με την εγγύηση του Δημοσίου	»	<u>1.966.937.620.900</u>
Σύνολο Ενεργητικού	»	47.047.744.116.790

Β' ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Λογαριασμοί Παθητικού Δημόσιου Ταμείου.....	»	3.528.739.093.204
Δημόσιο Χρέος*.....	»	<u>41.552.067.402.686</u>
Σύνολο	»	45.080.806.495.890
Λογαριασμοί Τάξεως		
Εγγυήσεις του Δημοσίου για δάνεια τα οποία έχουν χορηγηθεί	»	<u>1.966.937.620.900</u>
Σύνολο Παθητικού	»	47.047.744.116.790

* Το δημόσιο χρέος σε ξένο νόμισμα υπολογίσθηκε με τη μέση τιμή FIXING του δελτίου τιμών των ξένων νομισμάτων κατά την 31.12.1998. ➡

Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ψηφοφορίας.

Συνολικά ψήφισαν διακόσιοι ενενήντα τέσσερις (294) Βουλευτές.

Τα έσοδα του Προϋπολογισμού, όπως και τα έξοδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας και των Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξί-

ας και Δημοσίων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γεωργίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Δημόσιας Τάξης, Μακεδονίας-Θράκης, Αιγαίου, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, απεδέχθησαν εκατόν εξήντα (160) Βουλευτές, ενώ εκατόν τριάντα τρεις (133) Βουλευτές τα καταψήφισαν.

Ένας Βουλευτής ψήφισε "ΠΑΡΩΝ".

Τα πρωτόκολλα ψηφοφορίας καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

1. "Για τα Έσοδα του Προϋπολογισμού

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Στεφανής Κων/νος +
 Παντερμαλής Δημήτριος +
 Μανίκας Στέφανος +
 Μαντέλης Αναστάσιος +
 Παρασκευόπουλος Παρασκευάς +
 Χριστοδουλάκης Νικόλαος +
 Μολυβιάτης Πέτρος +
 Παυλόπουλος Προκόπιος +
 Αλογοσκούφης Γεώργιος +
 Τζωάννος Ιωάννης +
 Λουκάκος Παναγιώτης +
 Κωνσταντοπούλου Μαρία +

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος +
 Αρσένης Γεράσιμος +
 Παπαντωνίου Ιωάννης +
 Αλευράς Αθανάσιος +
 Οικονόμου Παντελής +
 Τσούρας Αθανάσιος +
 Πεπονής Αναστάσιος +
 Ανουσάκη Ελένη +
 Ρωμαίος Γεώργιος +
 Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα) +
 Μάνος Στέφανος +
 Βουλγαράκης Γεώργιος +
 Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα +
 Παπαδόγγονας Αλέξανδρος +
 Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας +
 Κοντού Μάρω (Μαριάνθη) +
 Αγγουράκης Χαράλαμπος +
 Κωνσταντόπουλος Νικόλαος +
 Αράπη - Καραγιάννη Βασιλική +

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βασιλική +
 Κακλαμάνης Απόστολος +
 Γιαννόπουλος Ευάγγελος +
 Γείτονας Κωνσταντίνος +
 Κατσάνεβας Θεόδωρος ΑΠΩΝ
 Παπαϊωάννου Μιλτιάδης +
 Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα) +
 Κουλούρης Κίμων +
 Χααραλαμπόπουλος Ιωάννης +
 Κανελλόπουλος Λάμπρος +
 Ανωμερίτης Γεώργιος +
 Πρωτόπαπας Χρήστος +
 Τζουμάκας Στέφανος +
 Χυτήρης Τηλέμαχος +
 Βερυβάκης Ελευθέριος +
 Χααραλάμπος Ιωάννης +
 Μητσστάκης Κωνσταντίνος +
 Τζαννετάκης Τζαννης +
 Βαρβιτσιώτης Ιωάννης +
 Καμμένος Παναγιώτης +
 Λιάπης Μιχάλης - Γεώργιος +
 Πολύδωρας Βύρων +
 Μείμαράκης Ευάγγελος - Βασίλ. +
 Πετραλιά - Πάλλη Φάνη +
 Ανδρεουλάκος Απόστολος +
 Καρατζαφέρης Γεώργιος +
 Κασσίμης Θεόδωρος +
 Γιακουμάτος Γεράσιμος +
 Μπρατάκος Άγγελος +
 Παπαρήγα Αλεξάνδρα ΑΠΟΥΣΑ
 Κολοζώφ Ορέστης +
 Κωστόπουλος Δημήτριος +
 Δαμανάκη Μαρία +

N

O

Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος +
 Δραγασάκης Ιωάννης +
 Κουναλάκης Πέτρος ΑΠΩΝ
 Τσοβόλας Δημήτριος +
 Δημαράς Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Κουρουμπλής Παναγιώτης +
 Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος +
 Ροκόφυλλος Χρήστος ΑΠΩΝ
 Παπαλέξης Κων/νος +
 Καρακώστας Ιωάννης +
 Μαγγίνας Βασίλειος +
 Καραγκούνης Ανδρέας +
 Αλεξόπουλος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης +
 Σωτηρόπουλος Βασίλειος +
 Παπαδημητρίου Ελισάβετ +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέππας Δημήτριος +
 Σπυρόπουλος Ροβέρτος +
 Τατούλης Πέτρος +
 Κωστόπουλος Δημήτριος +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κολιοπάνος Θεόδωρος +
 Κοσσυβάκης Δημήτριος +
 Κονταξής Αθανάσιος +

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πάγκαλος Θεόδωρος +
 Βρεττός Κων/νος +
 Παπαηλίας Ηλίας +
 Γιαννάκης Ιωάννης +
 Φωτιάδης Παναγιώτης +
 Κατσίκης Θεόδωρος +
 Σταύρου Απόστολος +
 Κουρής Λεωνίδα +
 Καρατάσος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Φούρας Ανδρέας +
 Γεωργόπουλος Δημήτριος +
 Κατσικόπουλος Δημήτριος +
 Κουτσόγιωργας Δημήτριος +
 Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος +
 Σπηλιόπουλος Κων/νος +
 Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος +
 Νικολόπουλος Νικόλαος +
 Τσαφούλιας Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Αποστολίδης Λουκάς +
 Ακριβάκης Αλέξανδρος +
 Κατσιμπάρδης Γεώργιος +
 Μπασιάκος Ευάγγελος +

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κωνσταντινίδης Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Σαατσόγλου Ανέστης +
 Παπαδόπουλος Σταύρος +
 Δαμιανός Θεόδωρος +

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Σκανδαλίδης Κων/νος +
 Σφυρίου Κοσμάς +

Παπανικόλας Βασίλειος +
Καραμάριος Αναστάσιος +

ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ

Ζαμπουνίδης Νικόλαος +
Κηπουρός Χρήστος +
Λυμπερακίδης Λεωνίδας +
Δημοσχάκης Θεοφάνης +

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Καλαμακίδης Ιωάννης +
Θεοδώρου Χρήστος +
Κεδίκογλου Βασίλειος +
Πιπεργιάς Δημήτριος +
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος +
Αποστόλου Ευάγγελος +

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος +

ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Παπαδάτος Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

Γεωργακόπουλος Δημήτριος +
Σκουλαρικής Ιωάννης +
Ζαφειρόπουλος Ιωάννης +
Πετραλιάς Αυγερινός - Ρένος +
Κορκολόπουλος Βασίλειος +
Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος "ΠΑΡΩΝ"

ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ +
Γικόνογλου Μόσχος +
Χατζηγιαννίδης Βασίλειος +
Μπόσκου Μαρία +

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Κουράκης Ιωάννης +
Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ +
Σαρρής Δημήτριος +
Σταυρακάκης Μηνάς +
Αποστολάκης Δημήτριος +
Μπαντουβάς Κωνσταντίνος +
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ +
Δανέλλης Σπυρίδων +

ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Παπαδόπουλος Αλέξανδρος +
Βεζδρεβάνης Ηλίας +

Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βενιζέλος Ευάγγελος +
Καστανίδης Χαράλαμπος +
Παπαθεμελής Στυλιανός - Άγγελος +
Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος +
Ακριτίδης Νικόλαος +
Σπυριούνης Κυριάκος +
Μαγκριώτης Ιωάννης +
Γκεσούλης Νικόλαος +
Έβερτ Μιλτιάδης +
Καραμανλής Κων/νος +
Ψωμιάδης Παναγιώτης +
Ορφανός Γεώργιος +
Κούβελας Σωτήριος +
Ιντζές Αναστάσιος +

Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Γερανίδης Βασίλειος +
Τσιόκας Θεοχάρης +
Κίρκος Γεώργιος +

Τζιτζικώστας Γεώργιος +
Σαλαγκούδης Γεώργιος +
Ρεγκούζας Αδάμ +
Ρόκος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Μαλέσιος Ευάγγελος +
Αργύρης Ευάγγελος +
Παπούλιας Κάρολος +
Φούσας Αντώνιος +
Τασούλας Απόστολος +

ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Τσακλίδης Ιωάννης +
Παπαδόπουλος Ηλίας +
Καλαντζής Γεώργιος +
Παναγιωτόπουλος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Σαλαγιάννης Νικόλαος +
Τσιλίκας Βασίλειος +
Σωτηρλής Δημήτριος +
Σιούφας Δημήτριος +
Μπούτας Ευάγγελος +

ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πετσάλνικος Φίλιππος +
Σημαιοφορίδης Κων/νος +

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Δρυς Γεώργιος +
Κοντομάρης Ευτύχιος +
Σπύρου Σπυρίδων +

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Καλαφάτης Αλέξανδρος +

ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ

Φλωρίδης Γεώργιος +
Πασσαλίδης Θεόδωρος +
Τσιτουρίδης Σάββας +

ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Λωτίδης Λάζαρος +
Βλαχόπουλος Ηλίας +
Κοκελίδης Θεόδωρος +
Τσιαρτσιώνης Νικόλαος +
Παπαφιλίππου Νικόλαος +

ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Κοτσώνης Θεόδωρος +
Ποττάκης Ιωάννης +
Παπαληγούρας Αναστάσιος +
Δήμας Σταύρος +

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Παπαζώη Ελισάβετ +
Λεβογιάννης Νικόλαος +
Χωματάς Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Φουντάς Παρασκευάς +
Σκανδαλάκης Παναγιώτης +
Δαβάκης Αθανάσιος +

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

Φαρμάκης Νικόλαος +
Χατζημιχάλης Φώτιος +
Αδαμόπουλος Γεώργιος +
Στάθης Θεόδωρος +
Σουφλιάς Γεώργιος +

Κατσαρός Νικόλαος
Παπαδημόπουλος Ιωάννης
Λουλέ Αδριανή

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Ιωαννίδης Φοίβος
Κοκκίνης Νικόλαος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

Παπαδέλλης Φραγκλίνος
Σηφουνάκης Νικόλαος
Σκοπελίτης Σταύρος

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Βλασσόπουλος Ευάγγελος

+

ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Ζήση Ροδούλα
Βούλγαρης Αλέξανδρος
Τζανής Λεωνίδα
Νάκος Αθανάσιος
Σούρλας Γεώργιος
Γκατζής Νικόλαος

+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Μπένος Ιωάννης - Σταύρος
Κατσιλιέρης Πέτρος
Γιαννακόπουλος Ιωάννης
Λαμπρόπουλος Ιωάννης
Παπανικολάου Ελευθέριος
Αναστασόπουλος Νικόλαος

+
+
+
+
+
ΑΠΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

Σγουριδής Παναγιώτης
Λαμπαδάρης Νικόλαος
Ακρίφογλου Μηνρόλ

+
+
+

Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Σημίτης Κων/νος
Μπεντενιώτης Εμμανουήλ
Σουμάκης Σταύρος
Μελάς Παναγιώτης
Μιχαλολιάκος Βασίλειος
Καλός Γεώργιος
Αλφιέρη Στυλιανή

+
+
+
+
+
+
+

Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Λαλιώτης Κωνσταντίνος
Νιώτης Γρηγόριος
Διαμαντίδης Ιωάννης
Κρητικός Παναγιώτης
Καψής Ιωάννης
Λάλος Κανέλλος
Νεράντζης Αναστάσιος
Αράτης Ιωάννης

+
+
+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ

Πασχαλίδης Γεώργιος
Γεωργιάδης Θεόδωρος
Φουντουκίδου-Θεοδωρίδου Παρθένα
Καρασμάνης Γεώργιος
Βυζοβίτης Χρήστος

+
+
+
+
ΑΠΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Τσερτικίδης Παντελής
Αρσένη Μαρία
Κάκκαλος Νικόλαος
Πολύζος Ευάγγελος

+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Ντούσκας Δημήτριος
Τρυφωνίδης Γεώργιος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Λουκάκης Εμμανουήλ
Κεφαλογιάννης Ιωάννης

+
+

ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Γκαλήπ Γκαλήπ
Δαμιανίδης Χαράλαμπος
Μουσταφά Μουσταφά

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ

Καραμηνάς Κων/νος

+

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Ηλιάδης Νικόλαος
Δαμιανίδης Αλέξανδρος
Ανθόπουλος Ιωάννης
Χαϊτίδης Ευγένιος
Καραμανλής Αχιλλέας
Λεονταρίδης Θεόφιλος
Παναγιώτου Σταύρος

+
+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Οικονόμου Χρήστος
Μάτης Αθανάσιος
Ζιάγκας Ιωάννης
Σκρέκας Θεόδωρος
Κανταρτζής Αχιλλεύς

+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Παπαδήμας Λάμπρος
Στάϊκος Ευάγγελος
Αλαμπάνος Δημήτριος
Γιαννόπουλος Αθανάσιος
Χειμάρης Αθανάσιος
Καλλιώρας Ηλίας

+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Λιάνης Γεώργιος
Παπαθανασίου Χαράλαμπος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

Θάνος Δημήτριος
Γκελεστάθης Νικόλαος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πάχτας Χρήστος
Γιοβαννούδας Βαρσάμης
Πάππας Βασίλειος

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Σκουλάκης Εμμανουήλ
Βαλυράκης Ιωσήφ
Μιχελογιάννης Ιωσήφ
Μαρκογιαννάκης Χρήστος

+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ

Κοτσακάς Αντώνιος
Βαρίνος Αθανάσιος

+
+

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ "ΝΑΙ" 160

" " "ΟΧΙ" 133

" " "ΠΑΡΩΝ" 1

ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 294

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ"

2. Προεδρία της Δημοκρατίας

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

	N	O
Στεφανής Κων/νος	+	
Παντερμαλής Δημήτριος	+	
Μανίκας Στέφανος	+	
Μαντέλης Αναστάσιος	+	
Παρασκευόπουλος Παρασκευάς	+	
Χριστοδουλάκης Νικόλαος	+	
Μολυβιάτης Πέτρος		+
Παυλόπουλος Προκόπιος		+
Αλογοσκούφης Γεώργιος		+
Τζωάννος Ιωάννης		+
Λουκάκος Παναγιώτης		+
Κωνσταντοπούλου Μαρία		+

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος	+	
Αρσένης Γεράσιμος	+	
Παπαντωνίου Ιωάννης	+	
Αλευράς Αθανάσιος	+	
Οικονόμου Παντελής	+	
Τσούρας Αθανάσιος	+	
Πεπονής Αναστάσιος	+	
Ανουσάκη Ελένη	+	
Ρωμαίος Γεώργιος	+	
Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)		+
Μάνος Στέφανος		+
Βουλγαράκης Γεώργιος		+
Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα		+
Παπαδόγγονας Αλέξανδρος		+
Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας		+
Κοντού Μάρω (Μαριάνθη)		+
Αγγουράκης Χαράλαμπος		+
Κωνσταντόπουλος Νικόλαος		+
Αράπη - Καραγιάννη Βασιλική		+

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βασιλική	+	
Κακλαμάνης Απόστολος	+	
Γιαννόπουλος Ευάγγελος	+	
Γείτονας Κωνσταντίνος	+	
Κατσανέβας Θεόδωρος		ΑΠΩΝ
Παπαϊωάννου Μιλτιάδης	+	
Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)	+	
Κουλούρης Κίμων	+	
Χαραλαμπόπουλος Ιωάννης	+	
Κανελλόπουλος Λάμπρος	+	
Ανωμερίτης Γεώργιος	+	
Πρωτόπαπας Χρήστος	+	
Τζουμάκας Στέφανος	+	
Χυτήρης Τηλέμαχος	+	
Βερυβάκης Ελευθέριος	+	
Χαραλάμπους Ιωάννης	+	
Μητσοτάκης Κωνσταντίνος		+
Τζαννετάκης Τζαννής		+
Βαρβιτσιώτης Ιωάννης		+
Καμμένος Παναγιώτης		+
Λιάπης Μιχάλης - Γεώργιος		+
Πολύδωρας Βύρων		+
Μειμαράκης Ευάγγελος - Βασίλ.		+
Πετραλιά - Πάλλη Φάνη		+
Ανδρεουλάκος Απόστολος		+
Καρατζαφέρης Γεώργιος		+
Κασσίμης Θεόδωρος		+
Γιακουμάτος Γεράσιμος		+
Μπρατάκος Άγγελος		+
Παπαρήγα Αλεξάνδρα		ΑΠΟΥΣΑ
Κολοζώφ Ορέστης		+
Κωστόπουλος Δημήτριος		+
Δαμανάκη Μαρία		+

Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος	+
Δραγασάκης Ιωάννης	+
Κουναλάκης Πέτρος	ΑΠΩΝ
Τσοβόλας Δημήτριος	+
Δημαράς Ιωάννης	+

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Κουρουμπλής Παναγιώτης	+
Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος	+
Ροκόφυλλος Χρήστος	ΑΠΩΝ
Παπαλέξης Κων/νος	+
Καρακώστας Ιωάννης	+
Μαγγίνας Βασίλειος	+
Καραγκούνης Ανδρέας	+
Αλεξόπουλος Γεώργιος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης	+
Σωτηρόπουλος Βασίλειος	+
Παπαδημητρίου Ελισάβετ	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέππας Δημήτριος	+
Σπυρόπουλος Ροβέρτος	+
Τατούλης Πέτρος	+
Κωστόπουλος Δημήτριος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κολιοπάνος Θεόδωρος	+
Κοσσυβάκης Δημήτριος	+
Κονταξής Αθανάσιος	+

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πάγκαλος Θεόδωρος	+
Βρεττός Κων/νος	+
Παπαηλίας Ηλίας	+
Γιαννάκης Ιωάννης	+
Φωτιάδης Παναγιώτης	+
Κατσικής Θεόδωρος	+
Σταύρου Απόστολος	+
Κουρής Λεωνίδα	+
Καρατάσος Γεώργιος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Φούρας Ανδρέας	+
Γεωργόπουλος Δημήτριος	+
Κατσιακόπουλος Δημήτριος	+
Κουτσόγιωργας Δημήτριος	+
Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος	+
Σπηλιόπουλος Κων/νος	+
Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος	+
Νικολόπουλος Νικόλαος	+
Τσαφούλιας Γεώργιος	+

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Αποστολίδης Λουκάς	+
Ακριβάκης Αλέξανδρος	+
Κατσιμπάρδης Γεώργιος	+
Μπασιάκος Ευάγγελος	+

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κωνσταντινίδης Ιωάννης	+

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Σαατσόγλου Ανέστης	+
Παπαδόπουλος Σταύρος	+
Δαμιανός Θεόδωρος	+

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Σκανδαλίδης Κων/νος	+
Σφυριού Κοσμάς	+

Παπανικόλας Βασίλειος	+		Τζιτζικώστας Γεώργιος	+
Καραμάριος Αναστάσιος		+	Σαλαγκούδης Γεώργιος	+
			Ρεγκούζας Αδάμ	+
			Ρόκος Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ				
Ζαμπουνίδης Νικόλαος	+			
Κηπουρός Χρήστος		+	ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
Λυμπερακίδης Λεωνίδας		+	Μαλέσιος Ευάγγελος	+
Δημοσχάκης Θεοφάνης		+	Αργύρης Ευάγγελος	+
			Παπούλιας Κάρολος	+
			Φούσας Αντώνιος	+
			Τασούλας Απόστολος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ				
Καλαμακίδης Ιωάννης	+			
Θεοδώρου Χρήστος	+			
Κεδίκογλου Βασίλειος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	
Πιπεργιάς Δημήτριος	+		Τσακλίδης Ιωάννης	+
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος		+	Παπαδόπουλος Ηλίας	+
Αποστόλου Ευάγγελος		+	Καλαντζής Γεώργιος	+
			Παναγιωτόπουλος Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ				
Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος		+	ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	
			Σαλαγιάννης Νικόλαος	+
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ			Τσιλίκας Βασίλειος	+
Παπαδάτος Ιωάννης	+		Σωτηρλής Δημήτριος	+
			Σιούφας Δημήτριος	+
			Μπούτας Ευάγγελος	+
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ				
Γεωργακόπουλος Δημήτριος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	
Σκουλαρίκης Ιωάννης	+		Πετσάλνικος Φίλιππος	+
Ζαφειρόπουλος Ιωάννης	+		Σημαιοφορίδης Κων/νος	+
Πετραλιάς Αυγερινός - Ρένος	+			
Κορκολόπουλος Βασίλειος		+	ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος		"ΠΑΡΩΝ"	Δρυς Γεώργιος	+
			Κοντομάρης Ευτύχιος	+
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ			Σπύρου Σπυρίδων	+
Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ	+			
Γικόνογλου Μόσχος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	
Χατζηϊωαννίδης Βασίλειος	+		Καλαφάτης Αλέξανδρος	+
Μπόσκου Μαρία		+		
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ			ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	
Κουράκης Ιωάννης	+		Φλωρίδης Γεώργιος	+
Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ	+		Πασσαλίδης Θεόδωρος	+
Σαρρής Δημήτριος	+		Τσιτουρίδης Σάββας	+
Σταυρακάκης Μηνάς	+			
Αποστολάκης Δημήτριος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	
Μπαντουβάς Κωνσταντίνος	+		Λωτίδης Λάζαρος	+
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ		+	Βλαχόπουλος Ηλίας	+
Δανέλλης Σπυρίδων		+	Κοκελίδης Θεόδωρος	+
			Τσιαρτσιώνης Νικόλαος	+
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ			Παπαφιλίππου Νικόλαος	+
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος	+			
Βεζδρεβάνης Ηλίας		+	ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	
			Κοτσώνης Θεόδωρος	+
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ			Ποττάκης Ιωάννης	+
Βενιζέλος Ευάγγελος	+		Παπαληγούρας Αναστάσιος	+
Καστανίδης Χαράλαμπος	+		Δήμας Σταύρος	+
Παπαθεμελής Στυλιανός - Άγγελος	+			
Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
Ακριτίδης Νικόλαος	+		Παπαζώη Ελισάβετ	+
Σπυριούνης Κυριάκος	+		Λεβογιάννης Νικόλαος	+
Μαγκριώτης Ιωάννης	+		Χωματάς Ιωάννης	+
Γκεσούλης Νικόλαος	+			
Έβερτ Μιλτιάδης		+	ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	
Καραμανλής Κων/νος		+	Φουντάς Παρασκευάς	+
Ψωμιάδης Παναγιώτης		+	Σκανδαλάκης Παναγιώτης	+
Ορφανός Γεώργιος		+	Δαβάκης Αθανάσιος	+
Κούβελας Σωτήριος		+		
Ιντζές Αναστάσιος		+	ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	
			Φαρμάκης Νικόλαος	+
Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ			Χατζημιχάλης Φώτιος	+
Γερανίδης Βασίλειος	+		Αδαμόπουλος Γεώργιος	+
Τσιόκας Θεοχάρης	+		Στάθης Θεόδωρος	+
Κίρκος Γεώργιος	+		Σουφλιάς Γεώργιος	+

Κατσάρης Νικόλαος	+	ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ		
Παπαδημόπουλος Ιωάννης	+	Ντούσκας Δημήτριος	+	
Λουλέ Αδριανή	+	Τρυφωνίδης Γεώργιος		+
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ		ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ		
Ιωαννίδης Φοίβος	+	Λουκάκης Εμμανουήλ	+	
Κοκκίνης Νικόλαος	+	Κεφαλογιάννης Ιωάννης		+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ		ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ		
Παπαδέλλης Φραγκλίνος	+	Γκαλήπ Γκαλήπ	+	
Σηφουνάκης Νικόλαος	+	Δαμιανίδης Χαράλαμπος	+	
Σκοπελίτης Σταύρος		Μουσταφά Μουσταφά		+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ		ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ		
Βλασσόπουλος Ευάγγελος	+	Καραμηνάς Κων/νος		+
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ		
Ζήση Ροδούλα	+	Ηλιάδης Νικόλαος	+	
Βούλγαρης Αλέξανδρος	+	Δαμιανίδης Αλέξανδρος	+	
Τζανής Λεωνίδα	+	Ανθόπουλος Ιωάννης	+	
Νάκος Αθανάσιος		Χαϊτίδης Ευγένιος		+
Σούρλας Γεώργιος	+	Καραμανλής Αχλλέας		+
Γκατζής Νικόλαος	+	Λεονταρίδης Θεόφιλος		+
		Παναγιώτου Σταύρος		+
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ		
Μπένος Ιωάννης - Σταύρος	+	Οικονόμου Χρήστος	+	
Καταλιέρης Πέτρος	+	Μάτης Αθανάσιος	+	
Γιαννακόπουλος Ιωάννης	+	Ζιάγκας Ιωάννης	+	
Λαμπρόπουλος Ιωάννης		Σκρέκας Θεόδωρος		+
Παπανικολάου Ελευθέριος		Κανταρτζής Αχλλεύς		+
Αναστασόπουλος Νικόλαος				
	ΑΠΩΝ			
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ		ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ		
Σγουρίδης Παναγιώτης	+	Παπαδήμας Λάμπρος	+	
Λαμπαδάρης Νικόλαος	+	Στάϊκος Ευάγγελος	+	
Ακήφογλου Μπηρόλ		Αλαμπάνος Δημήτριος	+	
	+	Γιαννόπουλος Αθανάσιος		+
Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		Χειμάρης Αθανάσιος		+
Σημίτης Κων/νος	+	Καλλιώρας Ηλίας		+
Μπεντενιώτης Εμμανουήλ	+			
Σουμάκης Σταύρος	+	ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ		
Μελάς Παναγιώτης		Λιάνης Γεώργιος	+	
Μιχαολιάκος Βασίλειος	+	Παπαθανασίου Χαράλαμπος		+
Καλός Γεώργιος	+			
Αλφιέρη Στυλιανή	+	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ		
Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		Θάνος Δημήτριος	+	
Λαλιώτης Κωνσταντίνος	+	Γκελεστάθης Νικόλαος		+
Νιώτης Γρηγόριος	+			
Διαμαντίδης Ιωάννης	+	ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ		
Κρητικός Παναγιώτης	+	Πάχτας Χρήστος	+	
Καψής Ιωάννης	+	Γιοβανούδας Βαρσάμης		+
Λάλος Κανέλλος	+	Πάππας Βασίλειος		+
Νεράντζης Αναστάσιος		ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ		
Αράπης Ιωάννης		Σκουλάκης Εμμανουήλ	+	
	+	Βαλυράκης Ιωσήφ	+	
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ		Μιχελογιάννης Ιωσήφ	+	
Πασχαλίδης Γεώργιος	+	Μαρκογιαννάκης Χρήστος		+
Γεωργιάδης Θεόδωρος	+			
Φουντουκίδου-Θεοδωρίδου Παρθένα		ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ		
Καρασμάνης Γεώργιος		Κοτσακάς Αντώνιος	+	
Βυζοβίτης Χρήστος		Βαρίνος Αθανάσιος		+
	ΑΠΩΝ			
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ "ΝΑΙ" 160		
Τσερτικίδης Παντελής	+	" " "ΟΧΙ" 133		
Αρσένη Μαρία	+	" " "ΠΑΡΩΝ" 1		
Κάκκαλος Νικόλαος		ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 294		
Πολύζος Ευάγγελος	+			
	+	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ		ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ"

3. "Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Στεφανής Κων/νος +
 Παντερμαλής Δημήτριος +
 Μανίκας Στέφανος +
 Μαντέλης Αναστάσιος +
 Παρασκευόπουλος Παρασκευάς +
 Χριστοδουλάκης Νικόλαος +
 Μολυβιάτης Πέτρος +
 Παυλόπουλος Προκόπιος +
 Αλογοσκούφης Γεώργιος +
 Τζωάννος Ιωάννης +
 Λουκάκος Παναγιώτης +
 Κωνσταντοπούλου Μαρία +

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος +
 Αρσένης Γεράσιμος +
 Παπαντωνίου Ιωάννης +
 Αλευράς Αθανάσιος +
 Οικονόμου Παντελής +
 Τσούρας Αθανάσιος +
 Πεπονής Αναστάσιος +
 Ανουσάκη Ελένη +
 Ρωμαίος Γεώργιος +
 Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα) +
 Μάνος Στέφανος +
 Βουλγαράκης Γεώργιος +
 Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα +
 Παπαδόγγονας Αλέξανδρος +
 Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας +
 Κοντού Μάρω (Μαριάνθη) +
 Αγγουράκης Χαράλαμπος +
 Κωνσταντόπουλος Νικόλαος +
 Αράπη - Καραγιάννη Βασιλική +

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βασιλική +
 Κακλαμάνης Απόστολος +
 Γιαννόπουλος Ευάγγελος +
 Γείτονας Κωνσταντίνος +
 Κατσάνεβας Θεόδωρος ΑΠΩΝ
 Παπαϊωάννου Μιλτιάδης +
 Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα) +
 Κουλούρης Κίμων +
 Χαραλαμπόπουλος Ιωάννης +
 Κανελλόπουλος Λάμπρος +
 Ανωμερίτης Γεώργιος +
 Πρωτόπαπας Χρήστος +
 Τζουμάκας Στέφανος +
 Χυτήρης Τηλέμαχος +
 Βερυβάκης Ελευθέριος +
 Χαραλάμπους Ιωάννης +
 Μητσοτάκης Κωνσταντίνος +
 Τζαννετάκης Τζαννής +
 Βαρβιτσιώτης Ιωάννης +
 Καμμένος Παναγιώτης +
 Λιάπης Μιχάλης - Γεώργιος +
 Πολύδωρας Βύρων +
 Μείμαρράκης Ευάγγελος - Βασίλ. +
 Πετραλιά - Πάλλη Φάνη +
 Ανδρεουλάκος Απόστολος +
 Καρατζαφέρης Γεώργιος +
 Κασσίμης Θεόδωρος +
 Γιακουμάτος Γεράσιμος +
 Μπρατάκος Άγγελος +
 Παπαρήγα Αλεξάνδρα ΑΠΟΥΣΑ
 Κολαζώφ Ορέστης +
 Κωστόπουλος Δημήτριος +

Δαμανάκη Μαρία +
 Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος +
 Δραγασάκης Ιωάννης +
 Κουναλάκης Πέτρος ΑΠΩΝ
 Τσοβόλας Δημήτριος +
 Δημαράς Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Κουρουμπλής Παναγιώτης +
 Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος +
 Ροκόφυλλος Χρήστος ΑΠΩΝ
 Παπαλέξης Κων/νος +
 Καρακώστας Ιωάννης +
 Μαγγίνας Βασίλειος +
 Καραγκούννης Ανδρέας +
 Αλεξόπουλος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης +
 Σωτηρόπουλος Βασίλειος +
 Παπαδημητρίου Ελισάβετ +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέππας Δημήτριος +
 Σπυρόπουλος Ροβέρτος +
 Τατούλης Πέτρος +
 Κωστόπουλος Δημήτριος +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κολιοπάνος Θεόδωρος +
 Κοσσυβάκης Δημήτριος +
 Κονταξής Αθανάσιος +

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πάγκαλος Θεόδωρος +
 Βρεττός Κων/νος +
 Παπαηλίας Ηλίας +
 Γιαννάκης Ιωάννης +
 Φωτιάδης Παναγιώτης +
 Κατσίκης Θεόδωρος +
 Σταύρου Απόστολος +
 Κουρής Λεωνίδας +
 Καρατάσος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Φούρας Ανδρέας +
 Γεωργόπουλος Δημήτριος +
 Κατσικόπουλος Δημήτριος +
 Κουτσόγιωργας Δημήτριος +
 Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος +
 Σπηλιόπουλος Κων/νος +
 Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος +
 Νικολόπουλος Νικόλαος +
 Τσαφούλιας Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Αποστολίδης Λουκάς +
 Ακριβάκης Αλέξανδρος +
 Κατσιμπάρδης Γεώργιος +
 Μπασιάκος Ευάγγελος +

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κωνσταντινίδης Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Σαατσόγλου Ανέστης +
 Παπαδόπουλος Σταύρος +
 Δαμιανός Θεόδωρος +

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Σκανδαλίδης Κων/νος +

Σφυρίου Κοσμάς	+	Κίρκος Γεώργιος	+	
Παπανικόλας Βασίλειος	+	Τζίτζικώστας Γεώργιος		+
Καραμάριος Αναστάσιος		Σαλαγκούδης Γεώργιος		+
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ		Ρεγκούζας Αδάμ		+
Ζαμπουνίδης Νικόλαος	+	Ρόκος Γεώργιος		+
Κηπουρός Χρήστος		ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ		
Λυμπερακίδης Λεωνίδας		Μαλέσιος Ευάγγελος	+	
Δημοσχάκης Θεοφάνης		Αργύρης Ευάγγελος	+	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		Παπούλιας Κάρολος	+	
Καλαμακίδης Ιωάννης	+	Φούσας Αντώνιος		+
Θεοδώρου Χρήστος	+	Τασούλας Απόστολος		+
Κεδικογλου Βασίλειος	+	ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ		
Πιπεργιάς Δημήτριος	+	Τσακλίδης Ιωάννης	+	
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος		Παπαδόπουλος Ηλίας	+	
Αποστόλου Ευάγγελος		Καλαντζής Γεώργιος		+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		Παναγιωτόπουλος Γεώργιος		+
Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος		ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ		
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ		Σαλαγιάννης Νικόλαος	+	
Παπαδάτος Ιωάννης	+	Τσιλίκας Βασίλειος	+	
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ		Σωτηρλής Δημήτριος	+	
Γεωργακόπουλος Δημήτριος	+	Σιούφας Δημήτριος		+
Σκουλαρικής Ιωάννης	+	Μπούτας Ευάγγελος		+
Ζαφειρόπουλος Ιωάννης	+	ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ		
Πετραλιάς Αυγερινός - Ρένος	+	Πετσάλνικος Φίλιππος	+	
Κορκολόπουλος Βασίλειος		Σημαιοφορίδης Κων/νος		+
Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος		ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ		
		Δρυς Γεώργιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ		Κοντομάρης Ευτύχιος	+	
Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ	+	Σπύρου Σπυρίδων		+
Γικόνोगλου Μόσχος	+	ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ		
Χατζήϊωαννίδης Βασίλειος	+	Καλαφάτης Αλέξανδρος	+	
Μπόσκου Μαρία		ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ		
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		Φλωρίδης Γεώργιος	+	
Κουράκης Ιωάννης	+	Πασσαλίδης Θεόδωρος		+
Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ	+	Τσιτουριδής Σάββας		+
Σαρρής Δημήτριος	+	ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ		
Σταυρακάκης Μηνάς	+	Λωτίδης Λάζαρος	+	
Αποστολάκης Δημήτριος	+	Βλαχόπουλος Ηλίας	+	
Μπαντουβάς Κωνσταντίνος	+	Κοκελίδης Θεόδωρος	+	
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ		Τσιαρτσιώνης Νικόλαος		+
Δανέλλης Σπυρίδων		Παπαφιλίππου Νικόλαος		+
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος	+	Κοτσώνης Θεόδωρος	+	
Βεζδρεβάνης Ηλίας		Ποττάκης Ιωάννης	+	
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		Παπαληγούρας Αναστάσιος		+
Βενιζέλος Ευάγγελος	+	Δήμας Σταύρος		+
Καστανίδης Χαράλαμπος	+	ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ		
Παπαθεμελής Στυλιανός - Άγγελος	+	Παπαζώη Ελισάβετ	+	
Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος	+	Λεβογιάννης Νικόλαος	+	
Ακριτίδης Νικόλαος	+	Χωματάς Ιωάννης		+
Σπυριούνης Κυριάκος	+	ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ		
Μαγκριώτης Ιωάννης	+	Φουντάς Παρασκευάς	+	
Γκεσούλης Νικόλαος	+	Σκανδαλάκης Παναγιώτης		+
Έβερτ Μιλτιάδης		Δαβάκης Αθανάσιος		+
Καραμανλής Κων/νος		ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ		
Ψωμιάδης Παναγιώτης		Φαρμάκης Νικόλαος	+	
Ορφανός Γεώργιος		Χατζημιχάλης Φώτιος	+	
Κούβελας Σωτήριος		Αδαμόπουλος Γεώργιος	+	
Ιντζές Αναστάσιος		Στάθης Θεόδωρος	+	
Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ				
Γερανίδης Βασίλειος	+			
Τσιόκας Θεοχάρης	+			

Σουφλιάς Γεώργιος
Κατσαρός Νικόλαος
Παπαδημόπουλος Ιωάννης
Λουλέ Αδριανή

+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Ιωαννίδης Φοίβος
Κοκκίνης Νικόλαος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

Παπαδέλλης Φραγκλίνος
Σηφουνάκης Νικόλαος
Σκοπελίτης Σταύρος

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Βλασσόπουλος Ευάγγελος

+

ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Ζήση Ροδούλα
Βούλγαρης Αλέξανδρος
Τζανής Λεωνίδας
Νάκος Αθανάσιος
Σούρας Γεώργιος
Γκατζής Νικόλαος

+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Μπένος Ιωάννης - Σταύρος
Κατσιλιέρης Πέτρος
Γιαννακόπουλος Ιωάννης
Λαμπρόπουλος Ιωάννης
Παπανικολάου Ελευθέριος
Αναστασόπουλος Νικόλαος

+
+
+
+
+
ΑΠΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

Σγουρίδης Παναγιώτης
Λαμπάδης Νικόλαος
Ακήφογλου Μπηρόλ

+
+
+

Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Σημίτης Κων/νος
Μπεντενιώτης Εμμανουήλ
Σουμάκης Σταύρος
Μελάς Παναγιώτης
Μιχαλολιάκος Βασίλειος
Καλός Γεώργιος
Αλφιέρη Στυλιανή

+
+
+
+
+
+
+

Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Λαλιώτης Κωνσταντίνος
Νιώτης Γρηγόριος
Διαμαντίδης Ιωάννης
Κρητικός Παναγιώτης
Καψής Ιωάννης
Λάλος Κανέλλος
Νεράντζης Αναστάσιος
Αράπης Ιωάννης

+
+
+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ

Πασχαλίδης Γεώργιος
Γεωργιάδης Θεόδωρος
Φουντουκίδου-Θεοδωρίδου Παρθένα
Καρασμάνης Γεώργιος
Βυζοβίτης Χρήστος

+
+
+
+
ΑΠΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Τσερτικίδης Παντελής
Αρσένη Μαρία
Κάκκαλος Νικόλαος
Πολύζος Ευάγγελος

+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Ντούσκας Δημήτριος
Τρυφωνίδης Γεώργιος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Λουκάκης Εμμανουήλ
Κεφαλογιάννης Ιωάννης

+
+

ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Γκαλήπ Γκαλήπ
Δαμιανίδης Χαράλαμπος
Μουσταφά Μουσταφά

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ

Καραμηνάς Κων/νος

+

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Ηλιάδης Νικόλαος
Δαμιανίδης Αλέξανδρος
Ανθόπουλος Ιωάννης
Χαϊτίδης Ευγένιος
Καραμανλής Αχλλέας
Λεονταρίδης Θεόφιλος
Παναγιώτου Σταύρος

+
+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Οικονόμου Χρήστος
Μάτης Αθανάσιος
Ζιάγκας Ιωάννης
Σκρέκας Θεόδωρος
Κανταρτζής Αχιλλεύς

+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Παπαδήμας Λάμπρος
Στάϊκος Ευάγγελος
Αλαμπάνος Δημήτριος
Γιαννόπουλος Αθανάσιος
Χειμάρης Αθανάσιος
Καλλιώρας Ηλίας

+
+
+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Λιάνης Γεώργιος
Παπαθανασίου Χαράλαμπος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

Θάνος Δημήτριος
Γκελεστάθης Νικόλαος

+
+

ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πάχτας Χρήστος
Γιοβανούδας Βαρσάμης
Πάππας Βασίλειος

+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Σκουλάκης Εμμανουήλ
Βαλυράκης Ιωσήφ
Μιχελογιάννης Ιωσήφ
Μαρκογιαννάκης Χρήστος

+
+
+
+

ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ

Κοτσακάς Αντώνιος
Βαρίνος Αθανάσιος

+
+

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ "ΝΑΙ" 160

" " "ΟΧΙ" 133

" " "ΠΑΡΩΝ" 1

ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 294

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ"**

4. " Υπουργείο Εξωτερικών

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Στεφανής Κων/νος +
 Παντερμαλής Δημήτριος +
 Μανίκας Στέφανος +
 Μαντέλης Αναστάσιος +
 Παρασκευόπουλος Παρασκευάς +
 Χριστοδουλάκης Νικόλαος -
 Μολυβιάτης Πέτρος +
 Παυλόπουλος Προκόπιος +
 Αλογοσκούφης Γεώργιος +
 Τζωάννος Ιωάννης +
 Λουκάκος Παναγιώτης +
 Κωνσταντοπούλου Μαρία +

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος +
 Αρσένης Γεράσιμος +
 Παπαντωνίου Ιωάννης +
 Αλευράς Αθανάσιος +
 Οικονόμου Παντελής +
 Τσούρας Αθανάσιος +
 Πεπονής Αναστάσιος +
 Ανουσάκη Ελένη +
 Ρωμαίος Γεώργιος +
 Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα) +
 Μάνος Στέφανος +
 Βουλγαράκης Γεώργιος +
 Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα +
 Παπαδόγγονας Αλέξανδρος +
 Ζαφειρόπουλος Επαμεινώνδας +
 Κοντού Μάρω (Μαριάνθη) +
 Αγγουράκης Χαράλαμπος +
 Κωνσταντόπουλος Νικόλαος +
 Αράπη - Καραγιάννη Βασιλική +

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βασιλική +
 Κακλαμάνης Απόστολος +
 Γιαννόπουλος Ευάγγελος +
 Γείτονας Κωνσταντίνος +
 Κατσανέβας Θεόδωρος ΑΠΩΝ
 Παπαϊωάννου Μιλτιάδης +
 Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα) +
 Κουλούρης Κίμων +
 Χαραλαμπίδης Ιωάννης +
 Κανελλόπουλος Λάμπρος +
 Ανωμερίτης Γεώργιος +
 Πρωτόπαπας Χρήστος +
 Τζουμάκας Στέφανος +
 Χυτήρης Τηλέμαχος +
 Βερυβάκης Ελευθέριος +
 Χαραλάμπος Ιωάννης +
 Μητσστάκης Κωνσταντίνος +
 Τζαννετάκης Τζαννης +
 Βαρβιτσιώτης Ιωάννης +
 Καμμένος Παναγιώτης +
 Λιάπης Μιχάλης - Γεώργιος +
 Πολύδωρας Βύρων +
 Μείμαράκης Ευάγγελος - Βασίλ. +
 Πετραλιά - Πάλλη Φάνη +
 Ανδρεουλάκος Απόστολος +
 Καρατζαφέρης Γεώργιος +
 Κασσίμης Θεόδωρος +
 Γιακουμάτος Γεράσιμος +
 Μπρατάκος Άγγελος +
 Παπαρήγα Αλεξάνδρα ΑΠΟΥΣΑ
 Κολοζώφ Ορέστης +
 Κωστόπουλος Δημήτριος +
 Δαμανάκη Μαρία +

Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος +
 Δραγασάκης Ιωάννης +
 Κουναλάκης Πέτρος ΑΠΩΝ
 Τσοβόλας Δημήτριος +
 Δημαράς Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Κουρουμπλής Παναγιώτης +
 Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος +
 Ροκόφυλλος Χρήστος ΑΠΩΝ
 Παπαλέξης Κων/νος +
 Καρακώστας Ιωάννης +
 Μαγγίνας Βασίλειος +
 Καραγκούνης Ανδρέας +
 Αλεξόπουλος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης +
 Σωτηρόπουλος Βασίλειος +
 Παπαδημητρίου Ελισάβετ +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέππας Δημήτριος +
 Σπυρόπουλος Ροβέρτος +
 Τατούλης Πέτρος +
 Κωστόπουλος Δημήτριος +

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κολιοπάνος Θεόδωρος +
 Κοσσυβάκης Δημήτριος +
 Κονταξής Αθανάσιος +

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πάγκαλος Θεόδωρος +
 Βρεττός Κων/νος +
 Παπαηλίας Ηλίας +
 Γιαννάκης Ιωάννης +
 Φωτιάδης Παναγιώτης +
 Κατσικής Θεόδωρος +
 Σταύρου Απόστολος +
 Κουρής Λεωνίδα +
 Καρατάσος Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Φούρας Ανδρέας +
 Γεωργόπουλος Δημήτριος +
 Κατσικόπουλος Δημήτριος +
 Κουτσόγιωργας Δημήτριος +
 Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος +
 Σπηλιόπουλος Κων/νος +
 Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος +
 Νικολόπουλος Νικόλαος +
 Τσαφούλιας Γεώργιος +

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Αποστολίδης Λουκάς +
 Ακριβάκης Αλέξανδρος +
 Κατσιμπάρδης Γεώργιος +
 Μπασιάκος Ευάγγελος +

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Κωνσταντινίδης Ιωάννης +

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Σαατσόγλου Ανέστης +
 Παπαδόπουλος Σταύρος +
 Δαμιανός Θεόδωρος +

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Σκανδαλίδης Κων/νος +
 Σφυρίου Κοσμάς +

Παπανικόλας Βασίλειος	+		Τζιτζικώστας Γεώργιος	+
Καραμάριος Αναστάσιος		+	Σαλαγκούδης Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ			Ρεγκούζας Αδάμ	+
Ζαμπουνίδης Νικόλαος	+		Ρόκος Γεώργιος	+
Κηπουρός Χρήστος		+	ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
Λυμπερακίδης Λεωνίδας		+	Μαλέσιος Ευάγγελος	+
Δημοσχάκης Θεοφάνης		+	Αργύρης Ευάγγελος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			Παπούλιας Κάρολος	+
Καλαμακίδης Ιωάννης	+		Φούσας Αντώνιος	+
Θεοδώρου Χρήστος	+		Τασούλας Απόστολος	+
Κεδίκογλου Βασίλειος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	
Πιπεργιάς Δημήτριος	+		Τσακλίδης Ιωάννης	+
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος		+	Παπαδόπουλος Ηλίας	+
Αποστόλου Ευάγγελος		+	Καλαντζής Γεώργιος	+
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ			Παναγιωτόπουλος Γεώργιος	+
Παναγιωτόπουλος Αθανάσιος		+	ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ			Σαλαγιάννης Νικόλαος	+
Παπαδάτος Ιωάννης	+		Τσιλίκας Βασίλειος	+
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ			Σωτηρλής Δημήτριος	+
Γεωργακόπουλος Δημήτριος	+		Σιούφας Δημήτριος	+
Σκουλαρικής Ιωάννης	+		Μπούτας Ευάγγελος	+
Ζαφειρόπουλος Ιωάννης	+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	
Πετραλιάς Αυγερινός - Ρένος	+		Πετσάλνικος Φίλιππος	+
Κορκολόπουλος Βασίλειος		+	Σημαιοφορίδης Κων/νος	+
Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος		"ΠΑΡΩΝ"	ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ			Δρυς Γεώργιος	+
Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ	+		Κοντομάρης Ευτύχιος	+
Γικόνογλου Μόσχος	+		Σπύρου Σπυρίδων	+
Χατζηϊωαννίδης Βασίλειος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	
Μπόσκου Μαρία		+	Καλαφάτης Αλέξανδρος	+
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ			ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	
Κουράκης Ιωάννης	+		Φλωρίδης Γεώργιος	+
Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ	+		Πασσαλίδης Θεόδωρος	+
Σαρρής Δημήτριος	+		Τσιτουρίδης Σάββας	+
Σταυρακάκης Μηνάς	+		ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	
Αποστολάκης Δημήτριος	+		Λωτίδης Λάζαρος	+
Μπαντουβάς Κωνσταντίνος	+		Βλαχόπουλος Ηλίας	+
Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ		+	Κοκελίδης Θεόδωρος	+
Δανέλλης Σπυρίδων		+	Τσιαρτσιώνης Νικόλαος	+
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ			Παπαφιλίππου Νικόλαος	+
Παπαδόπουλος Αλέξανδρος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	
Βεζδρεβάνης Ηλίας		+	Κοτσώνης Θεόδωρος	+
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ			Ποττάκης Ιωάννης	+
Βενιζέλος Ευάγγελος	+		Παπαληγούρας Αναστάσιος	+
Καστανίδης Χαράλαμπος	+		Δήμας Σταύρος	+
Παπαθεμελής Στυλιανός - Άγγελος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	
Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος	+		Παπαζώη Ελισάβετ	+
Ακριτίδης Νικόλαος	+		Λεβογιάννης Νικόλαος	+
Σπυριούνης Κυριάκος	+		Χωματάς Ιωάννης	+
Μαγκριώτης Ιωάννης	+		ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	
Γκεσούλης Νικόλαος	+		Φουντάς Παρασκευάς	+
Έβερτ Μιλτιάδης		+	Σκανδαλάκης Παναγιώτης	+
Καραμανλής Κων/νος		+	Δαβάκης Αθανάσιος	+
Ψωμιάδης Παναγιώτης		+	ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	
Ορφανός Γεώργιος		+	Φαρμάκης Νικόλαος	+
Κούβελας Σωτήριος		+	Χατζημιχάλης Φώτιος	+
Ιντζές Αναστάσιος		+	Αδαμόπουλος Γεώργιος	+
Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ			Στάθης Θεόδωρος	+
Γερανίδης Βασίλειος	+		Σουφλιάς Γεώργιος	+
Τσιόκας Θεοχάρης	+			
Κίρκος Γεώργιος	+			